

การสื่อสารและการต่อสู้อย่างมีประสิทธิภาพของนางงามผิวสี
: กรณีศึกษา นางงามไทยในเวทีการประกวดระดับชาติ

โดย

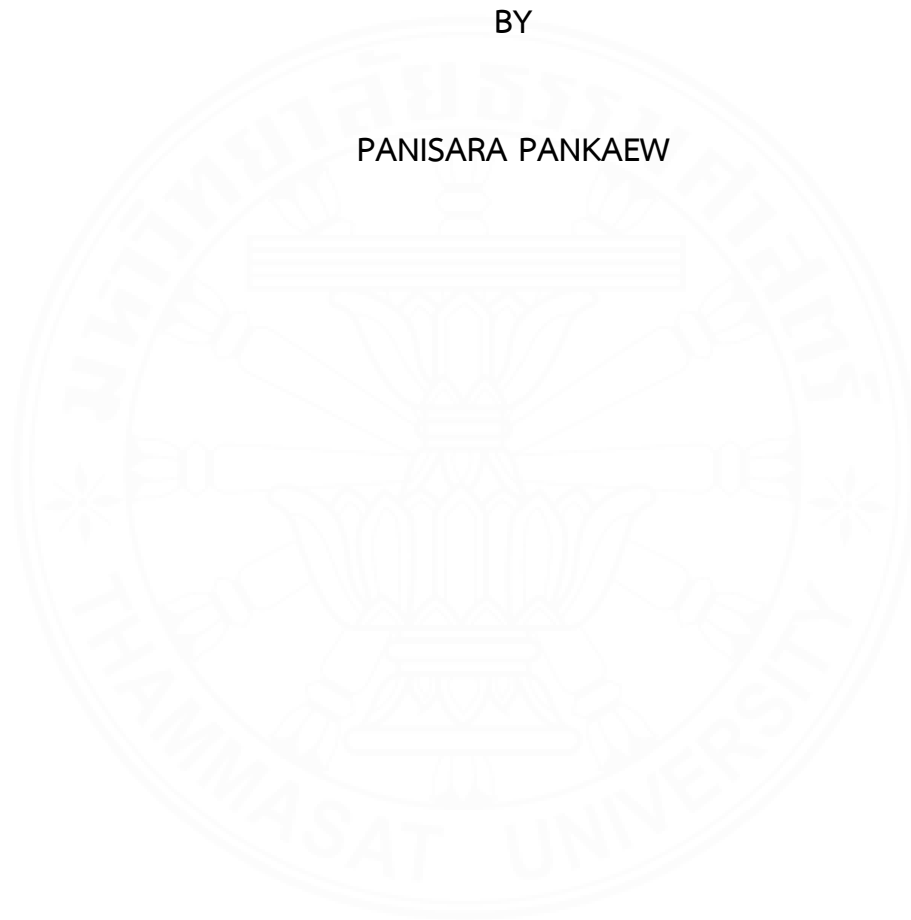
ปาณิสรา พานแก้ว

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
วารสารศาสตร์มหาบัณฑิต
สาขาวิชาสื่อสารมวลชน
คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ปีการศึกษา 2565

COMMUNICATION AND NEGOTIATION OF BEAUTY MYTHS OF DARK
SKINNED BEAUTY QUEENS: A CASE STUDY OF THE MISS
THAILAND NATIONAL BEAUTY PAGEANT

BY

PANISARA PANKAEW

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF ARTS
PROGRAM IN MASS COMMUNICATION
FACULTY OF JOURNALISM AND MASS COMMUNICATION
THAMMASAT UNIVERSITY
ACADEMIC YEAR 2022

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน

วิทยานิพนธ์

ของ

ปาณิสรา พานแก้ว

เรื่อง

การสื่อสารและการต่อสู้อย่างภาคภูมิใจความงามของนางงามมิวสิค
: กรณีศึกษา นางงามไทยในเวทีการประกวดระดับชาติ

ได้รับการตรวจสอบและอนุมัติ ให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
วารสารศาสตรมหาบัณฑิต (สื่อสารมวลชน)

เมื่อ วันที่ 18 มกราคม พ.ศ. 2566

ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

(รองศาสตราจารย์ ดร. กำจร หลุยยะพงศ์)

กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

(รองศาสตราจารย์ ดร. สมสุข หินวิมาน)

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

(รองศาสตราจารย์ ดร. นิธิดา แสงสิงแก้ว)

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

(รองศาสตราจารย์ ดร. ณัฐวิภา สิ้นสุวรรณ)

คณบดี

(รองศาสตราจารย์ กัลยกร วรกุลสถฐานีย์)

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การสื่อสารและการต่อสู้มายาคติความงามของนางงาม
ชื่อผู้เขียน	ผิวสี: กรณีศึกษานางงามไทยในเวทีการประกวดระดับชาติ
ชื่อปริญญา	ปานิสรา พานแก้ว
สาขาวิชา/คณะ/มหาวิทยาลัย	วารสารศาสตรมหาบัณฑิต
	สาขาวิชา สื่อสารมวลชน
	คณะ วารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน
	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	รองศาสตราจารย์ ดร. สมสุข หินวิมาน
ปีการศึกษา	2565

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของการสื่อสารกับการต่อสู้มายาคติความงามที่ผลิตผ่านเวทีการประกวดนางงามระดับชาติของนางงามผิวสี และเพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลให้นางงามผิวสีมีอำนาจในการสื่อสารเพื่อต่อสู้กับมายาคติความงามที่ผลิตผ่านเวทีการประกวดนางงามระดับชาติ ผู้วิจัยเลือกศึกษาเฉพาะกรณี (Case studies) และได้กำหนดขอบเขตกรณีศึกษา 3 กรณีจากนางงามผิวสีที่ได้รับตำแหน่งชนะเลิศจากเวทีการประกวดนางงาม ได้แก่ นนธวรรณ ธรรมวรรณ (เมญ่า) Miss Thailand world 2014 พัชรพร จันทร์ประดิษฐ์ (น้ำ) Miss Grand Thailand 2020 และ อินดี จอห์นสัน (อินดี) Miss Grand Thailand 2021 เก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) และวิเคราะห์เอกสาร (Documentary Analysis) จากงานวิจัย และสื่อที่เกี่ยวข้องกับกรณีศึกษา

ผลการศึกษาพบว่า มายาคติความงามที่สื่อสารผ่านเวทีการประกวดนางงามถูกสร้างขึ้นในมิติความงาม 5 ด้าน ได้แก่ 1) ความงามด้านรูปลักษณ์ภายนอก 2) ความงามด้านบุคลิกภาพ 3) ความงามด้านการแต่งกาย 4) ความงามด้านทัศนคติ 5) ความงามในด้านคุณลักษณะเฉพาะตัว มายาคติความงามที่ถูกสื่อสารผ่านกรณีศึกษาแสดงให้เห็นว่า ถึงแม้จะสื่อสารมายาคติต่อต้านในมิติเรื่องสีผิว แต่ก็ยังคงมีการผลิตซ้ำมายาคติหลักในบางมิติด้วย กระบวนการสร้างความหมายของความงามเริ่มต้นจากการสื่อสารภายในบุคคล (Intrapersonal communication) สร้างการรู้คุณค่าในตนเอง (self-esteem) เพื่อเปลี่ยนแปลงทัศนคติต่อความงามของตนเอง และสื่อสารความงามออกมาในรูปแบบของ “ผิวสี” ผ่านพื้นที่การสื่อสารก็คือ “ร่างกาย” เพื่อจะสร้างการเปลี่ยนแปลงมายาคติความงามของสังคม

สปีว เป็นหนึ่งในความงามด้านรูปลักษณ์ภายนอก ที่มีมายาคติหลักที่ครอบงำสังคมว่า “ความงามกับความงามเป็นสิ่งที่คู่กัน” ความสัมพันธ์ของการสื่อสารและการต่อสู้กับมายาคติความงามนั้น ทัศนศึกษาต้องการสื่อสารความหมายของความงามที่ถูกสร้างขึ้นใหม่ในความหมายที่ว่า “การมีผิวสีไม่ใช่ข้อจำกัดของความงาม” โดยใช้ “ร่างกาย” เป็นพื้นที่ในการสื่อสารเป็นประการแรก นอกจากนั้นแล้วการเข้าสู่การประกวดนางงามบนเวทีการประกวดความงามซึ่งเป็นเวทีที่ให้คุณค่ากับความงามก็เพื่อทำให้ความงามที่ถูกสื่อสารผ่านร่างกายที่เป็นผิวสีนี้ได้รับการยอมรับจากการเป็นผู้ชนะการประกวดเพื่อสร้างการจดจำมายาคติความงามในความหมายใหม่ และถึงแม้ในด้านของสื่อที่ถูกผลิตขึ้นเพื่อเผยแพร่ออกสู่มวลชนจะยังคงแสดงให้เห็นถึงการผลิตซ้ำมายาคติความงามในด้าน “ความงาม” ยังคงมีอยู่ และทำให้การสื่อสารมายาคติความงามในความหมายใหม่เป็นไปอย่างมีข้อจำกัดแต่การเกิดขึ้นของสื่อต่างๆ เช่น “สื่อออนไลน์” ก็เป็นพื้นที่ที่นางงามผิวสีสามารถใช้เป็นช่องทางในการสร้างโอกาสในการเป็นพื้นที่ต่อสู้ได้อย่างเป็นอิสระจากปัจจัยของภาคธุรกิจมากขึ้น

ปัจจัยสำคัญที่เสริมอำนาจในการต่อรองกับมายาคติความงามที่เป็นกระแสหลักในสังคมของทัศนศึกษา แบ่งได้เป็นปัจจัย 2 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยที่เสริมศักยภาพ คือ “ทุน” ทัศนศึกษาเริ่มต้นสั่งทุนวัฒนธรรมจากแวดวงอื่นๆก่อนเข้าสู่การประกวดนางงาม สร้าง “ทุนทางร่างกาย” ด้วยการเปลี่ยนทัศนคติของตนเองต่อความงาม ยกคุณค่าของการมีผิวสีจากมองเห็นช่องว่างของการไม่เคยถูกสถาปนาความหมายความงามนี้บนเวทีการประกวดนางงาม และสร้างขึ้นให้เป็นความโดดเด่น (distinction) ทุนเหล่านี้จึงเป็นปัจจัยที่เพิ่มโอกาสในการเป็นผู้ชนะการประกวดบนเวทีการประกวดความงามและสร้างภาพการจดจำความงามในรูปแบบใหม่ให้กับสังคมด้วยการใช้ทุนทางร่างกายเป็นพื้นที่ในการสื่อสารเพื่อรื้อถอนมายาคติความงาม และการเป็นผู้ชนะการประกวดนางงามนี้ทำให้ทัศนศึกษาสามารถสร้าง “ทุนสัญลักษณ์” ที่เป็นทุนที่สำคัญในการเพิ่มการรับรู้จากการสื่อสารความหมายของความงามของทัศนศึกษา และเมื่อสามารถเป็นผู้ชนะการประกวดนางงามแล้วยังสามารถขยายไปสู่ทุนเศรษฐกิจ และทุนสังคมด้วยเช่นกัน

คำสำคัญ: การต่อสู้, มายาคติ, ความงาม, การประกวดนางงาม, นางงาม, ผิวสี

Thesis Title	COMMUNICATION AND NEGOTIATION OF BEAUTY MYTHS OF DARK SKINNED BEAUTY QUEENS: A CASE STUDY OF THE MISS THAILAND NATIONAL BEAUTY PAGEANT
Author	Panisara Pankaew
Degree	Master of Arts
Major Field/Faculty/University	Mass Communication Faculty of Journalism and Mass Communication Thammasat University
Thesis Advisor	Associate Professor Somsuk Hinwiman, Ph.D.
Academic Year	2022

ABSTRACT

Qualitative research was done to study 1) the involvement of communication with negotiating beauty myths created about pageants; and 2) factors giving dark skinned beauty queens communicative power to negotiate myths created about beauty pageants. Samples were three Thai dark skinned beauty pageant winners. Data was collected by in-depth interview and documentary analysis of research and media related to the case studies.

Results were that even if beauty myths communicated through case studies about skin color are contradicted, dominant myths still recur in some dimensions. The process of creating esthetic significance begins with intrapersonal communication and constructing self-esteem. Dark complexioned beauty queens communicate beauty in the form of skin color with the body as communication area to create change in societal beauty myths. A meaning of recreated beauty is communicated that beauty is limitless, with the body as communicative space. Entering a beauty pageant onstage, a platform valuing beauty, permits allure to be communicated corporeally and recognized by pageant victory, an illusory recognition innovatively conceptualizing and redefining beauty.

Capital is a significant factor in negotiating beauty myths. Physical capital is constructed by distinctively raising the value of having a dark complexion. Winning a beauty contest creates meaningful symbolic capital for building awareness by communicating the importance of beauty.

Keywords: Negotiation, Beauty myth, Pageant, Beauty queen, Dark complexion

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ และครอบครัว ที่เป็นกำลังใจสูงสุดในทุกๆช่วงจังหวะ การก้าวเดินของชีวิต ให้ความรัก ให้กำลังใจ สนับสนุนและเชื่อมั่นในทุกๆความฝัน ขอบขอบคุณข้างๆ ที่อยู่ในทุกช่วงของความรู้สึก เป็นกำลังใจและที่ปลอดภัยให้เสมอ ขอบขอบคุณเพื่อนๆ พี่ๆ MA ทุกคน ดีใจที่มีโอกาสได้เจอและรู้จัก ขอบขอบคุณที่มีพลังงานดีๆให้กันเสมอในทุกครั้งที่ได้คุยกัน

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง สำหรับ รองศาสตราจารย์ ดร.สมสุข หินวิมาน ในการเป็น อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ การมีโอกาสดูแลเรียนรู้อันในห้องเรียนและการมีท่านอาจารย์เป็นที่ปรึกษา ทำให้ข้อมูลจากโลกของความเป็นจริงที่กว้าง เข้าใจได้มากขึ้นจากคำสอนทางวิชาการ ทั้งความช่วยเหลือ ความใส่ใจที่อาจารย์มีให้กับลูกศิษย์คนนี้ทำให้มีแรงบันดาลใจในการลุกขึ้นมาเขียนงานวิจัย ในวันที่รู้สึกเหนื่อยล้าจนสามารถทำให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้เสร็จสมบูรณ์ได้ ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์มา ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.กำจร หลุยยะพงศ์ ประธานกรรมการ วิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.นิธิดา แสงสิงแก้ว กรรมการวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ ดร.ณัฐวิภา สิ้นสุวรรณ กรรมการภายนอก ที่กรุณาสละเวลาอันมีค่า ความรู้ และประสบการณ์ของอาจารย์ทุกท่านเป็นคำแนะนำที่ดีอย่างยิ่ง จนสามารถทำให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้ สมบูรณ์แบบอย่างที่สุด และขอขอบพระคุณพี่ๆ อาจารย์ ดร.สุเมธ ชัยไธสง สำหรับทุกความช่วยเหลือ คำแนะนำ มิตรภาพที่ดีและจริงใจจากรุ่นพี่ รู้สึกโชคดีเป็นอย่างยิ่งที่มีโอกาสได้ปรึกษาและรู้จักกัน

ขอขอบคุณกรณีศึกษา ทั้ง 3 ท่าน ได้แก่ พี่เมญ่า คุณน้ำ และ คุณอินดี้ ที่เป็นแบบอย่าง ของการประสบความสำเร็จ การเห็นคุณค่าและการรักตัวเองโดยไม่มีขีดจำกัดที่ถึงแม้จะไม่ใช่ในแบบฉบับที่คนอื่นจะบอกได้อย่างไร ขอบคุณที่เป็นแบบอย่างของความงามให้กับผู้หญิงผิวสี สร้างกำลังใจ ให้ใครอีกหลายคนบนโลกนี้ได้รู้จักการเห็นคุณค่าความงามในแบบฉบับของตนเอง

ขอบคุณ “ตัวเอง” ที่ใช้ความพยายามอย่างถึงที่สุดในหลายๆครั้งสำหรับการเขียน วิทยานิพนธ์เล่มแรกในชีวิต ความภูมิใจครั้งนี้จะเป็นความภูมิใจอีกหนึ่งในชีวิตที่จะจดจำไม่ลืม

ขอบคุณ ประสบการณ์ในช่วงวัยหนึ่งของชีวิต ที่ “สีผิว” กลายเป็นปมด้อยจากสารพัด คำล้อเลียน จนทำให้ไม่เคยรู้สึกชอบสีผิวของตัวเองเวลาที่ส่องกระจกเลย จนวันหนึ่งเมื่อชีวิตได้เรียนรู้ ที่จะรักความสวยในแบบธรรมชาติ เป็นเสน่ห์ในแบบที่ไม่มีใครเหมือนกับเราได้ เพราะเรามีคนเดียวในโลก เมื่อเริ่มรัก ใน “เรือนร่าง” ธรรมชาติ ความมั่งคั่งจะเริ่มต้นในวินาทีที่เรามองรู้สึกว่าเป็นตัวเอง ที่สุด โดยที่ไม่ต้องปกปิดหรือมีขีดจำกัดกับเรื่องใดๆ

(6)

วิทยานิพนธ์เล่มนี้เขียนขึ้นเพื่อยืนยันในสิ่งที่ผู้วิจัยค้นพบด้วยตัวเองว่า “การให้คุณค่ากับตนเอง คือ การบอกรักตนเองที่ดีที่สุด” ขอให้ความรักในคุณธรรมชาติของความเป็นไทยที่หลากหลายนี้อาจเป็นพลังให้กับใครก็ตามที่มีโอกาสได้อ่านงานวิจัยเล่มนี้ ขอให้รัก และ ศรัทธาในความสวยที่อาจจะไม่สมบูรณ์แบบสำหรับใคร แต่เป็นความพึงพอใจที่สุดสำหรับตัวเรา

ปาณิสรา พานแก้ว

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	(1)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	(3)
กิตติกรรมประกาศ	(5)
สารบัญตาราง	(14)
สารบัญภาพ	(15)
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 ปัญหานำการวิจัย	11
1.3 วัตถุประสงค์	11
1.4 ขอบเขตของการวิจัย	12
1.4.1 ขอบเขตด้านเวลา	12
1.4.2 ขอบเขตการศึกษา	12
1.4.2.1 เมญา นนธวรรณ ฌรรวนธร	12
1.4.2.2 น้ำ พิชรพร จันทรประดิษฐ์	13
1.4.2.3 อินดี อินดี จอห์นสัน	14
1.5 นิยามเชิงปฏิบัติการ	16
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	18

บทที่ 2	วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	19
2.1	แนวคิดเกี่ยวกับความงาม	19
2.1.1	ความหมายของความงาม	17
2.1.2	ความงามกับการประกวดนางงาม	20
2.1.3	องค์ประกอบความงาม	22
2.2	แนวคิดสตรีนิยมแนวหลังสมัยใหม่ (Post-modern feminism)	24
2.3	สัญวิทยา (semiology)	26
2.4	แนวคิดเรื่องทุน (capital) ของ ปีแอร์ บูร์ดิเยอ (Pierre Bourdieu)	29
2.5	งานวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้อง	31
2.5.1	งานวิจัยเกี่ยวกับมายาคติความงาม	31
2.5.2	งานวิจัยเกี่ยวกับการประกวดนางงาม	35
2.5.3	งานวิจัยเกี่ยวกับการต่อรองของผู้หญิงกับมายาคติหลัก	37
2.6	กรอบแนวคิดการวิจัย	39
บทที่ 3	วิธีการวิจัย	40
3.1	พื้นที่ในการศึกษา	40
3.2	กรณีศึกษาในงานวิจัย	41
3.2.1	ผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key informant)	41
3.2.2	ข้อมูลเสริมเกี่ยวกับการประกวดนางงามจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง	42
3.2.3	การเข้าถึงผู้ให้ข้อมูล	42
3.3	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	42
3.4	เครื่องมือการเก็บข้อมูล	42
3.5	การวิเคราะห์ข้อมูล	43
3.5.1	เกณฑ์การวิเคราะห์ข้อมูล	43
3.5.2	การวิเคราะห์ข้อมูล	43
3.6	การนำเสนอผลการศึกษา	45
3.7	ข้อจำกัดการวิจัย	45

บทที่ 4 การสื่อสารและการต่อสู้อย่างมีประสิทธิภาพของนางงามมิวสึ : กรณีศึกษา นางงามไทยในเวทีการประกวดระดับชาติ	46
4.1 การสื่อสารและการผลิตซ้ำมายาคติหลักว่าด้วยความงาม ผ่านเวทีการประกวดนางงาม	48
4.1.1 ความงามด้านรูปลักษณ์ภายนอก	49
4.1.1.1 ความงามของใบหน้า	49
4.1.1.2 ผิวพรรณ	57
4.1.1.3 ทรวดทรง	62
4.1.2 ความงามด้านบุคลิกภาพ	64
4.1.3 ความงามด้านการแต่งกาย	65
4.1.3.1 เสื้อผ้า	66
4.1.3.2 ทรงผม	70
4.1.4 ความงามด้านทัศนคติ	74
4.1.5 ความงามในด้านคุณลักษณะเฉพาะตัว	75
4.2 ภูมิหลังกับการสั่งสมและขยายทุน	82
4.2.1 นนธวรรณ ฌรรวนธร “นางงามมิวสึคนแรกของเวที Miss Thailand World”	82
4.2.2 พัชรพร จันทระประดิษฐ์ “จากสาวพาร์ทไทม์ สู่วีทีนางงาม”	94
4.2.3 อินดี จอห์นสัน “จากรอง สู่อันดับหนึ่ง”	100
4.3 การสื่อสารกับการประกอบสร้าง การอ้างรักษา และผลที่เกิดจากความงาม	107
4.3.1 ทัศนคติต่อความงาม	107
4.3.1.1 นนธวรรณ ฌรรวนธร	107
4.3.1.2 พัชรพร จันทระประดิษฐ์	111
4.3.1.3 อินดี จอห์นสัน	113
4.3.2 การสร้างความหมายงามของนางงามมิวสึ	118
4.3.2.1 การประกอบสร้างความหมายของความงาม	118
(1) กระบวนการสร้างความหมายของความงาม	119
(2) วิธีการสร้างความงาม	128

4.3.2.2 การธำรงรักษาความงาม	136
(1) นนชวรรณ ฌรรวนธร	136
(2) พัชรพร จันทรประดิษฐ์	137
(3) อินดี จอห์นสัน	138
4.3.2.3 ผลที่เกิดจากความงาม	140
ผลต่อตนเอง	140
ผลต่อสังคม	142
4.4 การสื่อสารกับการต่อต้านมายาคติความงามของนางงามผิวสี	147
4.4.1 ความงามด้านรูปลักษณ์ภายนอก	148
4.4.1.1 นนชวรรณ ฌรรวนธร	148
4.4.1.2 พัชรพร จันทรประดิษฐ์	151
4.4.1.3 อินดี จอห์นสัน	155
4.4.2 ความงามด้านบุคลิกภาพ	158
4.4.2.1 นนชวรรณ ฌรรวนธร	158
4.4.2.2 พัชรพร จันทรประดิษฐ์	158
4.4.2.3 อินดี จอห์นสัน	160
4.4.3 ความงามด้านการแต่งกาย	161
4.4.3.1 นนชวรรณ ฌรรวนธร	161
4.4.3.2 พัชรพร จันทรประดิษฐ์	166
4.4.3.3 อินดี จอห์นสัน	172
4.4.4 ความงามด้านทัศนคติ	180
4.4.4.1 นนชวรรณ ฌรรวนธร	180
4.4.4.2 พัชรพร จันทรประดิษฐ์	181
4.4.4.3 อินดี จอห์นสัน	182
4.4.5 ความงามในด้านคุณลักษณะเฉพาะตัว	184
4.4.5.1 นนชวรรณ ฌรรวนธร	184
4.4.5.2 พัชรพร จันทรประดิษฐ์	185
4.4.5.3 อินดี จอห์นสัน	186

บทที่ 5 สรุป อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ	188
5.1 สรุปผลการวิจัย	188
5.1.1 มายาคติความงามและมายาคติต่อต้านผ่าน การสื่อสารของนางงามผิวสี	188
5.1.1.1 ความงามด้านรูปลักษณ์ภายนอก	191
5.1.1.2 ความงามด้านบุคลิกภาพ	192
5.1.1.3 ความงามด้านการแต่งกาย	192
5.1.1.4 ความงามด้านทัศนคติ	193
5.1.1.5 ความงามในด้านคุณลักษณะเฉพาะตัว	194
5.1.2 การสร้างความหมายของความงาม	195
5.1.2.1 ทัศนคติต่อความงามของนางงามผิวสี	196
5.1.2.2 กระบวนการสร้างความหมายของความงาม	197
5.1.2.3 การธำรงรักษาความงาม	197
5.1.2.4 ผลที่เกิดจากความงาม	197
5.1.2.5 ความหมายของความงาม	198
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	198
5.2.1 ที่มาของความคิดและการกระทำ : จิตสำนึกการต่อสู้ทาง ความหมายของนางงามผิวสี	198
5.2.2 ความเป็นผู้หญิง อำนาจในการนิยามตนเอง และขีดความสามารถในการต่อสู้	200
5.2.3 กลยุทธ์การสื่อสารกับการต่อสู้กับมายาคติ	203
5.2.3.1 “ร่างกาย” พื้นที่ของการสื่อสารความหมายของความงาม	203
5.2.3.2 การใช้สื่อผสม สร้างการจดจำด้วยการสื่อสารสาธารณะ	204
(1) “เวทีประกวด” พื้นที่เริ่มต้นในการสร้างคุณค่าให้ตนเอง	204
(2) “สื่อมวลชน” โอกาสจากการเป็นผู้ชนะการประกวด	205
(3) “สื่อออนไลน์” พื้นที่ต่อสู้อย่างเป็นอิสระ	205
5.2.4 ปัจจัยที่เพิ่มอำนาจการสื่อสารเพื่อการต่อรองกับมายาคติหลัก	206
5.2.4.1 “ทุน” ปัจจัยที่เสริมศักยภาพให้กับนางงามผิวสี	206
5.2.4.2 “ความเคลื่อนไหวทางสังคม” ปัจจัยแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อ อำนาจในการต่อสู้ของนางงามผิวสี	207

5.3 ข้อเสนอแนะ

(13)

รายการอ้างอิง

212

ภาคผนวก

ภาคผนวกภาค ก

226

ประวัติผู้เขียน

227

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
4.1	สรุปการสร้างและเปลี่ยนแปลงมายาคติความงามจากอดีตสู่ปัจจุบัน ผ่านเกณฑ์การตัดสินความงาม 5 ด้าน	78
4.2	ทัศนคติความงามต่อตนเอง และ ทัศนคติความงามที่มีต่อ มายาคติความงามในสังคม	116
4.3	การประกอบสร้างความงาม	134
4.4	การอํารงรักษาความงาม	139
4.5	ผลที่เกิดจากความงาม	145
4.6	ความหมายของความงาม	146
5.1	เปรียบเทียบระหว่างมายาคติความงามกระแสหลัก กับ มายาคติต่อต้าน ที่ถูกผลิตและสื่อสารโดยนางงามมิวสิ	189
5.2	การสร้างความหมายของความงาม	195

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1.1	โปสเตอร์ภาพยนตร์ข่าวอกนา	8
1.2	ภาพโฆษณาผลิตภัณฑ์เพื่อผิวขาว	9
1.3	เมญ่า นนชวรรณ ฉรรวณิช	13
1.4	น้ำ พัชรพร จันทระประดิษฐ์	14
1.5	อินดี้ อินดี้ จอห์นสัน	15
1.6	The Fitzpatrick Scale	16
2.1	กรอบแนวคิดการวิจัย (conceptual framework)	39
4.1	กันยา เทียนสว่าง หิรัญพฤกษ์	50
4.2	วณิ เลหาเกียรติ สมประสงค์	50
4.3	ประสิทธิ์ ทองอุไร	51
4.4	อำภัสรา หงสกุล	52
4.5	ภรณ์ทิพย์ นาคหิรัญกนก	52
4.6	จิระประภา เสวตนันท์	53
4.7	สุภาพร มะลิซ้อน	53
4.8	สุจิรา อรุณพิพัฒน์	54
4.9	ชาลิสสา บุญครองทรัพย์	54
4.10	โสภิตา จิระไตรธาร	55
4.11	มารีญา พูลเลิศลาภ	55
4.12	แอนชิลี สก๊อต-เคมมิส	56
4.13	มานิตา ดวงคำ ฟาร์มเมอร์	56
4.14	ภาพถ่ายโฆษณา ลิปสติค “แท็ตทู”	58
4.15	โฆษณา สบู่ปาล์มโอลีฟ บริษัทคอลเกต-ปาล์มโอลีฟ	59
4.16	ภาพโฆษณาเครื่องสำอางแบรนด์ “Make Up For Ever”	60
4.17	โฆษณาเครื่องสำอางแบรนด์ “ศรีจันทร์”	61
4.18	รางวัลนางงามผิวสวย	62
4.19	รางวัล Skin Bright ผิวสวย	62
4.20	ชุดว่ายน้ำนางงาม	66

4.21	ชุดว่ายน้ำนางงาม	66
4.22	ชุดราตรีนางงาม	67
4.23	ชุดราตรีนางงาม	68
4.24	ชุดราตรีนางงาม	68
4.25	ชุดราตรีนางงาม	69
4.26	ชุดประจำชาตินางงาม	70
4.27	ชุดประจำชาตินางงาม	70
4.28	ทรงโดร์ผมตรง	71
4.29	ทรงโดร์ผมตรง	71
4.30	ทรงผมพาราห์ในอดีต	72
4.31	ทรงผมพาราห์ในปัจจุบัน	72
4.32	ทรงผมเกล้ามวยสูงในอดีต	73
4.33	ทรงผมเกล้ามวยสูงในปัจจุบัน	73
4.34	รางวัลพิเศษด้านคุณลักษณะเฉพาะตัว	76
4.35	ความสามารถด้านการประกวดร้องเพลงของเมญา	83
4.36	ความสามารถด้านการเป็นนางแบบของเมญา	84
4.37	วัยเด็กของเมญา	85
4.38	เมญา ชนะการประกวด Miss Thailand World 2014	87
4.39	ละคร สาวน้อยร้อยล้าน	89
4.40	โฆษณาผลิตภัณฑ์ผิวขาว	90
4.41	การสั่งสมทุนและการแปลงทุน ของ เมญา นนทวรรณ ฉรรวณิช	93
4.42	วัยเด็กของน้ำ พิชรพร	95
4.43	น้ำ ชนะการประกวด มิสแกรนด์ระนอง 2020	97
4.44	น้ำ ชนะการประกวดมิสแกรนด์ไทยแลนด์ 2020	98
4.45	การสั่งสมทุนและการแปลงทุนของ น้ำ พิชรพร จันทรประดิษฐ์	99
4.46	วัยเด็กของอินดี้	100
4.47	ความสามารถด้านการเป็นนางแบบของอินดี้	101
4.48	อินดี้ ชนะการประกวด มิสแกรนด์ปทุมธานี 2020	104
4.49	อินดี้ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นมิสแกรนด์ไทยแลนด์ 2021	104
4.50	การสั่งสมทุนและการแปลงทุน ของ อินดี้ จอห์นสัน	106
4.51	ต้นแบบความงามของเมญา	120

4.52	เวฟุรีรี่ ดิษยบุตร Miss universe 2014	123
4.53	ทีมพี่เลี้ยงนางงามของอินดี้	126
4.54	ต้นแบบความงามของอินดี้	128
4.55	รูปร่างธรรมชาติของอินดี้	132
4.56	เมญา นนธวรรณ ฌรรวนธร	148
4.57	รูปร่างของเมญา	149
4.58	เมญา และ ผู้เข้าประกวดในเวที Miss Thailand World	149
4.59	เมญา และครอบครัว	150
4.60	เมญา และ ผู้ได้ตำแหน่งรองทั้ง 2 ลำดับ	150
4.61	น้ำ พัชรพร จันทรประดิษฐ์	151
4.62	น้ำ ในการประกวดรอบชุดว่ายน้ำ	152
4.63	น้ำ ในการประกวดรอบชุดราตรี	153
4.64	น้ำ และครอบครัว	153
4.65	น้ำ และ ผู้ได้ตำแหน่งรองทั้ง 4 ลำดับ	154
4.66	อินดี้ อินดี้ จอห์นสัน	155
4.67	อินดี้ ในการประกวดรอบชุดว่ายน้ำ	155
4.68	อินดี้ ในการประกวดรอบชุดราตรี	156
4.69	ความงามด้านผิวพรรณของอินดี้	156
4.70	ความงามด้านผิวพรรณของอินดี้	157
4.71	บุคลิกภาพของเมญา	158
4.72	บุคลิกภาพการพูดของน้ำ พัชรพร	159
4.73	บุคลิกภาพการเดินของน้ำ พัชรพร	159
4.74	บุคลิกภาพการพูดของอินดี้	160
4.75	บุคลิกภาพการเดินของอินดี้	160
4.76	ชุดว่ายน้ำบนเวทีของเมญา	161
4.77	ชุดออกสื่อของเมญา	162
4.78	ชุดว่ายน้ำช่วงเก็บตัวของเมญา	162
4.79	ชุดราตรีวันประกาศผลของเมญา	163
4.80	เสื้อผ้าในการออกงานของเมญา	163
4.81	เสื้อผ้าในชีวิตประจำวันของเมญา	164
4.82	เสื้อผ้าในชีวิตประจำวันของเมญา	164

4.83	เสื้อผ้าในชีวิตประจำวันของเมญ่า	165
4.84	การเลือกทำสีผมของเมญ่า	165
4.85	ชุดราตรีช่วงเก็บตัวของน้ำ	166
4.86	ชุดเดรสใส่ทำกิจกรรมในกองประกวดของน้ำ	167
4.87	ชุดราตรีบนเวทีของน้ำ	167
4.88	ชุดราตรีวันประกาศผลของน้ำ	168
4.89	เสื้อผ้าในชีวิตประจำวันของน้ำ	168
4.90	เสื้อผ้าในชีวิตประจำวันของน้ำ	169
4.91	เสื้อผ้าในการออกงานของน้ำ	169
4.92	เสื้อผ้าในการออกงานของน้ำ	170
4.93	การเปลี่ยนทรงผมของน้ำ	170
4.94	การเปลี่ยนทรงผมของน้ำ	171
4.95	การเปลี่ยนทรงผมของน้ำ	171
4.96	การเปลี่ยนทรงผมของน้ำ	172
4.97	ชุดวันเข้ากองประกวดของอินดี้	173
4.98	ชุดที่ใส่ทำกิจกรรมในกองประกวดของอินดี้	173
4.99	ชุดราตรีในวันแต่งตั้งของอินดี้	174
4.100	ชุดราตรีที่ใช้ในการประกวดของอินดี้	174
4.101	เสื้อผ้าในชีวิตประจำวันของอินดี้	175
4.102	เสื้อผ้าในชีวิตประจำวันของอินดี้	175
4.103	เสื้อผ้าในการออกงานของอินดี้	176
4.104	เสื้อผ้าในการออกงานของอินดี้	176
4.105	ทรงผมธรรมชาติของอินดี้	177
4.106	การเปลี่ยนทรงผมของอินดี้	178
4.107	การเปลี่ยนทรงผมของอินดี้	178
4.108	การเปลี่ยนทรงผมของอินดี้	179
4.109	การประกวดรอบตอบคำถามของเมญ่า	180
4.110	การประกวดรอบตอบคำถามของน้ำ	182
4.111	การประกวดรอบตอบคำถามของอินดี้	183
4.112	ความสามารถด้านการร้องเพลงของเมญ่า	185
4.113	การโพสต์ท่าบนเวทีของ น้ำ พัชพร	186

4.114	ความสามารถด้านการเป็นนางแบบของอินดี้	186
5.1	ความสัมพันธ์ระหว่างความคิด/จิตสำนึกและการกระทำที่มีผลต่อการ ผลิตมายาคติความงามของนางงามมิววี่	199
5.2	โอกาสในการต่อยอดด้านการทำงานของนางงามมิววี่	202
5.3	โอกาสในการต่อยอดด้านการทำงานของนางงามมิววี่	203
5.4	การรื้อสร้างความหมายของความงามโดยสื่อสารผ่านร่างกาย	204
5.5	การใช้สื่อออนไลน์ของเมญ่า	206
5.6	Toni-Ann Singh (Miss World 2019)	208
5.7	Zozibini Tunzi (Miss Universe 2019)	209

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

“ความงาม” กับ “ผู้หญิง” เป็นสิ่งที่ถูกกล่าวถึงคู่กันเสมอมาและความงามก็เป็นสิ่งที่หญิงพึงปรารถนา นิยามของความงามอาจแตกต่างกันไปในมิติและมุมมองที่หลากหลาย จากทั้งความรู้สึกที่เกิดขึ้นภายใน ความนิยมของสังคม หรือการประกอบสร้างผ่านอำนาจบางประการที่เข้ามากำหนดและครอบงำความคิดของเราจนในบางครั้งสามารถแทรกซึมเข้าสู่การรับรู้และทำให้เสมือนว่าเป็นธรรมชาติ สื่อความหมายจนกลายเป็นค่านิยมและอุดมการณ์ของสังคม (นพพร ประชากุล, 2558) หากเป็นดังเช่นที่กล่าวเราจะรู้ได้อย่างไรว่าแบบใดจึงจะสามารถนิยามได้ว่า “งาม” ความงามมีที่มาอย่างไร หรือต้องทำอะไรจึงจะได้มาซึ่งความงาม เพราะหากความงามเป็นสิ่งที่ผู้หญิงพึงปรารถนาแล้วนั้น คงต้องมีผลจากความงามบางประการหรือหลายประการที่ทำให้ผู้หญิงหลายคนไขว่คว้าที่จะได้มาครอบครอง

ถึงแม้ องค์ประกอบของความงาม จะสามารถตัดสินได้จาก ทั้งภายในและภายนอกแต่ปฏิเสธได้ยากว่า การสื่อสารความงามผ่าน “ร่างกาย” เป็นสิ่งแรกที่เราสามารถมองเห็นได้ชัดเจนและผู้คนมักจะตัดสินจากสิ่งที่ปรากฏให้เห็นเด่นชัดมากกว่าความงามจากภายในที่มองเห็นได้ยากกว่า ความงามที่สื่อสารผ่านร่างกายเป็นได้ทั้ง รูปร่าง หน้าตา เสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย หรือการเสริมแต่งต่างๆ แต่ความสนใจในการศึกษาครั้งนี้ คือ ความงามที่สื่อสารผ่าน “สีผิว” สีผิวเป็นความธรรมชาติของร่างกายที่ติดตัวมาตั้งแต่เกิด และแน่นอนว่าสีผิวบนโลกนี้ไม่ได้มีเพียงสีเดียว หากมองในมุมด้านวิทยาศาสตร์การมีสีผิวที่แตกต่างกันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงของเม็ดสีซึ่งเป็นผลมาจากการสืบทอดทางพันธุกรรม และความแตกต่างทางด้านประชากร ส่วนหนึ่งก็เป็นผลมาจากลักษณะทางภูมิศาสตร์ที่สัมพันธ์กับรังสีอัลตราไวโอเล็ต พื้นที่ที่ได้รับรังสีอัลตราไวโอเล็ตในปริมาณที่สูงกว่าโดยทั่วไปจะอยู่ใกล้กับเส้นศูนย์สูตรมีแนวโน้มที่จะมีประชากรผิวคล้ำ และในพื้นที่ที่ห่างไกลจากเขตร้อนและใกล้ขั้วโลกมากขึ้นจะมีความเข้มของรังสีอัลตราไวโอเล็ตต่ำกว่าซึ่งจะส่งผลให้ประชากรมีผิวสีอ่อนกว่า ดังนั้นสีผิวจึงเป็นสิ่งที่สามารถบ่งบอกได้ถึง เชื้อชาติของบุคคลนั้นๆ และจากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้นทำให้เราเห็นว่าสีผิวเป็นเรื่องธรรมชาติและในบางครั้งก็สามารถเปลี่ยนแปลงได้ยาก แต่ถึงอย่างไรก็ตามความธรรมชาตินี้ก็ไม่ได้หมายความว่าเราจะปราศจากอำนาจต่างๆที่เข้ามาครอบงำในสังคม เราจึงได้เห็นเหตุการณ์การเหยียดสีผิว หรือให้คุณค่ากับสีผิวใดสีผิวหนึ่งที่ถูกยกขึ้นมาให้ดูสูงกว่าอยู่บ่อยครั้ง

โดยเฉพาะการถ่ายทอดอำนาจผ่านการสร้างวาทกรรมและผลิตซ้ำของสื่อต่างๆ จนทำให้วาทกรรมเหล่านี้กลายเป็นมายาคติที่คนในสังคมยอมรับเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของความคิดตนเอง เช่น การเป็นคนผิวขาวจะแสดงถึงการเป็นชนชั้นสูง และการเป็นคนผิวดำแสดงถึงการเป็นชนชั้นทาส และอำนาจดังกล่าวจะมาแสดงออกในเรื่องของอำนาจที่จะนิยามว่า “ร่างกายแบบใดเป็นร่างกายแบบอุดมคติ” ซึ่งทำให้ร่างกายในรูปแบบนั้นมีคุณค่าเชิงสัญลักษณ์เหนือกว่า ส่งผลให้คุณลักษณะของร่างกายเหล่านี้เกิดมีคุณค่าไม่เท่ากันและแน่นอนว่า “ร่างกายแบบชนชั้นสูง” ย่อมมีคุณค่าเชิงสัญลักษณ์เหนือกว่า “ร่างกายของชนชั้นล่าง” (กาญจนา แก้วเทพ และ สมสุข หินวิมาน, 2553) ในอีกมุมหนึ่งของวาทกรรมสีผิวที่ถูกสร้างขึ้นและมีให้เห็นตลอดในหน้าสังคมคือในด้านของ “ความงาม” ความงามเป็นอีกสิ่งหนึ่งที่สามารถสื่อสารผ่านทางร่างกายได้ เมื่อความงามถูกมองผ่านจากเรือนร่าง ร่างกายจึงถูกใช้เป็นพื้นที่ในการสื่อสาร และเป็นพื้นที่ ที่สามารถฝังมายาคติความงามที่มีอำนาจในการนิยามว่าร่างกายที่งามควรจะเป็นร่างกายแบบใด แต่ถึงอย่างไรก็ตาม ในขณะที่มายาคติความงามถูกฝังอยู่บนร่างกาย ในอีกด้านหนึ่งก็เป็นพื้นที่ ที่เปรียบได้ดั่ง “สนามรบ” ที่แสดงให้เห็นถึงการปะทะและการต่อสู้กับมายาคติความงามอยู่เสมอ

ความงามของผิวที่ถูกสร้างขึ้นผ่านวาทกรรมจนกลายเป็นมายาคติครอบงำสังคมมาอย่างยาวนาน ในแต่ละยุคแต่ละสมัยนั้นได้มีพัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงผ่านปัจจัยต่างๆ เช่น วัฒนธรรม สังคม เศรษฐกิจ หรือบริบทในสังคมที่ส่งผลทำให้ค่านิยมของสังคมเปลี่ยนไป มีงานวิจัยหลายชิ้นที่มีการศึกษาวิวัฒนาการค่านิยมความงามของสีผิวว่าเป็นอย่างไรบ้าง โดยความงามของสีผิวส่วนใหญ่ที่มีการนำมาศึกษาด้านวาทกรรมและมายาคติ คือ ค่านิยม “ผิวขาว” ซึ่งมีมานานในสังคมไทย หรืออาจกล่าวได้ว่าสิ่งเหล่านี้ถูกทำให้กลายเป็น “มายาคติหลัก” ของสังคม และถึงแม้ผู้วิจัยและงานวิจัยเล่มนี้สนใจที่จะศึกษา “มายาคติต่อต้าน” แต่การศึกษามายาคติความงามที่ถูกผลิตขึ้นผ่านวาทกรรมความงามจนกลายเป็นมายาคติหลักนั้นก็มีความสำคัญที่จะทำให้เราเห็นถึงวิวัฒนาการการเปลี่ยนแปลงการทำงานของมายาคติ และการมีอยู่ของมายาคติหลักในสังคม เพื่อที่จะทำให้มองเห็นปรากฏการณ์ที่ผู้วิจัยสนใจที่ศึกษาได้อย่างชัดเจนมากขึ้นว่า มายาคติหลักที่ถูกสร้างขึ้นส่งผลกระทบต่ออย่างไรบ้างกับสังคม เพราะเหตุใดจึงต้องมีการต่อสู้หรือต่อรองกับมายาคติหลักดังกล่าวนี้ด้วย

พัฒนาการวาทกรรมความงามของสีผิว

สมัยสุโขทัย

กชกรณ์ เสรีฉันทฤกษ์ (2551) และ ญัฐธิดา เมล์ทาง (2555) มีข้อค้นพบของการศึกษาที่ตรงกันว่า ในยุคแรกมาตรฐานความงามของผู้หญิงไทยมักจะปรากฏอยู่ในงานวรรณกรรม วรรณคดี และวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนาซึ่งไทยได้รับอิทธิพลมาจากวัฒนธรรมอินเดีย เป็นเรื่องของการ

เข้ายึดครองดินแดนและแบ่งชนชั้นผ่านสีผิวที่ถูกจัดตั้งขึ้นเป็นมาตรฐาน “ความขาว” ถูกทำให้กลายเป็นความหมายของชนชั้นสูง คนผิวเข้มจึงถูกจัดให้อยู่ในชนชั้นล่าง และสงครามนี้เองที่ทำให้ความขาวกลายเป็นความเหนือกว่า และ ความดำถูกทำให้ต่ำต้อย แต่สังคมไทยในยุคสุโขทัยนี้ความขาวที่ถูกกล่าวถึงว่าเป็นความงามเป็นความขาวแบบขาวเหลืองไม่ใช่ความงามในรูปแบบของชาวตะวันตก ดังที่กล่าวในข้อค้นพบของ ทักษอร ภูงค์ประเวศ (2558) ว่า วาทกรรมความงามในสมัยสุโขทัย ผิวที่สวยงามคือ ผิวสีทองและมีความนวลเนียน ซึ่งได้รับอิทธิพลมาจากวัฒนธรรมความงามจากอินเดียที่มาสานกับวาทกรรมผิวเหลืองดั้งทองของไทย ซึ่งจุดร่วมของการสร้างวาทกรรมที่ไม่ว่าจะเป็นผิวขาวจากอิทธิพลของอินเดียหรือผิวสีทองที่เป็นอิทธิพลในสังคมไทย ก็คือ การกีดกันหรือเลือกปฏิบัติต่อชนชั้นล่างที่เป็นผิวสีหรือผิวคล้ำ และอีกข้อค้นพบหนึ่งของทักษอร ภูงค์ประเวศ (2558) พบว่ายุคนี้ วาทกรรมที่ถ่ายทอดผ่านบทวรรณกรรมมีความใกล้เคียงกับสีผิวจริงของผู้หญิงไทยมากที่สุด อิทธิพลความงามเหล่านี้ถูกสร้างขึ้นและถ่ายทอดผ่านบทกวีดังที่จะเห็นได้จากตัวอย่างดังต่อไปนี้

พระศรีมโหสถ	ยศกมลศครรไลหงส์
มีธิดาประเสริฐเฉิดโฉมยง	ชื่ออนงค์นพมาศวิลาศลักษณ์
ละไมละม่อมพร้อมพริ้งยี่นารี	จำเริญศรีสมบุรณ์ประยูรศักดิ์
เนื้อเหลืองเล่าทองผ่องผิวพัศตร์	เป็นที่รักดังดวงจิตบิตรเออยะ

(นพมาศ ตำรับท้าวศรีจุฬาลักษณ์, อ้างถึงใน ทักษอร ภูงค์ประเวศ, 2558)

สมัยกรุงศรีอยุธยา

ในสมัยกรุงศรีอยุธยา เริ่มมีการเปรียบเทียบผิวขาวแบบลูกสาวชาวจีน ในช่วงสมัยสุโขทัยและสมัยอยุธยา ไทยและจีนสร้างความสัมพันธ์กันผ่านการส่งเครื่องบรรณาการและการค้า ต่อมาเมื่อเริ่มมีการอพยพของชาวจีนเข้ามาตั้งถิ่นฐานในประเทศไทย พ่อค้าชาวจีนบางคนได้แต่งงานกับลูกสาวชาวไทย และหลายคนได้เลื่อนฐานะเป็นผู้ที่มียศถาบรรดาศักดิ์ (Jeffery Sng, 2015 อ้างถึงใน ทักษอร ภูงค์ประเวศ, 2558) อิทธิพลในมิติทางชนชั้นจึงทำให้ผิวสีขาวเหลืองแบบชาวจีนเริ่มเข้ามามีบทบาทและเป็นอีกวาทกรรมหนึ่งที่เกิดขึ้นควบคู่ไปกับผิวเนื้อสองสีที่มีอยู่ก่อนหน้า ญฐธิดาเมล์ทาง (2555) ได้ยกตัวอย่างบทกลอนในวรรณคดีเรื่อง “กากี” ใน เจ้าฟ้าธรรมาธิเบศร์ทรงแต่งถึงพระสนมของสมเด็จพระเอกาทศโลก (สมเด็จพระเจ้าบรมโกศ) ซึ่งเป็นบทที่กล่าวถึงความงามและความสัมพันธ์ของเจ้าฟ้ากั๋งกับนางสนมผู้นั้น

ขาวสุดฟุดจีบจีน	เจ้ามีสินพืมีศักดิ์
ทั้งวังเข้าชังนัก	แต่พี่รักเจ้าคนเดียว

นอนนั่งตั้งอาลัย	สายสุดใจไม่แลเหลียว
หวังชมสมกลมเกลียว	ควรถ่านองข้องในเคือง
ขาวสุดพูดซ้อแซม	เนื้อแอร่มอร่ามเหลืออง
โหม่อ่ากว่าทั้งเมือง	หนแห่งใดไม่เหมือนเออย

(กรมศิลปากร, 2531 อ้างถึงใน ญัฐธิดา เมล์ทาง, 2555)

ญัฐธิดา เมล์ทาง (2555) ตั้งข้อสังเกตว่าคำว่า “ขาวสุด” และ “พูดจิบจิ้นหรือพูดซ้อแซม” แสดงให้เห็นว่านางเป็นผู้ที่มีความขาวเพราะด้วยนางมีเชื้อสายเป็นคนจีน ความขาวดังกล่าวจึงเป็นความขาวออกเหลืองแบบคนเอเชีย จึงอาจแสดงให้เห็นว่าในสมัยอยุธยาจึงมีความขาวในรูปแบบของลูกชาวจีนมาผสมรวมกับ วาทกรรมผิวขาว ผิวเหลืองดั่งทอง และผิวเนื้อสองสีประกอบเข้าด้วยกัน

สมัยรัตนโกสินทร์

ตอนต้น

กชกรณั เสรีฉันทฤกษ์ (2551) และ ทักษอร ภูซงค์ประเวศ (2558) ได้กล่าวไว้คล้ายคลึงกันว่า ในช่วงสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น ยังคงมีวาทกรรมสีผิวแบบเดิมแต่มีมิติทางชนชั้นที่ดูชัดเจนยิ่งขึ้น เรื่องชนชั้นเป็นเรื่องที่มีอิทธิพลต่ออุดมคติความงามของผู้หญิง ความสัมพันธ์เชิงอำนาจในมิติชนชั้นถูกตอกย้ำผ่านวาทกรรมความงามในรูปแบบของสีผิว ผิวขาวเป็นสีผิวที่แสดงถึงความเป็นชนชั้นสูง เพราะความเป็นผู้ดีไม่ต้องทำงานหนัก ในขณะที่ไพร่ต้องใช้แรงงาน วิจารณ์รูปร่างหน้าตาของหญิงชาวบ้านว่าไม่น่ามองเหมือนกับผู้หญิงในเมืองดังเช่นบทกวีตอนหนึ่งในนิราศเมืองแกลงของสุนทรภู่

ถึงทับนางวังเวงฤทัยวับ	เห็นแต่ทับชวานาอยู่อาศัย
นางชวานาก็ไม่น่าชื่นใจ	คราบขี้โคลคร่ำคร่ำดั่งทาดราม
อันนางในนคราถึงทาสี	ดีกว่านางทางนี้สักสองสาม
ไอ้พลัดพรากจากบุรินทร์แล้วสิ้นงาม	ยิ่งคิดความขวัญหายเสียตายกรุง

(นิราศเมืองแกลงของสุนทรภู่ อ้างถึงใน กชกรณั เสรีฉันทฤกษ์, 2551)

ทักษอร ภูขงค์ประเวศ (2558) ยังได้กล่าวว่า มิติชนชั้นในเรื่องสีผิวก็ได้ปรากฏให้เห็นถึงข้อจำกัดของคนที่มีฐานะยากจน เป็นลูกชานาต้องทำงานมักจะมีผิวคล้ำกว่าลูกผู้ดีที่วรรณะดี มักจะกล่าวชมว่าผู้หญิงในอุดมคติจะต้องมีผิวที่นวล เกลี้ยงเกลา สะอาดสะอาด ระบบไพร่ทาสซึ่งถูกโครงสร้างของสังคมครอบเอาไว้ทำให้ผู้หญิงถูกกดขี่ให้เจียมเนื้อเจียมตัวต้องสถานะทางสังคม ประกอบกับการขาดทุนทางเศรษฐกิจที่จะมาซื้อเครื่องประดับร่างกาย การเติมแต่งร่างกายให้สวยเช่นผู้หญิงชั้นสูงจึงเป็นเรื่องที่เป็นไปได้ยาก

ในการวิเคราะห์วาทกรรมเรื่องผิวในสมัยนี้ ทักษอร ภูขงค์ประเวศ (2558) ได้กล่าวไว้ว่า สีผิวธรรมชาติของคนไทยเป็นผิวสองสี คือ ดำแดง แต่สีผิวของนางในวรรณคดีในบทชมโฉมต่างๆ นั้นจะเป็นดังที่กล่าวมาในช่วงสมัยก่อนๆ คือ ผิวขาวดั่งทอง หรือผิวขาวแบบลูกชานา รวมไปถึงผิวเนื้อสองสี จะผิวขาวหรือดำก็ได้แต่ต้องมีความนวลเนียน ซึ่งแตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง ซึ่งก็เป็นข้อสังเกตหนึ่งว่าผู้ที่มีอำนาจในการกำหนดความงามในแบบอุดมคตินี้คือ พระมหากษัตริย์ นักปราชญ์ นักแต่งกวีชนชั้นสูงจนกระทั่งวาทกรรมนี้ถูกยอมรับในสังคมวงกว้างว่าความงามของผู้หญิงในอุดมคติต้องเป็นเช่นใด

ช่วงสมัยรัชกาลที่ 4-6

วิภาภรณ์ กอจรัญจิตต์ (2545) และ กชกรณ์ เสรีฉันทฤกษ์ (2551) ได้กล่าวไว้ตรงกันว่าเมื่อชาวตะวันตกเข้ามามีอิทธิพลและไทยได้รับวัฒนธรรมเข้ามา ทำให้มาตรฐานความงามของผู้หญิงไทยเปลี่ยนแปลงไป รวมถึงสำนึกเรื่อง “ความขาว” ก็เริ่มมีปรากฏว่ามีการเปลี่ยนแปลงในแง่ของความหมายและความสำคัญอย่างชัดเจน

ในสมัยรัชกาลที่ 4 พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงสนับสนุนให้มีการรับวัฒนธรรมตะวันตกเข้ามา จึงมีการเปลี่ยนแปลงในเรื่องการแต่งกายของสตรี (การแต่งกายสมัยรัตนโกสินทร์, 2558 อ้างถึงใน ทักษอร ภูขงค์ประเวศ, 2558)

และในช่วงรัชกาลที่ 5 นอกจากเรื่อง การเลิกทาส หรือการปฏิรูปการศึกษาแล้ว เริ่มมีวิธีคิดเรื่องการเสริมความงามและเปลี่ยนแปลงค่านิยมเกี่ยวกับร่างกายให้เป็นแบบตะวันตก เช่น การขัดฟันให้ขาว เพราะฟันดำ หมายถึง ฟันสกปรก ไม่มีอนามัย รวมถึงในความงามของร่างกาย วิภาภรณ์ กอจรัญจิตต์ (2545) ได้กล่าวไว้ว่า จากเดิมที่สีใดก็สามารถสื่อถึงความงามได้อย่างเท่าเทียม แต่เมื่อรับวัฒนธรรมตะวันตกเข้ามาก็เริ่มเปลี่ยน/ปรับเปลี่ยนไปสู่ ผิวขาว เท่ากับ ผิวงาม ดังตัวอย่างจากคำกล่าวของ เสฐียรโกเศศ (2531 อ้างถึงใน วิภาภรณ์ กอจรัญจิตต์, 2545) ว่า **“เมื่อก่อนนี้ เราชอบทาขมิ้นเพราะเราผิวเหลือง ชอบให้มีผิวเรื่องรองดั่งทองทา แต่ฝรั่งผิวขาว จึงชอบพอกฝูน เราอยากมีผิวขาวไม่อยากมีผิวเป็นทองอีก จึงหันมาใช้ฝูนเล็กใช้ขมิ้นกันหมด”**

ในช่วงสมัยรัชกาลที่ 6 จะเริ่มเห็นว่าเริ่มมีการเปรียบเทียบสีผิวกับดอกมะลิ ซึ่ง ทักษอร ภูงศ์ประเวช (2558) ได้กล่าวว่าอาจจะเป็นความขาวที่ได้รับอิทธิพลมาจากตะวันตก หรืออาจเป็นความขาวแบบลูกสาวชาวจีนก็ได้ แต่เนื่องด้วยชนชั้นสูงในสมัยนั้นยังคงมีสีผิวแบบเดิมของชาวไทย ดังนั้น การผลิตวาทกรรมเรื่องผิวก็ยังคงมีผิวขาวเหลืองดั่งทองหรือดวงจันทร์ รวมไปถึงขาวเหลืองแบบชาวจีนอยู่ด้วย

คู่มือสืบละของอ่อน

สองเนตรงามกว่ามฤคิน

มะลิซ้อนดูดำไปหมดสิ้น

นางนี้เป็นปิ่นโลกา

(พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว : ศกุนตลา อ้างถึงใน ทักษอร ภูงศ์ประเวช, 2558)

วิวัฒนาการของวาทกรรมความงามของสีผิวที่ถูกสร้างขึ้นตั้งแต่ยุคสุโขทัยจนกระทั่งราวช่วงสมัยรัชกาลที่ 6 มีการเปลี่ยนแปลงไปดังที่กล่าวไปข้างต้น สิ่งหนึ่งที่สังเกตได้จากพัฒนาการที่มีการทบทวนมาตั้งแต่อดีต ทำให้เห็นว่าอำนาจในการสร้างวาทกรรมความงามของสีผิวถูกกำหนดขึ้นจากชนชั้นสูง ราชสำนัก หรือนักปราชญ์ที่มีความรู้ผ่านการแต่งบทกวี หรือวัฒนธรรมที่ถูกเผยแพร่เข้ามาจนขยายและมีอิทธิพลในวงกว้างในสังคมไทย แต่ในช่วงรอยต่อของการเปลี่ยนแปลงการปกครองที่ทำให้สังคมไทยมีการเปลี่ยนแปลงอีกครั้งอำนาจในการกำหนดวาทกรรมถูกเปลี่ยนมือไปสู่ภาครัฐที่เข้ามา มีบทบาท และการเกิดขึ้นของเวทีการประกวดนางงามจึงกลายเป็นช่องทางที่สามารถเข้ามากำหนดวาทกรรมความงามได้ ความงามที่ถูกสร้างและแสดงออกผ่านเวทีการประกวดนางงามจึงถูกกำหนดด้วยความเป็นรัฐชาติที่ต่างไปจากเดิม

ยุคการเปลี่ยนแปลงการปกครองในสมัยจอมพล ป พิบูลสงคราม

กชกรณ์ เสรีฉันทฤกษ์ (2551) (อ้างถึงใน ทักษอร ภูงศ์ประเวช, 2558) กล่าวว่า เป็นยุคที่รัฐบาลพยายามสร้างความเท่าเทียมกัน ซึ่งการจัดการประกวดนางสาวสยามเป็นหนึ่งในกิจกรรมที่ถูกจัดขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการพัฒนาสังคมในยุคนั้น อิทธิพลจากการประกวดต่างๆ จึงเป็นกระบวนการหนึ่งสร้างอัตลักษณ์ใหม่ของผู้หญิง วาทกรรมความงามของผิวจึงถูกผลิตขึ้นผ่านพื้นที่เวทีการประกวดนางงามซึ่ง ทักษอร ภูงศ์ประเวช (2558) ได้กล่าวว่า นางงามในยุคแรกมีสีผิวที่สะท้อนถึงสีผิวที่แท้จริงของคนไทยซึ่งก็เป็นไปตามวาทกรรมในยุคก่อนหน้านี้ บางคนมีผิวสีน้ำตาลแบบสาวไทย บางคนมีผิวขาวเหลืองแบบคนจีน เพราะ มีข้อห้ามไม่ให้แต่งหน้าทาโรงพื้น ในยุคแรกของการประกวดนางงามจึงแสดงให้เห็นว่าสีผิวไม่ได้เป็นส่วนสำคัญของการตัดสินความงาม จนกระทั่ง

ต่อมาเริ่มมีการสนับสนุนการประกวดของกลุ่มนายทุนความงามในรูปแบบของตะวันตกจึงเข้ามามีอิทธิพลมากขึ้น

ทักษอร ภูขงค์ประเวช (2558) ได้ยกตัวอย่างงานเขียนที่สะท้อนอิทธิพลการสร้างวาทกรรมในช่วงหลังของยุคนี้คือเรื่อง “ข้าวนอกนา” ของ สีฟ้า ลดาวัลย์ (2516 อ้างถึงใน ทักษอร ภูขงค์ประเวช, 2558) ซึ่งกล่าวถึง “สาวลูกครึ่งตัวละครหนึ่งในนวนิยายเล่มนี้ที่เกิดมาจาก “เมียชั่วคราว” ของทหารอเมริกันผิวสีซึ่งรู้สึกมีปมด้อยเมื่อนำตัวเองไปเปรียบเทียบกับพี่สาวซึ่งเกิดมาจากทหารอเมริกันผิวขาวพี่สาวของเธอเป็นคนที่ค่อนข้างสวยมีคุณสมบัติในการเป็นนางงามในความเห็นของ “ดำ” หญิงสาวที่เป็นนางสาวไทยเป็นหญิงสาวที่สวยที่สุดและโดดเด่นที่สุดในประเทศเล็ก ๆ ในจิตใจ “ดำ” ใฝ่ฝันเสมอที่จะเป็นนางงาม แต่เธอก็สงสัยว่าผู้หญิงผิวดำนั้นจะสามารถประกวดนางงามได้หรือไม่ เธอใฝ่ฝันว่าจะเป็นคนสวยมีผิวที่ขาวและมีผู้ชายมาล้อมรอบเธอ (มัลลิกา มัติโก, 2544 อ้างถึงใน ทักษอร ภูขงค์ประเวช, 2558) นวนิยายเรื่องนี้จึงให้สัญลักษณ์ของผู้หญิงที่ดูน่าสงสารและขาดโอกาสทางสังคมขาดโอกาสในการที่จะเป็นนางงามและขาดโอกาสที่จะมีคุณสมบัติเพียบพร้อมสำหรับชายคนหนึ่งในช่วงเวลานี้จะเห็นได้ว่าวาทกรรมผิวขาวแบบตะวันตกได้แผ่ขยายอิทธิพลเข้ามาในระดับของงานวรรณกรรมแล้ว ซึ่งวาทกรรมความงามในแบบตะวันตกดังกล่าว คือ การมีผผสีอ่อน ผผตรงตาสีอ่อน จมูกโด่งเป็นสัน และมีผิวขาวแบบตะวันตก (Light Skin) ซึ่งความงามรูปแบบดังกล่าวก็ได้กลายเป็นมาตรฐานสีผิวในอีกหลายประเทศทั่วโลก และรูปแบบวาทกรรมความงามเช่นนี้ก็ไหลเข้าสู่เวทีประกวดความงามซึ่งจะเห็นได้จากผู้เข้าประกวดนางงามที่ได้รับรับตำแหน่งในแต่ละปีจะมีความงามในรูปแบบที่เรียกว่าเป็นพิมพ์นิยมจากวัฒนธรรมตะวันตกมากขึ้นและยังคงเป็นเช่นนี้ต่อเนื่องมาอย่างยาวนาน

ภาพที่ 1.1

ภาพยนตร์ข้าวนอกนา

หมายเหตุ. ภาพโปสเตอร์ภาพยนตร์เรื่อง “ข้าวนอกนา”. จาก *ไทยบันเทิง*, โดย เปี้ยก โปสเตอร์, 2559, ([https://thaibunternng.fandom.com/th/wiki/ข้าวนอกนา_\(2518\)](https://thaibunternng.fandom.com/th/wiki/ข้าวนอกนา_(2518)))

ยุคปัจจุบัน

หลังจากวาทกรรมความงามของสีผิวในรูปแบบตะวันตก กล่าวคือ ผิวขาวที่ถูกยกย่องให้เป็นสีผิวที่บ่งบอกถึงความงามได้เผยแพร่เข้ามาและมีอิทธิพลกับสังคมไทยแล้ว วาทกรรมความงามเช่นนี้ก็ยังคงถูกสร้างขึ้นและผลิตซ้ำความงามในรูปแบบดังกล่าวมาอย่างยาวนาน ประกอบกับที่ ทักษิณ ชูวงศ์ อดีตนายกรัฐมนตรี (2558) ในกล่าวว่า ในยุคปัจจุบันเป็นยุคของเทคโนโลยีและทุนนิยม สื่อ นายทุนวัฒนธรรมต่างชาติ เช่น จีน ญี่ปุ่น และเกาหลี แต่เข้ามามีบทบาทผสมผสานกัน สื่อต่างๆ เช่น โฆษณา โทรทัศน์ ละคร ภาพยนตร์ เริ่มเข้ามามีบทบาทในรูปแบบของการสื่อสารมวลชน (Mass Communication) มากขึ้น นายทุนจึงพยายามหาวิธีในการผลิตและขายสินค้า โดยนำผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจมาทำหน้าที่ในการผลิตซ้ำวาทกรรมผิวขาว การสร้างวาทกรรมความงามผ่านสีผิวในรูปแบบเดิม เช่น การขาวเหลืองดั่งทอง หรือดั่งดวงจันทร์ หรือผิวเนื้อสองสี จึงถูกปะทะและแทนที่ด้วย **“ความขาวออร่าแบบเกาหลี” “ขาวอมชมพูดังดอกซากุระ”** เราจะเห็นวาทกรรมเหล่านี้ได้จากโฆษณาต่างๆ ซึ่งไม่เพียงแต่สร้างวาทกรรมความงามของผิวในรูปแบบใหม่ แต่ยังทำให้เห็นว่าการมีผิวขาวเป็นสิ่งดีกว่าโดยสร้างวาทกรรมว่า **“แค่ขาว ก็ชนะ”** ซึ่งเป็นโฆษณาที่ถูกผลิตขึ้นในปี พ.ศ.2559 โดยเป็นการโฆษณาของผลิตภัณฑ์ของบริษัทความงามแห่งหนึ่งในประเทศ ซึ่งเนื้อหาในโฆษณานั้นแสดง

ให้เห็นว่าหากไม่ดูแลผิวให้ขาวอย่างสม่ำเสมอ จะทำให้สูญเสียอาชีพการงาน ซึ่งทักษอร ฤชงค์ประเวศ ได้ตั้งข้อสังเกตถึงการบูชาผิวขาวผ่านโฆษณาที่ว่าเริ่มมีการแสดงให้คนเข้าใจว่าการมีผิวขาวจะมีโอกาสทางสังคมมากกว่าและดีกว่าคนผิวคล้ำ

ภาพที่ 1.2

โฆษณาผลิตภัณฑ์เพื่อผิวขาว

หมายเหตุ. ภาพแสดงบางช่วงของโฆษณาผลิตภัณฑ์เพื่อผิวขาว. จาก *POST TODAY*, โดย Seoul Secret Official Channel, 2559, (<https://www.posttoday.com/lifestyle/408947>)

จากวาทกรรมการยกย่องผิวขาวที่ถูกสร้างขึ้นและผลิตซ้ำขึ้นมายาวนาน หากอ้างอิงจากข้อมูลข้างต้นจะเห็นการเปลี่ยนแปลงในระลอกแรก คือ ในปี พ.ศ. 2516 ที่มีวรรณกรรมเรื่อง “ข้าวเหนียว” ขึ้นมาจนวาทกรรมนี้เริ่มไหลเข้ามามีอิทธิพลสู่เวทีการประกวดนางงามทำให้เห็นว่า สีผิวเริ่มเป็นปัจจัยที่สามารถกำหนดความงามที่ถูกผลิตซ้ำผ่านเวทีการประกวดความงามได้ และยังคงมีอิทธิพลอยู่เช่นนั้นมาประมาณราวๆ 40 ปี จึงเริ่มมีการถูกท้าทายชุดความหมายของความงามนี้ จากปรากฏการณ์ของการมีนางงามผิวสีเข้มชนะการประกวดในปี พ.ศ. 2557 ซึ่งกลายเป็นกระแสอย่างมากในช่วงนั้น ถึงแม้จะมีกระแสวิพากษ์วิจารณ์ทั้งในด้านลบและด้านบวกแต่ก็ทำให้เห็นวาทกรรมนี้สามารถต่อกรกับชุดความหมายความงามของวาทกรรมความขาวที่ถูกสร้างขึ้นและครอบงำสังคมไทยมายาวนาน ความน่าสนใจของการศึกษาปรากฏการณ์นี้จึงอาจจะเป็นสิ่งที่ทำให้เห็นปัจจัยต่างๆที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและอาจทำให้เห็นการกระทำบางอย่างที่จะสามารถสร้างความเป็นธรรมให้กับความหมายชุดใหม่ของความงามที่จะไม่ได้ให้ค่ากับความงามที่เป็นกระแสหลักเพียงชุดความหมายเดียว

จากพัฒนาการวาทกรรมความงามของสีผิวที่ถูกสร้างขึ้นผ่านอำนาจและปัจจัยต่างๆ ทำให้เราเห็นภาพรวมของการปรับและเปลี่ยนแปลงวาทกรรมจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ความงามที่ถูกสร้างขึ้นและส่งผ่านเป็นสิ่งที่น่าสนใจที่จะนำมาศึกษา ผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตว่าความงามที่ถูกแสดงออกผ่านสีผิวจากอดีตจนถึงปัจจุบันมีวาทกรรมหลักที่ยังคงอยู่มาตลอดตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันและเพิ่มความเข้มข้นขึ้นเรื่อยๆ ก็คือ ผิวที่จะถูกนิยามว่างามส่วนใหญ่จะเป็นผิวสีขาว และความงามที่ถูกนิยามขึ้นนี้ทำให้ความสวยงามตามที่สังคมกำหนดนั้นมีคุณค่าและถูกทำให้ดูเหนือกว่า และในขณะเดียวกันการมีสีผิวที่นอกเหนือนิยามความงามยังถูกทำให้ด้อยค่าลงในบางครั้ง เมื่อเห็นว่าความงามเป็นสิ่งที่สำคัญจึงทำให้วาทกรรมนี้มีอิทธิพลมากพอที่จะทำให้ผู้หญิงยอมที่จะเปลี่ยนแปลงตัวเองเพื่อที่จะได้มาซึ่งความงาม ผู้วิจัยจึงมองว่าในการศึกษาเรื่องงามจะต้องเลือกพื้นที่ในการศึกษาเพื่อที่จะทำให้เห็นภาพได้ชัดเจนมากขึ้นซึ่งผู้วิจัยได้เลือกพื้นที่ “เวทีการประกวดนางงาม” มาศึกษา

“เวทีประกวดนางงาม” พื้นที่ของการสื่อสารความงาม “ความงามอุดมคติ” สามารถถูกกำหนดและผลิตซ้ำได้ผ่านเวทีการประกวดความงาม จากการศึกษาพัฒนาการของวาทกรรมในเรื่องสีผิวในช่วงการเปลี่ยนแปลงการปกครองในสมัยจอมพล ป. พิบูลสงคราม ทำให้เราเห็นว่า การประกวดนางงามเป็นหนึ่งในอิทธิพลที่สามารถกำหนดแบบอย่างของความงามได้ ความงามที่ถูกสถาปนาผ่านมงกุฏและสายสะพายของผู้ชนะการประกวดนั้น สะท้อนถึงความงามอุดมคติที่มาครอบงำและเป็นกรอบของสังคมจนทำให้ใครต่อใครต่างพากันอยากที่จะมีความสวยงามดังเช่นนางงาม เพราะเห็นถึงโอกาสต่างๆที่จะเข้ามา และในขณะเดียวกันพื้นที่การประกวดนางงามก็ถูกอำนาจบางประการเข้ามาครอบงำในการผลิตรูปแบบความงามด้วยเช่นกัน เช่น ในช่วงรัฐที่เป็นผู้จัดการประกวดอำนาจการตัดสินใจอยู่ในมือของรัฐ เมื่อเปลี่ยนเข้าสู่ช่วงของนายทุนความงามที่ถูกผลิตออกมาก็จะเป็นอีกแบบหนึ่งและผลผลิตที่ถูกผลิตออกมานี้กลายเป็น “มายาคติ” ที่สังคมยอมรับซึ่งแน่นอนว่าบางกลุ่มได้ผลประโยชน์และบางกลุ่มถูกกดทับจากมายาคติที่ถูกสร้างขึ้นด้วย ด้วยเหตุดังกล่าวนี้การศึกษามายาคติคิดความงามในพื้นที่ของการประกวดนางงามจึงมีความน่าสนใจและมีความสำคัญในการศึกษา เพราะ ความงามที่ถูกถ่ายทอดออกมาจะเป็นความงามในรูปแบบอุดมคติที่จะสามารถทั้งครอบงำความคิดของคนในสังคมและทั้งยังสามารถเป็นที่พื้นที่ต่อรองของความหมายชุดใหม่ผ่านตัวบุคคลหรือในที่นี้หมายถึงนางงาม ที่จะต่อสู้เพื่อสื่อสารความงามในรูปแบบของตนเองที่แตกต่างออกไป

“มายาคติ” ความงาม เป็นสิ่งที่ถูกประกอบสร้างและให้ความหมายเพื่อสร้างความชอบธรรมให้กับความหมายบางชุด จนทำให้มายาคตินั้นแทรกซึมเข้าสู่ความคิดของคนในสังคมจนทำให้ดูเป็นความธรรมชาติและไม่มีการตั้งคำถามกับสิ่งที่เกิดขึ้น แต่เมื่อมีการสร้าง “มายาคติหลัก” ขึ้นมาและมีการทำงานของมายาคติหลักอยู่ ก็จะมี “มายาคติต่อต้าน” ที่มีขึ้นมาเพื่อแสดงให้เห็นถึงสนามของการต่อสู้อยู่เสมอ (กาญจนา แก้วเทพ และ สมสุข หินวิมาน, 2553 น.429) การวิจัยครั้งนี้มุ่งที่จะ

ศึกษาเรื่องมายาคติที่เกิดขึ้นบนพื้นที่สร้างมายาคติความงามที่เป็นอุดมคติซึ่งก็คือ “เวทีการประกวดนางงาม” เพราะถึงแม้มายาคติหลักที่ได้ศึกษามานั้นผู้ที่จะได้ชื่อว่า งาม จะต้องมี “ผิวขาว” แต่ “ผิวสีหรือผิวดำ” ที่ไม่ใช่มายาคติหลักและบางครั้งถูกทำให้ดูต่ำลง กลับสามารถที่จะเป็นผู้ที่สวยงามที่สุดผ่านการเป็นผู้ชนะการประกวดได้ จากปรากฏการณ์ดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงรอยต่อของการเปลี่ยนแปลงที่ความเป็น ผิวสี ถูกกำหนดด้วยการให้คุณค่า สร้างการรับรู้และจดจำว่าการมีผิวสีสามารถเป็นคุณสมบัติของความงามได้ ผู้วิจัยจึงเห็นว่าบนเวทีการประกวดนางงามมีการทำงานของมายาคติต่อต้านที่ทำงานอยู่ โดยผ่านการต่อสู้และต่อรองเพื่อที่จะรื้อสร้างความหมายของความงามขึ้นมาใหม่ ซึ่งการต่อรองในกรณีศึกษานี้ผู้วิจัยมองเห็นว่าการมี “ทุน” เป็นสิ่งที่จะสามารถเพิ่มอำนาจในการต่อรองกับมายาคติหลัก รวมถึงมีอำนาจในการรื้อสร้างความหมายชุดใหม่เพื่อให้สังคมเกิดความชอบธรรมให้กับมายาคติต่อต้านเช่นเดียวกัน และสิ่งหนึ่งที่น่าสนใจไม่แพ้กันคือในกระบวนการต่อรองดังกล่าวนี้การสื่อสารเข้าไปเกี่ยวข้องและมีความสำคัญอย่างไรที่จะสามารถเพิ่มอำนาจให้กับการต่อรองดังกล่าว จนทำให้บรรลุลผลจนสามารถรื้อสร้างมายาคติความงามในความหมายชุดใหม่ และที่กล่าวมาทั้งหมดข้างต้นจึงเป็นที่มาของวัตถุประสงค์และปัญหาของการวิจัยที่จะกล่าวในหัวข้อถัดไป

1.2 ปัญหานำการวิจัย

1.2.1 การสื่อสารมีความสัมพันธ์กับการต่อสู้มายาคติความงามที่ผลิตผ่านเวทีการประกวดนางงามระดับชาติของนางงามผิวสีอย่างไร

1.2.2 ปัจจัยอะไรที่มีส่งผลให้นางงามผิวสีมีอำนาจในการสื่อสารเพื่อต่อสู้กับมายาคติความงามที่ผลิตผ่านเวทีการประกวดนางงามระดับชาติ

1.3 วัตถุประสงค์

1.3.1 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของการสื่อสารกับการต่อสู้มายาคติความงามที่ผลิตผ่านเวทีการประกวดนางงามระดับชาติของนางงามผิวสี

1.3.2 เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลให้นางงามผิวสีมีอำนาจในการสื่อสารเพื่อต่อสู้กับมายาคติความงามที่ผลิตผ่านเวทีการประกวดนางงามระดับชาติ

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

1.4.1 ขอบเขตด้านเวลา

ระยะเวลาในการเก็บข้อมูลในการวิจัยเริ่มตั้งแต่เดือนมกราคม – ธันวาคม พ.ศ.2565 ผู้วิจัยเลือกขอบเขตการศึกษาในด้านระยะเวลาของข้อมูลคือ ในช่วง 10 ปี ตั้งแต่พ.ศ.2555 จนถึงปัจจุบัน (พ.ศ.2565) เพราะเป็นช่วงที่เริ่มมีปรากฏการณ์ของการมีนางงามผิวสี และเลือกศึกษาเป็นรูปแบบกรณีศึกษา (Case studies)

1.4.2 ขอบเขตการศึกษา

ผู้วิจัยเลือกศึกษาเฉพาะกรณี (Case studies) และได้กำหนดขอบเขตกรณีศึกษา 3 กรณี จากนางงามผิวสีที่ได้รับตำแหน่งผู้ชนะเลิศการประกวดจากเวทีการประกวดนางงาม จำนวน 3 คน ได้แก่

1.4.2.1 เมญา นนธวรรณ ฉรรวณิช (Miss Thailand world 2014)

นนธวรรณ ฉรรวณิช หรือ เมญา ภูมิลำเนาเป็นคนจังหวัด นครศรีธรรมราช แต่ไปเติบโตที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี ก่อนหน้าที่จะมาประกวด Miss Thailand world 2014 และได้เป็นผู้ชนะการประกวด เมญา เริ่มต้นเข้าสู่แวดวงการประกวดร้องเพลงจนมีโอกาสดูเซ็นสัญญากับค่ายเพลง ได้มีโอกาสทำงานในวงการนางแบบจากการประกวด Thai supermodel contest ในปี 2007 และเวที Asian supermodel ในปี 2010 และหลังจากชนะการประกวด Miss Thailand world 2014 เมญา ได้เป็นตัวแทนประเทศเข้าสู่การประกวด Miss World 2014 ที่กรุงลอนดอน สหราชอาณาจักร จนสามารถผ่านเข้ารอบ 11 คนสุดท้าย รวมถึงคว้ารางวัล Miss People's Choice จากการโหวต หลังจากนั้นแจ้งเกิดในวงการบันเทิงเมญา จากการมีผลงานต่างๆ มากมาย เช่น การแสดงละคร และร้องเพลงประกอบละคร จนกลายเป็นที่รู้จักจนถึงปัจจุบัน

ภาพที่ 1.3

เมญา นนธวรรณ ฌรรวนธร

หมายเหตุ. ผู้ชนะการประกวดมิสไทยแลนด์เวิลด์ 2014. จาก *sanook.com*, โดย Miss Thailand World_BEC-TERO, 2557, (<https://guru.sanook.com/27245/>)

1.4.2.2 น้ำ พัชพร จันทระประดิษฐ์ (Miss Grand Thailand 2020)

พัชพร จันทระประดิษฐ์ หรือ น้ำ ภูมิลำเนาเดิมเป็นคนจังหวัดสงขลา และได้มาศึกษาที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี ในช่วงเรียนน้ำเริ่มทำกิจกรรมด้านกีฬาด้วยการเป็นนักวิ่งมาราธอน แต่มีปัญหาด้านสุขภาพจนต้องล้มเลิกไป หลังจากนั้นจึงเข้าสู่วงการการประกวดนางงามโดยเวทีแรกคือในปี พ.ศ. 2562 น้ำได้รับการคัดเลือกให้เป็นผู้เข้าประกวด 14 คนสุดท้ายจากกองประกวดมิสแกรนด์ สุราษฎร์ธานี 2019 ซึ่งในการประกวดครั้งนั้น น้ำได้รับรางวัล Smart Lady แต่ไม่สามารถผ่านเข้ารอบ 5 คนสุดท้ายได้ และในปี 2563 ได้รับการคัดเลือกให้เป็นผู้เข้าประกวด 11 คนสุดท้ายจากกองประกวดมิสแกรนด์สุราษฎร์ธานี – ระนอง 2020 ซึ่งครั้งนี้ได้เป็นผู้ชนะการประกวดเพื่อเข้าร่วมประกวดมิสแกรนด์ไทยแลนด์ 2020 หลังจากได้รับตำแหน่ง มิสแกรนด์ระนอง 2020 ทำให้น้ำได้รับสิทธิ์ในการเป็นตัวแทนของจังหวัดระนองในการเข้าร่วมการประกวดมิสแกรนด์ไทยแลนด์ 2020 ที่กรุงเทพมหานคร และในการประกวดรอบสุดท้าย พัชพรได้รับเลือกให้เป็น 1 ใน 5 คนสุดท้ายจากโหวต boss choice และสามารถคว้ารางวัลชนะเลิศไปได้ในที่สุด หลังจากนั้น น้ำได้มีโอกาสเป็นตัวแทนของประเทศไทยในการประกวด Miss Grand International 2020 ที่จัดขึ้นในประเทศไทย

ภาพที่ 1.4

น้ำ พัชรพร จันทระประดิษฐ์

หมายเหตุ. ผู้ชนะการประกวดมิสแกรนด์ไทยแลนด์ 2020. จาก กรุงเทพธุรกิจออนไลน์, โดย Miss Grand Thailand, 2563, (<https://www.bangkokbiznews.com/lifestyle/898758>)

1.4.2.3 อินดี้ อินดี้ จอห์นสัน (Miss Grand Thailand 2021)

อินดี้ จอห์นสัน หรืออินดี้ เป็นลูกครึ่งไทย-อเมริกัน ก่อนเข้าสู่การประกวดนางงามอินดี้ได้เข้าร่วมการแข่งขันในรายการ The Face Thailand season 2 และได้โอกาสทำงานและมีผลงานในวงการนางแบบ หลังจากนั้นในปี พ.ศ.2563 อินดี้ได้เข้าประกวดมิสแกรนด์ปทุมธานี 2020และชนะการประกวด จึงเป็นตัวแทนของจังหวัดปทุมธานีเพื่อเข้าร่วมการประกวดมิสแกรนด์ไทยแลนด์ 2020 และได้รับตำแหน่งรองชนะเลิศอันดับที่ 1 และเนื่องด้วยสถานการณ์โควิด-19 ทำให้ไม่สามารถจัดประกวด มิสแกรนด์ไทยแลนด์ 2021 ได้ อินดี้จึงได้รับการแต่งตั้งให้เป็นผู้ดำรงตำแหน่ง Miss Grand Thailand 2021 เป็นตัวแทนประเทศไทย ในการประกวด Miss Grand International 2021 ในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2564 แต่ไม่ผ่านสามารถเข้ารอบได้ แต่ก็สามารถคว้ารางวัลพิเศษชุดราตรียอดเยี่ยมมาครอบครองได้

ภาพที่ 1.5

อินดี อินดี จอห์นสัน

หมายเหตุ. ผู้ถูกแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งมิสแกรนด์ไทยแลนด์ 2021. จาก AMARIN TV,
โดย Miss Grand Thailand, 2564, (<https://www.amarintv.com/news/detail/101906>)

1.5 นิยามเชิงปฏิบัติการ

1.5.1 นางงามผิวสี หมายถึง ผู้ที่ชนะการประกวดความงามซึ่งมีสีผิวที่ปรากฏให้เห็นเด่นชัด นอกเหนือไปจากผิวสีขาว ผู้วิจัยได้อ้างอิงระดับสีผิวจาก Fitzpatrick Scale ในระดับที่ 5 ซึ่งเป็นสีผิวที่เข้มที่สุดที่พบได้ในประเทศไทย

ภาพที่ 1.6

The Fitzpatrick Scale

หมายเหตุ. แลวัดระดับสีผิว. จาก *Skinrenewal*, โดย Thomas Fitzpatrick, 1975, (<https://www.skinrenewal.co.za/fitzpatrick-skin-type-i>)

และในการวิจัยครั้งนี้หมายรวมถึงกลุ่มตัวอย่างที่นำมาเป็นกรณีศึกษา ได้แก่

เมญา นนชวรรณ ธรรมวนธร Miss Thailand World 2014

น้ำ พัชรพร จันทระประดิษฐ์ Miss Grand Thailand 2020

อินดี อินดี จอห์นสัน Miss Grand Thailand 2021

1.5.2 เวทีประกวดระดับชาติ หมายถึง เวทีการประกวดนางงามระดับประเทศในประเทศไทยที่ต้องประกวดเพื่อหาตัวแทนไปประกวดต่อในระดับนานาชาติ

1.5.3 ความงาม หมายถึง การรับรู้ทางด้านความรู้สึก เป็นสิ่งที่ป็นรูปลักษณะที่ปรากฏต่อประสาทสัมผัสของเรา และค่านิยมความงามเปลี่ยนแปลงได้ตามความเชื่อและทัศนคติ หรือความเป็นจริงทางสังคมที่ไม่คงที่

1.5.4 ความงามด้านรูปลักษณ์ภายนอก หมายถึง รูปลักษณ์ภายนอกซึ่งเป็นลักษณะทางกายภาพ อาจจะเป็นสิ่งที่ติดตัวมาตั้งแต่กำเนิด หรือสร้างขึ้นด้วยวิธีการต่างๆในภายหลัง ประกอบไปด้วย ใบหน้า ผิวพรรณ และทรวดทรง

1.5.5 ความงามด้านบุคลิกภาพ หมายถึง ลีลาท่าทางและจริตที่แสดงออกมาผ่านร่างกายให้เห็นได้จากภายนอก เช่นการยืน ท่วงท่าการเดิน การโพสท่า

1.5.6 ความงามด้านการแต่งกาย หมายถึง สิ่งที่ทำหุ้มร่างกายสามารถมองเห็นได้จากภายนอก เช่น ทรงผม เครื่องแต่งกาย เครื่องประดับ

1.5.7 ความงามด้านทัศนคติ หมายถึง ประกอบด้วยการศึกษาความรู้ ไหวพริบปฏิภาณ และทัศนคติความคิดต่อเรื่องต่างๆ ที่แสดงออกผ่านทางคำพูด

1.5.8 ความงามในด้านคุณลักษณะเฉพาะตัว หมายถึง องค์ประกอบอื่นๆที่เป็นความโดดเด่นเฉพาะตัว เช่น ความสามารถพิเศษ

1.5.9 การประกอบสร้างความงาม หมายถึง การสร้างความหมายความงามของนางงามผิวสี ซึ่งประกอบด้วย กระบวนการสร้างความหมายของความงาม และ วิธีการสร้างความงาม

1.5.10 การธำรงรักษาความงาม หมายถึง การยืนยันกับความหมายของความงามในชุดใหม่ของนางงามผิวสีที่พยายามสร้างขึ้นมาเพื่อจะต่อรองกับความหมายของความงามที่เป็นกระแสชุดเดิม

1.5.11 ผลที่เกิดจากความงาม หมายถึง ผลที่เกิดจากการมีความงามของตนเอง และ ผลจากการสื่อสารความหมายของความงามออกสู่สังคม

1.5.12 มายาคติ (Myth) หมายถึง ความเชื่อที่ถูกทำให้กลายเป็นเรื่องของธรรมชาติเป็นสิ่งที่ปกติธรรมดา ที่คนส่วนใหญ่ในสังคมยอมรับโดยไม่ตั้งคำถามและเป็นความคิดที่สอดรับกับระบบอำนาจที่ดำรงอยู่ในสังคมในขณะนั้น และในพื้นที่ใดที่มี มายาคติ (myth) ทำงานอยู่ ที่นั่นก็จะผลิตมายาคติต่อต้าน (counter-myth) อยู่ด้วย อันแปลว่ามายาคติต่าง ๆ จะอยู่ในสนามการต่อสู้ทางความหมายอยู่ตลอดเวลา

1.5.13 ทุน (capital) หมายถึง การแปรสภาพทรัพย์สิน เข้าสู่สถานะ (mode) กระบวนการผลิตทุน ซึ่งเรื่อง ทุน ของงานวิจัยนี้จะใช้ตามความหมายของปีแอร์ บูร์ดิเยอ (Pierre Bourdieu) โดยทุนสามารถแบ่งออกได้เป็น 4 แบบ ดังนี้

1.5.13.1 ทุนเศรษฐกิจ (economic capital) ได้แก่ รายได้ สถานะทางครอบครัว การสร้างทรัพย์สินของนางงาม

1.5.13.2 ทุนวัฒนธรรม (cultural capital) ได้แก่ ทุนวัฒนธรรมที่อยู่ในรูปแบบของวัตถุ (objectified form) ทุนวัฒนธรรมที่อยู่ในรูปแบบของสถาบัน (institutionalized form) และทุนวัฒนธรรมที่แฝงฝังในกาย (embodied form) ซึ่งเกิดขึ้นจากกระบวนการหล่อหลอมทางสังคม

1.5.13.3 ทุนสัญลักษณ์ (symbolic capital) ได้แก่ สถานภาพ ชื่อเสียง การได้รับ การยอมรับ การได้รับรางวัลทางวิชาชีพ ฯลฯ

1.5.13.4 ทุนสังคม (social capital) ได้แก่ กลุ่มเครือข่ายทางสังคมที่เอื้อประโยชน์ การมีกลุ่มแฟนคลับ ฯลฯ

1.5.14 การรื้อสร้างความหมาย หมายถึง การสร้างความหมายชุดใหม่ของมายาคติ ความงาม ซึ่งเริ่มจากกระบวนการรื้อถอนและสร้างความหมายของความงามขึ้นมาใหม่ สื่อสารผ่านทางร่างกาย และสื่อต่างๆ

1.5.15 อำนาจในการสื่อสาร หมายถึง ปัจจัยที่ทำให้สามารถส่งเสริมสื่อสารความหมายของความงามที่ประกอบสร้างขึ้นใหม่ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ทั้งปัจจัยที่เกิดจากตัวบุคคล และปัจจัยแวดล้อมภายนอก

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.6.1 ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยสามารถนำไปต่อยอดสำหรับการศึกษาในประเด็นการสร้าง ความเคลื่อนไหวทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับการต่อสู้ในประเด็นผู้หญิงกับร่างกายได้

1.6.2 กลยุทธ์การสื่อสารเพื่อการต่อรองกับมายาคติความงามสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการสื่อสารเพื่อต่อรอง หรือรื้อถอนความหมายบางชุดในสังคมกับประเด็นอื่นๆ

1.6.3 ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยสามารถเป็นแนวทางที่เป็นประโยชน์ต่อผู้คนกลุ่มอื่นที่ไม่ได้อยู่ในบรรทัดฐานของสังคมแต่ต้องแสดงออกถึงการมีตัวตนเพื่อให้สังคมรับรู้

บทที่ 2

วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง “การสื่อสารและการต่อสู้มายาคติความงามของนางงามมิวสิค : กรณีศึกษา นางงามไทยในเวทีการประกวดระดับชาติ” เป็นการศึกษากลุ่มตัวอย่างนางงามมิวสิคที่เป็นผู้ชนะการประกวดในเวทีการประกวดนางงาม โดยผู้วิจัยทำการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

- 2.1 แนวคิดเกี่ยวกับความงาม
 - 2.1.1 ความหมายของความงาม
 - 2.1.2 ความงามกับการประกวดนางงาม
 - 2.1.3 องค์ประกอบความงาม
- 2.2 แนวคิดสตรีนิยมแนวหลังสมัยใหม่ (Post-modern feminism)
- 2.3 สัญวิทยา (semiology)
- 2.4 แนวคิดเรื่องทุน (capital) ของ ปีแอร์ บูร์ดิเยอ (Pierre Bourdieu)
- 2.5 งานวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้อง
 - 2.5.1 งานวิจัยเกี่ยวกับมายาคติความงาม
 - 2.5.2 งานวิจัยเกี่ยวกับการประกวดนางงาม
 - 2.5.3 งานวิจัยเกี่ยวกับการต่อรองของผู้หญิงกับมายาคติหลัก

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับความงาม

2.1.1 ความหมายของความงาม

คงปฏิเสธไม่ได้ว่าความงามกับผู้หญิงเป็นของคู่กัน และผู้หญิงก็ให้ความสำคัญกับความงามเสมอมา เพราะความงามถูกยกย่องให้มีคุณค่า หรือเป็นสิ่งที่ทำให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์หรือโอกาสบางประการ ดังนั้นคำถามที่น่าสนใจก็คือ แบบใดถึงจะเรียกว่า ทำอย่างไรจึงจะได้มาซึ่งความงาม ในเรื่องของความงามคงหลีกเลี่ยงไม่พ้นเรื่องของมายาคติที่ถูกสร้างขึ้นผ่านปัจจัยต่างๆ หรืออำนาจที่อยู่ในมือของใครบางคนที่จะสามารถกำหนดความงามขึ้นมาเพื่อเป็นกรอบของสังคมที่ทำให้ผู้หญิงคาดหวังและถูกคาดหวังจากสิ่งที่เรียกว่า “ความงาม” นี้

อารี สุทธิพันธ์ (2532, อ้างถึงใน วรพงษ์ ปลอดมุสิก, 2561) และ อำนาจ เย็นสบาย (2535, อ้างถึงใน วรพงษ์ ปลอดมุสิก, 2561) ได้ให้คำนิยามของความงามไว้คล้ายคลึงกันว่า เป็นส่วนหนึ่งในการรับรู้ทางด้านความรู้สึก ซึ่งเกิดจากความรู้สึกภายในของมนุษย์มากกว่าเกิดจากเหตุผลหรือความรู้และบางครั้งอาจจะยากแก่การอธิบาย และความงาม คือ สิ่งที่เป็นรูปลักษณ์ที่

ปรากฏต่อประสาทสัมผัสของเราความงามเป็นสิ่งที่เราพอใจบางบริบทความงามก็เป็นเรื่องของ ประสบการณ์ทางอารมณ์เป็นความรู้สึกเฉพาะตัวของบางคน ค่านิยมความงามเปลี่ยนแปลงได้ตาม ความเชื่อและทัศนคติ หรือความเป็นจริงทางสังคมที่ไม่คงที่ ซึ่งค่านิยมความงามตามสมัยนิยม ส่วนมากทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงบางครั้งเปลี่ยนแปลงแบบหมุนเวียนเป็นวัฏจักร

วรพงษ์ ปอดมุสิก (2561) กล่าวว่า ความงามกลายเป็นสิ่งที่คู่กับผู้หญิงที่ไม่สามารถแยกออกจากกันได้ แม้ว่าในบางคนที่ไม่อาจจะสามารถงามได้ตั้งแต่กำเนิด แต่ก็สามารถที่จะตกแต่งให้เกิดความงามได้ ผู้หญิงถูกคาดหวังผ่านเรื่องราวของสื่อต่างๆมากมาย และความงามในอดีตความงามของสตรียังถูกใช้เป็นเครื่องบ่งบอกความหมายถึงฐานะและบารมีของสามี เมื่อความสวยงามของผู้หญิงถูกคาดหวังอย่างมากมายตั้งแต่อดีตสืบเนื่องมาจนถึงปัจจุบันส่งผลให้เกิดอาชีพต่างๆเกิดขึ้นมากมายตั้งแต่ช่างเสริมความงามช่างทำผมช่างทำเสื้อและที่กำลังแพร่หลายอยู่ในปัจจุบันมากขึ้นก็คือการทำศัลยกรรมความงามทำให้ปฏิเสธไม่ได้ว่า ผู้หญิงในสมัยนี้ที่มีหน้าตาสะสวย มักจะได้รับการยอมรับและเปิดกว้างผู้คนส่วนมากในสังคมยังนิยมความสวยของผู้หญิงมากกว่าคุณค่าที่มาจากตัวตนจริงหรือผู้หญิงที่มีความเก่งก็มีโอกาสที่จะสู้ทัดเทียมกับผู้หญิงที่สวยสิ่งเหล่านี้เปรียบเสมือนค่านิยมทางสังคมหรืออาจเป็นเรื่องของธรรมชาติที่สร้างสรรค์ให้มนุษย์เกิดการคัดเลือกทางสายพันธุ์ที่สมบูรณ์และเหมาะสมให้เหลือรอดเอาไว้ในสังคมและมันยังคงเป็นส่วนหนึ่งของจิตใต้สำนึกของเราที่ยากจะกลบเกลื่อนให้หายไปจากสังคม ดังนั้น ผู้หญิงก็ยังคงต้องพยายามสร้างสรรค์บุคลิกของตนเองให้ดูดีและสมบูรณ์แบบอยู่เสมอไม่ว่าจะด้วยหนทางใดก็ตามและเพราะค่านิยมที่ครอบงำความคิดเราไว้ แต่แบบนี้ทำให้ผู้หญิงยุคใหม่หลายคนมองข้ามคุณค่าจากความงามภายในไปพร้อมกันซึ่งแท้จริงแล้วยังมีความงามจากภายในที่จะยังสะท้อนให้บุคลิกของผู้หญิงนั้นมีเสน่ห์และคุณค่าในตัวเองอย่างมากอีกด้วย

2.1.2 ความงามกับการประกวดนางงาม

การประกวดนางสาวสยามเมื่อปี พ.ศ.2477 ได้รับการบันทึกว่าเป็นการประกวดนางงามครั้งแรกในประเทศไทย ซึ่งการประกวดครั้งนี้เกิดขึ้นมากลุ่มนักศึกษาปัญญาชนและชนชั้นสูง ได้มีโอกาสไปศึกษาต่อต่างประเทศและได้พบเห็นการประกวดสาวงามจึงนำเอาวัฒนธรรมนี้กลับมาสู่ประเทศไทยจนทำให้เกิดการประกวดขึ้น (สุจิตรา อรุณพิพัฒน์, 2550 อ้างถึงใน ทักษอร ภูงศ์ประเวศ, 2558) โดยทักษอร ภูงศ์ประเวศ (2558) กล่าวว่า ในช่วงแรกความงามทางรูปร่างหน้าตานั้น ไม่ได้ระบุชัดเจนว่าเป็นอย่างไร แต่จะมีลักษณะบางประการที่ซ้ำๆกันอยู่ เช่น ใบหน้าสวยหวาน ผิวพรรณ นวลเนียน คิ้วโก่ง ตากลมโต สวยงามอย่างเป็นธรรมชาติ และมีความเป็นกุลสตรี จากการทบทวนวรรณกรรมในหลายชิ้นพบว่าภาพลักษณ์ความงามของผู้หญิงมีการเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัยซึ่งจะกล่าวถึงต่อไป

ยุคแรก ในช่วง พ.ศ.2477-2497 ญัฐธิดา เมล์ทาง (2555) ได้กล่าวว่าในยุคแรกนี้ใช้ชื่อว่า “นางสาวสยาม” จนกระทั่งมีการเปลี่ยนชื่อเรียกเป็นประเทศไทยจึงเปลี่ยนเป็น “นางสาวไทย” เป็นยุคที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงบทบาทและสถานภาพทางสังคมของผู้หญิงไทย การปฏิรูปการศึกษาทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม ในยุคนี้ “รัฐบาล” เป็นผู้จัดการจัดการประกวดผู้ที่ได้ตำแหน่งจึงถือว่าได้รับเกียรติสูงสุด และจุดมุ่งหมายของการจัดการประกวดก็เพื่อผลงานรัฐธรรมนูญและเผยแพร่อุดมการณ์ประชาธิปไตย ดังนั้นอำนาจในกำหนดความงามในยุคนี้จึงเป็นของทางราชการ คุณสมบัติที่น่าพิจารณาในการกำหนดคุณค่าความงามของผู้เข้าประกวด ได้แก่ สัญชาติ อายุ ความประพฤติ เกณฑ์การพิจารณาบนเวทีมีเพียงการเดินเท่านั้น การเสริมความงามในยุคนี้เน้นความงามในรูปแบบบรรทัดฐานชาติ ซึ่งห้ามผู้เข้าประกวดแต่งตัวด้วยเครื่องสำอางหรือเครื่องประดับใดๆ ซึ่งสอดคล้องกับสิ่งที่ ทักษอร ภูงศ์ประเวศ (2558) กล่าวว่า นางงามในยุคแรกนี้มีความงามที่สะท้อนความงามที่แท้จริงของคนไทยมากที่สุด

ในยุคต่อมา คือช่วง พ.ศ.2507-2515 การประกวดความงามในยุคนี้เป็นเรื่องของการประชาสัมพันธ์ชื่อเสียงของประเทศ สืบเนื่องมาจากการรับเอาวัฒนธรรมตะวันตกเข้ามาถือเป็นการสร้างสัมพันธ์ไมตรีของนานาชาติ และเมื่อเป็นเรื่องของการประชาสัมพันธ์จึงเริ่มมีการสนับสนุนจากภาคเอกชนมากขึ้น ซึ่งสะท้อนให้เห็นได้จากการเริ่มมีการนำชื่อของสินค้า และบริษัทมาติดอยู่บนสายสะพาย ญัฐธิดา เมล์ทาง (2555) กล่าวว่า ตัวอย่างความงามที่เห็นได้ชัดในยุคนี้ คือ อารักสา หงสกุล ซึ่งจะเห็นได้จากบทสัมภาษณ์ที่ของหญิงไทย ชื่อสายเงินที่เกิดเมื่อปีพ.ศ. 2509 (อ้างถึงใน ทักษอร ภูงศ์ประเวศ ,2558) ที่กล่าวถึงอิทธิพลความงามที่มีต่อหญิงสาวในสมัยนั้น

“ตอนนั้นใครๆก็อยากสวยเหมือนนางสาวไทย อย่าง อารักสา นี่ดังมาก ใครๆก็พูดว่า เขาหน้าหวาน ผิวขาวสวย เขาไปดังถึงระดับโลก แต่ยุคหลังๆ เห็นสาวๆก็ตามๆ ดารา กันนะ คิดว่าเพราะสมัยทีวีมีน้อย เพราะราคาแพงมาก ดาราเลยไม่ค่อยมีบทบาทอะไร จะเห็นดารากันทีก็คือดูหนังโรง หรือหนังกลางแปลง แต่พอยุคหลังๆนี้ ทีวีราคาถูกลงมาก ทุกบ้านก็เลยซื้อทีวีมาใช้กันได้ ตอนนั้นก็เริ่มมีหนังฉายผ่านทีวี มีละคร มีดารานางเอกสวยๆ ให้เห็นบ่อยขึ้น” (สัมภาษณ์, อ้างถึงใน ทักษอร ภูงศ์ประเวศ, 2558)

ญัฐธิดา เมล์ทาง (2555) ยังกล่าวต่อว่า นอกจากความงามตามแบบไทยในยุคก่อนไม่เพียงพอ ต้องเป็นความงามที่มีความเป็นสากลเพิ่มขึ้น คุณสมบัติด้านการศึกษาจะเข้ามาเป็นปัจจัยในการตัดสินด้วย ซึ่งกรรมการจะเห็นได้จากรอบตอบคำถาม ตลอดจนถ้าผู้เข้าประกวดคนใดมีความสามารถในเรื่องของภาษาก็จะได้เปรียบเป็นอย่างมาก เพราะเมื่อนางสาวไทยได้รับตำแหน่งก็จะสามารถไปแข่งขันในต่างประเทศได้

ยุคถัดมา นับตั้งราว พ.ศ. 2527-2530 เป็นต้นมา ในยุคนี้เป็นยุคที่การประกวดนางสาวไทยกลายเป็นเรื่องทางการค้าอย่างชัดเจนมากกว่ายุคก่อนๆ ญัฐธิดา เมล์ทาง (2555) กล่าวว่า อาจจะเรียกว่าเป็น “ยุคนางสาวไทยเพื่อการพาณิชย์” วัตถุประสงค์ของการประกวดเป็นการประชาสัมพันธ์และแข่งขันกันของสปอนเซอร์อย่างเข้มข้นมากขึ้น ฉะนั้น ความสวยงามของผู้เข้าประกวดจึงเป็นเหมือนการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับสินค้า ซึ่งสอดคล้องกับ สุจิรา อรุณพิพัฒน์ (2550) อ้างถึงใน ทักษอร ฤชงค์ประเวศ ,2558) ได้กล่าวว่า นางงามในยุคนี้มีการผูกติดกับสินค้า เริ่มเกิดกระบวนการทำให้นางงามกลายเป็นสินค้า เป็นตัวแทนในการโฆษณา ซึ่งจะเห็นได้จากเริ่มมีรางวัลพิเศษให้แก่ผู้เข้าประกวดที่มีคุณสมบัติตามสินค้าที่สนับสนุน เช่น รางวัลนางงามผิวสวย (ผิวขาวเนียน)

ถึงภาพลักษณ์ของนางงามในยุคเพื่อการพาณิชย์นี้จะผูกติดกับสินค้า แต่ความงามที่ถูกแสดงออกมาผ่านการตัดสินในการประกวดต่างๆ ก็ยังทำให้นางงามยังคงต้องมีความสมบัติในด้านความสวยอยู่ ซึ่งนางงามในยุคปัจจุบันจะต้องมีความพร้อมในทุกๆด้าน ไม่ว่าจะเป็นรูปร่างภายนอก ด้านจิตใจที่แสดงออกมาผ่านบุคลิกภาพหรือกิจกรรมในการเก็บตัวต่างๆ ด้านความรู้ ที่จะแสดงผ่านปฏิภาณไหวพริบ ความรู้ความสามารถผ่านในรอบการตอบคำถาม และในแบบประดับ คือ เครื่องแต่งกาย ทรงผม ที่จะสามารถเสริมสร้างความมั่นใจให้กับนางงามอีกทั้งยังทำให้ผู้เข้าประกวดคนนั้นโดดเด่นมากขึ้น

ความงามในยุคต่างๆที่ถูกสร้างขึ้นผ่านกระบวนการประกวดนางงาม ซึ่งองค์ประกอบที่ถูกกลั่นกรองออกมาจากเกณฑ์การตัดสินต่างๆ อาจจะสามารถสรุปได้เป็นองค์ประกอบของความงามทั้ง 4 องค์ประกอบดังที่จะกล่าวดังต่อไปนี้

2.1.3 องค์ประกอบความงาม

องค์ประกอบความงามของผู้หญิงเป็นสิ่งที่ว่าด้วยเรื่องของความงามที่สังคมกำหนดและประเมินคุณค่าความงามของผู้หญิงซึ่งสามารถที่จะแบ่งได้เป็น 4 องค์ประกอบดังนี้ (กษกรณ์ เสรีฉันทนฤกษ์, 2551)

2.1.3.1 ความงามทางกายภาพ (Body) ซึ่งประกอบด้วยรูปร่างหน้าตา ผิวพรรณซึ่งถือเป็นรูปลักษณ์ภายนอกเอกที่มีติดตัวมาตั้งแต่กำเนิด เช่น เรื่องของสีผิว สีผิวคล้ำผิวขาว เรื่องของรูปร่างอ้วนผอมเรื่องของสัดส่วน สูง เตี้ย เป็นต้น ซึ่งในเรื่องของร่างกายรูปร่างหน้าตานี้ในอดีตถือว่าเป็นทุนเดิมที่ติดตัวมาตั้งแต่กำเนิดหรือพ่อแม่ให้มา การประกวดนางงามความงามทางกายภาพ (Body) จะต้องเป็นสิ่งแรกๆที่ผู้เข้าประกวดจำเป็นต้องมีเพราะความโดดเด่นที่ปรากฏจากลักษณะทางกายภาพจะเป็นสิ่งแรกที่ดึงดูดความสนใจของผู้พบเห็นทำให้ผู้เข้าประกวดมีความแตกต่างจากบุคคลอื่น

2.1.3.2 ความงามทางจิตใจ (Mind) นอกจากความงามของร่างกายรูปร่างหน้าตา แล้วสังคมยังมีการให้ค่าความงามของผู้หญิงจากลีลาท่าทางและจริตที่ผู้หญิงแสดงออกมา เช่นผู้หญิงที่มีความเป็นกุลสตรี ซึ่งการแสดงออกของผู้หญิงเป็นสิ่งที่ผู้หญิงได้รับมาการฝึกฝนอบรมสืบต่อกันมาทั้งจากสถาบันครอบครัวและสถาบันการศึกษารวมถึงถูกขัดเกลาด้วยค่านิยมทางสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปทำให้การแสดงออกของผู้หญิงในสังคมไทยปัจจุบันมีวิวัฒนาการด้วยเช่นเดียวกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการก้าวมาเป็นผู้เข้าประกวดนางงามความงามด้านจิตใจ (Mind) ยิ่งต้องแสดงออกผ่านลีลาท่าทางและจริตให้เห็นชัดเจนมากที่สุดเพราะเป็นความงามที่อยู่ภายใน แต่นางงามจำเป็นที่จะต้องแสดงออกมาสู่ภายนอกเพื่อสร้างความโดดเด่นกับให้ตนเอง

2.1.3.3 ความงามทางความรู้ (Knowledge) ซึ่งประกอบด้วยการศึกษาความรู้ไหวพริบปฏิภาณความงามในมิตินี้เป็นความงามที่คนเราสร้างการเรียนรู้และชวนขวยมาเพื่อเป็นการเพิ่มคุณค่าให้ตัวเองได้เพื่อให้มีความแตกต่างกับคนอื่น ความงามนี้ไม่ได้เป็นสิ่งที่ติดตัวคนเรา แต่เกิด แต่เป็นสิ่งที่คนเราสามารถแสวงหาและปรุงแต่งเพิ่มเติมได้ การศึกษาความรู้และไหวพริบปฏิภาณเป็นอีกมิติที่ผู้เข้าประกวดนางงามจำเป็นที่จะต้องมีความพร้อมเพราะนอกจากความสวยจากภายนอกแล้วสังคมยังให้คุณค่ากับผู้หญิงที่มีความพร้อมด้านสติปัญญาด้วย

2.1.3.4 ความงามแบบประดับ (Carapace) อาจถือว่าเป็นส่วนหนึ่งในองค์ประกอบความงามที่สำคัญสิ่งที่ห่อหุ้มร่างกายสามารถมองเห็นได้จากภายนอก เช่น ทรงผม เครื่องแต่งกาย เครื่องประดับ เป็นต้น เป็นสิ่งที่ใช้ประดับตกแต่งห่อหุ้มร่างกายเพื่อให้ตนเองดูโดดเด่นและแตกต่างจากคนอื่น การแสดงออกซึ่งความแตกต่างนี้เปรียบเหมือนการบอกสังกัดอย่างมีนัยยะสำคัญ รูปแบบกิจกรรมการประกวดนางงามในด้านมิติของความงามแบบประดับ (Carapace) มีความสำคัญ เพราะนอกจากลักษณะทางกายภาพ ความงามด้านจิตใจ และความงามด้านความรู้ การมีทรงผมเครื่องแต่งกายและเครื่องประดับที่โดดเด่นสวยงามจะยิ่งเพิ่มความโดดเด่นบนเวทีการประกวดให้กับผู้เข้าประกวดได้เป็นอย่างดีทั้งนี้รูปแบบกิจกรรมการประกวดนางงาม ในปัจจุบันมีการแข่งขันออกแบบเครื่องแต่งกายและยังมีรางวัลสำหรับการออกแบบเครื่องประดับและเครื่องแต่งกายอันโดดเด่นสวยงามและสร้างสรรค์

จากข้อมูลดังกล่าวทำให้เราเห็นว่า เวทีการประกวดนางงาม แท้ที่จริงแล้วไม่ได้เป็นเพียงพื้นที่ของการแข่งขันในเรื่องความงาม แต่ยังคงสร้างและสะท้อนค่านิยมความงามต่างๆให้แก่ผู้หญิงในสังคมด้วย และเมื่อความงามกลายเป็นความดี ความน่ายกย่องของสังคม หรือเป็นที่มาของโอกาสและสิทธิพิเศษบางอย่างจึงทำให้ผู้เข้าประกวดหรือหญิงสาวมากมายพยายามที่จะทำให้ตนเองเป็นผู้หญิงที่สวยงาม

2.2 แนวคิดสตรีนิยมแนวหลังสมัยใหม่ (Post-modern feminism)

สตรีนิยมกลุ่มนี้ไว้ว่าพัฒนาความคิดโดยได้รับอิทธิพลมาจากทฤษฎีสังคมศาสตร์สายปรากฏการณ์วิทยา (phenomenology) ที่เชื่อว่า ความเป็นจริงรอบตัวเรานั้นไม่ได้เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ (not given / not natural) แต่ล้วนเป็นสิ่งที่ได้รับการประกอบสร้างขึ้นทางสังคม (socially Constructed) ดังนั้น นักสตรีนิยมจึงตั้งคำถามว่า เมื่อเป็นเช่นนี้แล้วความเป็นจริงเกี่ยวกับผู้หญิง ผู้ชาย ได้รับการประกอบสร้างทางสังคมขึ้นมาอย่างไรและใครมีอำนาจในการกำหนดความหมายความเป็นจริงให้กับผู้หญิง ผู้ชาย เพศวิถี และเพศสภาวะ (กาญจนา แก้วเทพ และ สมสุข หินวิมาน, 2553)

หนึ่งประเด็นที่สำคัญสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ คือ ประเด็นในเรื่อง “เรือนร่าง” และความงาม ซึ่งในมุมมองของนักสตรีนิยม มองว่า การจัดการกับเรือนร่างและความงามถือเป็นอำนาจในการจัดการ (Disciplinary power) อย่างหนึ่ง ซึ่งการจัดการ ควบคุม สร้างวินัย (Discipline) กับเรือนร่างของผู้หญิงตั้งแต่อดีต ฟูโกต์ (Foucault, 1975, อ้างถึงใน นพพร ประชากุล, 2547) กล่าวว่า รูปแบบการใช้อำนาจในโลกสมัยใหม่ไม่ใช่รูปแบบการใช้อำนาจแบบกดขี่หรือมอมเมา แต่เป็นอำนาจในการควบคุมโดยผ่านกระบวนการสร้างบรรทัดฐานอันเป็นลักษณะเด่นของสังคมสมัยใหม่ เพื่อจัดระเบียบ บริหาร ควบคุมทรัพยากรมนุษย์ การสร้างเรือนร่างในอุดมคติถือเป็นส่วนหนึ่งของอำนาจสมัยใหม่ที่ ฟูโกต์เรียกว่า “biopower” ดังนั้น จึงมีนักสตรีนิยมที่นำแนวคิด อำนาจการควบคุมจัดการ (Disciplinary) ของฟูโกต์มาอธิบายถึงความสัมพันธ์ระหว่างเรือนร่างกับอำนาจ

นาโอมิ วูล์ฟ (Naomi Wolf, 1991, อ้างถึงใน กันต์ฤทัย แสงศรีจิราภักทร, 2553) กล่าวถึง การควบคุมสังคมผ่านเรือนร่าง ว่า ในช่วงสงครามโลก รัฐกำลังต้องการกำลังทหารจากผู้ชายชายเพื่อการรบ ดังนั้น เมื่อผู้ชายต้องออกรบ จึงทำให้ตลาดแรงงานขาดแคลน ดังนั้น จึงต้องให้ผู้หญิงซึ่งแต่เดิมทำงานอยู่แต่ในบ้านออกมาเป็นกำลังทดแทน ด้วยเหตุนี้สังคมจึงได้เห็นแล้วว่า แท้ที่จริงแล้วผู้หญิงก็สามารถทำงานได้เช่นเดียวกับผู้ชาย เมื่อสงครามโลกยุติลงจึงเกิดปัญหาผู้ชายตกงาน ดังนั้น รัฐจึงต้องหากลไกที่จะทำให้ผู้หญิงกลับเข้าบ้านตามเดิม นั่นคือการสร้างอุดมคติให้ผู้หญิงมีสำนึกของความเป็น เมียและแม่ ว่าเป็นความสำคัญสูงสุดของชีวิต ซึ่ง เบ็ตตี ฟรีแดน (Betty Friedan) เป็นนักเขียนและนักเคลื่อนไหวสตรีนิยมชาวอเมริกัน เรียกสิ่งนี้ว่า The Feminine Mystique แต่อย่างไรก็ตามไม่สามารถหยุดไม่ให้ผู้หญิงออกสู่ตลาดแรงงานได้ ดังนั้น จึงต้องสร้างรูปแบบและวิธีการใหม่ที่จะลดทอนศักยภาพการทำงานของผู้หญิงไม่ให้มาสิ้นคลอนต่ออำนาจของระบบชายเป็นใหญ่ ซึ่ง วูล์ฟเรียกสิ่งนี้ว่า “มายาคติความงาม (Beauty myth)” เพื่อทำให้ผู้หญิงหมกมุ่นอยู่กับรูปลักษณ์ของตนเอง มายาคติความงาม ที่เกิดขึ้นส่งผลกระทบต่อผู้หญิง โดยสร้างความเชื่อว่า ความมั่นใจของ

ผู้หญิงจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อใช้เครื่องสำอาง นั่นสะท้อนว่า ผู้หญิงจะไม่มี ความมั่นใจกับศักยภาพ ความรู้ และความสามารถของตนเองเลยหากไม่ได้แต่งหน้าหรือไม่สวย นอกจากนี้ ความหมายของมายาคติความงาม ยังส่งผลกระทบต่อผู้หญิงว่า เรือนร่างของสตรีอยู่ภายใต้การจับจ้อง ดังนั้น จึงต้องรักษาภาพลักษณ์ให้ดูดีอยู่เสมอ

การวิจัยในครั้งนี้สนใจศึกษาในประเด็นเรื่องของ “สีผิว” ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเลือกนำแนวคิด ทักษะของสตรีนิยมแนวผิวดำ (black feminism) มาใช้ในการวิเคราะห์การวิจัยในครั้งนี้

ทักษะของสตรีนิยมแนวผิวดำ (black feminism) นักสตรีนิยมกลุ่มนี้ตั้งคำถามกับการ ต่อสู้ของขบวนการผู้หญิงว่า มักจะจำกัดวงอยู่แต่เฉพาะในกลุ่มของผู้หญิงผิวขาว ชั้นชั้นกลาง ชาวตะวันตกเท่านั้น ทั้ง ๆ ที่ในโลกความเป็นจริงแล้วขบวนการเคลื่อนไหวของผู้หญิงผิวสี ชั้นชั้นอื่น อยู่ในประเทศโลกที่สามก็ดำรงอยู่เช่นกัน และมีลักษณะที่แตกต่างจากกลุ่มผู้หญิงผิวขาวชาติตะวันตก ตัวอย่างนักวิชาการหญิงที่โดดเด่นในสายนี้ได้แก่ เบลล์ ฮุกส์ (bell hooks 1952) นักสตรีนิยมชาว ออฟริกัน-อเมริกันที่สนใจการผสมผสานระหว่างการต่อสู้เรื่องสีผิวชนชั้นและเพศภาวะเข้าไว้ด้วยกันดัง ปรากฏในงานเขียนชิ้นเด่นของเธอเรื่อง *Ain't I a Woman? : Black Women and Feminism* (1981) ที่ตั้งข้อสังเกตว่า ในขณะที่ลัทธิชายเป็นใหญ่กดขี่บรรดาผู้หญิงผิวขาวชาวตะวันตกเอาไว้ นั้น ผู้หญิงผิวดำเองกลับถูกเอารัดเอาเปรียบอย่างซับซ้อนกว่าผ่านระบบ “ทุนนิยมปิตาธิปไตยสูงสุดแบบ ผิวดำ” (the white supremacist patriarchal capitalist System) โดยผ่านกลไกของสถาบัน ต่าง ๆ ในสังคม เช่น การศึกษา งานศิลปะและสื่อมวลชน เป็นต้น คุณูปการของกลุ่มสตรีนิยมแนวผิวดำนี้ไม่เพียงแต่จะผนวกเรื่องผู้หญิงกับการต่อสู้เรื่องสีผิวเอาไว้เท่านั้น หากแต่ทักษะของกลุ่มนี้ยังช่วย ชี้ให้เห็นว่าในการทำความเข้าใจเรื่องเพศภาวะจำเป็นต้องพิจารณาควบคู่ไปกับตัวแปรทางสังคม วัฒนธรรมอื่น ๆ ด้วยเช่น อายุ ศาสนา ชนชั้นชาติพันธุ์ ฯลฯ (กาญจนา แก้วเทพ และ สมสุข หิน วิมาน, 2553)

แนวทางการต่อสู้ของกลุ่มสตรีนิยมแนวหลังสมัยใหม่ เป็นการรื้อสร้าง (Deconstruction) แล้วประกอบสร้างใหม่ (Reconstruction) ตัวอย่างเช่น นางงามผิวสีได้รื้อสร้าง ความหมายของความงามที่เป็นมายาคติหลักของสังคม ว่า ความขาวเท่ากับความสวย แล้วหลังจาก นั้นจึงประกอบสร้างความหมายของความงามขึ้นใหม่ว่า การมีผิวสีเป็นความงามในอีกหนึ่งรูปแบบ ซึ่ง การต่อสู้ในด้านการให้คำนิยามและสร้างความหมายนั้น ก็เพื่อจะปลดปล่อย (Liberate) ผู้หญิงออก จาก “อัตลักษณ์ทางเพศ” (Gender identity) อีกทั้งยัง “เสริมพลัง” (Empower) ให้กับความเป็น หญิงในคำนิยามใหม่ (กาญจนา แก้วเทพ, 2544)

2.3 สัญวิทยา (Semiology)

โดยรากศัพท์คำว่า “semiology” นั้น “semio” มาจากคำในภาษากรีกว่า “seme” หรือ “semion” ซึ่งแปลว่า สัญญาหรือความหมาย กาญจนา แก้วเทพ และ สมสุข หินวิมาน (2553) ได้ให้ความหมายไว้ว่า เป็นศาสตร์ที่จะศึกษาวิภูสสารหรือการเกิดแก่เจ็บตายของสัญญา และเผยให้เห็นว่า เบื้องหลังของสัญญานั้นมีโครงสร้างอะไรควบคุมกระบวนการสร้างความหมายนั้นอยู่ ด้วยเหตุนี้ สัญญาจึงหมายถึง อะไรก็ตามที่ยืนแทนความหมายบางอย่างที่มากกว่าตัวของมันเอง การศึกษา งานวิจัยในครั้งนี้สนใจศึกษาสัญวิทยาในมุมมองของ “มายาคติ” จึงได้หยิบยกแนวคิดมายาคติขึ้นมา เพื่ออธิบายการศึกษาในครั้งนี้

โรล็องด์ บาร์ธส์ (Roland Barthes) เป็นนักสัญวิทยาชาวฝรั่งเศส ซึ่งบาร์ธส์ได้พัฒนาแนวคิดภาษาศาสตร์สัญวิทยาและโครงสร้างนิยมออกไปอย่างกว้างขวาง แนวคิดสำคัญของบาร์ธส์ที่จะกล่าวถึงเรื่อง คือ ความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัย โดยบาร์ธส์ได้จำแนกความหมายในการสื่อสารเป็น 2 ระดับดังนี้

ความหมายโดยตรง (denotation) หรือ ความหมายในขั้นต้น (first order) เป็นความหมายลำดับแรกที่มีลักษณะเป็น **วัตถุวิสัย (Objective)** ซึ่ง กาญจนา แก้วเทพ และ สมสุข หินวิมาน (2553) ได้กล่าวอธิบายไว้ว่า เป็นความหมายของตัวภาษาที่เปิดค้นได้จากพจนานุกรมทั่วไป หรืออาจกล่าวได้ว่าเป็นความหมายที่เข้าใจได้ตามตัวอักษรที่โดยทั่วไปยอมรับกันตามข้อตกลงที่ถูกกำหนดขึ้นมา

ความหมายโดยนัย (connotation) หรือความหมายในลำดับที่สอง (second order) เป็นความหมายที่มีลักษณะ **อัตวิสัย (subjective)** หรือในบางครั้งถูกมองว่าเป็นการตีความที่ถูกใส่ความหมายเชิงสังคม วัฒนธรรมเอาไว้ (กาญจนา แก้วเทพ และ สมสุข หินวิมาน, 2553, น.427) ซึ่ง บาร์ธส์ให้ความสนใจกับความหมายในลำดับที่สองนี้และมองว่าเป็นพื้นที่ที่ชุกชอนอุดมการณ์ทางสังคมเอาไว้ และมักถูกแต่งเติมออกไปทำให้กลายเป็นธรรมชาติ หรือที่ กาญจนา แก้วเทพ และ สมสุข หินวิมาน (2553) ได้ให้คำจำกัดความว่าเป็น “การเสกสรรปั้นแต่งวัฒนธรรมจนดูราวกับเป็นธรรมชาติ” โดยสิ่งเหล่านี้เป็นไปโดยที่เราแทบจะไม่ตั้งคำถามใดๆเลย และที่กล่าวอธิบายมาทั้งหมดข้างต้นในความหมายโดยนัย มีสิ่งหนึ่งที่บาร์ธส์เชื่อว่ามีสิ่งที่เรียกว่า “**มายาคติ (myth)**” ทำงานอยู่นอกจากนี้ ด้วยอิทธิพลของทฤษฎีวิพากษ์แนวมาร์กซิสต์บาร์ธส์ยังได้ อธิบายเพิ่มเติมไว้ในหนังสือ Mythologies ด้วยว่าในยุคที่ชนชั้นกระดุมที่มีอำนาจกำกับควบคุมกลไกทางเศรษฐกิจและวัฒนธรรมของสังคมนั้นคุณค่าบรรทัดฐานแบบกระดุมพี (bourgeois norms) จะแผ่ซ่านไปทั่วในทุกช่องทาง

การสื่อสารและที่สำคัญกระบวนการทำให้วัฒนธรรมดูราวกับเป็นธรรมชาติ (naturalisation) จะถูกกำกับไว้ด้วยอำนาจของชนชั้นกระดุมนั่นเอง หรืออาจกล่าวให้เข้าใจได้ง่ายกว่า คนที่จะสามารถสร้างวัฒนธรรมที่ทำให้ดูราวกับเป็นธรรมชาติหรือกำหนดมายาคติหลักในสังคมได้นั้น ก็คือคนที่มีอำนาจในสังคม แต่ในที่นี้ก็ไม่ได้หมายความว่า จะไม่สามารถต่อรองกับมายาคติที่สร้างขึ้นได้ แต่การต่อรองหรือรื้อสร้างมายาคติดังกล่าวก็จะต้องมีอำนาจบางประการที่จะสามารถเข้ามาสร้างกระบวนการรื้อสร้างด้วยเช่นกัน

บาร์ธส์อธิบายว่าในทัศนะของเขา **มายาคติ (myth)** เป็นกระบวนการสรุปรวบยอดความคิด (conceptualisation) ของคนในแต่ละสังคมต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง และที่สำคัญเบื้องหลังของมายาคติเหล่านั้นก็คือภาคปฏิบัติการของอุดมการณ์ต่าง ๆ ด้วยเช่นกัน เช่น มายาคติเกี่ยวกับ “ผู้หญิง” ก็คือเพศที่อ่อนแอเข้าใจยากเน้น แต่อาธอร์ม ส่วนมายาคติเกี่ยวกับ “ผู้ชาย” ก็คือเพศเข้มแข็ง / เข้าใจโลกและชีวิตมีเหตุผลซึ่งเบื้องหลังกรอบวิธีคิดดังกล่าวก็ถูกผลิตออกมาจากอุดมการณ์ที่เชื่อว่าเพศชายมีอำนาจมากกว่าเพศหญิงหรือมายาคติว่าด้วยความสำเร็จก็คือสิ่งที่สูงสุดในชีวิตมนุษย์ยุคนี้ซึ่งมีกรอบอุดมการณ์แบบการแข่งขันในระบบทุนนิยมเป็นตัวกำกับอยู่เบื้องหลังความหมายแบบมายาคตินี้ อาจสรุปได้ง่ายได้ว่าในขณะที่คำว่า “ผู้หญิง” หรือ “ผู้ชาย” ถูกสร้างความหมายโดยนัยเอาไว้มากมาย แต่มายาคติก็คือการที่สังคมเลือกเฉพาะความหมายโดยนัยบางชุดของ “ผู้หญิง” และ “ผู้ชาย” ออกมาเพื่อบอกว่านั่นคือชุดความหมายหลักและมีความชอบธรรมเท่านั้น (กาญจนา แก้วเทพ และ สมสุข หินวิมาน, 2553, น.429) อย่างไรก็ตามบาร์ธส์ ได้ตั้งข้อสังเกตเพิ่มเติมด้วยว่าที่ใดก็ตามที่มีมายาคติ (myth) ทำงานอยู่ที่นั่นก็จะ การผลิต **มายาคติต่อต้าน (counter-myth)** อยู่ด้วยอันแปลว่ามายาคติต่าง ๆ จะอยู่ในสนามการต่อสู้ทางความหมายอยู่ตลอดเวลา และมายาคติต่อต้านจะเปิดโปงให้เห็นเบื้องหลังอีกด้าน ตัวอย่างจากงานของ อูโร ไชยเสน (2561) ในเรื่องการการประกอบสร้างมายาคติความเป็นแม่ของ “แม่ที่เป็ยงเบน” และ “ผู้เลี้ยงดูประหนึ่งแม่” ในละครโทรทัศน์ ยกตัวอย่างในการอภิปรายผลว่า การเปรียบเทียบมายาคติความเป็นแม่ที่เป็ยงเบนในละครโทรทัศน์กับมายาคติหลักความเป็นแม่ของสังคมไทย ว่ามีทั้งในลักษณะของการตอกย้ำ การต่อต้าน และการท้าทาย เพราะมายาคติต่อต้านกำลังทำงานอยู่ จะเห็นได้จากตัวละคร “ลายอง” ในละครโทรทัศน์เรื่อง “ทองเนื้อเก้า” จึงกำลังกลั่นมายาคติต่อต้าน (Counter-Myth) กับมายาคติหลัก (Dominant Myth) ความเป็นแม่ที่ดีในสังคมไทยในการอบรมเลี้ยงดูลูกที่ต้องรักและเอาใจใส่ลูก โดยการท้าทายด้วย การเป็นแม่ที่แสดงอำนาจในการกำหนดวิธีอบรมเลี้ยงดูลูกตามที่ตนต้องการ คำพูดว่า “ลูกของกู กูจะเลี้ยงยังไงก็ได้” หรือ ตัวละคร “คุณหญิงอบเชย” จากเรื่อง “บ่วง” ที่แม้จะเป็นแม่ที่เลี้ยงดูลูกอย่างดี ทะนุถนอมลูกเพื่อให้เป็นเมียเป็นแม่ที่ดีในอนาคต แต่เมื่อ “คุณหญิงอบเชย” ต้องปกป้องอันตรายให้กับลูก การใช้วิธีที่สร้างความเดือดร้อนกับผู้อื่น ความเป็นแม่ของ “คุณหญิงอบเชย” นี้จึงกำลังแสดงคุณสมบัติของ

มายาคติต่อต้าน กับมายาคติหลัก ความเป็นแม่ที่ดีในสังคมไทย ทำให้เกิดการตั้งคำถามได้ว่า เป็นแม่ที่ดีหรือไม่ เป็นต้น ซึ่ง อุไร ไชยเสน (2561) ได้กล่าวสรุปไว้ว่า มายาคติความเป็นแม่ที่เบี่ยงเบนจากข้อค้นพบในการวิจัยครั้งนี้ เป็นข้อค้นพบความเป็นแม่ที่เบี่ยงเบนที่ละครโทรทัศน์ซึ่งเป็นวัฒนธรรมย่อยกำลังผลิตมายาคติต่อต้านออกมา

จากความหมายในคำอธิบายของบาร์ธส์ที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น ทำให้เห็นทัศนะบางอย่างว่า ความหมายไม่ได้มีเพียงชุดเดียวและเมื่อมีการสร้างความหมายขึ้นมาได้ก็มีการทำลาย ต่อรอง หรือ การสร้างขึ้นมาใหม่ได้ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ นักสัญวิทยาคนหนึ่งคือ **ฌาคส์ แดร์ริดา (Jacques Derrida)** ซึ่งแดร์ริดาเป็นผู้ที่ปฏิเสธวิธีคิดเรื่องการยึดเหตุผลเดียวเป็นศูนย์กลาง (logocentrism) และนำเสนอแนวคิดเรื่อง **การรื้อสร้างความหมาย** เขาอธิบายว่าการสื่อสารนั้นก็ไม่ได้เคยมีการสร้างชุดความหมายที่เป็นหนึ่งเดียว แต่ในการใช้ภาษาของเรานั้นก็สามารถสร้างชุดความหมายอื่น ๆ ที่มากกว่าหนึ่งได้เสมอหรือที่ แดร์ริดา สรุปว่า หากสัญยะหรือความหมายใด ๆ เกิดขึ้นได้จาก **กระบวนการประกอบสร้าง (construction)** แล้ว สัญยะหรือความหมายดังกล่าวนั้นก็ สามารถผ่าน **กระบวนการรื้อถอน (deconstruction)** และ **กระบวนการสร้างขึ้นมาใหม่ (reconstruction)** ได้ด้วยเช่นกัน (กาญจนา แก้วเทพ และ สมสุข หินวิมาน, 2553, น.435)

ตัวอย่างเช่นในงานวิจัยของ วิภาภรณ์ กอจรัญจิตต์ (2545, อ้างถึงใน กาญจนา แก้วเทพ และ สมสุข หินวิมาน, 2553, น.435) ที่ศึกษาเรื่องการประกอบสร้างรื้อถอนสร้างความหมายใหม่ให้กับความขาว” ในโฆษณาโทรทัศน์นั้นวิภาภรณ์ พบว่าจากการศึกษาทบทวนประวัติศาสตร์เกี่ยวกับความหมายของ “ สี” ก่อนการเปิดรับวัฒนธรรมตะวันตกสมัยต้นรัตนโกสินทร์นั้น แต่เดิมความหมายของสีขาวในสังคมไทยถูกกำหนดความสำคัญไว้เท่า ๆ กับสีอื่น ๆ ตาม แต่วาระโอกาสที่สีต่าง ๆ แต่พอมาถึงปัจจุบันโฆษณาโทรทัศน์ได้ทำการรื้อถอนความหมายเดิมนั้นและได้ประกอบสร้างความหมายใหม่ให้กับ “ความขาว” ว่าต้องสีขาวเท่านั้นจึงจะมีคุณค่าสูงกว่าสีอื่น ๆ เช่น ถ้าเป็นในโฆษณาครีมไวท์เทนนิ่งสีขาวก็จะถูกสร้างความหมายใหม่ว่าแทนที่ความงามและความสำเร็จในชีวิตผู้หญิง ทั้งนี้สำนึกเรื่อง “ความขาว” งานวิจัยชิ้นนี้จึงเปิดเผยให้เห็นว่าไม่เพียง แต่ความหมายของ “ความขาว” จะสามารถถูกประกอบสร้างรื้อถอนสร้างขึ้นมาใหม่ได้เท่านั้น แต่เบื้องหลังการประกอบสร้างและรื้อสร้างความหมายดังกล่าวมีอำนาจขององค์ความรู้แบบวิทยาศาสตร์สมัยใหม่ที่ทำงานกำกับอยู่เบื้องหลังด้วย

2.4 แนวคิดเรื่องทุน (Capital) ปีแอร์ บูร์ดิเยอ (Pierre Bourdieu)

ตามที่คณะของ ปีแอร์ บูร์ดิเยอ (Pierre Bourdieu) ได้ให้นิยามเรื่อง ทุน (capital) ว่า สิ่งใดจะมีสถานะกลายเป็นทุนนั้น ก็เมื่อสิ่งนั้นได้ทำหน้าที่ในฐานะ “ความสัมพันธ์เชิงอำนาจทางสังคม” (function as a social relation of power) “ทุน” ในทัศนะของบูร์ดิเยอเป็นการขยาย ขยายมาจากงานของมาร์กซ์ ซึ่ง

บูร์ดิเยอได้ขยายประเภทของทุนให้กว้างขึ้น (กาญจนา แก้วเทพ และสมสุข หินวิมาน, 2553, น.551) โดยแบ่งทุนประเภทต่างๆออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้

2.4.1. ทุนเศรษฐกิจ (economic capital) ทุนประเภทนี้ ได้แก่ รายได้ ทรัพย์สิน ความมั่งคั่งที่สะสมเอาไว้ เงินทอง สิ่งของที่มีราคา เช่น ที่ดิน อาคารบ้านเรือน เครื่องเพชรนิลจินดา รถยนต์ หุ่น ฯลฯ รูปแบบของทุนประเภทนี้จะดำเนินงานอยู่ในแวดวง (Field) เศรษฐกิจ ซึ่งสามารถโยกย้ายไหลซึมผ่านไปยังแวดวงอื่น ๆ ได้

ทุนประเภทนี้เป็นทุนที่มีเหตุผล หมายความว่า สามารถคิดคำนวณเป็นประมาณได้แน่นอน และสามารถระบุรูปแบบได้อย่างชัดเจน เช่น เงินสดในธนาคาร ราคาเครื่องจักร ที่ดิน ฯลฯ ดังนั้นจึงง่ายที่จะศึกษาทุนประเภทนี้ไม่ว่าจะเป็นการวิเคราะห์การสะสมทุน การครอบครองทรัพย์สิน การแลกเปลี่ยน ถ่ายโอน ฯลฯ (กาญจนา แก้วเทพ และสมสุข หินวิมาน, 2551 หน้า 551)

2.4.2. ทุนวัฒนธรรม (cultural capital) บูร์ดิเยอได้แบ่งทุนวัฒนธรรมออกเป็น 3 รูปแบบย่อย ได้แก่

1. ทุนวัฒนธรรมที่อยู่ในรูปแบบของวัตถุ (Objectified form) เช่น หนังสือรูปภาพ ซีดี ฯลฯ ที่ปัจเจกบุคคลครอบครองเป็นเจ้าของ

2. ทุนวัฒนธรรมที่อยู่ในรูปแบบของสถาบัน (Institutionalized form) เช่น คุณภาพ ชื่อเสียงของสถาบันการศึกษา เป็นต้น

3. สมรรถนะด้านวัฒนธรรมของปัจเจกบุคคล (Embodied form) เช่น ความสามารถความรู้ที่จะพูดเรื่องศิลปะการมีบุคลิกที่สง่างามสามารถวางท่าทางได้อย่างงดงาม ความหมายของ embodied form ที่อยู่ในปัจเจกบุคคลนี้อาจจะมีความหมายใกล้เคียงกับคำว่า “habitus แต่บูร์ดิเยอก็ได้ยกตัวอย่างที่ทำให้เห็นความแตกต่างกันได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

ตัวอย่างเช่นหากบุคคลคนหนึ่งมีความรักในความรู้ของวิชาปรัชญาทำให้เขาสนใจที่จะเสาะแสวงหาหนังสือปรัชญามาอ่านสมรรถนะทางวัฒนธรรมเช่นนี้เรียกว่า habitus แต่หากว่าความรู้ปรัชญาดังกล่าวทำให้เขามีชื่อเสียงสามารถไปออกรายการโทรทัศน์ประเภทแฟนพันธุ์แท้หรือ

ไปเป็นนักเขียนคอลัมน์ในนิตยสารทำให้มีรายได้ในช่วงเวลานี้สมรรถนะดังกล่าวได้คลี่คลายกลายเป็นทุนวัฒนธรรมแบบ embodied form แล้วหากจะเทียบเคียงกับแนวคิดเรื่อง “มูลค่า” ของมาร์กซ์ก็อาจจะสรุปได้ว่า habitus นั้นเปรียบเสมือนมูลค่าใช้สอย (use value) ของบุคคล แต่ทุนวัฒนธรรมแบบ embodied form เปรียบเสมือนมูลค่าแลกเปลี่ยน (exchange value) นั้นเอง

2.4.3. ทุนสัญลักษณ์ (symbolic capital) ทุนประเภทนี้บูร์ดิเยอ หมายถึง สถานภาพชื่อเสียง การได้รับการยอมรับจากบุคคลอื่น ๆ ที่ทำให้เจ้าของทุนเกิดความได้เปรียบเกิดประโยชน์ต่าง ๆ ทุนประเภทนี้ได้ยากกว่าทุน 2 ประเภทที่กล่าวมาและก็ยากที่จะระบุให้ชัดเจนไปได้ ดำเนินงานอยู่ใน field แบบใด

สำหรับในสังคมที่มีการแบ่งงานกันทำอย่างสูงมากควมมีชื่อเสียงจะแยกอยู่ตามสาขา / แวดวง / วงการต่าง ๆ เช่นผู้มีชื่อเสียงด้านกล้วยไม้ / อาหาร / ดาราศาสตร์ / โรคมะเร็ง ฯลฯ และอาจจะรู้จักกันดีเฉพาะภายในแวดวงเท่านั้น

อย่างไรก็ตามการมีนิตยสารประเภท Who's Who การให้รางวัลโนเบลรางวัลซีไรท์ ความเป็นคนดัง / ดาราที่ไปปรากฏตัวตามหน้าสื่อมวลชนก็ทำให้มองเห็นกระบวนการสะสมแลกเปลี่ยนทุนสัญลักษณ์ได้พอสมควร (กาญจนา แก้วเทพ และสมสุข หินวิมาน, 2553)

2.4.4 ทุนสังคม (social capital) คำว่า “ ทุนทางสังคมนี้เป็นคำที่เราอาจจะพบเห็นได้บ่อยกว่า “ ทุนวัฒนธรรม / ทุนสัญลักษณ์ แต่ส่วนใหญ่แล้วเรามักจะพบเห็นจากแนวคิดของโรเบิร์ต พูทนาม (Robert Putnam) นักวิชาการอเมริกันมากกว่า

ความหมายของทุนสังคมนั้นมี 2 ความหมาย แต่ทั้งสองต่างก็หมายถึง “ เครือข่ายทางสังคม ” (network) ทั้งสิ้นเพียงแต่ว่าในความหมายแรกเป็นการมองมาจากตัวโครงสร้างที่มองตัวเครือข่ายจริง ๆ เช่นโครงสร้างของกลุ่มเพื่อนร่วมโรงเรียนเพื่อนร่วมอาชีพ ฯลฯ ส่วนในความหมายที่สองนั้นเป็นมุมมองมาจากปัจเจกบุคคลที่มีเครือข่ายและมองว่าเครือข่ายนั้นเป็นทรัพยากรอย่างหนึ่งของตนเช่นเป็นคนมีเส้นสายกว้างขวางจะทำอะไรก็ง่ายและสะดวกในความหมายที่สองนี้เองที่เป็นความหมาย “ ทุนสังคม ” ของบูร์ดิเยอ

นอกจากนั้นแล้ว บูร์ดิเยอยังเสนอว่า ทั้งทุนทางเศรษฐกิจ และทุนอื่นๆ เช่น ทุนวัฒนธรรม ทุนสัญลักษณ์นั้นสามารถถ่ายโอนไปมาซึ่งกันและกันได้ (กาญจนา แก้วเทพ และ สมสุข หินวิมาน, 2553)

2.5 งานวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

2.5.1 งานวิจัยเกี่ยวกับมายาคติความงาม

2.5.1.1 การวิเคราะห์ภาพเสนอ“ความขาว”ในโฆษณาโทรทัศน์

(วิภาภรณ์ กอจรัญจิตต์, 2545)

งานวิจัยเรื่อง “การวิเคราะห์ภาพเสนอ“ความขาว”ในโฆษณาโทรทัศน์” มีวัตถุประสงค์ เพื่อวิเคราะห์ชิ้นงานโฆษณาโทรทัศน์ในการประกอบสร้างความหมายใหม่ให้กับ “ความขาว” เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้วิธีการศึกษาด้วยการวิเคราะห์ตัวบท (textual analysis)

ผลการวิจัยพบว่า การรับรู้ความหมายในเรื่องความขาว มีการเปลี่ยนแปลง และเปลี่ยนแปลง ความหมายซึ่ง จากที่ความหมายของความขาวจะมีการรับรู้จากเรื่องงานศิลปะ เปลี่ยนแปลงมาปรากฏอยู่บนร่างกายไม่ว่าจะเป็นสีของฟันหรือผิวพรรณ ซึ่งเดิมไม่ว่าจะปรากฏในบริบทใดก็มีความหมายและความสำคัญเท่าเทียมกัน แต่ต่อมาเมื่อมีการปรับเปลี่ยนสำนึกผ่านปัจจัยต่างๆที่มีอำนาจเข้ามากำหนดการเปลี่ยนแปลง รวมไปถึงการทำงานของสื่อต่างๆทำให้ความขาวถูกรื้อสร้างความหมายใหม่รวมถึงให้ความชอบธรรมแก่ความหมายดังกล่าวด้วยเช่นกัน และสำนึกดังกล่าวที่ถูกเปลี่ยน/ปรับเปลี่ยนความหมาย ผ่านการโฆษณาโทรทัศน์ ซึ่งผลการวิเคราะห์ความหมายของ “ความขาว” ผ่านภาพโฆษณาสามารถสรุปประเด็นได้ว่า ความขาว สื่อถึง การมีสุขภาพดี ความสะอาดบริสุทธิ์ ความเป็นธรรมชาติ โดยสรุป คือ โฆษณาทำหน้าที่เป็นพื้นที่ของการปะทะของความหมายใหม่ของ “ความขาว” รวมไปถึงสถาปนาความชอบธรรมให้ “ความขาว” มีฐานะเป็นอำนาจในการเอาชนะธรรมชาติและเป็นอำนาจภายใต้การกำกับของอุดมการณ์ความเป็นวิทยาศาสตร์ทุนบริโภคนิยม ชนชั้นกลาง และการกำกับของมนุษย์ (เพศชาย)

2.5.1.2 งานวิจัยเรื่อง “มายาคติในโฆษณาครีมหน้าขาวสำหรับผู้หญิงของไทยปี 2550” (อุไรวรรณ รัตนพันธ์, 2550)

งานวิจัยเรื่อง “มายาคติในโฆษณาครีมหน้าขาวสำหรับผู้หญิงของไทยปี 2550” มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาลักษณะการก่อตัวทางความหมายประเภทและความแตกต่างของมายาคติในโฆษณาครีมหน้าขาวที่มีภาพลักษณ์ของสินค้าแตกต่างกัน อำนาจของมายาคติต่อผู้หญิงวัยทำงานและศึกษาการรับรู้โฆษณาครีมหน้าขาวของผู้หญิงไทย โดยการวิเคราะห์เนื้อหาโฆษณาครีมหน้าขาวการสัมภาษณ์และการสนทนากลุ่ม

ผลการวิจัยพบว่า มายาคติที่ถูกนำเสนอในโฆษณาแบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ มายาคติจากปัจจัยภายใน ได้แก่ ความขาวกับธรรมชาติและ ความขาวกับนวัตกรรม และ มายาคติจากปัจจัยภายนอก ได้แก่ ความขาวกับความรัก ความขาวกับการทำงานและการประสบความสำเร็จใน

ชีวิต ลักษณะมายาคติในโฆษณาครีมหน้าขาวมีการใช้สัญลักษณ์ที่แตกต่างกัน มายาคติความขาวมีอำนาจต่อความคิดความเชื่อและพฤติกรรมของผู้หญิงวัยทำงานโดยกลุ่มที่มีผิวคล้ำทั้งหมด และกลุ่มที่มีผิวขาวส่วนใหญ่ต้องการมีผิวหน้าขาวและเชื่อว่าการมีผิวหน้าขาวส่งผลต่อการทำงานความรักและช่วยให้ประสบความสำเร็จในชีวิตได้

2.5.1.3 งานวิจัยเรื่อง “มายาคติความงามในโฆษณาเครื่องสำอางที่มียอดขายสูงทางโทรทัศน์” (ณัฐธิดา เมล์ทาง, 2555)

งานวิจัยเรื่อง “มายาคติความงามในโฆษณาเครื่องสำอางที่มียอดขายสูงทางโทรทัศน์” มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์และตีความการประกอบสร้างและผลิตความหมายมายาคติความงามของผู้หญิงในภาพยนตร์โฆษณาเครื่องสำอางที่เผยแพร่ทางโทรทัศน์ฟรีทีวี คือช่อง 3, 5, 7 และ 9 โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ตัวบท (textual analysis)

ผลการวิจัยพบว่า ในภาพยนตร์โฆษณาเครื่องสำอางที่มียอดขายสูงนั้น ถือเป็นมายาคติที่ได้ให้ความหมายหรือนิยามความงามของผู้หญิง ดังนี้ หน้าตาดี ได้แก่ ดวงตาโตกลมเปลือกตา 2 ชั้น คิ้วโก่งได้รูป จมูกโด่ง ใบหน้า ทรงรูปคางมน มีขนาดพอเหมาะและ ริมฝีปากบางไม่หนา ความสาว ได้แก่ ความอ่อนกว่าวัยไม่แก่ชราไม่มีริ้วรอยบนใบหน้าหน้าตาและผิวพรรณ ได้แก่ ผิวพรรณขาวเนียนกระจ่างใสเรียบเนียนและอ่อนนุ่ม ชาวมุมขมพู (ไม่มีจุดต่างด้า) และขาวสุขภาพดี (ชุ่มชื้นเต่งตึงไม่มีริ้วรอยอ่อนเยาว์และสะอาด) หรือที่เรียกว่า “ขาบลิ่งค์” (Blink) ความผอม ได้แก่ รูปร่างสูงผอมเพรียวไม่อ้วน สุขภาพดี ได้แก่ ความสมบูรณ์และแข็งแรงของร่างกายใบหน้าที่มีความสุขและจิตใจที่แจ่มใสไม่หมองเศร้า ความฉลาด ได้แก่ การมีปฏิภาณไหวพริบดีความคิดเชิงบวกมุมมองที่แตกต่าง เก่งด้านการทำงาน ความสามารถและบทบาทหน้าที่ บุคลิกภาพดี ได้แก่ ความมั่นใจกล้าแสดงออกกล้าปรากฏตัวต่อสาธารณะและมีเสน่ห์สามารถดึงดูดใจเพศตรงข้ามได้

ความหมายความงามดังกล่าวถูกยกระดับไปสู่มายาคติความงามของผู้หญิงโดยเปลี่ยนจากการรับรู้ทั่วไปสู่การรับรู้ในระดับวัฒนธรรม คือ ความงามของผู้หญิงถูกทำให้ดูราวกับเป็นธรรมชาติ ความงามของผู้หญิง คือร่างในอุดมคติสามารถจัดการได้และเป็นโครงการที่สร้างอย่างไม่มีวันเสร็จสิ้น นอกจากนั้นโฆษณาทางโทรทัศน์ไม่เพียงให้ความหมายความงามของผู้หญิงเท่านั้น แต่ยังได้เปลี่ยนความหมายของวิธีการสร้างความงามของผู้หญิงใหม่ (redefine) ด้วยการบริโภคเครื่องสำอางที่มียอดขายสูงให้มีความชอบธรรมและเป็นวัฒนธรรมมากขึ้นเพื่อคงไว้ซึ่งความพยายามที่จะรักษาชุดอุดมการณ์ด้านความงามเพื่อผลประโยชน์ทางการค้าและสืบทอดอุดมการณ์ความรู้ความเป็นวิทยาศาสตร์เพศสภาพชนชั้นและระบบทุนนิยมบริโภคนิยมให้เป็นอุดมการณ์หลักในสังคมต่อไป

2.5.1.4 วาทกรรมความงามของผู้หญิงในสังคมไทย : มุมมองพหุมิติ

(กชกรณ เสรีฉันทฤกษ์, 2551)

งานวิจัยเรื่อง “วาทกรรมความงามของผู้หญิงในสังคมไทย: มุมมองพหุมิติ” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงความหมายและพัฒนาการของวาทกรรมความงามของสตรีไทยในแต่ละยุคสมัยรวมถึงปัจจัยที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงวาทกรรมความงามของผู้หญิงในแต่ละยุคสมัยตลอดจนสถานะของผู้หญิงภายใต้วาทกรรมความงามหลากหลายรูปแบบโดยการศึกษาครั้งนี้ได้ใช้การวิเคราะห์ทางประวัติศาสตร์ (Historical Approach) เป็นหลัก ประกอบกับการเก็บรวบรวมข้อมูลจากหนังสือวารสารบทความวิทยานิพนธ์และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความงามของสตรีในสังคมไทยตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบันนำมาวิเคราะห์ภายใต้มุมมองพหุมิติคือเชื้อชาติ (race) ชั้น (class) วัฒนธรรม (Culture) และเพศสภาพ (gender)

ผลการวิจัยพบว่า วาทกรรมความงามของผู้หญิงในสังคมไทยมีการเปลี่ยนแปลงไปในแต่ละยุคแต่ละสมัย ซึ่งในแต่ละช่วงปัจจัยที่เข้ามามีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงก็แตกต่างกันไป อาจจะเป็นอำนาจของผู้มีความรู้ที่สร้างขึ้นผ่านการผลิตวาทกรรมในสื่อต่างๆ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ หรือการเข้ามาของตะวันตกทำให้รับวัฒนธรรมเข้ามา และอีกสิ่งๆ ที่เข้ามามีอิทธิพล คือ ค่านิยมการบริโภคผ่านสื่อโฆษณาที่ผู้ผลิตพยายามตอกย้ำ และกระตุ้นให้ผู้บริโภคเกิดความต้องการบริโภคอย่างไม่สิ้นสุด ซึ่งหนึ่งในกลุ่มเป้าหมายที่ตกเป็นเหยื่อของการบริโภคก็คือผู้หญิง โดยการนำเสนอวาทกรรมความงามแบบมายาคติที่ถือเป็นมาตรฐานความงามใหม่ที่คอยกระตุ้นให้ผู้หญิงเลือกซื้อสินค้ามาบริโภค เพื่อนำมาปรับปรุง เปลี่ยนแปลงความงามของเธอให้ได้ตาม มาตรฐานความงามที่สื่อในแต่ละยุคนั้น ๆ กำหนดไว้ นอกจากอิทธิพลของสื่อในยุคปัจจุบันแล้ว ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ก็มีส่วนทำให้ มนุษย์สามารถลบข้อจำกัดทางธรรมชาติในแง่ของรูปร่างหน้าตาได้ผู้หญิงสามารถออกแบบรูปร่าง หน้าตา (Body project and Look design) โดยการศัลยกรรมความงาม หรือการควบคุม โภชนาการโดยโภชนากรมืออาชีพ นั่นคือ ความงามของผู้หญิงในยุคปัจจุบันกลายเป็นสิ่งที่เธอ สามารถเลือกได้ออกแบบได้ และแม้ว่าผู้หญิงเราจะรู้ว่าความงามทั้งหลายล้วนเป็นมายาคติที่ถูกประกอบ สร้างขึ้น แต่เราไม่อาจปฏิเสธได้ว่าผู้หญิงในยุคปัจจุบันยังคงให้ความสำคัญกับความงามของรูปร่างหน้าตา และยินยอมพร้อมใจที่จะปรับปรุงเปลี่ยนแปลงเพื่อให้ได้มาซึ่งความงามสากลที่สังคมกำหนดว่าเป็นมาตรฐานความงามอยู่ นั่นหมายถึงผู้หญิงยังคงเวียนวนอยู่กับดักขมของมายาคติความงามอย่างดั้นไม่หลุดแม้เวลาจะผ่านมาหลายศตวรรษก็ตาม

2.5.1.5 ความคลั่งผิวขาวในสังคมไทย (ทักษอร ภูซงค์ประเวศ 2558)

งานวิจัยเรื่อง “ความคลั่งผิวขาวในสังคมไทย” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพัฒนาการของค่านิยมผิวขาวในสังคมไทยจนกระทั่งมีลักษณะเป็นปรากฏการณ์ “ความคลั่งผิวขาว” ในปัจจุบันรวมทั้งศึกษาพัฒนาการของการครอบงำและสร้างวาทกรรมผิวขาวและศึกษาการผลิตวาทกรรมผิวขาวในยุคทุนนิยมปัจจุบันโดยใช้กรอบวาทกรรมของมิเชลฟูโกต์มาประกอบการวิเคราะห์เชิงพรรณนาและมีความสัมพันธ์-บทบาทของอำนาจความรู้และความจริงในการประกอบสร้างวาทกรรมผิวขาวในแต่ละสมัยและส่งผลกระทบต่อค่านิยมผิวขาวของปัจเจกบุคคลภายใต้โครงสร้างโดยใช้วิธีศึกษาจากเอกสารและการสัมภาษณ์เชิงลึกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง

ผลการวิจัยพบว่า ค่านิยมความขาวของสังคมไทยเป็น 3 สมัย คือ ผิวสีเนื้อสองสีที่มีความนวลเนียนหรือผิวขาวเหลืองดั่งทอง ดั่งดวงจันทร์ซึ่งเป็นผลจากการประกอบสร้างวาทกรรมผ่านงานวรรณกรรมจากชนชั้นสูงและระบบปีตาธิปไตยโดยรับอิทธิพลจากวัฒนธรรมของอินเดีย สมัยที่สอง คือ ผิวขาวเหลืองและผิวสีน้ำผึ้งที่เริ่มมีกลิ่นไอจากอิทธิพลผิวขาวอมชมพูแบบตะวันตกเมื่อวัฒนธรรมอินเดียถูกกดทับและแทนที่ด้วยวัฒนธรรมตะวันตกสมัยนี้ค่านิยมสีผิวขาวอมชมพูแบบตะวันตกจึงเป็นวาทกรรมใหม่ที่เข้ามาปะทะและกดทับค่านิยมผิวงามแบบอินเดียให้อ่อนแรงลงโดยวาทกรรมผิวขาวในช่วงแรกของสมัยที่สองมาจากชนชั้นสูงและช่วงหลังมาจากภาครัฐหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475 และ สมัยที่สามซึ่งเป็นยุคปัจจุบัน คือผิวสีขาวอมชมพูหรือขาวออร่าแบบเกาหลีเป็นสมัยที่วาทกรรมผิวขาวเกิดจากการผลิตซ้ำร่วมกันระหว่างผังทุนนิยมและปัจเจกบุคคลภายใต้โครงสร้างวาทกรรมผิวขาวในยุคปัจจุบันจึงเป็นผลมาจากค่านิยมผิวขาวในประวัติศาสตร์ผสมผสานกับการพัฒนาและอำนาจของสื่อโฆษณาที่แบ่งแยกกีดกันกดทับให้วาทกรรมผิวขาวกลายเป็นเรื่องธรรมชาติสื่อและสถาบันจึงมีบทบาทสำคัญในการสร้างอคติทางสีผิวให้เข้มข้นมากขึ้นจนกระทั่งเกิดปรากฏการณ์ความคลั่งในด้านพฤติกรรมของผู้บริโภคกลุ่มหนึ่งในสังคมผ่านการ ทา ตี๋ม กิน และฉีดยา เพื่อปรับเปลี่ยนสีผิวเดิมจากผิวคล้ำให้กลายเป็นผิวขาว เพื่อสร้างอำนาจย้อนแย้งโครงสร้างที่กดทับปัจเจกบุคคลและเสพสุขอำนาจและทุนทางเศรษฐกิจและสังคมที่ได้กลับมาจากการสร้างทุนทางกายภาพผ่านการทำผิวขาว

การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับมายาคติความงาม สามารถยืนยันกับมายาคติหลักที่ครอบงำความคิดของสังคม ว่ามีมายาคติความงามเรื่อง “ความขาว” อยู่ในสังคมจริง และนอกเหนือจากนี้ยังแสดงให้เห็นว่ามี ผู้หญิงจำนวนหนึ่งในสังคมที่ตกอยู่ในมายาคตินี้ อีกทั้งยังยินยอมพร้อมใจในการเปลี่ยนแปลงร่างกายของตนเองให้เป็นไปตามมายาคติของสังคม โดยมีสื่อมวลชนที่ผลิตซ้ำและเผยแพร่มายาคติหลักนี้ ซึ่งผู้วิจัยจะนำงานวิจัยเหล่านี้มาต่อยอดในการศึกษา มายาคติหลักที่ถูกผลิตขึ้นว่าเป็นอย่างไร

2.5.2 งานวิจัยเกี่ยวกับการประกวดนางงาม

2.5.2.1 การประกวดนางสาวไทย (พ.ศ.2477-2530)

(สุพัตรา กอบกิจสุขสกุล, 2531)

งานวิจัยเรื่อง “การประกวดนางสาวไทย (พ.ศ.2477-2530)” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงการปรับเปลี่ยนบทบาททางสังคมของสตรีไทยที่มีผลต่อการประกวดนางสาวไทย ลักษณะการจัดการประกวดนางสาวไทยในแต่ละยุค และปัญหาและผลกระทบของการประกวดนางสาวไทยที่มีต่อระดับบุคคลและสังคม เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยศึกษาตามวิธีการทางประวัติศาสตร์ ประกอบกับข้อมูลจากเอกสาร ตำรา งานวิจัย และ ข้อมูลจากการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการประกวดนางสาวไทย

ผลการวิจัยพบว่า ก่อนที่จะเริ่มมีการประกวดนางสาวไทยในปี พ.ศ. 2477 สตรีไทยมีการปรับเปลี่ยนบทบาทและสถานภาพในสังคมอย่างเห็นได้ชัด เนื่องมาจากการปฏิรูปการศึกษา ทำให้สตรีไม่มีบทบาทเพียงแต่ในบ้าน นอกจากการปฏิรูปการศึกษาแล้ว ยังมีกระบวนการปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมการแต่งกาย และการเสริมความงามให้ทันสมัยตามแบบตะวันตก และการออกสู่สังคมภายนอกทำให้สตรีต้องมีการเสริมบุคลิกภาพของตนเอง สร้างความมั่นใจ และมีความกล้าแสดงออกด้วยวิธีการต่างๆ ซึ่งสิ่งต่างๆเหล่านี้เป็นพื้นฐานสำคัญที่รองรับให้เกิดการประกวดนางสาวไทยขึ้นมา

การประกวดนางสาวไทยในยุคแรก เริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ.2477-2497 จุดมุ่งหมายเพื่อสนับสนุนและประชาสัมพันธ์นโยบายของทางราชการ ทำให้กระบวนการจัดการประกวดในทุกขั้นตอนเป็นเรื่องทางราชการ ผู้ที่ได้รับตำแหน่งจะได้รับเกียรติสูงในสังคม เพราะ ถือว่าเป็นบุคคลที่มีส่วนช่วยราชการและชาติ

การประกวดนางสาวไทยในยุคที่สอง เริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ.2507-2515 เป็นยุคที่เศรษฐกิจด้านความบันเทิงและด้านความงามขยายตัว แปรเปลี่ยนไปรับมาตรฐานของวัฒนธรรมตะวันตกมากขึ้น จุดมุ่งหมายในการประกวดจึงเป็นไปเพื่อเป็นสื่อในการประชาสัมพันธ์ชื่อเสียงของประเทศให้เป็นที่รู้จักของโลก โดยการเป็นตัวแทนของประเทศเข้าร่วมการประกวดนางงามจักรวาล จึงทำให้เอกชนเข้ามามีบทบาทในฐานะผู้จัดการประกวด และวางหลักเกณฑ์ต่างๆ

การประกวดนางสาวไทยในยุคที่สอง เริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ.2527-2530 มีจุดมุ่งหมายเพื่อการค้าและผลประโยชน์ทางธุรกิจอย่างเห็นได้ชัด หน้าที่ของผู้ได้รับตำแหน่งมีฐานะในการเป็นสื่อโฆษณาสินค้าอย่างเต็มรูปแบบ

นอกจากนี้แล้วงานวิจัยยังพบว่า การจัดกิจกรรมประกวดนางสาวไทยมีผลกระทบต่อสังคมอย่างงาม ในระดับบุคคล การได้รับตำแหน่งนางสาวไทย หมายถึง การ

เปลี่ยนบทบาทและสถานภาพทางสังคม ทำให้มีโอกาสที่ดีในชีวิต ทั้งด้านการประกอบอาชีพและการมีคู่ครอง และในระดับสังคมโดยรวม การประกวดนางสาวไทยได้ส่งผลให้เกิดธุรกิจและอาชีพการประกวดความงาม ก่อให้เกิดรายได้แก่รัฐและเอกชน ตลอดจนการแปรเปลี่ยนมาตรฐานความงามของสตรีไทยในสังคม

จากการทบทวนวรรณกรรมในงานวิจัยเรื่องนี้ ทำให้ผู้วิจัยเห็นภาพรวมของการจัดการประกวดนางงามตั้งแต่เริ่มต้น ซึ่งในกระบวนการจัดการประกวด จุดมุ่งหมายและรูปแบบการตัดสิน มุมหนึ่งทำให้เห็นการผลิตซ้ำมายาคติความงามในมิติต่างๆ ว่าการตัดสินการประกวดนางงามหรือตัดสินผู้หญิงว่ามีความงามต้องตัดสินผ่านกฎเกณฑ์ใดบ้างและเป็นเช่นไร ซึ่งข้อมูลส่วนใหญ่ในงานวิจัยนี้จะเป็นข้อมูลในยุคก่อน ซึ่งผู้วิจัยสามารถนำมาเป็นข้อมูลในการเปรียบเทียบกับการประกวดในยุคปัจจุบันซึ่งจะทำให้เห็นถึงมายาคติความงามที่ยังคงอยู่หรือเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร

2.5.2.2 การสื่อสารอัตลักษณ์ความงามผ่านกิจกรรมการประกวดมิสแกรนด์

ไทยแลนด์ (วรพงษ์ ปลอดมุสิก, 2561)

งานวิจัยเรื่อง “การสื่อสารอัตลักษณ์ความงามผ่านกิจกรรมการประกวดมิสแกรนด์ไทยแลนด์” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะอัตลักษณ์ความงามในแบบของมิสแกรนด์ไทยแลนด์ศึกษาบทบาทของผู้เข้าประกวดมิสแกรนด์ไทยแลนด์ในการสื่อสารอัตลักษณ์ความงามและศึกษาบทบาทของกิจกรรมการประกวดมิสแกรนด์ไทยแลนด์ในฐานะพื้นที่ในการสื่อสารอัตลักษณ์ความงามเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเชิงลึก (In-Depth Interview) จากผู้ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการประกวดมิสแกรนด์ไทยแลนด์ทั้งหมด 3 กลุ่ม ได้แก่ 1) ทีมกองประกวดมิสแกรนด์ไทยแลนด์และกลุ่มผู้อำนวยการกองประกวดมิสแกรนด์ประจำจังหวัด) คณะกรรมการตัดสินการประกวด 3) ผู้เข้าประกวดที่ได้รับรางวัลชนะเลิศจากการประกวดตั้งแต่ปี 2556-2560

ผลการวิจัยพบว่า อัตลักษณ์ความงามในแบบมิสแกรนด์ไทยแลนด์เป็นความงามที่เกิดขึ้นจากองค์ประกอบด้านกายภาพ (Body) ซึ่งเน้นสำคัญในส่วนของรูปร่างและความสูง ผิวพรรณไม่จำกัด ด้านจิตใจ (Mind) ด้านความรู้ (Knowledge) ต้องมาควบคู่กันกับความสวยงามของรูปร่างภายนอก และด้านความงามแบบประดับ (Carapace) เรื่อง เสื้อผ้า หน้าผมเป็นส่วนประกอบที่จะทำให้นางงามโดดเด่น และสร้างความมั่นใจให้ตัวนางงาม ซึ่งความงามทั้ง 4 องค์ประกอบนี้ถูกนำมาใช้เพื่อใช้เพื่อเป็นเครื่องวัดมาตรฐานความงามของผู้หญิงและคนในสังคมยังใช้องค์ประกอบความงามนี้มาเป็นเครื่องชี้วัดเป็นเครื่องแสดงออกถึงความแตกต่างด้านปัจเจกบุคคลของผู้หญิง ในปัจจุบันองค์ประกอบที่กล่าวมาเป็นตัวเลือกสำคัญที่ทำให้ผู้หญิงถูกนำมาใช้ในการสร้างอัตลักษณ์ให้กับตนเองเพื่อสร้างความโดดเด่นและสร้างคุณค่าในความเป็นผู้หญิงพร้อมทั้งแสดงออกมา

เพื่อสร้างการยอมรับจากสังคมโดยเฉพาะอย่างยิ่ง องค์กรประกอบต่างๆเหล่านี้ถูกนำมาใช้ในกิจกรรมการประกวดนางงามเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการคัดสรรตัดสินผู้ที่เพียงพร้อมเหมาะสมกับตำแหน่งชนะเลิศในการแข่งขันแนวคิดเกี่ยวกับความงาม ดังกล่าวจึงสามารถที่จะนำมาวิเคราะห์ถึงลักษณะความงามแบบต่างๆของผู้หญิงที่ถูกผลิตขึ้นมาให้กลายเป็นอัตลักษณ์ความงามเพื่อที่จะแสดงออกมาผ่านกิจกรรมการประกวดมิสแกรนด์ไทยแลนด์

การทบทวนวรรณกรรมในงานวิจัยเรื่องนี้ ทำให้เห็นในประเด็นของการประกวดนางงาม ว่าเวทีการประกวดนางงามมีองค์ประกอบใดบ้างที่นำมาใช้ในการตัดสินความงาม ซึ่งเป็นสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการนำมาตัดสินความงามและกำหนดความงามของสังคมด้วยเช่นกัน ผู้วิจัยจึงนำเกณฑ์การตัดสินความงามบนเวทีการประกวดนางงามจากงานวิจัยเล่มนี้มาเป็นเกณฑ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ความงามในมิติต่างๆในการวิจัยครั้งนี้ และแม้เวทีการประกวดนางงามจะเป็นเวทีของการแสดงออกถึงความงาม แต่ก็ก็เป็นพื้นที่ที่สามารถ เพิ่มโอกาสหรือทุนบางอย่างให้กับผู้หญิงที่ประกวดบนเวที ซึ่งเป็นข้อสันนิษฐานของงานวิจัยชิ้นนี้ว่า การต่อรองกับมายาคติความงามหลักของสังคมจะต้องมีทุนบางอย่างเพื่อที่จะให้นางงามผิวสีสามารถมีอำนาจในการรื้อสร้างมายาคติความงามชุดใหม่ขึ้นมาได้

2.5.3 งานวิจัยเกี่ยวกับการต่อรองของผู้หญิงกับมายาคติหลักในสังคม

การต่อรองอัตลักษณ์ของผู้หญิงอ้วนในพื้นที่สาธารณะ : กรณีศึกษา การประกวดราชินีช้าง (กันต์ฤทัย แสงศรีจิราภักทร, 2553)

งานวิจัยเรื่อง “การต่อรองอัตลักษณ์ของผู้หญิงอ้วนในพื้นที่สาธารณะ : กรณีศึกษา การประกวดราชินีช้าง” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ความหมายของผู้หญิงอ้วนตามที่สังคมกำหนดและศึกษากระบวนการต่อรองของผู้หญิงอ้วนในชีวิตประจำวันและในพื้นที่สาธารณะ และเพื่อศึกษาความหมายและอัตลักษณ์ของผู้หญิงอ้วนที่สร้างผ่านเวทีประกวด เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth interview) เลือกศึกษา กลุ่มราชินีช้าง จำนวน 5 คน

ผลการวิจัยพบว่า เวทีการประกวดราชินีช้างเป็นเวทีที่เปิดโอกาสให้กับผู้หญิงอ้วนได้มีพื้นที่ในการแสดงความรู้ ความสามารถ ปฏิภาณไหวพริบ เสริมสร้างความมั่นใจ ความภาคภูมิใจในตนเอง และส่งเสริมให้ผู้หญิงอ้วนกล้าแสดงตัวในพื้นที่สาธารณะ แต่ในอีกด้านหนึ่งก็ยังคงมีการกดทับ ตอกย้ำ ผลิตซ้ำ ภาพลักษณ์ของผู้หญิงที่สังคมสร้างขึ้น แต่อย่างไรก็ตามเวทีการประกวดราชินีช้างก็พื้นที่ที่ทำให้ผู้หญิงอ้วนได้ใช้เป็นพื้นที่ในการรื้อสร้างความหมายให้กับตนเอง

จากการทบทวนวรรณกรรมในงานวิจัยเรื่องนี้ ทำให้สามารถนำข้อมูลในประเด็นของการต่อรองกับความหมายที่สังคมพยายามสร้างขึ้นเพื่อเป็นกรอบให้กับผู้หญิงกลุ่มหนึ่งที่มีรูปลักษณ์ภายนอกไม่ตรงกับมาตรฐานของสังคม ลูกขึ้นมาสร้างความหมายให้กับตนเองใหม่ด้วย

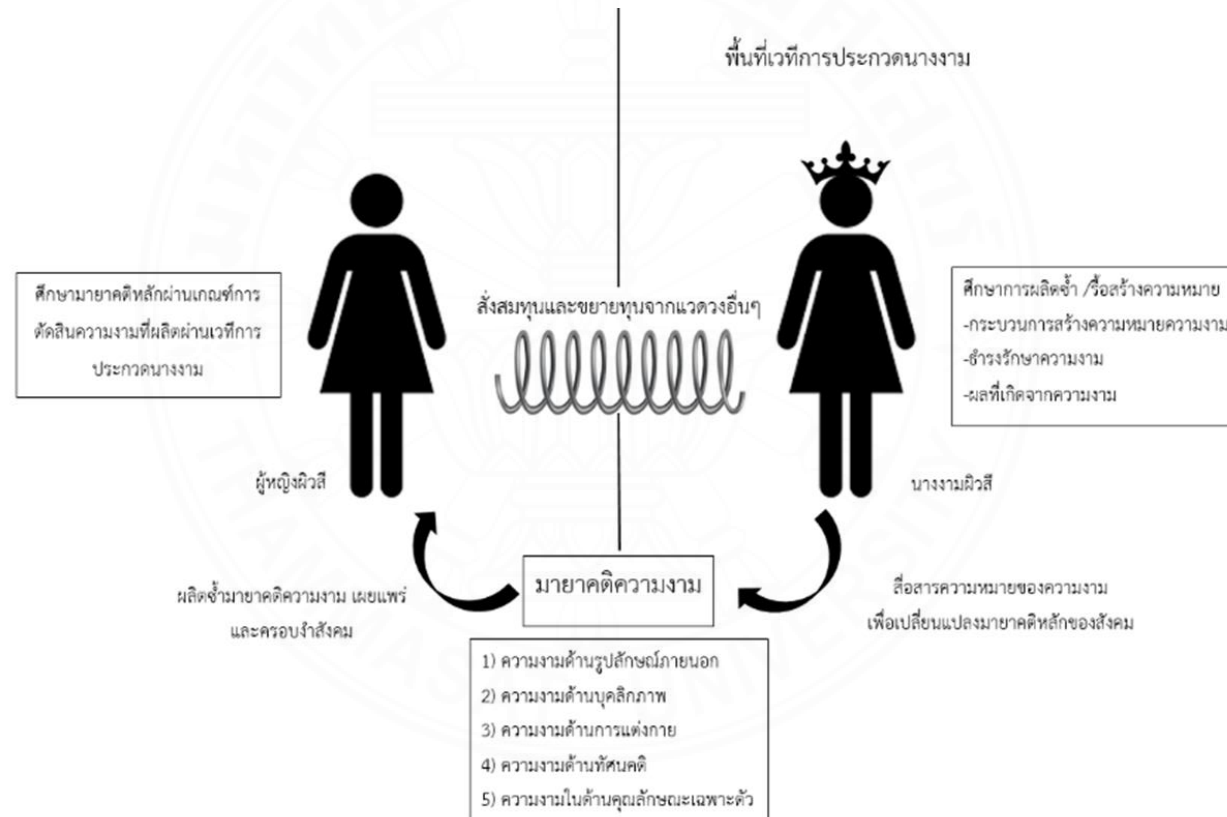
ตนเอง เช่นเดียว กับการต่อสู้ของกลุ่มนางงามผิวสีเช่นกันที่พยายามจะสร้างความหมายของความใหม่
ให้กับสังคม

2.6 กรอบแนวคิดการวิจัย (Conceptual framework)

ภาพที่ 2.1

กรอบแนวคิดการวิจัย

หมายเหตุ. ภาพแสดงภาพรวมของการวิจัย. โดย ปาณิสรา พานแก้ว

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การสื่อสารและการต่อสู้อายาคติความงามของนางงามผิวสี : กรณีศึกษา นางงามไทยในเวทีการประกวดระดับชาติ” เป็นการศึกษาโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) เลือกศึกษาเฉพาะกรณี (Case studies) จากกรณีศึกษาที่เป็นนางงามผิวสี ที่ชนะจากการประกวดนางงามจากเวทีการประกวดนางงามระดับประเทศในประเทศไทยที่เป็นที่รู้จัก 3 คน ได้แก่ เมธวาท นนธวรรณ ธรรมวรรณ Miss Thailand world 2014 น้ำ พัชรพร จันทรประดิษฐ์ Miss Grand Thailand 2020 อินดี อินดี จอห์นสัน Miss Grand Thailand 2021 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์การสื่อสารกับการต่อสู้อายาคติความงามที่ผลิตผ่านเวทีการประกวดนางงามระดับชาติ ของนางงามผิวสี และ ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลให้นางงามผิวสีมีอำนาจในการสื่อสารเพื่อต่อสู้กับมายาคติความงามที่ผลิตผ่านเวทีการประกวดนางงามระดับชาติ โดยผู้วิจัยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) ร่วมกับการสัมภาษณ์พูดคุยแบบไม่เป็นทางการ เป็นหลักในการเก็บข้อมูลกับนางงามผิวสีทั้ง 3 คน อีกทั้งผู้วิจัยใช้วิธีการเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องจากการวิเคราะห์เอกสาร (Documentary Analysis) จากงานวิจัย เอกสาร เทปบันทึกภาพย้อนหลังการถ่ายทอดต่างๆที่เกี่ยวข้อง และสื่อดั้งเดิมและสื่อออนไลน์ที่เกี่ยวข้องที่มีการนำเสนอทั้งที่เป็นบทความ บทสัมภาษณ์ รูปภาพ หรือวิดีโอภาพเคลื่อนไหว นำมาเป็นเครื่องมือเสริม ในการเก็บข้อมูลและการวิเคราะห์ร่วมด้วย

3.1 พื้นที่ในการศึกษา

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสนใจศึกษาพื้นที่การประกวดนางงามในเวทีระดับประเทศของไทย ซึ่งเวทีการประกวดนางงามเป็นพื้นที่หนึ่งที่ถูกรอบงำจากมายาคติความงามในสังคม และเป็นพื้นที่หนึ่งที่สามารถสื่อสารรูปแบบความงามออกมาผ่านการตัดสินสาวงามที่เป็นผู้ชนะการประกวด ผู้วิจัยจึงสนใจเลือกเวทีการประกวดนางงามในระดับประเทศมาตอบโจทย์การวิจัย โดย กลุ่มนางงามผิวสีที่ผู้วิจัยเลือกมาศึกษานั้นถือว่าเป็นผู้ที่มิบทบาทสำหรับการสื่อสารความงามออกมาจากการประกวดและเป็นผู้ชนะบนเวที และเมื่อเป็นพื้นที่สื่อสารความงามออกมาซึ่งอาจจะเป็นความงามที่สามารถกำหนดมายาคติในสังคมได้ เวทีประกวดความงามก็สามารถเป็นพื้นที่ของการต่อสู้หรือต่อรองทางความหมายได้ด้วยเช่นกัน

3.2 กรณีศึกษาในงานวิจัย

จากขอบเขตการศึกษา ผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key informant) ของงานวิจัยในครั้งนี้ คือนางงามที่มีผิวสีและเป็นผู้ชนะการประกวดบนเวทีการประกวดนางงามในระดับประเทศ

3.2.1 ผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key informant)

ผู้วิจัยตั้งเกณฑ์การคัดเลือกนางงามผิวสีที่เป็นกรณีศึกษาจากเกณฑ์ดังนี้

3.2.1.1 ผู้วิจัยเลือกพื้นที่ในการศึกษาจากการเลือกเวทีจัดการประกวดนางงามในระดับประเทศที่เป็นที่รู้จักและมีการจัดการประกวดอย่างต่อเนื่อง และตามสัญญาของเวที ผู้ชนะจะต้องทำหน้าที่ในการเป็นตัวแทนเพื่อไปประกวดในระดับนานาชาติ ซึ่งสามารถคัดเลือกเวทีการประกวดได้ดังนี้

- (1) นางสาวไทย
- (2) Miss Thailand World
- (3) Miss Universe Thailand
- (4) Miss Grand Thailand

3.2.1.2 ผู้วิจัยได้กำหนดนิยามคำว่า “ผิวสี” ด้วยการเลือกเฉดผิวสีที่เป็นผิวสีเข้มที่สุด คือไม่เป็น ผิวสีขาว และในเฉดผิวขาวอื่นๆ และผิวสีในเฉดต่าง เช่น ผิวสีน้ำผึ้ง หรือผิวสีแทน

3.2.1.3 ผู้วิจัยเลือกนางงามที่เป็นผู้ชนะการประกวดในรางวัลชนะเลิศทั้งจากการแข่งขัน และการถูกแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเพื่อเป็นตัวแทนในการไปประกวดในระดับนานาชาติ

3.2.1.4 เมื่อพิจารณาจากเกณฑ์ต่างๆข้างต้น ผู้วิจัยสามารถทำการคัดเลือกนางงามผิวสีได้จำนวน 3 คน ได้แก่

- (1) เมญ่า นนทวรรณ ฉรรวณธร Miss Thailand World 2014
- (2) น้ำ พัชรพร จันทระประดิษฐ์ Miss Grand Thailand 2020
- (3) อินดี้ อินดี จอห์นสัน Miss Grand Thailand 2021

3.2.2 ข้อมูลเสริมเกี่ยวกับการประกวดนางงามจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง

ในส่วนของคุณข้อมูลเสริม จะเป็นข้อมูลที่น่ามาประกอบการวิเคราะห์ข้อมูลของกรณีศึกษา ซึ่งจะเป็นข้อมูลจาก ผู้ที่มีเกี่ยวข้องในการประกวดนางงาม เช่น กรรมการในการตัดสิน ผู้อำนวยการกองประกวด หรือนางงามผู้ที่เคยได้รับตำแหน่งในเวทีที่กรณีศึกษาเป็นผู้ชนะ ซึ่งข้อมูลเสริมเหล่านี้จะเป็นข้อมูลที่มาจากเอกสาร บทความ การสัมภาษณ์ และงานวิจัย ซึ่งเป็นหลักฐานชั้นรอง ซึ่งผู้วิจัยจะนำข้อมูลในส่วนนี้มาใช้เพื่อทำการวิเคราะห์บริบทการประกวดนางงาม รูปแบบการประกวดและเกณฑ์การตัดสินในการประกวด

3.2.3 การเข้าถึงผู้ให้ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้วิธีการเข้าถึงข้อมูลของกรณีศึกษาด้วยการติดต่อกรณีศึกษา โดยติดต่อผ่านช่องทางส่วนตัวต่างๆ เช่น Facebook Instagram นอกจากนี้ยังเข้าถึงข้อมูลโดยบุคคลใกล้ชิดที่รู้จักเป็นการส่วนตัวกับกรณีศึกษา ในกรณีนี้เป็นการศึกษาจากการสัมภาษณ์บุคคลซึ่งให้ข้อมูลซึ่งอาจจะมีข้อจำกัดในการวิจัยเรื่อง การที่ผู้วิจัยไม่สามารถควบคุมผู้ให้ข้อมูลได้ ซึ่งอาจจะทำให้การศึกษานั้นไม่สำเร็จตามจุดมุ่งหมาย

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.3.1 สัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) ร่วมกับการสัมภาษณ์พูดคุยแบบไม่เป็นทางการ เป็นหลักในการเก็บข้อมูลกับนางงามผิวสีทั้ง 3 คน

3.3.2 การวิเคราะห์เอกสาร (Documentary Analysis) เนื้อหาที่น่ามาวิเคราะห์จะเป็นเนื้อหาในช่วงประกวดของกรณีศึกษา และการสัมภาษณ์ของกรณีศึกษาในประเด็นเรื่องการประกวด รวมถึงประเด็นทัศนคติด้านสีผิว

3.3.3 เอกสาร บทความ บทสัมภาษณ์ รูปภาพ หรือวิดีโอ ภาพเคลื่อนไหวจากทั้งสื่อดั้งเดิมและสื่อออนไลน์

3.4 เครื่องมือการเก็บข้อมูล

3.4.1 เครื่องบันทึกเสียง สมุดจดบันทึก กล้องถ่ายรูป เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล

3.4.2 แบบสัมภาษณ์ เพื่อเป็นกรอบสำหรับผู้วิจัยในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูล

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) และเอกสาร จากสื่อต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มตัวอย่าง มาประกอบกับการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาประมวลผลในแบบพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive analysis) โดยเชื่อมโยงบนกรอบแนวคิดการวิจัยภายใต้ทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้อง

3.5.1 เกณฑ์การวิเคราะห์ข้อมูล

เกณฑ์การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้นำแนวคิดเรื่อง “องค์ประกอบความงาม” มาเป็นแนวคิดในการเลือกเกณฑ์การวิเคราะห์ และนำข้อมูลในส่วนของเกณฑ์การตัดสินความงามบนเวทีการประกวดนางงามที่ศึกษาจากงานวิจัยมาประกอบ

- 3.5.1.1 ความงามด้านรูปลักษณ์ภายนอก
- 3.5.1.2 ความงามด้านบุคลิกภาพ
- 3.5.1.3 ความงามด้านการแต่งกาย
- 3.5.1.4 ความงามด้านทัศนคติ
- 3.5.1.5 ความงามในด้านคุณลักษณะเฉพาะตัว

3.5.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.5.2.1 การศึกษาในประเด็นเรื่องการสื่อสารและการผลิตซ้ำมายาคติหลักว่าด้วยความงาม ผ่านเวทีประกวดนางงาม โดยศึกษาผ่านเกณฑ์การตัดสินความงาม 5 ด้าน เพื่อศึกษาเรื่องมายาคติหลักที่ถูกผลิตขึ้นผ่านเวทีการประกวดนางงาม

- (1) ความงามด้านรูปลักษณ์ภายนอก
- (2) ความงามด้านบุคลิกภาพ
- (3) ความงามด้านการแต่งกาย
- (4) ความงามด้านทัศนคติ
- (5) ความงามในด้านคุณลักษณะเฉพาะตัว

3.5.2.2 ศึกษาภูมิหลังของกรณีศึกษา เพื่อทำความเข้าใจและทำความรู้จัก รวมทั้งศึกษาเพื่อให้เห็นถึงกระบวนการในการสั่งสมทุนและขยายทุนของกรณีศึกษา ก่อนเข้าสู่การประกวดนางงาม

- (1) ลักษณะนิสัยส่วนตัว
- (2) ความสนใจ/ความสามารถพิเศษ
- (3) การศึกษา สถาบันการศึกษา เครือข่ายหรือสังคมรอบข้าง
- (4) การเข้าสู่วงการนางงาม

3.5.2.3 ศึกษาการประกอบสร้างความหมายของความงาม เพื่อให้ทราบถึงกระบวนการในการสร้างความหมายความงาม และศึกษาว่ามีความหมายของงามที่สร้างขึ้นเป็นอย่างไร

- (1) ทศนคติต่อความงาม
- (2) กระบวนการสร้างความหมายของความงาม
- (3) การธำรงรักษาความงาม
- (4) ผลที่เกิดจากความงาม

3.5.2.4 ศึกษาการสื่อสารกับการต่อต้านมายาคติความงามของนางงามมิวสิโดยศึกษาผ่านเกณฑ์การตัดสินความงาม 5 ด้าน เพื่อศึกษามายาคติต่อต้านที่นางงามมิวสิพยายามจะรื้อสร้าง เพื่อนำไปเปรียบเทียบกับมายาคติหลักที่สร้างขึ้น

- (1) ความงามด้านรูปลักษณ์ภายนอก
- (2) ความงามด้านบุคลิกภาพ
- (3) ความงามด้านการแต่งกาย
- (4) ความงามด้านทศนคติ
- (5) ความงามในด้านคุณลักษณะเฉพาะตัว

3.5.2.5 นำข้อมูลจากการศึกษามาวิเคราะห์ถึงความสัมพันธ์ของการสื่อสารเพื่อการต่อสู้กับมายาคติความงาม ว่ามีกลยุทธ์ใดบ้าง และมีปัจจัยใดบ้างที่เข้ามาเกี่ยวข้อง

3.6 การนำเสนอผลการศึกษา

ผู้วิจัยได้ใช้ลักษณะนำเสนอข้อมูลแบบพรรณนาวิเคราะห์เป็นหลัก เพราะข้อมูลมีทั้งแบบสัมภาษณ์ ข้อมูลจากเอกสาร ทั้งจากสื่อต่างๆ และงานวิจัย จึงต้องใช้การพรรณนาควบคู่ไปกับการวิเคราะห์เพื่อสร้างความเข้าใจที่ชัดเจนให้แก่ผู้อ่าน

3.7 ข้อจำกัดการวิจัย

ในการประสานงานเพื่อติดต่อขอสัมภาษณ์กับกรณีศึกษาพบว่า กรณีศึกษาบางท่านมีภารกิจส่วนตัวและอาศัยอยู่ที่ต่างประเทศจึงทำให้การติดต่อค่อนข้างยากลำบาก แต่อย่างไรก็ดี ผู้วิจัยได้พยายามอาศัยเครือข่ายในการที่จะติดต่อกับกรณีศึกษา และนอกจากนี้แล้วยังพยายามค้นหาข้อมูลจากในส่วนของเอกสาร ภาพถ่าย วิดีโอ และบทสัมภาษณ์ที่มีการเผยแพร่ที่เกี่ยวข้องกับกรณีศึกษามาใช้ในการวิจัยประกอบไปด้วย

บทที่ 4

การสื่อสารและการต่อสู้มายาคติความงามของนางงามผิวสี

: กรณีศึกษา นางงามไทยในเวทีการประกวดระดับชาติ

ข้อมูลจากการทบทวนวรรณกรรมทำให้เรามองเห็นภาพกว้างและวิวัฒนาการที่เปลี่ยนแปลงไปของมายาคติความงามในสังคมไทย และถึงแม้ว่าในกระแสหลักของสังคมในเรื่องของ “ความขาว” จะถูกสร้างและแสดงให้เราเห็นผ่านสื่ออยู่บ่อยครั้ง แต่การทำงานของมายาคติต่อต้านก็ยังคงทำให้เราเห็นว่ามีความงามในอีกหนึ่งมิติที่กำลังพยายามสร้างและต่อสู้กับมายาคติหลักเช่นกัน “นางงามผิวสี” ที่สามารถชนะการประกวดความงามบนเวทีได้เป็นหนึ่งในตัวอย่างที่ทำให้เราเห็นการสร้างความหมายของความงามบนเรือนร่างที่ปฏิเสธว่า สีผิวไม่ได้เป็นสิ่งที่บ่งบอกหรือมีผลกับความงามแต่อย่างใด การวิจัยในครั้งนี้มุ่งเน้นเลือกกรณีศึกษาบนพื้นที่ของ “เวทีการประกวดนางงาม” เพราะความงามของนางงามและนัยสำคัญของการชนะประกวดบนเวทีนางงาม คือการเป็น “ผู้หญิงที่สวยที่สุด” และยังถือเป็นพื้นที่เริ่มต้นที่สำคัญที่ทำให้กลุ่มกรณีศึกษาได้มีการสื่อสารเพื่อต่อสู้ในการสร้างความหมายของความงาม และอาจจะเป็นพื้นที่ที่สร้างอำนาจบางอย่างในการต่อสู้ด้วยเช่นกัน การวิจัยเรื่อง “การสื่อสารและการต่อสู้มายาคติความงามของนางงามผิวสี : กรณีศึกษา นางงามไทยในเวทีการประกวดระดับชาติ” ภายใต้วัตถุประสงค์การศึกษา เพื่อศึกษาความสัมพันธ์กับการต่อสู้มายาคติความงามที่ผลิตผ่านเวทีการประกวดนางงามระดับชาติของนางงามผิวสี และ ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลให้นางงามผิวสีมีอำนาจในการสื่อสารเพื่อต่อสู้กับมายาคติความงามที่ผลิตผ่านเวทีการประกวดนางงามระดับชาติ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เอกสาร ร่วมกับการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) กับนางงามผิวสีที่เป็นกรณีตัวอย่างทั้ง 3 คน ได้แก่ เมญา นนธวรรณ ธรรมวรรณ Miss Thailand World 2014 น้ำ พชรพร จันทระประดิษฐ์ Miss Grand Thailand 2020 อินดี อินดี จอห์นสัน Miss Grand Thailand 2021

จากวัตถุประสงค์ของการศึกษา ที่มุ่งจะศึกษาเรื่อง “เพื่อศึกษาความสัมพันธ์กับการต่อสู้มายาคติความงามที่ผลิตผ่านเวทีการประกวดนางงามระดับชาติของนางงามผิวสี” และ “ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลให้นางงามผิวสีมีอำนาจในการสื่อสารเพื่อต่อสู้กับมายาคติความงามที่ผลิตผ่านเวทีการประกวดนางงามระดับชาติ” ผู้วิจัยจึงจะนำเสนอข้อมูลผ่าน 4 หัวข้อในบทนี้โดยจะมุ่งให้ผู้อ่านได้ทำความเข้าใจกับประเด็นต่างๆที่เกี่ยวข้องไปที่ละประเด็นเพื่อนำมาประกอบรวมกันและทำความเข้าใจเพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยในครั้งนี้

โดยวัตถุประสงค์ที่ 1. การสื่อสารมีความสัมพันธ์กับการต่อสู้มายาคติความงามที่ผลิตผ่านเวทีการประกวดนางงามระดับชาติของนางงามมิวสิ ผู้วิจัยจะอธิบายองค์ประกอบย่อยที่ละหัวข้อดังต่อไปนี้ 4 หัวข้อ

4.1 การสื่อสารและการผลิตซ้ำมายาคติหลักว่าด้วยความงาม ผ่านเวทีการประกวดนางงาม ในหัวข้อนี้ผู้วิจัยจะนำเสนอข้อมูลเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจในความหมายของประเด็นเรื่อง “มายาคติความงามของ นางงาม ” เพื่ออธิบายเรื่องมายาคติหลักที่ถูกผลิตขึ้นผ่านเวทีการประกวดนางงาม

4.2 ภูมิหลังกับการสังสมและขยายทุน ในหัวข้อนี้ผู้อ่านจะได้ทำความเข้าใจกับการสร้างความหมายใหม่ให้เกิดขึ้นผ่าน “นางงามมิวสิ” ว่าก่อนจะมาเป็นความหมายใหม่มีภูมิหลังใดบ้างที่ส่งเสริมให้ความหมายชุดใหม่นี้เกิดขึ้น

4.3 การสื่อสารกับการประกอบสร้าง การธำรงรักษา และผลที่เกิดจากความงาม ข้อมูลในส่วนนี้จะนำเสนอ จิตสำนึก และทัศนคติที่เป็นจุดเริ่มต้นของการสร้างการกระทำที่ต้องการจะเปลี่ยนแปลงความหมายของความงามในสังคมโดยการสื่อสารผ่านกรณีศึกษา โดยผู้วิจัยนำเสนอในด้าน ทัศนคติ จนนำไปสู่กระบวนการสร้างความหมายของความงาม การธำรงรักษา รวมไปถึงผลที่เกิดขึ้นจากความงาม

4.4 การสื่อสารกับการต่อต้านมายาคติความงามของนางงามมิวสิ หลังจากเข้าใจเบื้องหลังของตัวนางงามแล้วในหัวข้อนี้ผู้อ่านจะได้เข้าใจถึงมายาคติความงามที่ถูกสร้างเป็น “มายาคติต่อต้าน” ที่จะถูกนำมาเปรียบเทียบหรือ “ต่อสู้” กับความหมายของมายาคติหลักในหัวข้อแรก

และวัตถุประสงค์ข้อที่ 2. ปัจจัยที่ส่งผลให้นางงามมิวสิมีอำนาจในการสื่อสารเพื่อต่อสู้กับมายาคติความงามที่ผลิตผ่านเวทีการประกวดนางงามระดับชาติ จะเป็นการอธิบายถึงปัจจัยที่ทำให้เกิดกระบวนการทั้ง 4 ข้อแรกข้างต้นว่ามี ปัจจัยได้บ้างที่สนับสนุนให้เกิดการต่อสู้กับความหมายขึ้น รวมทั้งการเพิ่มอำนาจของการสื่อสารให้เป็นผู้สำเร็จได้มากยิ่งขึ้น โดยผู้วิจัยจะนำเสนอหัวข้อนี้ในบทถัดไป

4.1 การสื่อสารและการผลิตซ้ำมายาคติหลักว่าด้วยความงาม ผ่านเวทีการประกวดนางงาม

“เวทีประกวดนางงาม” เป็นพื้นที่หนึ่งที่สามารถสื่อสารความงามแบบอย่าง และเป็นพื้นที่สร้างกระบวนการผลิตและเผยแพร่ความงามต้นแบบได้อย่างเป็นวงกว้างและฝั่งภาพของความงามไว้ในจิตสำนึกของคนในสังคมไว้อย่างแนบแน่น ด้วยระยะเวลาอันยาวนานที่การประกวดความงามเกิดขึ้นมาสามารถสร้าง “มายาคติความงาม” และสร้างภาพจดจำของความงามให้กับสังคมผ่านผู้ครองมงกุฎและสายสะพายว่า ผู้หญิงที่งามควรมีลักษณะเป็นอย่างไร แน่ใจว่ากว่าจะมาเป็นแบบอย่างของความงามที่คนในสังคมเกิดภาพจำนั้น ความงามนี้จะต้องถูกผลิตซ้ำแล้วซ้ำเล่าจนกลายเป็นความปกติของการรับรู้ในที่สุด ภาพของความงามในชุดความหมายหนึ่งถูกผลิตซ้ำขึ้นจนกลายเป็นชุดความหมายที่สร้างความเป็นธรรมให้กับคนบางกลุ่มเพียงเท่านั้น สิ่งนี้เรียกว่า “มายาคติหลัก”

สาเหตุที่ผู้วิจัยใช้คำว่า มายาคติหลัก ก็ด้วยเหตุว่า ในพื้นที่ใดก็ตามที่มีมายาคติ (Myth) ทำงานอยู่ จะเกิดการผลิต “มายาคติต่อต้าน” (Counter-myth) อยู่ด้วย อันแปลว่ามายาคติต่าง ๆ จะอยู่ในสนามการต่อสู้ทางความหมายอยู่ตลอดเวลา (กาญจนา แก้วเทพ และ สมสุข หินวิมาน, 2553) ผู้วิจัยเห็นว่าสิ่งที่เรียกว่า มายาคติต่อต้าน คือ ปรากฏการณ์ที่ผู้วิจัยเลือกหยิบยกขึ้นมาเป็นคำถามของการวิจัยในครั้งนี้ ซึ่งก็คือ ปรากฏการณ์ของการมีนางงามผิวสี เพราะ มิติหนึ่งของความงามที่ถูกยกขึ้นมากล่าวว่าเป็นส่วนที่จะทำให้ผู้หญิงงามนั้นคือ เรือนร่างภายนอก และสีผิวก็เป็นสิ่งหนึ่งที่ถูกตัดสินอยู่บ่อยครั้ง เรามักจะได้ยินว่า การมีผิวขาว คือลักษณะหนึ่งของผู้หญิงที่ถูกตัดสินว่างาม และการมีผิวสีอื่นที่นอกจากผิวขาวนี้อาจจะไม่ได้เป็นคนงามเท่ากัน แต่ผู้วิจัยต้องการจะนำเสนอในอีกมุมมองหนึ่งว่าสิ่งที่กล่าวมานั้นจะเป็นจริงอย่างนั้นเสมอไปหรือไม่

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยตั้งใจที่จะศึกษาการสื่อสารที่สัมพันธ์กับการต่อสู้มายาคติความงามของนางงามผิวสี ดังนั้น จึงจำเป็นต้องนำเสนอข้อมูลของชุดความหมายที่เป็นคู่เปรียบเทียบทั้ง 2 ด้าน โดยในส่วนต่อไปผู้วิจัยจะนำเสนอความงามในส่วนของ “มายาคติหลัก” ที่ถูกผลิตผ่านเวทีการประกวดนางงาม เพื่อให้เห็นภาพและสร้างความเข้าใจในเรื่องของความงามที่เป็นแบบอย่างให้ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยจะนำเสนอ ในรายละเอียดว่า ความงามสามารถถูกมองและตัดสินว่างามได้ผ่านมิติใดบ้าง และจะนำเสนอให้เห็นวิวัฒนาการภาพรวมของความงามในช่วงต่างๆ ที่ถูกผลิตขึ้นผ่านเวทีการประกวดหลายเวทีในประเทศจนกลายมาเป็นมายาคติหลัก เพื่อที่ภายหลังเราจะได้เห็นมิติของการสื่อสารเพื่อการต่อสู้ของนางงามผิวสี และเห็นภาพความแตกต่างของมายาคติอีกชุดหนึ่งที่ถูกสร้างขึ้นเพื่อท้าทาย เพื่อต่อต้าน หรือเพื่อยอมรับในบางมุมมอง ผ่านการศึกษาจากกรณีศึกษาทั้ง 3 กรณี

ข้อมูลในหัวข้อนี้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจาก ข้อมูลเอกสาร งานวิจัย และบทสัมภาษณ์ จากเอกสารและนำมาเรียบเรียงและนำเสนอผ่านหัวข้อที่เป็นเกณฑ์ที่นำมาตัดสินความงามทั้งจาก ภายในและภายนอก แบ่งเป็น 5 ด้าน ดังนี้

- 1) ความงามด้านรูปลักษณ์ภายนอก
- 2) ความงามด้านบุคลิกภาพ
- 3) ความงามด้านการแต่งกาย
- 4) ความงามด้านทัศนคติ
- 5) ความงามในด้านคุณลักษณะเฉพาะตัว

4.1.1 ความงามด้านรูปลักษณ์ภายนอก

รูปลักษณ์ภายนอกเป็นพื้นที่ที่สามารถแสดงความงามได้อย่างเด่นชัดที่สุด และปฏิเสธไม่ได้ว่าเป็นส่วนแรกที่จะถูกตัดสินและครอบงำจากมายาคติได้ง่าย บนเวทีการประกวดความงาม รูปลักษณ์ภายนอกถือเป็นหนึ่งสิ่งที่สำคัญที่จะทำให้เพิ่มโอกาสในการเป็นผู้ชนะการประกวดได้ และถึงแม้ในปัจจุบันความงามในด้านรูปลักษณ์ภายนอกจะไม่ใช่องค์ประกอบเดียวที่นำมาใช้ในการตัดสินเพราะมีการตัดสินในส่วนอื่นๆที่ถูกนำมาใช้เป็นเกณฑ์ประกอบด้วย แต่ความงามภายนอกก็เป็นสิ่งที่นางงามจะถูกมองว่าเป็นคนที่ยังมองก่อนด้านอื่นๆ ความงามของรูปลักษณ์ภายนอกเป็นสิ่งที่ค่อนข้างอธิบายอย่างชัดเจนว่าแบบใดจึงจะเรียกว่างามได้ยาก เพราะ มาตรฐานความงามในมุมมองของแต่ละคนแตกต่างกัน และความงามแต่ละวัฒนธรรมค่อนข้างแตกต่างกัน แต่เมื่อมีการประกวดแข่งขันก็จำเป็นต้องมีเกณฑ์ในการประกวดและถึงแม้จะไม่ได้มีการบัญญัติอย่างชัดเจน แต่การตัดสินว่าผู้ใดเป็นผู้ที่ชนะก็สามารถทำให้เราเห็นแบบแผนบางอย่างที่น่าจะสามารถนำมาซึ่งข้อสรุปของความงามได้ว่าเป็นอย่างไร

จากการศึกษาข้อมูลจากเอกสารทำให้ได้ข้อมูลว่า ตั้งแต่อดีตที่เริ่มมีการประกวดนางงาม มีหลักเกณฑ์ในการตัดสินความงามในส่วนของรูปลักษณ์ภายนอกอยู่ 3 องค์ประกอบหลักๆ ได้แก่ 1) ความงามของใบหน้า 2) ผิวพรรณ 3) ทรวดทรง ซึ่งมีรายละเอียดข้อค้นพบดังต่อไปนี้

4.1.1.1 ความงามของใบหน้า

ในช่วงยุคแรกของการประกวดนางงาม ความงามของใบหน้าจะเป็นส่วนที่ถูกให้คะแนนในการตัดสินไว้อย่างละเอียด โดยจะพิจารณาที่ส่วนตั้งแต่ รูปศีรษะ ผม คิ้ว ใบหน้านัยน์ตา จมูก ปาก ฟัน และ หู ความงามของใบหน้าในยุคแรกนี้จะสะท้อนความงามที่เป็นใบหน้าของสาวไทยที่ค่อนข้างธรรมชาติ ของ เพราะมีกฎที่ระบุว่าห้ามมีการตกแต่ง ปกปิด หรือเพิ่มเติมความงามของใบหน้า เช่น การแต่งหน้าด้วยเครื่องสำอางต่างๆ เราจึงเห็นความงามของใบหน้าที่แท้จริง ความงามของใบหน้าในยุคแรก ส่วนใหญ่รูปหน้าจะไม่ได้เรียวยาว ค่อนข้างกลมและอวบอิม ตากลมโต ริมฝีปากเล็กและเป็นกระจับ

ภาพที่ 4.1

กัญญา เทียนสว่าง หิรัญพฤกษ์

หมายเหตุ. กัญญา เทียนสว่าง หิรัญพฤกษ์ ผู้ดำรงตำแหน่งนางสาวสยาม 2477 จาก *sanook.com*, โดย *sanook*, 2553, (<https://www.sanook.com/women/8205/>)

ภาพที่ 4.2

วณิ เลาทเกียรติ สมประสงค์

หมายเหตุ. วณิ เลาทเกียรติ สมประสงค์ ผู้ดำรงตำแหน่งนางสาวสยาม 2478 จาก *sanook.com*, โดย *sanook*, 2553, (<https://www.sanook.com/women/8205/>)

ภาพที่ 4.3

ประชิตร์ ทองอุไร

หมายเหตุ. ประชิตร์ ทองอุไร ผู้ดำรงตำแหน่งนางสาวไทย 2495 จาก *sanook.com*, โดย *sanook*, 2553, (<https://www.sanook.com/women/8205/>)

หลังจากใบหน้าอวบอิมสวยงามเป็นที่นิยมอยู่ในช่วงยุคหนึ่ง จนมาถึงในยุคที่ อภัสรา หงสกุล ได้สามารถทำชื่อเสียงให้กับประเทศไทยด้วยการคว้าตำแหน่งนางงามจักรวาลมาได้จึงทำให้ใบหน้าที่สวยงามแบบอภัสรา หงสกุล กลายเป็นแม่แบบหรือแนวทางในการเลือกผู้ดำรงตำแหน่งในปีถัดๆมา ซึ่งจะสังเกตได้ว่าใบหน้าที่ถูกสร้างเป็นภาพมายาคติขึ้นมาจะมึลักษณะที่สามารถอธิบายได้ว่าจะต้อง มีใบหน้าที่รูปไข่ คิ้วโก่ง ตากลมโต จมูกโด่ง ปากบาง และฟันขาวเรียงสวยงาม องค์ประกอบต่างๆจะกลมกลืนและได้สัดส่วน (สุพัตรา กอบกิจสุขสกุล, 2531) ใบหน้าในลักษณะเช่นนี้คล้ายคลึงกับที่เราพบได้จากการพรรณนาความงามของสตรีไว้ในบทกวีหรือบทประพันธ์ ซึ่งเป็นความงามแบบนางในวรรณคดีที่เป็นใบหน้าสวยงาม ซึ่งความงามของใบหน้าในลักษณะเช่นนี้เป็นที่นิยมและพบได้มากบนเวทีประกวดความงาม และยังคงมีความนิยมอยู่เรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน ซึ่งเรียกได้ว่าเป็นมายาคติภาพจำของนางงามที่จะต้องมึใบหน้าที่สวยงามเช่นในลักษณะนี้

ภาพที่ 4.4

อาภัสรา หงสกุล

หมายเหตุ. อาภัสรา หงสกุล ผู้ดำรงตำแหน่งนางสาวไทย 2507. จาก *MTHAI*, โดย Olive, 2562, (<https://women.mthai.com/beauty-pageant/311503.html>)

ภาพที่ 4.5

ภรณ์ทิพย์ นาคหิรัญกนก

หมายเหตุ. ภรณ์ทิพย์ นาคหิรัญกนก ผู้ดำรงตำแหน่งนางสาวไทย 2531. จาก *MTHAI*, โดย BuiSimon, 2563, (<https://mthai.com/lifestyle/fashion/85382.html>)

ภาพที่ 4.6

จิระประภา เศวตฉันทน์

หมายเหตุ. จิระประภา เศวตฉันทน์ ผู้ดำรงตำแหน่งนางสาวไทย 2534. จาก *sanook.com*, โดย *sanook*, 2553, (<https://www.sanook.com/women/8205/>)

ภาพที่ 4.7

สุภาพร มะลิซ้อน

หมายเหตุ. สุภาพร มะลิซ้อน ผู้ดำรงตำแหน่งมิสแกรนด์ ไทยแลนด์ 2559. จาก *MATICHON ONLINE*, โดย Miss Grand Thailand, 2559, (https://www.matichon.co.th/lifestyle/news_217824)

นอกจากความงามของใบหน้าที่สวยงามแล้ว ก็เริ่มมีความงามของ ใบหน้าในรูปแบบอื่นให้ได้เห็นบ้าง เช่น ใบหน้าสวยแบบสาวจีนหรือสาวหมวย ใบหน้าสวยแบบสาว ต่างชาติ เนื่องจากเริ่มมีวัฒนธรรมจากประเทศอื่นๆเข้ามา ประกอบกับการประกวดนางงามไม่ได้

ประกวดกันในประเทศเท่านั้นแต่ยังต้องส่งนางงามที่ชนะไปประกวดต่อในระดับโลก เราจึงเริ่มเห็นความงามของใบหน้าที่เป็นสากลมากขึ้น หรือในบางครั้งผู้ที่ชนะการประกวดก็มีความงามของใบหน้าที่มีส่วนผสมของความงามแบบต่างชาติหรือที่เรียกว่าใบหน้างามแบบลูกครึ่ง เพื่อหวังที่จะได้ไปสู่กับสาวงามในเวทีนานาชาติได้ จึงทำให้ความงามของใบหน้าเริ่มมีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น

ภาพที่ 4.8

สุจิรา อรุณพิพัฒน์

หมายเหตุ. สุจิรา อรุณพิพัฒน์ ผู้ดำรงตำแหน่งนางสาวไทย 2544. จาก Facebook, โดย นางงามไทย, 2562, (<https://www.facebook.com/missthailand2022/photos/pb.100063716313717.-2207520000./999802776881315/?type=3>)

ภาพที่ 4.9

ชาลิสสา บุญครองทรัพย์

หมายเหตุ. ชาลิสสา บุญครองทรัพย์ ผู้ดำรงนางสาวไทย 2546. จาก sanook.com, โดย sanook, 2553, (<https://www.sanook.com/women/8205/>)

ภาพที่ 4.10

ศศิธร จิระไตรธาร

หมายเหตุ. ศศิธร จิระไตรธาร ผู้ดำรงตำแหน่งมิสยูนิเวิร์สไทยแลนด์ 2561. จาก *sanook.com*, โดย *sanook*, 2561, (<https://www.sanook.com/women/121637/gallery/>)

ภาพที่ 4.11

มารีญา พูลเลิศลาภ

หมายเหตุ. มารีญา พูลเลิศลาภ ผู้ดำรงตำแหน่งมิสยูนิเวิร์สไทยแลนด์ 2560. จาก *sanook.com*, โดย *sanook*, 2563, (<https://www.sanook.com/campus/1401847/>)

ภาพที่ 4.12

แอนชิลี สก๊อต-เคมมิส

หมายเหตุ. แอนชิลี สก๊อต-เคมมิส ผู้ดำรงตำแหน่งมิสยูนิเวิร์สไทยแลนด์ 2564. จาก AMARIN TV, โดย L'Oréal PARIS, 2564, (<https://www.amarintv.com/news/detail/104690>)

ภาพที่ 4.13

มานิตา ดวงคำ ฟาร์เมอร์

หมายเหตุ. มานิตา ดวงคำ ฟาร์เมอร์ ผู้ดำรงตำแหน่งนางสาวไทย 2565. จาก THE BANGKOK INSIGHT, โดย THE BANGKOK INSIGHT EDITORIAL TEAM, 2565, (<https://www.thebangkokinsight.com/news/lifestyle/entertainment/801055/>)

ความงามของใบหน้าที่มีมักจะเป็นใบหน้าของผู้ที่ชนะการประกวดมีลักษณะและรูปแบบความงามเปลี่ยนแปลงไปตามแต่ละยุคแต่ละสมัยตามความนิยมของช่วงยุคนั้นๆ ซึ่งจะมีทั้งความงามที่เป็นแบบใบหน้าธรรมชาติของสาวไทยในยุคแรก ใบหน้าสวยคล้ายลักษณะ

นางในวรรณคดี ซึ่งใบหน้าในลักษณะนี้ได้รับความนิยมในช่วงระยะเวลายาวนานและเห็นได้มากที่สุดบนเวทีการประกวดจึงเป็นใบหน้าที่สร้างภาพจำความงามของใบหน้าว่าต้องมีลักษณะเช่นนี้จึงจะเป็นผู้ชนะการประกวด นอกจากนี้ก็ยังมีใบหน้าสวยแบบสาวจีน หรือใบหน้าที่มีส่วนผสมของความเป็นต่างชาติหรือลูกครึ่งให้เห็นมากขึ้นในช่วงยุคหลัง และความงามของใบหน้าที่เป็นที่นิยมของแต่ละเวทีก็มีความงามในแบบเวทีของตนเองไม่เหมือนกันตามบริบทของเวทีนั้นๆ ซึ่งลักษณะของใบหน้าต่างๆนี้ยังคงพบเห็นอยู่ทุกรูปแบบในทุกช่วงยุคสมัยสลับเปลี่ยนแปลงไปในแต่ละปีตามมาตรฐานความต้องการของเวทีและอาจจะรวมไปถึงกลยุทธ์ของการแข่งขันของแต่ละเวทีที่จะต้องมองสถานการณ์หรือเทรนในช่วงนั้นๆว่าควรเป็นความงามของใบหน้าแบบใดที่จะสามารถส่งไปแข่งขันในเวทีระดับโลกได้ ถึงแม้ความงามของใบหน้าจะมีรูปแบบที่หลากหลายและเปลี่ยนแปลงไปในแต่ละยุค แต่สิ่งหนึ่งที่ยังคงยึดโยงกับความงามของใบหน้า คือ การผลิตซ้ำและธำรงรักษาความงามของใบหน้าที่มักจะมากคู่กับผิวหน้าที่อยู่ในเขตผิวสีขาว อาจจะเป็นผิวขาวแบบสาวตะวันตก หรือผิวขาวเหลืองแบบสาวจีน แสดงให้เห็นได้ว่า มายาคติของนางงามยังคงถูกครอบงำ ถูกเผยแพร่ออกสู่สังคมและถูกสืบทอดความเป็นมายาคติของความงามให้กับสังคมเรื่อยมา

4.1.1.2 ผิวพรรณ

ช่วงยุคเริ่มต้นการประกวดนางงาม ในส่วนของผิวพรรณนั้น ไม่ได้มีเกณฑ์การตัดสินที่ชัดเจนว่าจะต้องเป็นผิวสีอะไร นางงามจะมีสีผิวที่ค่อนข้างหลากหลายไม่ว่าเป็นผิวสีขาว ผิวสีเหลือง ผิวสีน้ำผึ้ง ซึ่งจะแตกต่างกันไปในแต่ละปี เนื่องจากช่วงยุคแรกเป็นการประกวดที่จัดขึ้นเฉพาะในประเทศ และยังคงมีกฎหมายข้อห้ามในการตกแต่ง ประทิน หรือพอกผิว ผิวพรรณของนางงามในยุคแรกจึงค่อนข้างสะท้อนความเป็นธรรมชาติของผิวพรรณมากที่สุด แต่ในยุคที่การประกวดนางงามเริ่มมีการประกวดเพื่อการพาณิชย์มากขึ้น สีผิวที่จะสามารถนำมาต่อยอดในทางธุรกิจให้กับผู้สนับสนุนได้ก็จะเป็นสีผิวที่ค่อนข้างได้เปรียบในการประกวด ในช่วงก่อนที่จะเข้าสู่ยุคของการประกวดจะกลายเป็นเรื่องของธุรกิจ การที่นางงามจะเป็นผู้ที่ทำหน้าที่ประชาสัมพันธ์ให้กับสินค้าถือเป็นเรื่องของผลพลอยได้ทางอ้อม คือ สินค้ามันไม่ได้จำเป็นจะต้องเป็นผู้สนับสนุนในการประกวดแต่มีการนำนางสาวไทยมาเป็นผู้ประชาสัมพันธ์สินค้า ซึ่งสินค้าที่เข้ามาในยุคนี้จะเป็นสินค้าประเภทเครื่องสำอางที่มาจากประเทศทางตะวันตก ยกตัวอย่าง การถ่ายแบบโฆษณาลิปสติก “แท็ตทู” ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ที่มาจากสหรัฐอเมริกา ที่นางสาว อนงค์ อัชชัฒนา นางสาวไทย 2496 ได้เป็นแบบในการถ่ายภาพโฆษณา ซึ่งการที่ผลิตภัณฑ์มาจากประเทศที่พื้นสีผิวของคนในประเทศเป็นชนชาติผิวขาวจึงทำให้สีของเครื่องสำอางจึงเหมาะกับคนผิวขาวมากกว่า

ภาพที่ 4.14

ภาพถ่ายโฆษณา ลิปสติค “แท้ตทุ”

หมายเหตุ. นางแบบอนงค์ อัจฉวัฒนา นางสาวไทยปี 2496. จาก *pantip.com*, โดย พริกชี้หนูสีชมพู, 2550, (<http://topicstock.pantip.com/lumpini/topicstock/2007/03/L5185112/L5185112.html>)

แต่หลังจากเข้าสู่การประกวดเพื่อการพาณิชย์มากขึ้น การประชาสัมพันธ์สินค้าถือเป็นข้อสัญญาที่เป็นหน้าที่ที่นางงามผู้ได้รับตำแหน่งจะต้องปฏิบัติกิจกรรมในเชิงพาณิชย์ให้กับผู้สนับสนุน ซึ่งจากการศึกษาข้อมูลพบว่า เริ่มมีขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ.2528 โฆษณาของสินค้าที่เป็นหนึ่งในผู้จัดการประกวด คือ โฆษณา สบู่ปาล์มโอลีฟ บริษัทคอลเกต-ปาล์มโอลีฟ ที่ ธารทิพย์ พงษ์สุข นางสาวไทย 2528 ได้เป็นแบบในโฆษณาชิ้นนี้เนื่องจากเป็นหนึ่งในข้อสัญญาที่นางสาวไทยจะต้องปฏิบัติให้กับทางบริษัท ซึ่งแสดงให้เห็นถึงอิทธิพลของระบบธุรกิจที่เข้ามาครอบงำในส่วนของขั้นตอนการประกวด (สุพัตรา กอบกิจสุขสกุล, 2531)

ภาพที่ 4.15

โฆษณา สบู่ปาล์มโอลีฟ บริษัทคอลเกต-ปาล์มโอลีฟ

หมายเหตุ. นางแบบ ธารทิพย์ พงษ์สุข นางสาวไทย 2528. จาก pantip.com, โดย พรกฤษ์หนูสีชมพู, 2550, (<http://topicstock.pantip.com/lumpini/topicstock/2007/03/L5185112/L5185112.html>)

จากตัวอย่างโฆษณาที่เข้ามามีอิทธิพล คือ โฆษณา สบู่ปาล์มโอลีฟ ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์เพื่อผิวเนียน จึงทำให้เราเห็นว่าไม่ใช่เพียงแต่สีผิวเท่านั้นที่เป็นองค์ประกอบความงามของผิวพรรณแต่ยังมีเรื่องของความเรียบเนียนและความสม่ำเสมอที่เข้ามามีเกี่ยวข้องด้วย จากการศึกษาพบว่าเริ่มมีการมอบรางวัล “นางงามผิวเนียน” ในช่วงปี พ.ศ.2527-2530 (สุพัตรา กอบกิจสุขสกุล, 2531) การมีการแต่งตั้งรางวัลขึ้นมาเช่นนี้ จึงถือเป็นการให้ความชอบธรรมในลักษณะความงามของผิวพรรณว่าองค์ประกอบที่สำคัญอีกส่วนหนึ่งก็คือการจะมีผิวพรรณที่สวยนอกจากสีผิวแล้วยังต้องมีความเรียบเนียนอีกด้วย

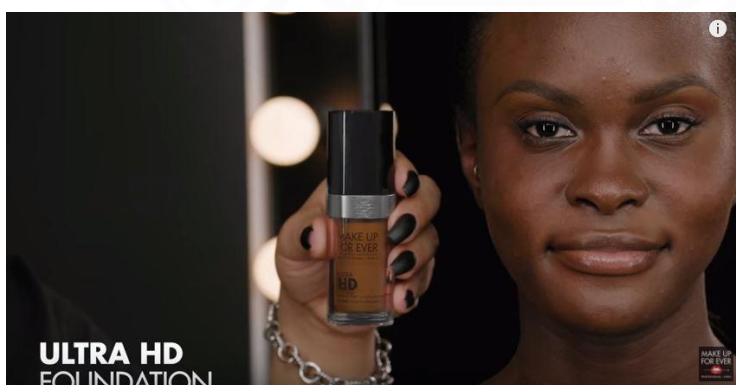
ช่วงยุคหลังหรือยุคปัจจุบัน เราจะเริ่มเห็นนางงามที่มีผิวสีมากขึ้นกว่าในอดีต ทั้งผิวสีแทนไปจนถึงผิวสีเข้ม ถึงแม้จะมีมายาคติบางชุดที่ยังคงมองว่าต้องมีผิวขาวถึงจะสวย แต่ก็ยังมีมุมมองความสวยของการมีผิวสีว่าเป็นสีผิวที่ให้ความรู้สึกที่เซ็กซี่ น่าดึงดูด หรือความสุขภาพดี ตัวอย่างเช่น แนนท์ อนิพรณ์ เฉลิมบูรณะวงศ์ มิสยูนิเวิร์สไทยแลนด์ 2015 น้ำตาล ชลิตา ส่วนเสน่ห์ มิสยูนิเวิร์สไทยแลนด์ 2016 นิโคลีน พิษากา ลิมศนุกาญจน์ มิสไทยแลนด์เวิลด์ 2018 อีกทั้งการไปประกวดในระดับโลกนั้นมีนางงามจากหลากหลายประเทศ หลากหลายเชื้อชาติ การส่งเสริมความเท่าเทียมในเรื่องต่างๆ รวมถึงสีผิวก็เป็นเรื่องที่สังคมเริ่มให้ความสนใจ จึงไม่ได้จำกัดว่าผิวขาวเท่านั้นถึงจะ

เป็นผู้ชนะได้ ซึ่งก็มีกรณีตัวอย่างของนางงามเวทีหนึ่งที่ตอนประกวดในประเทศไทยและชนะการประกวดเป็นนางงามที่มีสีผิวค่อนข้างไปทางผิวขาว หลังจากที่ได้ตำแหน่งและต้องเตรียมตัวไปประกวดในระดับโลกก็ไปเปลี่ยนสีผิวให้เป็นผิวสีแทนเพื่อที่จะเปลี่ยนให้บุคลิกภาพนอกให้ดูมีความเป็นสากล และมีความรู้สึกที่ดูเซ็กซี่และน่าดึงดูดมากขึ้นตามเทรนของนางงามยุคปัจจุบัน

นอกจากนี้แล้วกระแสสังคมในเรื่องความงามเริ่มเปลี่ยนแปลงไปจากอดีต ซึ่งสะท้อนให้เห็นผ่านผ่านธุรกิจความงาม จากในยุคอดีตเราจะเห็นว่าผลิตภัณฑ์ที่ถูกนำเข้ามาจากประเทศทางตะวันตก อย่างเช่น เครื่องสำอางต่างๆ จะถูกผลิตออกมาให้มีความเหมาะสมกับผิวพรรณของคนในชนชาตินั้นๆ แต่ปัจจุบันเริ่มเห็นความเปลี่ยนแปลงทางความหลากหลายของผลิตภัณฑ์มากขึ้น ยกตัวอย่าง จากเดิมที่สีของเครื่องสำอางจะถูกผลิตขึ้นมาเพื่อกลุ่มเป้าหมายจะเป็นเพียงแค่อีผิวบางโทนสีเท่านั้น แต่ปัจจุบันเริ่มมีการนำแนวคิดเรื่อง ความแตกต่างทางด้านผลิตภัณฑ์ (Product Differentiation) มาใช้ในมุมของทางการตลาดเพื่อเพิ่มโอกาสในทางเศรษฐกิจให้กับแบรนด์ ด้วยการเพิ่มกลุ่มเป้าหมายที่เป็นสีผิวอื่นมากขึ้น อย่างในกรณีของ เครื่องสำอางแบรนด์ดัง “Make Up For Ever” ที่เป็นแบรนด์จากต่างประเทศที่เข้ามาเผยแพร่หลายในประเทศไทยได้ผลิตโฆษณาครีมรองพื้นเฉดสีเข้มที่ออกแบบมาสำหรับสาวผิวสีโดยเฉพาะ และใช้สาวผิวสีเป็นแบบในการโฆษณา หรือแม้กระทั่งเครื่องสำอางแบรนด์ไทยอย่าง “ศรีจันทร์” ก็เริ่มมีการผลิตโฆษณาที่แสดงให้เห็นถึงความสวยที่หลากหลายผ่านการใช้นางแบบที่มีสีผิวหลายเฉดสีมากขึ้น

ภาพที่ 4.16

ภาพโฆษณาเครื่องสำอางแบรนด์ “Make Up For Ever”

หมายเหตุ. แคมเปญโฆษณาที่มีนางแบบเป็นผู้หญิงผิวสี. จาก *Heroleads*, โดย Wiphawee Chulamanee, 2561, (<https://th.heroleads.asia/blog/beauty2/>)

ภาพที่ 4.17

โฆษณาเครื่องสำอางแบรนด์ “ศรีจันทร์”

หมายเหตุ. แคมเปญโฆษณาที่มีนางแบบเป็นผู้หญิงหลากหลายสีผิว. จาก *Srichand*, โดย SRICHAND BRAND, 2559, (<https://srichand.co.th/en>)

นอกจากโอกาสทางด้านเศรษฐกิจแล้ว ในด้านสังคม กระแสความคิดนี้ก็ได้เริ่มแพร่หลายมีส่วนทำให้ภาพจำและความคิดของคนในสังคมเริ่มมองต่างไปจากในอดีตที่จะเห็นโฆษณาเครื่องสำอางจะมีสีผิวที่เป็นโทนผิวขาวเพียงอย่างเดียว เมื่อเห็นความงามของสีผิวในรูปแบบเดิมซ้ำๆ จึงเป็นภาพจำของความงามว่าต้องเป็นผิวแบบใด เมื่อยุคสมัยเปลี่ยนไปการยอมรับความหลากหลายของความแตกต่างของสีผิวเริ่มมากขึ้น ความหมายชุดใหม่ที่เกิดขึ้นมาจึงเพิ่มความงามของสีผิวในอีกมิติ จึงทำให้เราอาจจะอนุมานได้ว่าสีผิวไม่ได้เป็นปัจจัยสำคัญมากนักในยุคปัจจุบัน แต่ถึงอย่างไรก็ตามการมีผิวที่เรียบเนียน ไม่มีริ้วรอย และสีผิวสม่ำเสมอทั้งร่างกาย ไม่มีส่วนใดคล้ำกว่าหรือขาวกว่าส่วนใดให้เห็นอย่างชัดเจน ก็ยังเป็นปัจจัยสำคัญที่สามารถทำให้เป็นปัจจัยหนึ่งที่ไม่ว่าผิวสีใดก็ดูสวยได้ ซึ่งจะเห็นได้จากในอดีตมีการให้รางวัล “นางสาวผิวเนียน” ซึ่งก็ยังคงมีมาจนถึงในปัจจุบันที่หลายๆ เวกก็ยังคงมีรางวัลนี้อยู่ และอำนาจในการตัดสินก็ยังคงเป็นของแบรนด์สินค้าที่เป็นผู้สนับสนุนของเวทีการประกวด ซึ่งก็สะท้อนให้เห็นว่าระบบการพาณิชย์ยังคงมีอิทธิพลในการประกวดอย่างเช่นในอดีต

ภาพที่ 4.18

รางวัลนางงามผิวสวย

หมายเหตุ. รางวัลพิเศษในการประกวดนางงาม. จาก *Inzpy*, โดย LILEELIN, 2565, (<https://inzpy.com/beauty/beautiful-skin-beauty/>)

ภาพที่ 4.19

รางวัล *Skin Bright* ผิวสวย

หมายเหตุ. รางวัลพิเศษในการประกวดนางงาม. จาก *NEW18*, โดย Miss World – Thailand, 2561, (<https://www.newtv.co.th/news/21388>)

4.1.1.3 ทรวดทรง

การให้ความสำคัญเรื่องสัดส่วนในการประกวดนางงามยุคแรกยังมีไม่มากนัก ยังไม่มีการระบุการวัดสัดส่วนอย่างชัดเจน ซึ่งในภายหลังที่การประกวดจะต้องมีการเดินทางไปประกวดต่อยังต่างประเทศทำให้มาตรฐานด้านสัดส่วนเปลี่ยนไปเป็นแบบใกล้เคียงตะวันตกมากยิ่งขึ้น เรื่องมาตรฐานสัดส่วนที่สวยงามนั้นมีงานวิจัยของนักวิชาการชาวอเมริกา (อ้างถึงใน สุพัตรา กอบกิจ สุขสกุล, 2531) ได้ทำการศึกษาพบว่าสัดส่วนที่สวยที่สุดของผู้หญิงนั้นจะต้องสูงประมาณ 5ฟุต 4นิ้ว

หรือประมาณ 164 เซนติเมตร น้ำหนัก 122 ปอนด์ หรือประมาณ 55 กิโลกรัม และสัดส่วน ออ เอว สะโพกอยู่ที่ประมาณ 35-24-35 นิ้ว

ค่าเฉลี่ยสัดส่วนของนางงามที่ได้รับตำแหน่งในประเทศไทย พบว่า จากอดีตจนถึงปัจจุบัน สัดส่วนหน้าอกจะอยู่ที่ประมาณ 33-35 นิ้ว เอว 23-24 นิ้ว สะโพก 35-36 นิ้ว ซึ่งค่อนข้างใกล้เคียงกันและไม่ได้มีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นจากอดีตมากนัก แต่ในเรื่องของส่วนสูงพบว่า ค่าเฉลี่ยความสูงเพิ่มขึ้นจากในยุคแรกๆจะอยู่ที่ประมาณ 150-160 เซนติเมตร แต่ในปัจจุบันค่าเฉลี่ยจะอยู่ที่ประมาณ 161-170 เซนติเมตร (สุพัตรา กอบกิจสุขสกุล, 2531) ซึ่งในปัจจุบันนี้แต่ละเวทีการประกวดนางงามจะกำหนดเกณฑ์ของส่วนสูงเอาไว้ในคุณสมบัติของผู้สมัคร โดยส่วนใหญ่จะกำหนดเอาไว้ที่ไม่ต่ำกว่า 165-167 เซนติเมตร ซึ่งหมายความว่า ถึงแม้จะมีใบหน้าที่สวยงาม หุ่นดี มีคุณสมบัติที่เทียบพร้อมก็ไม่สามารถเข้าสู่การประกวดได้หากไม่ได้มีส่วนสูงตามเกณฑ์ของส่วนสูงที่ถูกกำหนดไว้ การมีกฎเกณฑ์จึงเป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่มีผลกับการสร้างมายาคติความงามที่ถูกผลิตขึ้นในด้านของทรวดทรงและสัดส่วนว่าจำเป็นต้องมีความงามตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และอีกหนึ่งข้อสังเกตที่เป็นผลมาจากความงามของสัดส่วนนี้ยังส่งผลต่อความงามของใบหน้าที่ทำให้เราเห็นนางงามไทยที่มีความงามเป็นลูกครึ่งมากขึ้น เพราะกรรมพันธุ์ในเรื่องความสูง อีกทั้งการไปประกวดในระดับนานาชาติการมีส่วนสูงที่ทัดเทียมเป็นสากลจะทำให้เราดูสง่างามได้ท่ามกลางสาวงามจากประเทศอื่นๆ

ความงามด้านรูปลักษณ์ภายนอก ซึ่งมีองค์ประกอบในการตัดสินความงามผ่านทั้ง 3 องค์ประกอบ อันได้แก่ ความงามของใบหน้า ผิวพรรณ และ ทรวดทรง มีรายละเอียดดังเนื้อหาที่ได้นำเสนอไว้ข้างต้นซึ่งเป็นรายละเอียดของแต่ละองค์ประกอบแต่หากมองในภาพรวมแล้วยังมีมุมมองที่ผู้ที่อยู่ในวงการนางงามได้ให้รายละเอียดในส่วนนี้เอาไว้ในบทสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“หุ่นดีน่าจะมาก่อนทุกอย่าง เพราะต้องไปประกวดในระดับต่างประเทศ ทุกประเทศมันมีมาตรฐานเดียวกัน ส่วนใบหน้าแล้วแต่วัฒนธรรม แต่ทุกวัฒนธรรมจะมองรูปร่างดีเหมือนกันหมด ชายาว เอวเล็ก หน้าอกใหญ่สมส่วน ต้องเน้นหุ่นเป็นหลัก หน้าตามันवादได้”

(दनัย ธนามี คณะกรรมการตัดสินการประกวด อ่างถึงใน วรพงษ์ ปลอดมุสิก, 2561)

“ถ้าให้เลือกระหว่างหน้าตา กับ หุ่นรูปร่าง ถ้าหน้าตาถึงขั้นสวยก็สามารถปรับแต่งได้ แต่รูปร่างมันปรับยาก หน้าตาพอโอเค ไม่ต้องสวยมาก สิวไม่ได้เน้น จะต้องผิวขาวละมุนของโย ต่อให้หน้าตาดีแล้วสวยสะอาด น่องก็มีลีลาและโอกาส”

(กชิตา ณีภูธรูปภาณ ผู้อำนวยการกองประกวดระดับจังหวัด อ่างถึงใน วรพงษ์ ปลอดมุสิก, 2561)

จากการให้สัมภาษณ์ในข้อมูลเอกสาร ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการประกวดความงามให้ความเห็นไปในทางเดียวกันในประเด็นของ ความสำคัญในส่วนของความงามด้านทรวดทรงหรือรูปร่าง เพราะปัจจัยในการที่ต้องส่งนางงามไปประกวดในระดับต่างประเทศ แต่ในขณะเดียวกันก็ยังคงมีพื้นที่ของบางเวทีที่เปิดโอกาสให้กับผู้เข้าประกวดที่ไม่ได้มีรูปร่างและทรวดทรงที่เป็นตามมาตรฐานความงามได้เป็นผู้ชนะการประกวดด้วย ในส่วนของหน้าตาเป็นความงามที่มีความหลากหลายและแตกต่างกันไปตามวัฒนธรรมและความนิยมรวมไปถึงในส่วนของหน้าต่ายังสามารถที่จะตกแต่งเพิ่มเติมได้ง่ายดังนั้นก็หากจะคัดเลือกก็จะดูรูปร่างก่อน ด้านผิวพรรณสีผิว ถึงแม้ในช่วงหลายยุคที่ผ่านมาจะเห็นว่านางงามที่มีผิวขาวค่อนข้างมีให้เห็นได้มากกว่าจนเป็นภาพจำและยังคงไม่ได้หายไป แต่ก็เริ่มมีนางงามที่มีผิวสีมากขึ้นตามวัฒนธรรมที่เปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย ความงามในด้านสีผิวจึงหลากหลายมากขึ้น

4.1.2 ความงามด้านบุคลิกภาพ

ความงามด้านบุคลิกภาพถือเป็นความงามที่สำคัญอีกด้านหนึ่งของนางงาม ซึ่งความงามด้านบุคลิกภาพเราจะเห็นได้จากการยืน ท่วงท่าการเดิน การโพสท่าถ่ายรูป การศึกษาพบว่าบุคลิกภาพของผู้เข้าประกวดมีการประกอบสร้างลอกเลียนแบบและปรุงแต่ง ซึ่งเกิดจากความเชื่อที่มาจากประสบการณ์และการเรียนรู้ในแบบแผนที่มีการปฏิบัติสืบต่อกันมาจากทั้งนางงามรุ่นพี่ ตามคำแนะนำของทีมพี่เลี้ยงที่ดูแล หรือแม้กระทั่งมาจากตัวนางงามเอง (วรพงษ์ ปลอดมุสิก, 2561) หากใช้ทัศนะของ ปีแอร์ บูร์ดิเยอ (Pierre Bourdieu) เราอาจจะอธิบายได้ว่าบุคลิกภาพที่ถูกถ่ายทอดออกมา น่าจะใกล้เคียงคำว่า “จริต” (habitus) ถึงแม้ว่าเราจะมีภาพจำในเรื่องการโบกมือ ท่าเดิน ท่าโพส ของนางงามว่าจะต้องมีการยืนไขว้ขา เดินขาตั้ง สลับขาแบบให้เท้าเหยียบเป็นเส้นตรงเพื่อให้เห็นความสวยงามสะโพกขณะเดิน การหมุน การใช้มือเท้าเอว ซึ่งจริตที่แสดงออกมานี้ก็ไม่ได้เป็นจริตในแบบเดียวกันทั้งหมด จริตที่จะแสดงออกมาก็ขึ้นอยู่กับว่านางงามอยู่ในการแต่งกายชุดอะไร เช่น ถ้าหากเป็นการเดินในชุดราตรี ก็จะต้องเดินให้มีจริตท่าเดิน ท่าโพสที่ดูสวยงาม ไม่เร็วจนเกินไป แต่ถ้าหากเป็นชุดว่ายน้ำก็จะมีจริตในการเดินที่คล่องแคล่ว กระฉับกระเฉง ท่าโพสที่แสดงความสวยงามของสัดส่วนมากกว่าเพื่อให้เหมาะสมกับแต่ละรอบที่นางงามจะต้องแสดงออก ฉะนั้น บุคลิกภาพที่ถูกแสดงออกมาก็จะขึ้นอยู่กับการแต่งกาย และอารมณ์ความรู้สึกร่วมของตัวนางงาม รวมถึงจุดประสงค์ของการประกวดในแต่ละรอบที่กองประกวดมีการกำหนดเอาไว้

“คนไทยอาจจะคุ้นเคยกับความเป็นผู้หญิงที่เซ็กซี่ หรือเคยชินกับผู้หญิงที่ประกวดในเวทีอื่นๆ ที่แสดงออกในเรื่องราวซ้ำเดิม เมื่อยุคสมัยเปลี่ยนแปลงไป ผู้หญิงจำเป็นต้องดูแลตัวเอง มีความว่องไวมากยิ่งขึ้น ผู้หญิงในปัจจุบันควรเป็นแบบ

พร้อมใช้ที่สามารถดูแลตัวเองได้แต่ต้องอยู่บนพื้นฐานของความเป็นจริง ไม่ควร
ประดึษฐ์เกินความเป็นจริง”

(ณวัฒน์ อิสรไกรศีล เจ้าของลิขสิทธิ์และเวทีการประกวด อ่างถึงใน วรพงษ์ ปลอดภัย, 2561)

“จิตรวมอยู่ในบุคลิกภาพ เกณฑ์ที่กรรมการตัดสินจะกว้างๆ บุคลิกภาพ
คือดูรวมๆ มันเข้ากับหน้าตาส่วนใหญ่เน้นบุคลิกภาพเป็นสากล รูปร่างดี หน้าตาดี
และดูเป็นธรรมชาติมากที่สุด ไม่ดูฝืนธรรมชาติมากเกินไป”

(दनัย ธนามี คณะกรรมการตัดสินการประกวด อ่างถึงใน วรพงษ์ ปลอดภัย, 2561)

เมื่อก่อนเราอาจจะเห็นภาพการเดินทางของนางงามที่จะมีความเชิงซ้ำ ค่อยๆเดิน
ค่อยๆยิ้มแต่ปัจจุบันจะมีความคล่องแคล่วมากขึ้นหรือถ้าหากพูดให้เห็นภาพคือมีความเป็นนางแบบ
มากยิ่งขึ้นซึ่งเราจะเห็นการเดินทางในรูปแบบนี้ในนางงามต่างชาติเช่น แกลบละตินอเมริกาที่จะมีการเดิน
การโพสที่เน้นเผยแพร่รูปร่าง การสื่อสารผ่านสายตา และการเดินที่มีความมั่นใจและปราดเปรียว ซึ่ง
นางงามจะมีลักษณะการเดินทางโพสที่แตกต่างกันตามตัวตนของแต่ละคน เราจะเห็นจิตของความ
งามผ่านบุคลิกภาพที่หลากหลายและเป็นการสร้างการจดจำตัวนางงามได้ผ่านจิตของแต่ละคนที่ถูก
แสดงออกมา

จิตที่ถูกเสนอออกมาจะต้อง นำเสนอความโดดเด่นและแสดงถึงความมั่นใจใน
ตนเองของตัวนางงามบนเวทีการประกวดแต่ก็ต้องอยู่บนพื้นฐานของการไม่ฝืนความเป็นธรรมชาติ จึง
จะทำให้ความงามในบุคลิกองค์รวมเป็นบุคลิกที่ดี ทั้งนี้ความเป็นสากลก็ยังคงเป็นสิ่งสำคัญ จิตที่ถูก
เลียนแบบจากนางงามในสากลจะทำให้นางงามที่จะเป็นตัวแทนของประเทศสามารถไปสู้กับ
ต่างประเทศได้

4.1.3 ความงามด้านการแต่งกาย

เสื้อผ้า การแต่งหน้า ทำผมและเครื่องประดับ เป็นอีกส่วนหนึ่งที่มีความสำคัญต่อ
การประกวดนางงามเช่นกัน เพราะ เป็นส่วนประกอบที่จะส่งเสริมให้ผู้เข้าประกวดมีความโดดเด่นมาก
ยิ่งขึ้น การแต่งกายของผู้เข้าประกวดจะเป็นไปตามรอบการประกวด ซึ่งส่วนใหญ่ที่จะเห็นบนเวทีการ
ประกวดนางงามก็คือ ชุดราตรียาว ชุดราตรีสั้น และชุดว่ายน้ำ นอกจากนี้ยังมีชุดสำหรับการแสดง
พิเศษ หรือชุดที่ใช้สำหรับรอบการประกวดที่เวทีกำหนดขึ้น ตัวอย่างเช่น ชุดประจำชาติ ข้อมูลที่จะ
นำเสนอในหัวข้อนี้จะแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ เสื้อผ้า และ ทรงผม

4.1.3.1 เสื้อผ้า

ในส่วนของเสื้อผ้าจะมีทั้งแบบที่กองประกวดเตรียมให้เป็นชุดที่เหมือนกันทั้งหมดในกรณีนี้ตัวนางงามจะต้องมีความพร้อมที่จะสามารถใส่ชุดที่ไม่ได้ถูกออกแบบมาโดยเฉพาะ ทำให้ต้องมีการเตรียมตัวทั้งการทำให้มีรูปร่างที่ดี ผิวที่สวย หรือเตรียมตัวในเรื่องทรงผมที่จะทำให้เข้ากับชุดที่ถูกกำหนดมา ในกรณีนี้ส่วนใหญ่จะเป็นในรอบชุดว่ายน้ำที่หลายๆเวทีค่อนข้างคล้ายกัน ซึ่งน่าจะเป็นมาตรฐานความงามในเรื่องรูปร่างที่กำหนดชุดว่ายน้ำมาในรูปแบบเดียวกันจะทำให้เห็นสัดส่วนและข้อบกพร่องของผู้เข้าประกวดได้อย่างชัดเจนเพราะถ้าหากมีการเตรียมชุดมาเองอาจจะมีการข้อได้เปรียบเสียเปรียบในการที่จะปกปิดอำพรางสัดส่วนผ่านการออกแบบชุดได้

ภาพที่ 4.20

ชุดว่ายน้ำนางงาม

หมายเหตุ. ตัวอย่างชุดว่ายน้ำที่ใช้ในการประกวดนางงาม. จาก MTHAI, โดย kewrite, 2563, (<https://mthai.com/lifestyle/fashion/75261.html>)

ภาพที่ 4.21

ชุดว่ายน้ำนางงาม

หมายเหตุ. ตัวอย่างชุดว่ายน้ำที่ใช้ในการประกวดนางงาม. จาก k@pook.com, โดย K@POOK, 2557, (<https://women.kapook.com/view91337.html>)

และอีกกรณีหนึ่งและผู้เข้าประกวดสามารถเตรียมชุดมาเองได้ ส่วนใหญ่จะเป็นในรอบการประกวดของชุดราตรี ซึ่งในกรณีนี้ผู้ที่จะมีส่วนในการกำหนดหรือออกแบบชุดคือ ทีมที่เลี้ยงที่ดูแลและตัวนางงามว่าจะออกแบบชุดอย่างไรให้มีทรงของชุดที่ส่งเสริมรูปร่างของนางงาม หรือสีแบบใดที่จะส่งเสริมให้ผิวนางงามดูสวย อีกทั้งสีของชุดยังสามารถสร้างความโดดเด่นให้ผู้เข้าประกวดได้มากขึ้น เนื่องจากบนเวทีมีการจัดแสงไฟ ทีมที่เลี้ยงและนางงามก็จะต้องมีการวางแผนเลือกสีชุดเพื่อให้นางงามดูโดดเด่นขึ้นมา เช่น ชุดสีทองและสีเงินจะเป็นสีที่เห็นได้บ่อยครั้ง ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นชุดที่มีการปกประกายเพชรเมื่อกระทบกับแสงไฟก็จะทำให้เกิดประกายวิบวับ เล่นกับแสงไฟ สีขาวที่ไม่ว่าจะอยู่ใกล้สีใดก็จะทำให้ดูเด่นชัดกว่า หรืออาจจะใช้สีชุดที่เห็นเด่นชัดและสามารถดึงดูดสายตาคนมองได้ เช่น สีแดง สีเขียว สีน้ำเงิน สีชมพู และสีเหล่านี้เป็นสีที่ผู้เข้าประกวดและทางทีมที่เลี้ยงมักจะนำมาใช้ในการประกวด ข้อสังเกตคือ สีเครื่องแต่งกายที่ถูกนำมาใช้ส่วนใหญ่เป็นสีที่เหมาะสมกับคนที่ผิวเฉดสีไปทางผิวขาว

ภาพที่ 4.22

ชุดราตรีนางงาม

หมายเหตุ. ตัวอย่างชุดราตรีที่ใช้ในการประกวดนางงาม. จาก *Sanook.com*, โดย Thicha, 2561, (<https://www.sanook.com/women/127113/>)

ภาพที่ 4.23

ชุดราตรีนางงาม

หมายเหตุ. ตัวอย่างชุดราตรีที่ใช้ในการประกวดนางงาม. จาก true ID, โดย Faiinatnista, 2564, (<https://women.trueid.net/detail/KrLww048AZdv>)

ภาพที่ 4.24

ชุดราตรีนางงาม

หมายเหตุ. ตัวอย่างชุดราตรีที่ใช้ในการประกวดนางงาม. จาก true ID, โดย Faiinatnista, 2565, (<https://women.trueid.net/detail/VpXR6geqZVn4>)

ภาพที่ 4.25

ชุดราตรีนางงาม

หมายเหตุ. ตัวอย่างชุดราตรีที่ใช้ในการประกวดนางงาม. จาก DARADAILY, โดย DARADAILY, 2564, (<https://www.daradaily.com/news/99037/read>)

นอกจากนี้ในบางเวทียังมีรอบการประกวดพิเศษ เช่น การประกวดชุดประจำชาติ ซึ่งเป็นรอบการประกวดที่มีเฉพาะบางเวทีเท่านั้น ในประเทศที่มีการประกวดในรอบนี้ก็คือ เวทีมิสแกรนด์ไทยแลนด์ ซึ่งแต่ละจังหวัดจะเตรียมตัวมาอย่างเต็มที่เพื่อสร้างความโดดเด่นและแสดงเอกลักษณ์ให้กับจังหวัดตนเอง ซึ่งการประกวดในรอบนี้บุคคลิกท่าทาง การนำเสนอชุดของตัวนางงามเองก็มีผลกับการตัดสินเช่นกัน นอกจากชุดจะส่งเสริมตัวนางงามแล้ว นางงามเองก็ต้องมีวิธีการนำเสนอชุดให้เหมาะสมด้วยเช่นกัน

ภาพที่ 4.26

ชุดประจำชาตินางงาม

หมายเหตุ. ตัวอย่างชุดประจำชาติที่ใช้ในการประกวดนางงาม. จาก *MATICHON ONLINE*, โดย Miss Grand Thailand, 2564, (https://www.maticchon.co.th/lifestyle/social-women/news_2645555)

ภาพที่ 4.27

ชุดประจำชาตินางงาม

หมายเหตุ. ตัวอย่างชุดประจำชาติที่ใช้ในการประกวดนางงาม. จาก *Sanook.com*, โดย Missgrandchanthaburi, 2560, (<https://www.sanook.com/women/63833/>)

4.1.3.2 ทรงผม

ทรงผมต้องมีความเข้ากับชุดที่ใส่ และเป็นทรงผมที่ทำให้นางงามมีความมั่นใจในการทำผมนั้นๆ ซึ่งทรงผมเป็นส่วนที่จะส่งเสริมให้ใบหน้ามีความสวยงามได้มากขึ้น ทรง

ผมไม่ได้มีข้อกำหนดตายตัวว่าจะต้องทำผมทรงใดกับชุดแบบใดอย่างชัดเจน แต่ในการประกวดก็จะมีทรงผมที่เป็นที่นิยมที่เราจะเห็นนางงามเลือกทำอยู่บ่อยครั้ง ยกตัวอย่างเช่น

ทรงที่มีความธรรมชาติและเป็นที่ยอมรับหนึ่ง ก็คือทรงไทร์ผมตรง ถึงแม้จะเป็นทรงผมที่ธรรมดาแต่ก็ให้บุคลิกที่สวยงาม ในยุคแรกจะไม่ค่อยเห็นผมทรงนี้มากนัก ซึ่งผมทรงนี้มานิยมกันในช่วงยุคประมาณ 10 ปีหลังมานี้ส่วนใหญ่แล้วผมทรงนี้จะถูกนำมาทำในรูปชุดว่ายน้ำ หรือ ชุดราตรี บนเวทีการประกวดนางงาม

ภาพที่ 4.28

ทรงไทร์ผมตรง

หมายเหตุ. ทรงผมที่นิยมใช้ในการประกวดนางงาม. จาก *MGR ONLINE*, โดย ผู้จัดการออนไลน์, 2563, (<https://mgronline.com/entertainment/detail/9630000104081>)

ภาพที่ 4.29

ทรงไทร์ผมตรง

หมายเหตุ. ทรงผมที่นิยมใช้ในการประกวดนางงาม. จาก *VOICE online*, โดย *VOICE TV*, 2561, (<https://voicetv.co.th/read/rJPPAI-b7>)

ทรงผมที่เรียกได้ว่าเป็นที่สากลนิยมอย่างมากสำหรับนางงามเลยก็คือ “ทรงฟาร่าห์” เป็นทรงไดร์ลอนสะบัดปลาย เป็นทรงที่นิยมมากของนางงามในยุคก่อนที่จะนิยมตัดผมให้เป็นลอนที่ชัดเจน และปัจจุบันก็ยังเป็นทรงยอดนิยมสำหรับผู้เข้าประกวดอยู่แต่ความใหญ่ของลอนจะไม่เท่ากับยุคก่อนเพื่อความเป็นธรรมชาติและเข้ากับยุคสมัยมากยิ่งขึ้น ส่วนใหญ่ผมทรงนี้จะถูกนำมาทำในรอบการประกวดชุดราตรีเพราะทำให้ดูหรูหราสง่างาม และให้ความรู้สึกน่าดึงดูดด้วยเช่นกัน

ภาพที่ 4.30

ทรงผมฟาร่าห์ในอดีต

หมายเหตุ. ตัวอย่างทรงผมสากลนิยมในการประกวดนางงาม. จาก *MTHAI*, โดย BuiSimon, 2563, (<https://mthai.com/lifestyle/fashion/85382.html>)

ภาพที่ 4.31

ทรงผมฟาร่าห์ในปัจจุบัน

หมายเหตุ. ตัวอย่างทรงผมสากลนิยมในการประกวดนางงาม. จาก *SPRINGNEW*, โดย SPRINGENT, 2565, (<https://www.springnews.co.th/news/827812>)

อีกหนึ่งทรงผมที่เป็นที่นิยมไม่แพ้กันสำหรับชุดราตรี ก็คือการเกล้าสูงมวย เก็บผมโชว์โครงหน้า หรือที่แฟนนางงามจะเรียกว่า “ทรงตั้งหม้อ” ซึ่งนางงามมักจะเลือกทำผมทรงนี้ ในวันประกาศผล เพราะนอกจากความสง่างามแล้วยังสะดวกต่อการสวมมงกุฎหากเป็นผู้ที่ได้รับตำแหน่งอีกด้วย

ภาพที่ 4.32

ทรงผมเกล้ามวยสูงในอดีต

หมายเหตุ. ทรงผมที่นิยมใช้ในการประกวดนางงาม. จาก *campus star*, โดย Admin, 2562, (<https://lifestyle.campus-star.com/picpost/50073.html>)

ภาพที่ 4.33

ทรงผมเกล้ามวยสูงในปัจจุบัน

หมายเหตุ. ทรงผมที่นิยมใช้ในการประกวดนางงาม. จาก *Facebook*, โดย บ้า-นางงามจักรวาล, 2561, (<https://www.facebook.com/bannangngam/photos/a.795666800515935/1959063584176245/>)

สิ่งที่สังเกตเห็นได้จากการศึกษาความงามในด้านการแต่งกายนี้ ก็คือ มายาคติความงามที่ถูกสร้างขึ้นผ่านเวทีนางงามจะมีการถูกถ่ายทอดตั้งแต่อดีตมา ถึงแม้จะมีการปรับเปลี่ยนไปตามยุคสมัยแต่จะยังมีให้เห็นอยู่ และเป็นการสร้างแบบแผนความงามบางอย่างว่าหากจะทำให้ตัวนางงามเป็นสาวงามที่เป็นความนิยมจะต้องมีและความงามที่ถูกตกแต่งขึ้นในด้านการแต่งกายอย่างไร แต่ทั้งนี้ไม่ได้มีเพียงตัวนางงามเองเท่านั้นที่จะสามารถมีอำนาจในการกำหนดความงามเหล่านี้ได้แต่ยังมีบุคคลในสวนการประกวดอื่นๆที่เกี่ยวข้องมาร่วมมีอำนาจในการกำหนดมายาคติความงามนี้ด้วย เช่น พี่เลี้ยงนางงามที่จะเป็นผู้ดูแลในสวนของการแต่งกายทั้งเสื้อผ้าและหน้าผม หรือแม้กระทั่งกองประกวดที่สามารถเป็นผู้กำหนดการแต่งกายในมาตรฐานเดียวกันได้เช่นกัน

4.1.4 ความงามด้านทัศนคติ

ทัศนคติ การศึกษา ไหวพริบปฏิภาณ เป็นส่วนประกอบที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพราะ การมีทัศนคติที่ดีส่งผลต่อการแสดงออกมาทางบุคลิกภาพ การศึกษาที่ดีจะเป็นเสมือนเครื่องยืนยันความสวยของผู้เข้าประกวดและไหวพริบปฏิภาณที่ดีจะเป็นสิ่งสำคัญที่จะส่งเสริมให้ผู้เข้าประกวดสามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะได้ (วรพงษ์ ปลอดมุสิก, 2561)

การประกวดนางงามในยุคแรก ไม่ได้ให้ความสำคัญกับความงามในด้านนี้มากนัก การตัดสินการประกวดจะมีเพียงการตัดสินผ่านรูปร่าง หน้าตา และการเดินเท่านั้น เมื่อการประกวดไม่ได้ประกวดเพียงเพื่อหาผู้ชนะเหมือนในยุคแรกของการประกวดนางงาม แต่จำเป็นต้องหาตัวแทนประเทศไปประกวดในระดับนานาชาติ จึงเป็นที่มาของแนวคิดในเรื่อง “ความงามสากล” อีกทั้งกระแสของความงามในทศวรรษใหม่ ที่เริ่มมีกระแสว่า การประกวดนางงามเป็นการประกวดที่แสดงให้เห็นถึงความล้ำหลังของสังคมไทย มีบทความที่ตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์ เรื่อง “สวยแต่รูป จูบไม่หอม” ของ กบ จินดา ว่าการตัดสินเพียงแต่รูปลักษณ์ภายนอกเป็นสิ่งที่ทำให้นางงามไทยไม่ประสบความสำเร็จในเวทีระดับโลก (สุพัตรา กอบกิจสุขสกุล, 2531)

ความงามของนางงามจึงเริ่มมีมิติที่ให้ความสำคัญกับการศึกษาเริ่มมีการกำหนดคุณสมบัติด้านการศึกษาของผู้เข้าประกวด โดยในปัจจุบันนี้ระบุว่าจะต้องมีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า และอีกหนึ่งคุณสมบัติที่เป็นองค์ประกอบสำคัญก็คือ ความสามารถด้านภาษา ในบางเวทีการประกวดมีการระบุไว้เช่นกัน เรื่องความสามารถด้านภาษาจะต้องสื่อสารได้ทั้งภาษาไทย และภาษาอังกฤษอย่างคล่องแคล่ว แต่ในบางเวทีก็ไม่ได้มีการระบุไว้ชัดเจน เพราะในการไปประกวดระดับนานาชาติหากนางงามไม่สามารถสื่อสารภาษาต่างประเทศได้ก็สามารถใช้ล่ามในสื่อสารแทนในรอบของการตอบคำถามได้ แต่การที่นางงามมีคุณสมบัติในด้านนี้เพิ่มก็จะทำให้ได้เปรียบในการสื่อสารและเข้าใจภาษาทั้งในรอบของการตอบคำถาม และความสัมพันธ์กับนางงามประเทศอื่นๆ หรือแม้กระทั่งการสื่อสารกันในกองประกวดหากนางงามสามารถที่จะเข้าใจและ

มีความรู้ในด้านภาษาก็สามารถทำให้การเข้าประกวดเป็นไปได้อย่างดี ถึงแม้จะไม่ได้มีข้อบังคับในเรื่องภาษาแต่ถ้าหากไม่สามารถเข้าใจภาษาได้อาจจะเกิดความเสียเปรียบ เช่น หากมีการชี้แจงกฎเกณฑ์ หรือแม้กระทั่งข้อมูลต่างๆ ที่ถูกสื่อสารจากกองประกวด จะทำให้ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ในการเป็นตัวแทนการประกวดได้อย่างดีจากปัญหาในเรื่องการเข้าใจภาษา ซึ่งในข้อนี้ถ้านางงามมีความสามารถในด้านการสื่อสารภาษาต่างประเทศก็จะทำให้ง่ายต่อการได้เป็นตัวแทนของการประกวดในระดับนานาชาติ

“การศึกษาและไหวพริบ ปฏิภาณ ของผู้เข้าประกวดจะต้องมีการศึกษาเรื่องราวต่างๆ รอบด้าน ศึกษาเรื่องราวโลกาภิวัตน์และเรื่องของการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ต้องเป็นคนฉลาด ชอบเรียนรู้ และสามารถใช้ชีวิตอยู่ได้ด้วยตัวเอง”

(ณวัฒน์ อิศรไกรศิลป์ เจ้าของลิขสิทธิ์และเวทีการประกวด อ้างถึงใน วรพงษ์ ปลอดมุสิก, 2561)

จากบทสัมภาษณ์ข้างต้น แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของความงามด้านทัศนคติ การศึกษา และไหวพริบปฏิภาณจะสามารถแสดงออกให้เห็นได้จากการตอบคำถามที่จะสามารถวัดให้เห็นได้ว่า ผู้เข้าประกวดมีความรู้หรือความเท่าทันสถานการณ์มากน้อยเพียงใด ซึ่งสิ่งนี้จะสะท้อนถึงการเตรียมความพร้อมในด้านข้อมูล หรือมีทัศนคติต่อเรื่องนั้นๆ อย่างไร หรือในมุมหนึ่งจะแสดงให้เห็นถึงสิ่งที่เป็นความสนใจ หรือความเชี่ยวชาญเฉพาะทางที่จะสามารถนำไปต่อยอดหรือเป็นประโยชน์ต่อการประกวดได้ ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลจากผู้เข้าประกวดที่เป็นผู้ชนะในเวทีการประกวดต่างๆ พบว่า ลักษณะการตอบคำถามที่ดีจะมีลักษณะการตอบแบบ ตรงประเด็น กระชับ เข้าใจในประเด็นของคำถาม เรียบเรียงคำพูดให้ผู้ฟังเข้าใจได้ มีความมั่นใจในการตอบรวมทั้งมั่นใจในจุดยืนของทัศนคติตนเอง และการตอบคำถามให้อยู่ในระยะเวลาที่กำหนดไว้ก็เป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงไหวพริบปฏิภาณในการแก้ไขสถานการณ์เฉพาะหน้าอีกด้วย

4.1.5. ความงามในด้านคุณลักษณะเฉพาะตัว

คุณลักษณะเฉพาะตัวของผู้เข้าประกวด คือ ความโดดเด่นเฉพาะตัวแสดงออกสู่ภายนอกผ่านรูปแบบของเส้นทึบเฉพาะตัว ทั้งนี้อาจจะนำเสนอผ่านความสามารถพิเศษในหลากหลายด้าน เช่น การเดินแบบ การแสดง การร้องเพลงและการเต้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นสิ่งที่ระบุดัตตนของผู้เข้าประกวดให้มีความแตกต่างจากบุคคลอื่นในการประกวด (วรพงษ์ ปลอดมุสิก, 2561)

นอกจากความงามในด้านทัศนคติ การศึกษา และไหวพริบแล้ว ยังมีความงามอีกหนึ่งอย่างที่เป็นสิ่งหนึ่งที่มักจะมาคู่กับความเป็นนางงามก็คือ ความมีจิตใจที่ทำเพื่อส่วนรวม ซึ่ง

ในบางเวทีมีการผลักดันให้มีความงามในส่วนนี้เกิดขึ้นเพื่อมุ่งที่จะสร้างความงามในอีกมุมมองที่นอกเหนือจากความงามภายนอก สนับสนุนในเรื่องความงามที่ต้องมาจากภายในควบคู่กันไป จึงมีรางวัลพิเศษเป็นรางวัลประเภท “อุทิศตนเพื่อสังคม” สำหรับสาวงามที่มีจิตใจชอบช่วยเหลือสังคม หรือมีโครงการในการช่วยเหลือสังคมอย่างเป็นรูปธรรมด้วย เช่น การเป็นอาสาสมัครของมูลนิธิร่วมกตัญญู โครงการช่วยเหลือเด็กออทิสติกและเด็กพิการอื่นๆ ในส่วนรางวัลนี้จะเป็นรางวัลพิเศษที่ทำให้ผู้เข้าประกวดสามารถเข้าสู่รอบลึกๆ ได้โดยอัตโนมัติ (fast-track) และในความงามด้านทัศนคติในส่วนนี้สะท้อนให้เห็นว่านอกจากจะงามทั้งภายในและภายนอกแล้ว ผู้ที่จะเป็นคนที่ได้ชื่อว่างามยังต้องทำตนเป็นประโยชน์ต่อสังคมได้ด้วย

“นางงามไม่ใช่นางแบบ นางแบบเดินแบบไม่ต้องพูด แต่นางงามไม่ใช่
อย่างนั้น นางงามต้องกล้าพูดกล้าแสดงออก นางงามต้องเป็นผู้หญิงที่เป็นแบบอย่าง
ให้กับสังคม ต้องเผยทัศนคติที่ดีออกมาได้ เป็นแบบอย่างให้ผู้หญิงด้วยกันได้ ต้องมี
สมอง”

(ญาดา เทพนม มิสแกรนด์ไทยแลนด์ 2556 อ้างถึงใน วรพงษ์ ปลอดมุสิก, 2561)

ภาพที่ 4.34

รางวัลพิเศษด้านคุณลักษณะเฉพาะตัว

หมายเหตุ. รางวัลพิเศษในการประกวดนางงาม. จาก NEW18, โดย Miss World – Thailand, 2561, (<https://www.newtv.co.th/news/21388>)

“นอกจากบุคลิกภาพดี มีสมองที่คนคิดที่ดี ความสามารถก็มีส่วนสำคัญ เราต้องยอมรับว่าคนในยุคนี้ไม่ได้คุณค่ากับคำว่านางงามเหมือนในสมัยก่อน เพราะนางงามมีหลายเวทีเพิ่มขึ้น ดังนั้นเราอาจจะเอาอะไรมาขายคนได้ ถ้าแค่สวยอย่างเดียวเลยต้องร้องเพลงได้ด้วย ต้องเต้นได้ด้วย และบางคนก็สามารถเป็นดารานักแสดงได้ด้วย ชีวิตคุณก็อาจจะเปลี่ยนไปได้”

(ญาติา เทพนม มิสแกรนด์ไทยแลนด์ 2556 อ้างถึงใน วรพงษ์ ปลอดมุสิก, 2561)

ความงามในคุณลักษณะนี้ยุคแรกไม่มีปรากฏในหลักฐานว่ามีการประกวดในรอบ การตัดสินนี้ แต่หลังจากกระแสความงามสมัยใหม่เข้ามาว่านางงามจะต้องมีคุณสมบัติอื่นๆมากกว่า ความงามภายนอก และการประกวดนางงาม สาวงามทั้งหมดที่เข้ามาประกวดล้วนแล้วแต่มีความงาม เหมือนกันหมด ดังนั้น การมีคุณลักษณะเฉพาะตัวหรือที่เรียกว่า “ความสามารถพิเศษ” เพิ่มขึ้นมาก็ จะทำให้นางงามมีความโดดเด่นกว่าผู้เข้าประกวดคนอื่นๆ อีกทั้งในบางเวทีจะมีรอบแสดง ความสามารถพิเศษและผู้ชนะจะได้สิทธิในการเข้ารอบโดยอัตโนมัติ นั่นหมายความว่า ผู้ที่มี ความสามารถพิเศษก็จะมีโอกาสในการเป็นผู้ชนะการประกวดเพิ่มขึ้น ซึ่งผู้เข้าประกวดสามารถแสดง ความสามารถพิเศษได้ก็ได้ เช่น ทักษะการเป็นนางแบบ การร้องเพลง การเต้นหรือรำ ความสามารถ ทางดนตรี สะท้อนให้เห็นถึงการเพิ่มคุณค่าในตัวเองของนางงามผ่านการมีความสามารถที่ นอกเหนือจากความงาม

อีกทั้งการมีความสามารถพิเศษนอกเหนือจากเป็นนางงามแล้วอาจทำให้กอง ประกวดเห็นว่าเมื่อได้เป็นผู้ชนะแล้วจะสามารถนำไปต่อยอดได้ในวงการอื่นๆ เช่น วงการบันเทิง หรือ การพาณิชย์ เพราะ ปฏิเสธได้ยากว่าการประกวดนางงามก็มีความเกี่ยวข้องในด้านพาณิชย์เช่นกัน ใน การต่อยอดการทำงานกับทางกองประกวดหรือองค์กรอื่นๆ และนอกจากผลประโยชน์กับกอง ประกวดแล้ว ความสามารถในด้านอื่นๆของนางงามก็ยังสามารถเป็นใบเบิกทางที่จะสร้างโอกาสใน ด้านอื่นๆให้กับตัวนางงามหลังจากที่จบการประกวดด้วยเช่นกัน

ตารางที่ 4.1

สรุปการสร้างและเปลี่ยนแปลงมายาคติความงามจากอดีตสู่ปัจจุบัน ผ่านเกณฑ์การตัดสินความงาม 5 ด้าน

ด้านรูปลักษณ์ ภายนอก	อดีต		ปัจจุบัน		ข้อค้นพบร่วม
	ปัจจัย	ข้อค้นพบ	ปัจจัย	ข้อค้นพบ	
1) ความงามของ ใบหน้า	<ul style="list-style-type: none"> - กฎข้อบังคับในการประกวด ห้ามการตกแต่งปกปิด หรือเพิ่มเติมความงามของใบหน้า - ประกวดจัดขึ้นเฉพาะภายในประเทศ <ul style="list-style-type: none"> - การชนะเลิศการประกวดนางงามจักรวาล จึงกลายเป็นแม่แบบของความงามใบหน้าในประเทศ 	 <p>ใบหน้าแบบสาวไทย</p> <p>ใบหน้าสวยหวาน</p>	<ul style="list-style-type: none"> - วัฒนธรรมจากประเทศอื่นๆเข้ามา - การต้องส่งนางงามไปประกวดต่างประเทศ 	 <p>ใบหน้าสวยแบบสาวจีน</p> <p>ใบหน้าสวยแบบสาวตะวันตก</p>	โทนสีผิวอยู่โทน ผิวขาว

ตารางที่ 4.1

สรุปการสร้างและเปลี่ยนแปลงมายาคติความงามจากอดีตสู่ปัจจุบัน ผ่านเกณฑ์การตัดสินความงาม 5 ด้าน (ต่อ)

ด้านรูปลักษณ์ ภายนอก	อดีต		ปัจจุบัน		ข้อค้นพบร่วม
	ปัจจัย	ข้อค้นพบ	ปัจจัย	ข้อค้นพบ	
2) ผิวพรรณ	ผลิตภัณฑ์ที่เข้ามามีส่วน เกี่ยวข้องในการประกวด ทางการพาณิชย์ ส่วนใหญ่ มาจากชาติตะวันตก	<p>พื้นสีผิวของสาวชาติ ตะวันตก</p> <p>ผิวสีขาว ผิวสีขาวเหลือง</p> <p>ผิวขาวที่สุด ผิวขาว อมชมพู ผิวขาว เหลือง</p>	<p>- กระแสสังคมเรื่องความ หลากหลาย</p> <p>- ความหลากหลายทาง เชื้อชาติบนการประกวด เวทีระดับโลก</p> <p>- กลยุทธ์ทางการตลาดใน ยุคใหม่มีกลุ่มเป้าหมาย หลากหลายมากขึ้น</p>	<p>ผิวสีขาว ผิวสีขาวเหลือง ผิวสีน้ำผึ้ง ผิวสีแทน ผิวสี เข้ม</p> <p>ผิวขาวที่สุด ผิวขาว อมชมพู ผิวขาว เหลือง</p> <p>ผิวสองสี ผิวสี น้ำตาล ผิวเข้มที่สุด</p>	ผิวเนียน
3) ทรวดทรง	ประกวดจัดขึ้นเฉพาะ ภายในประเทศ	<p>สัดส่วน</p> <p>33-35 นิ้ว เอว 23-24 นิ้ว สะโพก 35-36 นิ้ว</p> <p>ส่วนสูง</p> <p>150-160 เซนติเมตร</p>	<p>-การต้องส่งนางงามไป ประกวดต่างประเทศ</p> <p>-กำหนดคุณสมบัติของ ผู้สมัคร</p>	<p>สัดส่วน</p> <p>33-35 นิ้ว เอว 23-24 นิ้ว สะโพก 35-36 นิ้ว</p> <p>ส่วนสูง</p> <p>165 เซนติเมตร ขึ้นไป</p>	

ตารางที่ 4.1

สรุปการสร้างและเปลี่ยนแปลงมาภาคตีความงามจากอดีตสู่ปัจจุบัน ผ่านเกณฑ์การตัดสินความงาม 5 ด้าน (ต่อ)

ด้านรูปลักษณ์ ภายนอก	อดีต		ปัจจุบัน		ข้อค้นพบร่วม
	ปัจจัย	ข้อค้นพบ	ปัจจัย	ข้อค้นพบ	
	สะท้อนความเป็นผู้ หญิงไทยในอดีต	เชื่องช้า ค่อยๆเดิน ค่อยๆยิ้ม ยิ้มหวาน	อิทธิของบุคลิกนางงาม จากแถบละตินอเมริกา	ความมั่นใจและปราด เปรียว กระฉับกระเฉง	
ด้านการแต่งกาย					
1) เสื้อผ้า	สีและแบบเสื้อผ้าเป็นไป ตามผู้สนับสนุน	ชุดว่ายน้ำ ชุดราตรีสั้น (สีแดง สีเขียว สีน้ำเงิน สี ชมพู)	สีที่สร้างความโดดเด่นกับ นางงาม	ชุดว่ายน้ำ ชุดราตรี ชุดประจำชาติ (สีแดง สีเขียว สีน้ำเงิน สีชมพู)	โทนสีเสื้อผ้า เหมาะกับโทนผิว ขาว
2) ทรงผม	ความงามที่นิยมจาก ตะวันตก	 ทรงผมพาราห์ในอดีต ทรงผมตรง เก๋ล้ำผม	ความงามที่นิยมจาก ตะวันตก ปรับเปลี่ยนให้ เข้ากับยุคสมัยมากขึ้น	 ทรงผมพาราห์ในปัจจุบัน ทรงผมตรง เก๋ล้ำผม	

ตารางที่ 4.1

สรุปการสร้างและเปลี่ยนแปลงมายาคติความงามจากอดีตสู่ปัจจุบัน ผ่านเกณฑ์การตัดลินความงาม 5 ด้าน (ต่อ)

ด้านทัศนคติ	อดีต		ปัจจุบัน		ข้อค้นพบร่วม
	ปัจจัย	ข้อค้นพบ	ปัจจัย	ข้อค้นพบ	
	การตัดลินการประกวดจะมีเพียงการตัดลินผ่านรูปร่าง หน้าตา และการเดินเท่านั้น	ไม่มีเกณฑ์นี้ในการตัดลิน	กระแสเรื่อง “ความงามสากล” การส่งนางงามไปประกวดระดับนานาชาติ	การกำหนดคุณสมบัติเรื่อง เกณฑ์การศึกษา การตัดลินรอบตอบคำถาม การสื่อสาร ภาษาต่างประเทศ	
ด้านคุณลักษณะเฉพาะตัว	การตัดลินการประกวดจะมีเพียงการตัดลินผ่านรูปร่าง หน้าตา และการเดินเท่านั้น	ไม่มีเกณฑ์นี้ในการตัดลิน	แนวคิดเรื่อง “จิตสาธารณะ” สร้างความโดดเด่นและต่อยอดอาชีพในอนาคต	การตัดลินรอบ ความสามารถพิเศษเพื่อ สามารถเข้าสู่รอบสุดท้าย (Fast Track)	

4.2 ภูมิหลังกับการสังสมและขยายทุน

หลังจากที่มายาคติความงามถูกสร้าง ผลิตซ้ำ และเผยแพร่เป็นระยะเวลาช่วงหนึ่งจนกลายเป็นภาพจำของความงาม พื้นที่ของเวทีการประกวดความงามกลายเป็นพื้นที่ที่ให้ความชอบธรรมแก่ความหมายของความงามเพียงบางชุดเท่านั้น แต่ในความเป็นจริงแล้วก็ยังมีพื้นที่บนเวทีการประกวดความงามที่ทำให้เกิดการการสร้างความหมายใหม่ของความงามขึ้นมาได้เช่นกัน เมื่อค่านิยม ความคิดและความเป็นไปของสังคมได้ดำเนินไป ปรากฏการณ์ใหม่ของสังคมจึงเกิดขึ้น เมื่อมีสาวงามที่มีความงามแตกต่างไปจากมายาคติหลักได้กลายมาเป็นนางงามผู้ที่ชนะการประกวด ซึ่งหมายถึงภาพของผู้หญิงที่ถูกสถาปนาว่างามที่สุดได้เปลี่ยนไปจากเดิม แต่ไม่ได้หมายความว่ามายาคติหลักจะถูกลบไปโดยสิ้นเชิง แต่การสร้าง ความหมายใหม่ขึ้นมานี้ก็เพื่อหาพื้นที่ของสังคมที่ไม่เคยมีให้เกิดขึ้น

ในหัวข้อนี้ผู้วิจัยต้องการจะนำเสนอข้อมูลในส่วนที่เจาะลึกลงไปของกรณีศึกษาทั้ง 3 กรณี ได้แก่ เมญา นนธวรรณ ฉรรวณธร น้ำ พัชรพร จันทรประดิษฐ์ อินดี อินดี จอห์นสัน ในส่วนนี้จะ เป็นข้อมูลในเรื่อง ภูมิหลังของกรณีศึกษาเพื่อทำความเข้าใจในเหตุผลว่าเพราะเหตุใดจึงต้องลุกขึ้นมาต่อสู้กับมายาคติที่เกิดขึ้น รวมไปถึงการสังสมทักษะต่างๆหรือความงามในประเด็นอื่นๆ ที่นอกเหนือจากความงามภายนอกซึ่งอาจจะเป็นปัจจัยส่งเสริมให้กับนางงามผิวสีเหล่านี้ได้เป็นผู้ชนะการประกวดได้ ซึ่งจุดเริ่มต้นของภูมิหลังของกรณีศึกษาของทั้ง 3 กรณีเป็นจุดเริ่มต้นของการสร้างความหมายของความงามชุดใหม่ให้กับสังคม จึงเป็นสิ่งที่จำเป็นที่จะต้องศึกษา

4.2.1 นนธวรรณ ฉรรวณธร

“นางงามผิวสีคนแรกของเวที Miss Thailand world”

เมญา นนธวรรณ ฉรรวณธร หรือชื่อเดิมคือ นนธวรรณ ทองเหล็ง พื้นเพเป็นคนจังหวัดนครศรีธรรมราช แต่ไปเติบโตที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยพื้นฐานเมญาเป็นคนที่ชอบแสดงออกและชอบการทำกิจกรรมตั้งแต่เด็ก ในช่วงที่อายุ 7 ปี เมญาเริ่มประกวดร้องเพลงเป็นครั้งแรกและสามารถคว้ารางวัลจากเวทีนั้นมาด้วย หลังจากนั้นจึงเอาดีทางด้าน การประกวดร้องเพลงมาตลอดโดยเฉพาะเพลงลูกทุ่ง จนได้มีโอกาสเข้าสังกัดเป็นนักร้องลูกทุ่งในค่าย KPN รวมถึงเคยออกอัลบั้มมาด้วย

ภาพที่ 4.35

ความสามารถด้านการประกวดร้องเพลงของเมญา

หมายเหตุ. ภาพช่วงเริ่มต้นการประกวดร้องเพลงในวัยเด็กของเมญา. จาก *Instagram*, โดย MAEYA NONTAWANTAS, 2564, (<https://www.instagram.com/p/CSd07r0MHyA/?hl=th>)

นอกจากความสามารถในการร้องเพลงแล้ว เมญายังมีความสนใจในด้านกีฬาด้วยเช่นกันจากบทสัมภาษณ์ของ "เมญา" ในรายการแหม่มปอล์มอร์นิ่ง ว่า กอล์ฟเป็นกีฬาที่เธอเล่นตั้งแต่อายุ 10 ขวบ โดยมีคุณแม่เป็นผู้ผลักดันให้ลงแข่งขัน (pptvhd36 ,2560) หลังจากเข้าสู่วงการกีฬาในช่วงหนึ่ง และรู้สึกอึดอัดกับการประกวดร้องเพลง จึงหันมาเอาดีในด้านการเป็นนางแบบ เมญาได้เข้าสู่วงการการประกวดนางแบบบนเวที Thai supermodel contest ในปี 2007 และเวที Asian supermodel ในปี 2010

ภาพที่ 4.36

ความสามารถด้านการเป็นนางแบบของเมญา

หมายเหตุ. เมญาบนเวทีการประกวด Thai supermodel contest ในปี 2007. จาก *Fashion Report*, โดย MEDIA THAI POST, 2550, (<https://globalfashionreport.com/th/ประมวลภาพการประกวด-thai-supermodel-contest-2007>)

หลังจากที่ได้เริ่มต้นเข้าสู่ทั้งวงการการเป็นนักร้อง และนางแบบแล้ว เมญ่าก็หันเข้าสู่วงการการประกวดนางงาม ซึ่งถึงแม้ก่อนหน้านี้เมญ่าจะมีความสามารถหลากหลายจากสิ่งที่ชอบแต่นางงาม ก็เป็นความฝันตั้งแต่วัยเด็กของเมญ่า ซึ่งเมญ่า ได้ให้สัมภาษณ์ในรายการ วัสดุดีเกิดมาคุย (WOODY, 2557) ถึงในช่วงวัยเด็กว่า

พิธีกร : ย้อนไปในช่วงวัยเด็ก จำได้ไหมครับว่าตอนนั้นฝันว่าอยากเป็นอะไร

เมญ่า : จริงๆแล้วฝันว่าอยากจะเป็นนางงามค่ะ แต่ด้วยความที่รูปร่าง หน้าตาของเรา แล้วก็สีผิวเนียนดูค่อนข้างที่จะอยากที่จะเป็นไปได้ แต่ก็เหมือนกับฝันที่มันไม่น่าจะเป็นไปได้ก็เลยเปลี่ยนความฝันไป

พิธีกร : ทำไมไม่กล้าคิดที่จะเป็นนางงาม

เมญ่า : เพราะหนูคิดว่าตัวหนูไม่สวยค่ะ แล้วก็ผิวแบบนี้ด้วย คนไทยก็คงไม่มี และก็อีกอย่างไม่เคยเห็นเลยค่ะ

พิธีกร : เป็นเพราะคนไทยบอกว่าเราไม่สวย หรือเราคิดว่าเราไม่สวย หรือเพราะเค้าบอกว่าเราไม่สวยเราเลยคิดว่าเราไม่สวย

เมญ่า : ก็ทั้งสองอย่างค่ะ พอได้ยินว่า ดำ ไม่เห็นสวยเลย เราก็เลยรู้สึกว้า อ้อ เราไม่สวย เราต้องเจียมตัวนะ เราก็ไม่คาดไม่อยากจะคิดเกินสิ่งที่เป็นไปได้

พิธีกร : ตอนเด็กๆ เคยมีแอบเศร้าใจบ้างมั้ยที่คนอื่นที่เราชี้เหร

เมญ่า : มีแอบร้องไห้คนเดียวค่ะ ส่วนใหญ่เพื่อนก็จะว่า ดำ ดำดอทคอม มีเพื่อนเรียกว่าเซียว ดำดับเปิดก็มี

(นนธวรรณ ฌรรวนธร, สัมภาษณ์, วัสดุเกิดมาคุย, 2557)

ภาพที่ 4.37

วัยเด็กของเมญ่า

หมายเหตุ. ภาพในช่วงวัยเด็กของเมญ่า. จาก sanook.com, โดย sanook, 2558, <https://album.sanook.com/files/2821725>)

จากบทสัมภาษณ์ข้างต้นจะเห็นได้ว่า ช่วงชีวิตวัยเด็กของเมญ่าเติบโตมากับกับการโดนล้อเลียนเรื่องสีผิว จนทำให้เมญ่าเริ่มมองและเข้าใจไปว่าตนเองนั้นไม่สวยเพราะการมีสีผิวแบบนี้ไม่ได้เป็นที่ยอมรับของสังคมจนเลือกที่จะเก็บความฝันที่จะเป็นนางงามเอาไว้ในใจและเลือกเดินตามความฝันในด้านอื่นๆก่อน จะเห็นได้ว่าการมีมายาคติความงามเรื่องของสีผิวที่ครอบอยู่ในสังคมนั้นเป็นผลทำให้การมองตนเองในวัยเด็กนั้นเป็นไปอย่างที่สังคมบอกและส่งผลกระทบต่อความคิดที่ทำให้เมญ่าเลือกที่จะเปลี่ยนแปลงความฝันของตนเองไปในด้านอื่นๆ แต่จากการที่เมญ่าเลือกที่เปลี่ยนเส้นทางความฝันก็ทำให้เมญ่า มีความสามารถพิเศษเพิ่มขึ้นมากมาย

จากปมความสวยในครั้งนั้น จึงทำให้เมญาเริ่มเข้าสู่แวดวงอื่นๆ ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นในการติดตั้งทุนทางวัฒนธรรมที่แฝงฝังในกาย ซึ่งการสั่งสมทุนทางวัฒนธรรมที่แฝงฝังในกายนี้เป็นการสั่งสมทุนในสิ่งที่เป็นพื้นฐานความชื่นชอบของเมญาด้วย ทำให้เมญาทำทุกกิจกรรมได้เป็นอย่างดีและนำมาต่อยอดเป็นอาชีพได้ อย่างเช่น การร้องเพลงที่เมญามีโอกาสได้เซ็นสัญญากับค่ายเพลง ซึ่งหมายถึงการสั่งสมทุนทางวัฒนธรรมนี้สามารถนำมาแปลงหรือขยายไปยังทุนเศรษฐกิจได้อีกด้วย และอีกหนึ่งส่วนก็คือการขยายไปยังทุนสัญลักษณ์ เพราะการมีความสามารถในด้านความเป็นนางแบบและการเป็นนักร้องเป็นหนึ่งในคุณสมบัติที่ทำให้เมญาสามารถเป็นผู้ชนะการประกวด Miss Thailand World ในปี 2557 ได้เนื่องจากในรูปแบบของการประกวดมีการประกวดในรอบความสามารถพิเศษที่ทำให้เมญาโดดเด่นมากกว่าสาวงามคนอื่น และเมื่อเป็นผู้ชนะการประกวดได้ จึงเป็นที่มาของการมีชื่อเสียงและการมีตัวตน อีกทั้งยังทำให้จุดยืนในทัศนคติของตนเองเป็นที่รับรู้มากขึ้นในสังคม ซึ่งอาจเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่จะสามารถทำให้ความหมายของความงามที่ถูกสร้างขึ้นสร้างขึ้นผ่านการชนะของผู้หญิงผิวสีในครั้งนั้นมีความเป็นไปได้มากขึ้น ความสำเร็จในการสั่งสมและขยายทุนต่างๆดังกล่าวส่วนหนึ่งก็เป็นผลมาจากการที่เมญามีพื้นฐานครอบครัวที่ไม่ได้ลำบาก สามารถที่จะผลักดันและสนับสนุนทุกความสนใจ และความสามารถของตัวเมญาได้ในทุกด้านๆ จะเห็นได้จากบทสัมภาษณ์ต่อไปนี้

"เมญาเติบโตในครอบครัวที่มีคุณแม่เป็นหน่วยสนับสนุนทุกเรื่องค่ะ อยากจะทำอะไรให้ทำ คุณแม่ก็เคารพในการตัดสินใจของหนู"

(mgroonline.com, 8 สิงหาคม 2557)

และถึงแม้ว่าสังคมรอบข้างจะเป็นสิ่งที่มีอิทธิพลต่อความคิดในเรื่องความงามของเมญา แต่จุดเปลี่ยนของความคิดก็มากจากสังคมรอบข้างเช่นกัน

พิธีกร : แต่สังเกตว่าถ้าเราอยู่เมืองนอกจะเป็นคนละแบบเลย เค๋าจะรู้สึกว่าคุณมีเสน่ห์มาก เซ็กซี่ และก็มีแรงดึงดูด รัวใจใหม่

เมญา : รัวค่ะ ตั้งแต่ย้ายมาอยู่มหาวิทยาลัยอินเตอเนชั่นนอลก็รู้สึกว่าคุณกลายเป็นแบบป๊อปมาก เพื่อนอยากมีสีผิวเหมือนหนูมาก

(นนธวรรณ ธรรมวรรณ, สัมภาษณ์, วัตถุประสงค์เกิดมาคุย, 2557)

เมื่อเงื่อนไขทางสังคม (Social condition) เป็นส่วนสำคัญที่ส่งผลถึง จิตสำนึกทางสังคม (Social Consciousness) ของปัจเจกบุคคล ดังนั้น เมื่อเปลี่ยนสังคมแวดล้อมรอบตัวจากโรงเรียนไทยมาเป็นการศึกษาในระดับปริญญาตรีที่เป็นนานาชาติ ทำให้ความชอบหรือรสนิยมของคนรอบข้างเปลี่ยนไป ด้วยความหลากหลายของคนหลายเชื้อชาติที่ไม่ทำให้การมีผิวสีเข้มดูเป็นสิ่งที่แปลกแยก แต่กลับเป็นความงามที่คนอื่นต้องการและเห็นว่าสวย จึงทำให้เมญ่ามีความมั่นใจในสีผิวของตนเองมากขึ้น ทำให้เป็นจุดเปลี่ยนในการตัดสินใจที่จะเข้าสู่การประกวดนางงามตามความฝันของตนเอง เมญ่าเข้าสู่การประกวดนางงามในครั้งแรกบนเวทีมิสไทยแลนด์เวิลด์ในปี 2011 แต่สามารถคว้ามาได้เพียงรางวัลขวัญใจช่างภาพและสื่อมวลชน เมญ่าได้ให้สัมภาษณ์กับรายการตีท้ายครัวเอาไว้ว่า รางวัลนี้เป็นแรงบันดาลใจที่ทำให้ตัดสินใจที่จะกลับมาสู่การประกวดอีกครั้ง เพราะ รู้สึกว่าถ้าสื่อมวลชนมองเห็นคุณค่าและศักยภาพในตัวของเธอ ก็ควรที่จะกลับมาสู่อีกสักครั้ง ประกอบกับการแข่งขันในครั้งนี้มีรอบการแสดงความสามารถพิเศษ (Fast-track) ที่ผู้ชนะจะสามารถเข้าสู่รอบ 10 คนสุดท้ายได้ทันที ในปีนั้นมีการประกวดรอบนี้แบ่งเป็น 3 ประเภทด้วยกัน คือ ด้านความสามารถพิเศษ ด้านทักษะความเป็นนางแบบ และด้านอุทิศตนเพื่อสังคม และเมญ่าเป็นคนเดียวที่สามารถคว้าตำแหน่งผู้ชนะไปได้ถึง 2 ประเภทด้วยกัน คือ ความสามารถพิเศษ ที่เมญ่าเลือกใช้ความสามารถด้านการร้องเพลงในการประกวด และด้านทักษะความเป็นนางแบบ รูปแบบการประกวดของเวทีที่ไม่ได้ตัดสินเพียงความงามภายนอกอาจจะเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เมญ่ามีความมั่นใจมากขึ้นในการกล้าที่จะเข้ามาประกวด

ภาพที่ 4.38

เมญ่า ชนะการประกวด Miss Thailand World 2014

หมายเหตุ. วิनाที่ประกาศผลผู้ชนะการประกวด Miss Thailand World 2014. จาก *ไทยรัฐ ออนไลน์*, โดย ไทยรัฐ, 2557, (<https://www.thairath.co.th/content/431266>)

การพลิกหน้าประวัติศาสตร์การประกวดนางงามจึงเกิดขึ้น เพราะ ก่อนหน้านั้นในการประกวดบนเวที Miss Thailand World ไม่เคยปรากฏนางงามที่มีผิวสีเข้มเท่านี้มาก่อน ผู้วิจัยเห็นว่าการไม่เคยมีผิวสีนี้ของนางงามปรากฏให้เห็นขึ้นในประวัติศาสตร์ ทำให้สีผิวซึ่งเป็นหนึ่งองค์ประกอบของร่างกายที่เมื่อยามกลายเป็น “ทุนทางกายภาพ” ที่ทำให้เมื่อยามโดดเด่นและไม่เหมือนใคร ซึ่งเมื่อเจ้าของร่างกายที่มีผิวสีซึ่งเป็นความงามที่ต่อสู้อายาคติความงามที่มีอยู่ในสังคมได้สำเร็จจากการสามารถเป็นผู้ชนะการประกวดนางงาม เจ้าของเรือนร่างนี้จะสามารถใช้เรือนร่างในการเป็นใบเบิกทางในการทำงานในวงการบันเทิงและเป็นผู้มีชื่อเสียงในสังคมได้ เจื่อนใจดังกล่าวเป็นการสร้างมูลค่าให้กับนางงามผิวสีได้ด้วยเช่นกัน ซึ่งทุนทางกายภาพนี้จะสามารถแปรเปลี่ยนเป็นทุนประเภทอื่นๆได้ เช่น ทุนสัญลักษณ์ เมื่อมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักการสร้างภาพจำของความงามก็จะชัดเจนมากขึ้น และอาจจะเป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่เพิ่มอำนาจในการสื่อสารเพื่อต่อรองกับมายาคติหลักของสังคมได้

หลังจากการที่เป็นผู้ชนะการประกวดบนเวทีนางงามแล้ว กระแสสังคมในช่วงนั้นค่อนข้างให้ความสนใจกับประเด็น “นางงามผิวสีคนแรก” ที่พลิกประวัติศาสตร์ของวงการนางงาม จึงทำให้เมื่อยามได้เดินสายให้สัมภาษณ์ในรายการต่างๆ ถึงในประเด็นเรื่องสีผิว และทัศนคติความงามที่ถูกเปลี่ยนโฉมหน้าจากการชนะของเมื่อยาม นอกจากนี้เมื่อยามยังได้เข้าสู่วงการบันเทิงอย่างเต็มตัวทั้งการเป็นนักแสดงและการได้ใช้ความสามารถในการร้องเพลงในการร้องเพลงประกอบละครด้วยเช่นกัน และการเข้าสู่วงการบันเทิงซึ่งเป็นที่มาของทุนสัญลักษณ์ที่เพิ่มขึ้นนั้น ทำให้เมื่อยามได้มีโอกาส ที่จะสร้างความหมายของความงามผ่านโอกาสเหล่านี้ ทั้งจากการไปให้สัมภาษณ์ในรายการต่างๆ และการใช้ทุนทางกายภาพซึ่งก็คือความเป็นเอกลักษณ์ของสีผิวในการได้รับบทบาทการแสดงที่สามารถแสดงจุดยืนของการเป็นคนผิวสีได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น หนึ่งในบทบาทที่น่าสนใจและผู้วิจัยหยิบยกมาเป็นตัวอย่าง คือ ละครเรื่อง “สาวน้อยร้อยล้าน” ออกอากาศทางช่อง 3 ซึ่งเมื่อยาม ประกบคู่กับ พระเอก ปอ ทฤษฎี สหวงษ์ ได้รับบทเป็น “น้อย” เด็กสาวบ้านนา หน้าตาคมขำ ผู้มีความฝันอยากจะเป็นนักร้องลูกทุ่งชื่อดัง เมื่อยามได้ใช้ความสามารถด้านการร้องเพลงที่สั่งสมมาตั้งแต่ก่อนเข้าวงการบันเทิงซึ่งละครเรื่องนี้ เป็นละครที่เล่าเรื่องราวของผู้หญิงผิวสี เพลงของละครจึงถูกแต่งขึ้นมาเพื่อพูดถึงตัวละคร ท่อนหนึ่งของเพลง “บ้านนอกแล้วไง” ที่ใช้ประกอบละครสะท้อนความคิดและมายาคติในสังคมที่มีต่อผู้หญิงผิวสีได้เป็นอย่างดี ว่ามีการตัดสินรูปลักษณ์ภายนอกกว่าการมีผิวดำไม่เหมาะกับการทำอาชีพที่ต้องใช้ความงาม รวมถึงสะท้อนการต่อสู้ด้านทัศนคติของผู้ผิวสีด้วยเช่นกันว่า การมีผิวดำไม่ใช่เรื่องที่ผิด และถึงแม้จะไม่ได้สวยตามมายาคติของสังคมแต่ก็พิสูจน์ตนเองด้วยความสามารถของตนเองโดยไม่จำเป็นต้องใช้เส้นสายหรือรูปร่างหน้าตาในการเป็นใบเบิกทาง

“เป็นแดนเซอร์ในวงดนตรี ก็โดนเหยียดสีหาว่าดูซัดตา ดำก็ไม่หนักหัวใคร ถึงบ้านนอกแล้วไม่เห็นต้องมาดำ ไม่สวยและไม่รวยเส้นสายจนก็เจียมหัวใจไม่ขอให้ใครเมตตา”

(เพลง บ้านนอกแล้วไง Ost.สาวน้อยร้อยล้าน เมธญา นนชวรรณ)

ภาพที่ 4.39

ละคร สาวน้อยร้อยล้าน

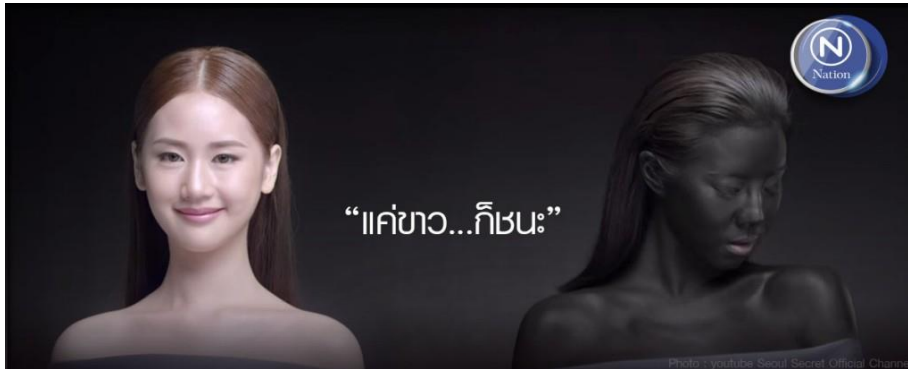

หมายเหตุ. ละครที่เมธญา แสดงเป็นนางเอก. จาก K@POOK, โดย ไทยทีวีสีช่อง 3, 2558, (<https://drama.kapook.com/view114803.html>)

นอกจากการแสดงจุดยืนผ่านตัวละครและบทละครแล้ว ในชีวิตจริง เมธญา ก็ยังคงมีการเคลื่อนไหวในประเด็นเรื่องสีผิวด้วยกัน ในช่วงปี 2559 ได้มีการเผยแพร่โฆษณาที่เป็นกระแสอย่างมากในโลกออนไลน์ ซึ่งเป็นโฆษณากลูต้าโรโอเน อาหารเสริมผิวขาว โดยในโฆษณาดังกล่าว พร็เซินเตอร์ได้กล่าวว่า "คุณรู้อะไรไหม กว่าจะมาถึงตรงนี้ได้ การแข่งขันมันสูงมาก จะอยู่ได้นาน ๆ ไม่ใช่เรื่องง่าย และถ้าหยุดดูแลตัวเองเมื่อไหร่ ทุกอย่างก็หุ่่มเทมา ความขาวที่ลงทุนไว้ก็หมดไป เด็กใหม่ที่เข้ามาแทนที่อาจทำให้เรากลายเป็นดาว...ดับ (ภาพผู้หญิงผิวดำทั้งตัว) แคขาว...ก็ชนะ" (Nationtv, 2559)

ภาพที่ 4.40

โฆษณาผลิตภัณฑ์เพื่อผิวขาว

หมายเหตุ. โฆษณาที่เกิดกระแสวิพากษ์วิจารณ์เรื่องการเหยียดสีผิว. จาก NATION ONLINE, โดย NATION TV, 2559, (<https://www.nationtv.tv/entertainment/378484427>)

การเผยแพร่โฆษณาชิ้นนี้เป็นที่วิพากษ์วิจารณ์กันอย่างมากในสังคม ซึ่ง เมญ่า ก็เป็นบุคคลหนึ่งที่ออกมาแสดงความคิดเห็นโดยการแชร์คลิปวิดีโอโฆษณานี้ผ่านทาง Facebook ส่วนตัว พร้อมกับแสดงความคิดเห็นผ่านข้อความว่า

“ คำๆ ก็ชนะได้ค่ะ คำก็ไม่หนักหัวใคร ..ค่านิยมที่ล้าสมัยมากค่ะ พิสูจน์ด้วยความสามารถเถอะ จะขาวจะดำ ถ้าเก่งและเป็นคนดี คนก็พร้อมจะยอมรับและชื่นชม”
(Dailynews, 2559)

ซึ่งเป็นข้อความที่แสดงจุดยืนในการต่อสู้เรื่องสีผิวของเมญ่า มาตั้งแต่ในช่วงเข้าสู่การประกวดนางงาม และเมื่อเป็นผู้ชนะการประกวด มีโอกาส มีชื่อเสียง มีพื้นที่ในการออกมาแสดงความคิดเห็นและสร้างจิตสำนึกแบบใหม่ให้กับสังคมเมญ่าจึงมีการเคลื่อนไหวในประเด็นเรื่องนี้มาตลอด แต่การออกมาแสดงความคิดเห็นในเรื่องนี้ในสังคมก็ไม่ใช่ว่าเรื่องง่าย เมญ่า กล่าวว่า

เมญ่า พยายามเคลื่อนไหวอยู่ตลอด แต่ประเด็นก็คือเวลาที่เรากำลังเคลื่อนไหว แล้วเราอยู่ในแสงไฟมากๆ เราก็จะมี effect ฉะนั้นเมญ่าก็ต้องยอมรับกับเรื่องนี้ ถ้ามองว่าง่ายไหมไม่ง่าย มีช่วงหนึ่งจิตตก นอนร้องไห้ สารพัด พอเราอยู่สูงสุดมันก็จะมีช่วงดิ่งสุด

เหมือนกันในเรื่องความรู้สึก ฉะนั้นเมญาต้องไฟท์กับตัวเองค่อนข้างหนักช่วง 3 ปีนั้น
กว่าจะเริ่มเข้าใจ เริ่มปล่อยวางได้ไม่เจ็บ ไม่อ่าน ไม่รู้สึกอะไรแล้ว ช่วงนั้นคือทรมาน แต่
ก็ยังอยาก movement เรื่องนี้อยู่
(นนธวรรณ ธรรมวรรณ, สัมภาษณ์, 31 ตุลาคม 2565)

สิ่งหนึ่งที่เห็นจากบทสัมภาษณ์คือ เมญา เห็นโอกาสในการเป็นคนมีชื่อเสียงจึงเลือกที่จะ
จะออกมาต่อสู้และเคลื่อนไหว และการแสดงจุดยืนก็มีทั้งในส่วนที่ประสบความสำเร็จและไม่ประสบ
ความสำเร็จซึ่งเห็นได้จากผลกระทบที่ตีกลับมาจนทำให้ต้องทบทวนกับตนเอง แต่ถึงอย่างไรก็ตามถึงแม้
ผลกระทบของการออกมาต่อสู้และเคลื่อนไหวกับเรื่องนี้จะมียุทธศาสตร์ต่อจิตใจเป็นอยากมากแต่
แรงผลักดันในการออกมาต่อสู้ในประเด็นเรื่องสีผิวนี้ก็มาจากเรื่องของความรู้สึกในจิตใจและประสบการณ์
ที่ต้องเผชิญมา เมญ่ากล่าวถึงเหตุผลของการเลือกที่จะยังคงต่อสู้และเคลื่อนไหวในประเด็นเรื่องสีผิวอยู่ ว่า

ก็เพราะมันเป็นสิ่งที่เรา struggle มาตลอดชีวิต แล้วเรารู้สึกว่าแบบ เธอดู
สิมันมีอีกก็ชีวิตของแต่ละ generation ที่เคยถูกคาดหวัง หรือ expectation หรือ
เส้นของสังคมแล้วทำให้คนอื่นหลายคนเกิดความเจ็บปวด รู้ว่าแบบ 40 30 ปีที่ผ่านมา
เคยมีการ resist ที่แบบค่อนข้างจะรุนแรง ประเทศบ้านเรา ผิวนี่เราก็ค้น เราก็ค
เหมือนคุณเราไม่ใช่แบบคนที่มาจากต่างที่ เราก็คือคนที่นี้ กรีดเลือดเรารกก็ยังเป็น
คนไทย 100 % แล้วจะมากดเราให้ต่ำเพื่ออะไร นั่นคือสิ่งที่เมญาไม่เข้าใจในตอนนั้น
แต่ตอนนี้มันเปิด และเมญ่าก็ตั้งใจที่ว่าหลายๆอย่างตอนนี้มันเปิด แม้กระทั่ง LGBTQ
ทุกอย่างตอนนี้มันเปิด คนเริ่ม respect กัน แต่ถ้าไปถาม generation ก่อนหน้านี้
เค้าก็ยังไม่เข้าใจ เค้าก็ยังต่อต้านแค่เค้าไม่ยอมพูด เพราะพูดแล้วเดี๋ยวโดนพาด
เมญาเคยคุยกับคนฝรั่งที่นี้(สเปน) คน generation นั้น เค้าก็ยังแบบแล้วจะให้ยังไงก็
เป็นอย่างนั้น ไม่ใช่แค่ในไทยที่ต่างประเทศก็ยังไม่ ฉะนั้นมันอยู่ที่เราเลย ตอนนี้
โอกาสของเรามาอยู่จุดนี้ เราเป็นผู้หญิง ถ้ามีลูกนั่นคือสิ่งที่เราจะสามารถทำได้ในการ
จะปลูกฝังสิ่งใหม่ให้กับเด็ก แล้ว generation นี้ก็จะได้ปรับเปลี่ยนจากสิ่งที่เราเจอมา
นั่นคือเหตุผลว่า เมญาทำทุกอย่างเลยที่จะให้ลูกรู้ ให้ลูกเข้าใจให้ลูก respect สิ่ง
เหล่านี้มันคืออนาคตในอีก generation ซึ่ง พ่อแม่ปู่ย่าตายายเราเค้าไม่ได้ treat
แบบนี้ ฉะนั้น เมญาเข้าใจว่าทุกคน Suffer their own way generation ก่อน

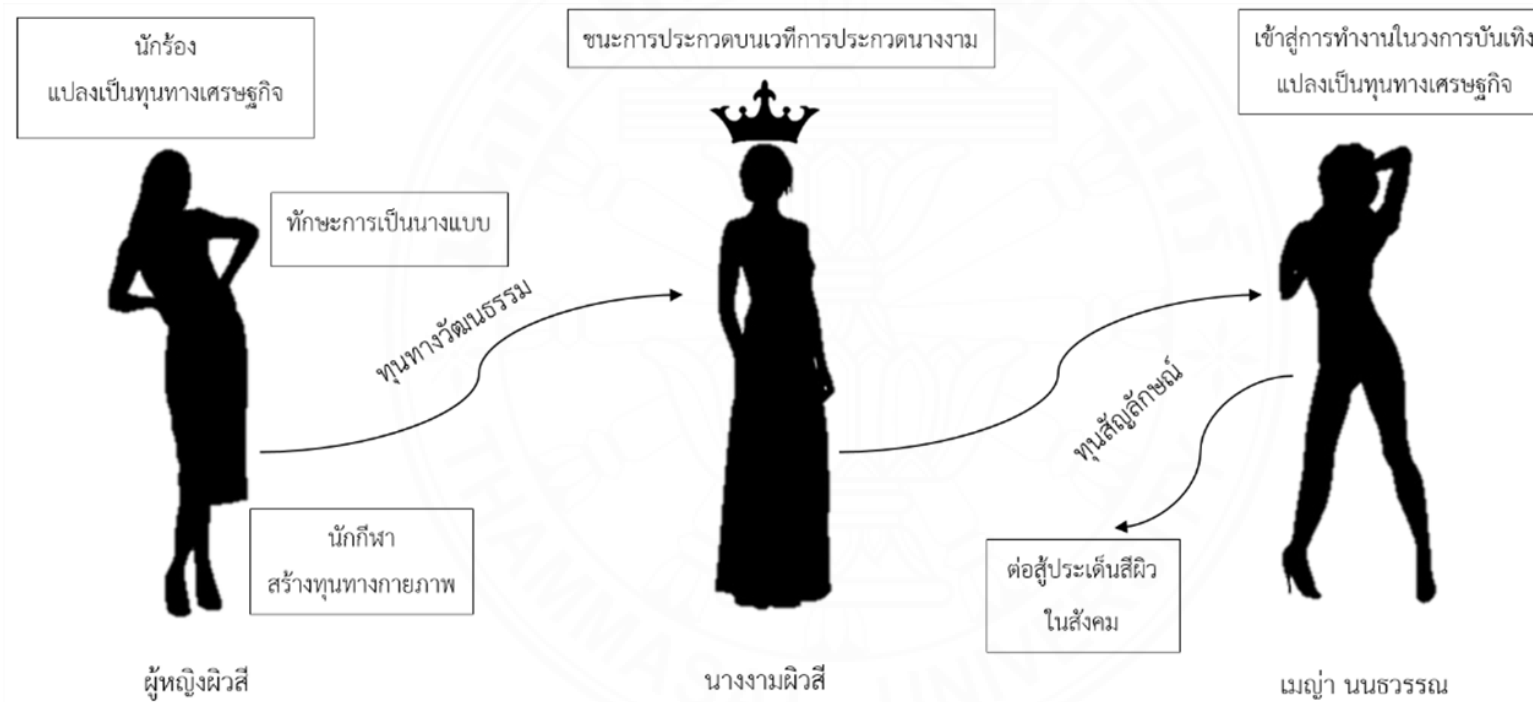
หน้านั้นเค้ารุ่มปยุ่ตายายเค้าไม่ได้มีการศึกษา เค้าไม่รู้การ respect พอมารุ่นพ่อแม่ เรา struggle คือ education การศึกษาเค้าไม่ได้รับเค้าต้องออกมาจากโรงเรียน เค้าต้องมาเลี้ยงน้อง เค้าต้องมาทำงาน เรายังต้องเข้าใจว่านี่คือสิ่งที่เค้า struggle เค้าก็เลยคิดไปแบบนั้น มีความเข้าใจเท่านี้ เพราะเค้าเองก็ถูกใส่หัวมาแบบนี้ ว่าแบบนี้ freak พวกนี้ไม่สวย พวกนี้ไม่โอเค เรายังเลยแบบอยากจะ let's change from our generation we suffer enough นั่นคือเหตุผลของเมง่า

(นนธวรรณ ฌรรวนธร, สัมภาษณ์, 31 ตุลาคม 2565)

ถึงแม้สีผิวจะเป็นความธรรมชาติที่ติดตัวมาตั้งแต่กำเนิด แต่มายาคติที่ครอบงำอยู่ในสังคมอยู่ ทำให้ เมง่าต้องเผชิญสิ่งที่ทำให้เกิดความเจ็บปวดและคับข้องใจ ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของการต่อสู้ในประเด็นเรื่องสีผิว ในช่วงวัยเด็กเมง่ายอมรับในสิ่งที่สังคมพยายามจะบอกว่าการมีสีผิวแบบนี้ไม่ใช่สีผิวของการเป็นคนสวย จึงทำให้เมง่าเลือกจะเก็บความฝันของการเป็นนางงามไว้ และเลือกที่จะตามความฝันในเส้นทางอื่น แต่การเลือกเดินในเส้นทางอื่นก็ทำให้เมง่าได้สั่งสมทุนทางวัฒนธรรมทั้งด้านการร้องเพลง กีฬา หรือการเดินแบบ ซึ่งเมื่อวันหนึ่งที่เมง่าเปลี่ยนสังคมแวดล้อมจึงทำให้ทัศนคติต่อความงามของตนเองเปลี่ยนไปจากการสนับสนุนของสังคมแวดล้อมใหม่ และเลือกกลับมาทำตามความฝันในการเป็นนางงามซึ่งการสั่งสมทุนทางวัฒนธรรมก่อนการเข้าสู่วงการนางงามเป็นปัจจัยหนึ่งที่เพิ่มโอกาสให้กับเมง่าในการเป็นผู้ชนะการประกวด จนสามารถขยายไปสู่ทุนทางเศรษฐกิจ และทุนสัญลักษณ์ที่ทำให้เมง่าสามารถออกมาเคลื่อนไหวและเปลี่ยนจิตสำนึกของสังคมในเรื่องความงามในสถานะของการเป็นนางงาม และการเคลื่อนไหวเพื่อเปลี่ยนแปลงสังคมในอีกหนึ่งสถานะ ก็คือ สถานะของการเป็นแม่ เป็นสถาบันของครอบครัว ที่ยังคงพยายามที่จะปลูกฝังความคิดให้กับคนในเจนเนอเรชันใหม่ เพื่อให้สังคมในยุคอนาคตเริ่มเปลี่ยนทัศนคติของการมองความงามและเคารพกันและกันมากขึ้น

ภาพที่ 4.41

การสั่งสมทุนและการแปลงทุน ของ เมญ่า นนทวรรณ ฉรรวณธร

หมายเหตุ. แผนภาพแสดงการเปลี่ยนแปลงทุนเพื่อสื่อสารและต่อสู้กับมายาคติในพื้นที่เวทีการประกวดนางงาม. โดย ปาณิสรา พานแก้ว

4.2.2 พัชรพร จันทรประดิษฐ์ “จากสาวพาร์ทไทม์ สู่ เวทีนางงาม”

พัชรพร จันทรประดิษฐ์ หรือมีชื่อเล่นว่า น้ำ ภูมิลำเนาเดิมเป็นคนจังหวัดสงขลา และได้มาศึกษาที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี กิจกรรมที่น้ำสนใจในช่วงเรียน คือ กิจกรรมด้านกีฬาด้วยการเป็นนักวิ่งมาราธอน ซึ่งนอกจากจะเป็นความสนใจแล้วการที่น้ำเริ่มเข้าสู่วงการการเป็นนักวิ่งมาราธอนก็ด้วยเงื่อนไขทางด้านเศรษฐกิจของครอบครัว แต่ก็ต้องล้มเลิกไปเนื่องปัญหาด้านสุขภาพ

เมื่อก่อนไม่มีเงินนะ บ้านหนูต้องชุดหับบอน(มันล่ำปะหลัง) กินอะ เพราะว่าไม่มีเงินซื้อข้าวกิน ตอนนั้นไฟยังไม่มีเลยนะ ตอนที่หนูเป็นอยู่ตอนนั้น พอมองไปตอนนั้นคือมันลำบากแล้วก็คิดว่าสมมติถ้าเราไม่พยายาม ถ้าเราไม่มีอะไรที่ได้มาง่ายๆ สิ่งที่สำคัญที่สุดคือต้องยอมรับตัวเองก่อนว่าเรามาจากไหน
(พัชรพร จันทรประดิษฐ์, สัมภาษณ์, The reporters TV, 2563)

จากบทสัมภาษณ์ข้างต้นสะท้อนให้เห็นชีวิตวัยเด็กของน้ำ ที่เติบโตมาในครอบครัวที่ยากจน น้ำเคยให้สัมภาษณ์ว่าเติบโตมาด้วยคุณแม่ที่เป็นคุณแม่เลี้ยงเดี่ยวและชีวิตวัยเด็กที่ไม่ได้มีต้นทุนชีวิตที่ดีมากนักจึงทำให้ต้องทำงานตั้งแต่เด็ก น้ำพยายามพัฒนาตัวเองให้เรียนดีขึ้น บวกกับการทำกิจกรรมซึ่งกิจกรรมที่น้ำสนใจคือกิจกรรมในด้านกีฬา คือการเป็น นักวิ่งมาราธอน ซึ่งไม่ใช่เพียงเป็นกิจกรรมที่น้ำสนใจแต่การไปวิ่งมาราธอนทำให้น้ำสามารถมีรายได้ด้วย แต่หลังจากที่คลุกคลีในวงการการวิ่งมาราธอนได้ช่วงเวลาหนึ่งก็ต้องหยุดลง เพราะประสบอุบัติเหตุเส้นเอ็นข้อเท้าข้างขวาขาด จึงต้องหยุดการวิ่งลง

ภาพที่ 4.42

วัยเด็กของน้ำ พัชรพร

หมายเหตุ. ภาพในช่วงวัยเด็กของน้ำ พัชรพร. จาก *Instagram*, โดย Patcharaporn Chantarapadit, 2565, (<https://www.instagram.com/p/Ch1vsoxpFxx/?hl=th>)

นอกจากชีวิตวัยเด็กในด้านครอบครัวแล้ว น้ำได้ให้สัมภาษณ์กับหลายๆรายการโทรทัศน์ และรายการที่ออกอากาศทางออนไลน์ ว่า การเป็นผู้หญิงผิวสีก็ทำให้น้ำเจอประสบการณ์วัยเด็กที่เป็นปมเรื่องความสวยเช่นเดียวกับผู้หญิงผิวสีหลายๆคนๆ และถึงแม้ว่าครอบครัวของน้ำจะไม่ใช่ครอบครัวที่สมบูรณ์ แต่ครอบครัวก็เป็นสถาบันที่หล่อหลอมและติดตั้งความคิดและทัศนคติด้านสีผิวให้ปมในใจกลายเป็นจุดเปลี่ยนที่ทำให้น้ำมีความมั่นใจในสีผิวของตนเอง

“หนูก็โดนล้อ ตอนเป็นเด็ก มีคนเรียกหนูว่าอีเขียว เขียวก็คือดำจนตัวเขียว คำดอทคอม เราก็ดอนเรื่องนี้มาแต่เด็กทำให้อาจจะเป็นปมเล็กๆ น้อยๆ ซึ่งได้ก้าวผ่านคำพูดนั้นมาตอนที่คุณพ่อได้พูด ซึ่งนี่คือเป็นการจุดประกายแล้วก็ตัดคำนั้นออกไปจากชีวิตเลย พ่อพูดบอกว่า จำไว้เลยนะพัชรพรว่าในโลกนี้มีแค่ You คนเดียว ซึ่งยังไงแล้วก็ไม่ไม่มีใครเหมือนเธอ จงภูมิใจในสิ่งที่คุณพ่อคุณแม่ให้มา”
(พัชรพร จันทระประดิษฐ์, สัมภาษณ์, THE STANDARD Daily, 2563)

สิ่งที่ผู้วิจัยได้เห็นจากชีวิตในวัยเด็กของน้ำคือ ทศนคติและความมั่นใจที่ถูกหล่อหลอมจากครอบครัวจึงทำให้น้ำเป็นคนที่มีบุคลิกที่มีความกล้า ความมั่นใจ ทั้งการแต่งหน้า การแต่งตัวและบุคลิกท่าทาง ประกอบกับรูปร่างที่ดีซึ่งน่าจะมาต้นทุนในการเป็นนักกีฬาจนทำให้เข้าตาทีมพี่เลี้ยงที่สังเกตเห็นว่าน้ำมีคุณสมบัติที่เหมาะสมกับการเข้าประกวดนางงาม ซึ่งนี่จุดเริ่มต้นที่น้ำได้เข้าสู่เวทีการประกวดนางงามในที่สุด และถึงแม้จะไม่เคยมีประสบการณ์ในการประกวดแต่น้ำก็พยายามที่จะฝึกฝนไม่ว่าจะในด้านการเดิน การพูด

“ย้อนกลับไปเมื่อปีที่แล้ว (2563) ตอนนั้นทำงานพาร์ทไทม์อยู่ที่เซ็นทรัลสุราษฎร์ธานี ซึ่งตอนนั้นก็ทำงานไปด้วยเรียนไปด้วย เป็นพนักงานขายตัวภาพยนตร์ทำงานก็ทาปากแดงไป แล้วพอที่นี้เราแนะนำภาพยนตร์อยู่ ก็มีทีมพี่เลี้ยงเข้ามาแล้วก็เข้ามาถึงเค้าก็มาจับเอวเรา แล้วเค้าก็ถามเอวเท่าไร สูงเท่าไร แล้วก็ถามสนใจอยากเป็นนางงามมั๊ย ลองประกวดมั๊ย เคยมีประสบการณ์รึป่าว หนูบอกไม่มี แต่พี่เค้าก็บอกให้ลองก่อน หลังจากนั้นเค้าก็ติดต่อกลับมาเริ่มประกวดจริงๆก็มีสแกรนด์สุราษฎร์ธานีปี 2019 นะคะ เป็นครั้งแรกในชีวิตของการเป็นนางงาม เพราะว่าเดินก็ไม่เป็น ตอบคำถามก็ไม่ได้ ปีแรกเหมือนเราไปดูงาน หลังจากนั้นเราก็เออเราขาดตรงนี้เราก็มาปรับปรุง เมื่อก่อนก็ไม่กล้าพูดในที่สาธารณะเท่าไร เดินก็ไม่ถูกปัญหาข้อเท้าก็หลายสิ่งหลายอย่างก็ใช้เวลาประมาณปีนึงในการปรับตัว เพื่อจะเตรียมความพร้อมในการประกวดปีหน้า ก็คือในปี 2020 แล้วก็ได้ แต่ว่าในช่วงปีนั้นประกวดพร้อมกัน 2 จังหวัดคือ สุราษฎร์กับระนอง แล้วก็เลยได้เป็นตัวแทนของจังหวัดระนองไป (พัชรพร จันทรประดิษฐ์, สัมภาษณ์, The reporters TV, 2563)

ภาพที่ 4.43

น้ำ ชนะการประกวด มิสแกรนด์ระนอง 2020

หมายเหตุ. น้ำ พัชรพร ได้เป็นตัวแทนจังหวัดระนองเพื่อประกวดมิสแกรนด์ไทยแลนด์ 2020. จาก *sanook.com*, โดย Missgrandranong, 2563, (<https://www.sanook.com/women/167121/>)

น้ำ เข้าสู่วงการการประกวดนางงาม โดยเวทีแรกที่น้ำประกวด คือ เวทีการประกวดมิสแกรนด์สุราษฎร์ธานี 2019 ในปี พ.ศ. 2562 น้ำสามารถเข้าสู่การเป็น 14 คนสุดท้ายในการประกวดได้ และในการประกวด น้ำได้รับรางวัล Smart Lady และในปี 2563 น้ำกลับมาประกวดอีกครั้ง และเป็นผู้ชนะในการประกวดมิสแกรนด์สุราษฎร์ธานี – ระนอง 2020 ซึ่ง น้ำ ได้เป็นตัวแทนมิสแกรนด์ระนองเพื่อเข้าร่วมประกวดมิสแกรนด์ไทยแลนด์ 2020 และในการประกวดรอบสุดท้าย น้ำได้รับเลือกให้เป็น 1 ใน 5 คนสุดท้ายจากโควตา boss choice และสามารถคว้ารางวัลชนะเลิศไปได้ในที่สุด (กรุงเทพธุรกิจออนไลน์, 2563)

ภาพที่ 4.44

น้ำ ชนะการประกวดมิสแกรนด์ไทยแลนด์ 2020

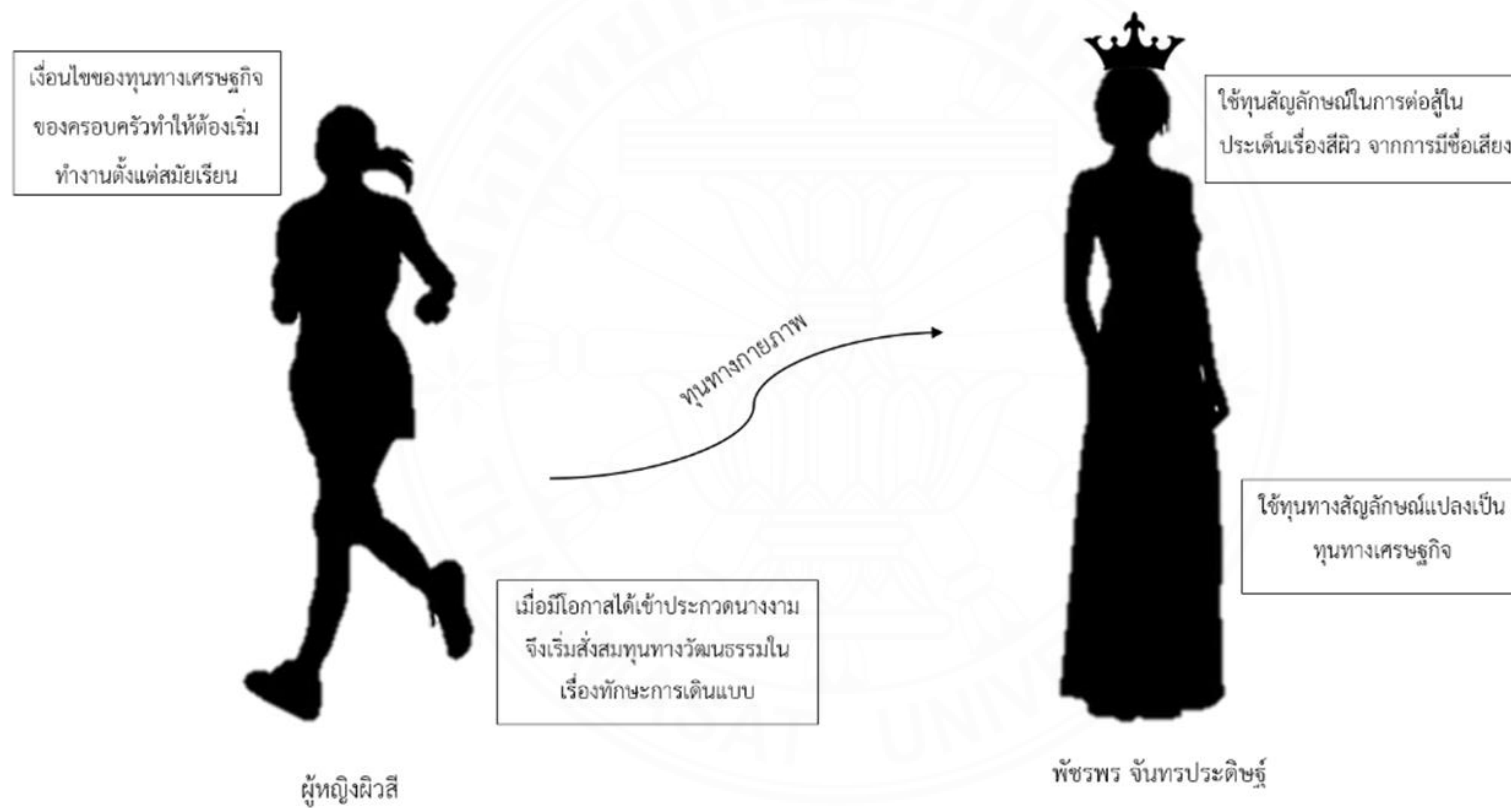

หมายเหตุ. ภาพวินาทีการประกาศผลผู้ชนะการประกวดมิสแกรนด์ไทยแลนด์ 2020. จาก *อีจันบันเทิง*, โดย *อีจัน Online Team*, 2563, (<https://www.ejan.co/entertain/5f66f572d6c58>)

จากบทสัมภาษณ์ข้างต้นจะเห็นได้ว่า น้ำ เริ่มต้นการเป็นนางงามโดยมีทักษะเป็นศูนย์ และเริ่มฝึกทักษะที่จำเป็นของนางงาม ทั้งการเดิน การพูด ซึ่งถือเป็นการสั่งสมทุนทางวัฒนธรรมต่างๆ เพื่อที่จะนำไปต่อยอดสู่การประกวด และเมื่อน้ำสามารถเป็นผู้ชนะการประกวดในเวทีมิสแกรนด์ไทยแลนด์ได้ในที่สุดก็จะนำมาซึ่งทุนสัญลักษณ์และทุนทางเศรษฐกิจได้ อีกปัจจัยหนึ่งซึ่งน่าจะเรียกได้ว่าเป็นความเหมาะสมของนางงามและเวที เพราะ ความเป็นคนที่มีบุคลิกมั่นใจ กล้าคิด กล้าพูด ของน้ำทำให้น้ำโดดเด่นและมีคุณสมบัติที่ตรงกับบริบทของเวทีมิสแกรนด์ จึงทำให้น้ำสามารถคว้าตำแหน่งเป็นผู้ชนะไปนที่สุด

ภาพที่ 4.45

การสั่งสมทุนและการแปลงทุน ของ น้ำ พัชพร จันทระประดิษฐ์

หมายเหตุ. แผนภาพแสดงการเปลี่ยนแปลงทุนเพื่อสื่อสารและต่อสู้กับมายาคติในพื้นที่เวทีการประกวดนางงาม. โดย ปาณิสรา พานแก้ว

4.2.3 อินดี จอห์นสัน “จากรอง สู่ อันดับหนึ่ง”

อินดี จอห์นสัน หรือ อินดี เป็นลูกครึ่งไทย-อเมริกัน อินดีเริ่มต้นการทำกิจกรรมในช่วงวัยเด็กด้วยการเล่นกีฬาบาสเกตบอล เนื่องจากความไม่แข็งแรงของร่างกาย นอกจากเล่นกีฬาแล้ว อินดียังทำกิจกรรมอื่นๆด้วย เช่น การรำ การเล่นยิมนาสติก แต่ด้วยความรู้สึกว่าเป็นกิจกรรมที่มีรูปร่างหน้าตาภายนอกเป็นส่วนเกี่ยวข้องจึงทำให้รู้สึกว่าคุณเองไม่เหมาะสมเพราะแตกต่างจากเพื่อนคนอื่น

ภาพที่ 4.46

วัยเด็กของอินดี

หมายเหตุ. ภาพในช่วงวัยเด็กของอินดี. จาก *Instagram*, โดย Indy Johnson, 2564, (<https://www.instagram.com/p/CJ0Wkt6r9ih/?hl=th>)

เล่นบาสตั้งแต่ประมาณ ป.1 เป็นนักบาส ตอนแรกคือ เราไม่ได้สนใจในเรื่องนางแบบนางงาม เราสนใจในเรื่องฉันอยากจะเป็นนักบาสเยาวชนทีมชาติ ตรงนี้เราเต็มทีมาก เริ่มจากตอนเด็กๆ อินดีไม่แข็งแรง เป็นเด็กที่ป่วยง่ายมาก คุณครูที่เป็นโค้ชทีมบาสก็แบบลองมาเล่นเพื่อจะได้แข็งแรง ก็เลยลองดู แล้วก็รู้สึกที่เราถนัด เราชอบแล้วก็เล่นยาวมาตลอดเลย จนเข้ามัธยม แล้วหลังจากนั้นก็มาจับพลัดจับผลูมาเป็นนางแบบ ตอนเด็กๆก็ทำกิจกรรมทั่วไปเลยคะ คุณแม่อยากให้รำเหมือนพี่สาว ก็ลอง ยิมนาสติก ก็ลอง ไม่รอดสักอย่าง เพราะยืนรวมกับเพื่อนก็จะมีเราโดดมา 1 คน เราค่อนข้างรู้ตัวเองด้วยว่าเราไม่เหมาะ ความมั่นใจในตอนเด็กเราก็ไม่ได้เยอะ (อินดี จอห์นสัน, สัมภาษณ์, 22 พฤศจิกายน 2565)

หลังจากนั้นอินดีก็ได้เข้าสู่วงการนางแบบจากการชักชวนและการติดต่อให้ไปทำงานและไปประกวดนางแบบจึงทำอินดีได้เริ่มต้นในอาชีพนางแบบอย่างจริงจังมากขึ้น

ภาพที่ 4.47

ความสามารถด้านการเป็นนางแบบของอินดี

หมายเหตุ. อินดี (คนกลาง) ในรายการประกวด The Face Thailand. จาก YouTube, โดย TheFaceThailand, 2558, (<https://www.youtube.com/watch?v=-e43Cunwt8o>)

ช่วงประมาณม.ต้น เราหยุดเล่นบาสไป เพราะเข่ามันไม่ค่อยโอเคแล้ว แล้วก็มีความที่เป็นเพื่อนแม่ในบริษัทอยากให้เราทำงานตรงนี้ก็เลยลอง ลองดูมีคนติดต่อมาลองไปดู ตอนแรกเราก็ไม่ อะไรคือการไปนั่งยืม แล้วอินดีเป็นเด็กที่ไม่ค่อยยืมด้วย จำไม่ได้ด้วยซ้ำค่ะว่าเริ่มต้นยังไงแต่ประมาณปีสองปีก็เริ่มมีคนแนะนำ ติดต่อให้ไปประกวด The Face ก็เลยลองดู แต่ก่อนหน้านั้นอินดีเคยไปประกวด Elite Model เป็นการประกวดนางแบบ แล้วเราก็เข้ารอบไปด้วยอายุ 14 แบบงๆคนเดียวที่แบบเด็กมาก แล้วรู้สึกว่ามันเหมือนจะเป็นใบเบิกทางที่มีคนติดต่อให้ไปเดินแบบ ตั้งแต่งานนักศึกษาไปจนถึงการถ่ายแบบ แล้วเราก็เริ่มทำๆ หยุดๆมาตลอด จนประมาณ 15 16 ก็เต็มทีกับตรงนี้ไปเลย (อินดี จอห์นสัน, สัมภาษณ์, 22 พฤศจิกายน 2565)

การสั่งสมทุนทุนของอินดีเริ่มต้นจากการสั่งสมทุนทางร่างกาย จากการเล่นกีฬา ตั้งแต่ในวัยเด็กนอกจากจะทำให้ร่างกายมีความแข็งแรงมากขึ้นยังทำให้อินดีมีรูปร่างที่สูง และรูปร่างที่

ผมซึ่งทำให้ได้เปรียบกับการเข้าสู่วงการแบบด้วยความเหมาะสมของรูปร่าง และการเข้าสู่วงการนางแบบ ทำให้อินดีได้เริ่มสั่งสมทุนทางวัฒนธรรมในเรื่องความสามารถของการเดินแบบและบุคลิกภาพ และจากคุณสมบัติของการมีทุนทางกายภาพและทุนทางวัฒนธรรมนี้สามารถขยายไปสู่ทุนทางเศรษฐกิจได้ด้วยเช่นกัน

อีกหนึ่งประเด็นที่เห็นได้จากบทสัมภาษณ์ คือ ประเด็นเรื่องของความไม่มั่นใจในวัยเด็กจากการทำกิจกรรมแล้วรู้สึกที่ตนเองแตกต่างจากเพื่อน ด้วยความที่อินดีมีเชื้อสายอเมริกันจึงทำให้ลักษณะหน้าตาและสีผิวเป็นไปตามชาติกำเนิด

อินดีเป็นลูกครึ่ง และความเป็นลูกครึ่งของเรามันเข้มมาก ๆ และด้วยความที่หนูมีพี่น้องด้วย และพี่สาวกับน้องชายสาวมาก หนูเหมือนพ่อคนเดียว ก็เกิดการเปรียบเทียบพอเวลาเราไปข้างนอกกับที่บ้าน ตอนเด็กๆมีอยู่แล้ว กลับมาร้องไห้บอกแม่ว่า หนูอยากขาว ไม่อยากเป็นแบบนี้ เราไม่ชอบ ทำไมต้องว่าด้วย กลับมาโมโหร้องไห้ทุกวัน พอเริ่มโตมาวันที่เราเริ่มมาเป็นนางแบบ หนูก็รู้สึกว่าคนที่ว่าไม่มีใครมาถึงจุดนี้ได้สักคน และอินดีก็ไม่ต่างกลับไม่ตอบโต้ มันเป็นเรื่องของการจัดการความคิดตัวเองยังไง อินดีโชคดีที่คนรอบข้าง และคนในครอบครัวให้กำลังใจตลอดเลยก้าวผ่านมาได้

(อินดี จอห์นสัน, สัมภาษณ์, THE STANDARD Daily, 2563)

จริงๆอินดีมองว่า จะบอกว่ามันเป็นเรื่องปกติก็ไม่ถูก แต่ในวัยที่อินดีเด็กๆ กระแสเรื่องสีผิวมันก็ยังไม่ได้เท่าทุกๆวันนี้ มันก็จะมีบ้างที่แบบคนจะเรียกว่า “นิโกร” แต่อินดีก็โชคดีที่อินดีเรียนโรงเรียนรัฐบาลธรรมดา แต่อินดีไม่ได้โดนเพื่อนบูลลี่ เราไม่แน่ใจนะว่าเป็นเพราะครอบครัวเพื่อนทุกคนในชั้นเรียนเราปลูกฝังมาดีหรืออย่างไร แต่ว่าอินดีนับครั้งที่โดนได้เลย แต่ถ้าเกิดเวลาเราไปเดินห้างหรือไปไหนกับที่บ้าน ด้วยความที่ คุณแม่ พี่สาว น้องชาย ทุกคนในบ้านขาวหมด อินดีเหมือนคุณพ่อคนเดียว ทุกคนก็จะมองแล้วก็พูดแบบเด็กคนนี้ใคร อันนี้เก็บมาเลี้ยงหรอ ซึ่งส่วนใหญ่เกิดจากคำพูดของคนที่ไม่ดีแล้วด้วยซ้ำที่อยู่ในสังคมทั่วไป จริงๆก็โดนเป็นเรื่องปกติเลยนะ แต่ถามว่าเรามองเป็นเรื่องปกติมีก็ไม่มี

(อินดี จอห์นสัน, สัมภาษณ์, 22 พฤศจิกายน 2565)

ถึงแม้การมีผิวสีของอินดี้เกิดจะจากความธรรมชาติ ซึ่งมาจากการที่มีคุณพ่อเป็นชาวอเมริกันเชื้อสายแอฟริกา แต่ก็มี การถูกล้อเลียนและทำให้ความธรรมชาติเป็นเรื่องที่ดูแปลกแยกและเป็นค่านิยมในด้านลบ โดนการนำคำที่ใช้ในการเหยียดสีผิวอย่างคำว่า “นิโกร” มาใช้ จนทำให้อินดี้รู้สึกว่า การเป็นคนผิวสีนั้นเป็นสิ่งที่แยจจนไม่อยากจะ มีผิวสีนี้ สังคมเป็นสิ่งที่ทำให้ทัศนคติในการมองตนเองของอินดี้ เป็นไปในทางลบและปฏิเสธตนเองในช่วงแรก แต่ในทางเดียวกันการเปลี่ยนสังคมจากโอกาสในการทำงานที่ทำให้อินดี้เข้าสู่วงการการเป็นนางแบบก็ทำให้ทัศนคติของอินดี้เปลี่ยนไปและยอมรับตนเองได้มากขึ้น นอกจากการเปลี่ยนสังคมแวดล้อมแล้วยังมาจากการปลุกฝังของครอบครัวในเรื่องของการจัดการความคิดของตนเองก็เป็นส่วนหนึ่งในการยอมรับตนเองด้วยเช่นกัน

หลังจากที่อินดี้ได้เข้าสู่วงการนางแบบได้ช่วงระยะหนึ่งและกำลังจะมีโอกาสที่จะได้เดินทางไปทำงานต่อที่ต่างประเทศแต่ในช่วงนั้นเกิดเหตุการณ์โรคระบาดโควิด-19 จึงทำให้การเดินทางไปทำงานที่ต่างประเทศต้องหยุดชะงักลง ประกอบกับทีมพี่เลี้ยงนางงามสนใจที่จะส่งอินดี้ เข้าประกวดนางงาม จึงทำให้อินดี้ได้เข้าสู่วงการการประกวดนางงาม ซึ่งต้นทุนของการเป็นนางแบบของอินดี้ทำให้อินดี้มีทุนทางวัฒนธรรมที่สามารถทำให้อินดี้สามารถต่อยอดได้ในวงการนางงาม

*พิธีกร : ทำไมถึงมาประกวดนางงามเพราะว่าน่าจะจะไปทำสายนางแบบเพราะว่า ดูเก๋
ดูตอบโจทย์กับวงการ Model มากกว่า*

อินดี้ : ตั้งแต่แรกก็มีแพลนว่าจะไปต่างประเทศทำงานด้านนางแบบ แต่ว่าโควิดด้วย และก็บวกกับว่าพี่เอมกับพี่เอื้อ(พี่เลี้ยง) รู้จักกับพี่สาวของอินดี้ ก็เลยมีโอกาสว่าสนใจ มั้ย ถ้าสนใจก็พี่เอมก็พร้อมที่จะส่งเรานะ มีโควิดแล้วเราก็เลยไม่ได้ไปก็ลองดูก็แล้วกัน พอพี่เอมส่งไปเรียนเดินแบบนางงามก็รู้สึกว่ามันสนุก เออ หรือเราชอบบริป่าว จั๊นเราก็ ลุยเต็มที

(อินดี จอห์นสัน, สัมภาษณ์, TVPOOL OFFICIAL, 2564)

ส่วนหนึ่งที่ทำให้เราอยากประกวด และต้องสู้ให้สุด คือ เรามีปมที่แบบในวัย เด็กเราไม่มั่นใจเลย แต่เราอยากให้เด็กที่เป็นเหมือนเรา ไม่ต้องเป็นผิวเข้มเท่านี้ก็ได้ แค่เป็นการตากแดดหรืออะไรก็ตามทำให้เค้ารู้สึกว่ามันมั่นใจได้ เป็นส่วนหนึ่งที่เรามี เรื่องนี้ตั้งแต่เด็ก เราไม่ได้อยากเห็นคนอื่นมารู้สึกว่าคุณตัวเองด้อย เราเลยอยากทำให้เค้า ดูว่ามันทำได้จริงๆ

(อินดี จอห์นสัน, สัมภาษณ์, 22 พฤศจิกายน 2565)

ภาพที่ 4.48

อินดี้ ชนะการประกวด มิสแกรนด์ปทุมธานี 2020

หมายเหตุ. อินดี้ ได้เป็นตัวแทนจังหวัดปทุมธานีเพื่อประกวดมิสแกรนด์ไทยแลนด์ 2020. จาก *เปิดข่าว Online*, โดย opwnews, 2563, (<http://opwnewsthailand.com/2020/07/20/ปทุมธานี-12-สาวงามประกวด/>)

หลังจากนั้นในปี พ.ศ.2563 อินดี้ได้เข้าประกวดมิสแกรนด์ปทุมธานี 2020 และชนะการประกวด จึงเป็นตัวแทนของจังหวัดปทุมธานีเพื่อเข้าร่วมการประกวดมิสแกรนด์ไทยแลนด์ 2020 และได้รับตำแหน่งรองชนะเลิศอันดับที่ 1 และเนื่องด้วยสถานการณ์โควิด-19 ทำให้ไม่สามารถจัดประกวดมิสแกรนด์ไทยแลนด์ 2021 ได้ อินดี้จึงได้รับการแต่งตั้งให้เป็นผู้ดำรงตำแหน่งมิสแกรนด์ไทยแลนด์ 2021 เป็นตัวแทนประเทศไทย ในการประกวดมิสแกรนด์อินเตอร์เนชันแนล

ภาพที่ 4.49

อินดี้ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นมิสแกรนด์ไทยแลนด์ 2021

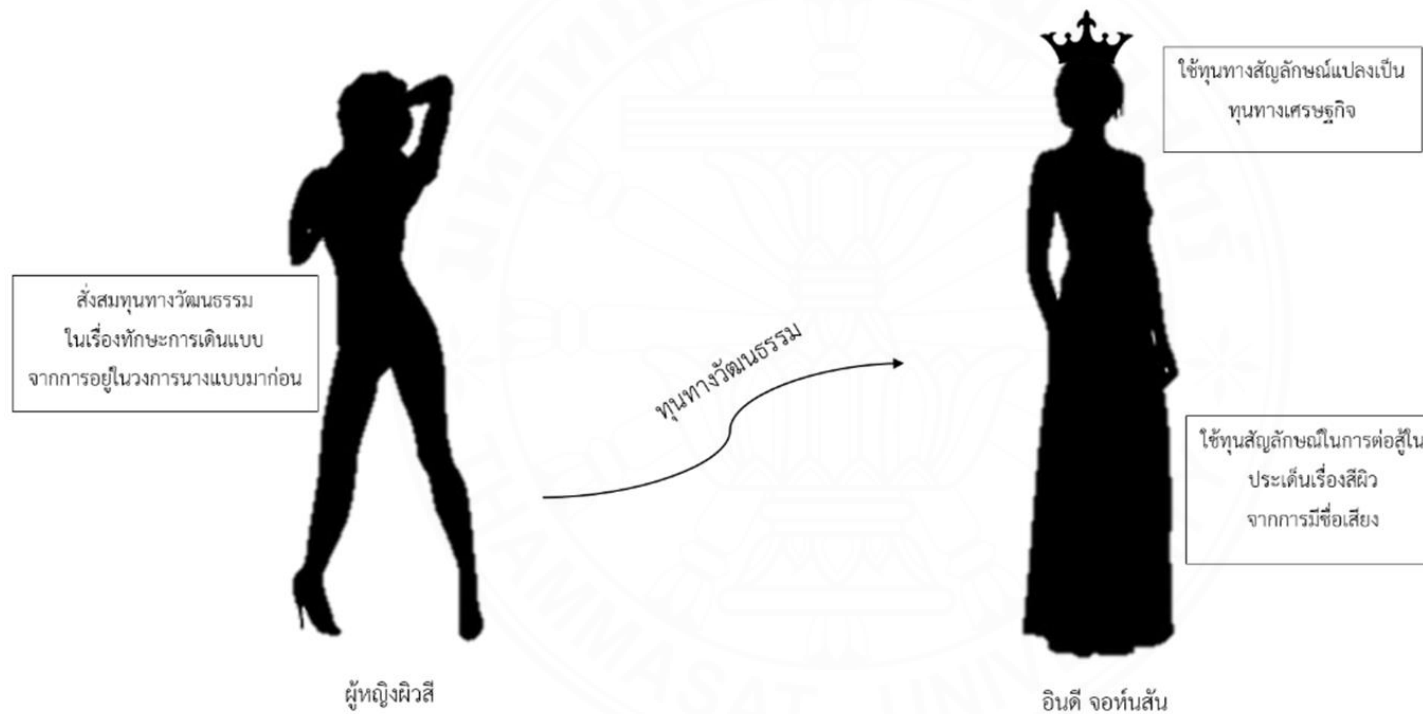
หมายเหตุ. เป็นการแต่งตั้งเพื่อเป็นตัวแทนประเทศไทยในการประกวดมิสแกรนด์อินเตอร์เนชันแนล. จาก *MATICHON ONLINE*, โดย มติชน, 2564, (https://www.matichon.co.th/lifestyle/social-women/news_2976555)

จากกรณีศึกษาทั้ง 3 กรณี อินดี้ เป็นนางงามเพียงคนเดียวที่ไม่ได้ชนะเลิศการประกวดเป็นผู้ชนะเลิศ แต่ได้รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับหนึ่งซึ่งประกวดในปีเดียวกันกับน้ำซึ่งก็คือ ปี 2020 แต่ในปี 2021 มีสถานการณ์โควิด-19 ระบาดทำให้ไม่สามารถจัดการประกวดหาสาวงามเพื่อเป็นตัวแทนไปประกวดในเวทีระดับโลกได้ ทางกองประกวดเวทีมิสแกรนด์ไทยแลนด์จึงแต่งตั้ง อินดี้ ซึ่งเป็นรองอันดับหนึ่งในปี 2020 ให้เป็นตัวแทนไปประเทศไทยในปี 2021 ไปประกวด ถึงแม้ว่าอินดี้ จะไม่ได้เป็นผู้ชนะเลิศการประกวดแต่การที่อินดี้สามารถเข้ามาเป็นสาวงามที่ได้รับรางวัลและเป็นตัวแทนประเทศไทยนั้นก็ทำให้เห็นว่าการสร้างมายาคติความงามในแบบของการมีผิวสีนั้นเกิดขึ้นได้บนเวทีการประกวดนางงามที่เป็นพื้นที่ในการสื่อสารและเปลี่ยนภาพจำของความงามไปได้ ซึ่งความตั้งใจในการตัดสินใจเข้าสู่การประกวดของอินดี้ก็เป็นจุดประสงค์ที่ต้องการจะสร้างความมั่นใจให้กับคนอื่นๆในสังคมที่มีสีผิวเช่นเดียวกันให้มีความมั่นใจในรูปร่างและสีผิวของตนเอง

ภาพที่ 4.50

การสั่งสมทุนและการแปลงทุน ของ อินดี จอห์นสัน

หมายเหตุ. แผนภาพแสดงการเปลี่ยนแปลงทุนเพื่อสื่อสารและต่อสู้กับมายาคติในพื้นที่เวทีการประกวดนางงาม. โดย ปาณิสรา พานแก้ว

4.3 การสื่อสารกับการประกอบสร้าง การธำรงรักษา และผลที่เกิดจากความงาม

การศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ของการสื่อสารกับการต่อสู้มายาคติความงามของนางงามมิวสิคซึ่งผู้วิจัยได้เลือกการศึกษาเป็นแบบกรณีศึกษาผ่านนางงามมิวสิค 3 คน ได้แก่ เมญา นนธวรรณ ฌรรวรรณ น้ำ พัชพร จันทรประดิษฐ์ อินดี อินดี จอห์นสัน ซึ่งเป็นนางงามที่มีลีลาที่นอกเหนือจากมายาคติหลักของนางงามที่สามารถเป็นผู้ชนะการประกวดและสร้างภาพจำใหม่ให้เกิดขึ้น หลังจากที่ได้ศึกษาภูมิหลังกับการสังสมและการขยายทุนจนทำให้เห็นจุดเริ่มต้นและสาเหตุของการพยายามสร้างความหมายใหม่ให้กับความงามแล้ว ในหัวข้อนี้ผู้วิจัยต้องการจะนำเสนอข้อมูลในส่วนของ จิตสำนึก และทัศนคติที่ลึกลงไปซึ่งเป็นเหตุผลของการสร้างการกระทำที่ต้องการจะเปลี่ยนแปลงความหมายของความงามในสังคมโดยการผ่านสื่อสารของกรณีศึกษา โดยผู้วิจัยนำเสนอในด้าน ทัศนคติ จนนำไปสู่กระบวนการสร้างความหมายของความงาม การธำรงรักษา และผลที่เกิดจากความงาม

4.3.1 ทัศนคติต่อความงาม

การศึกษาในส่วนของกรมองทัศนคติต่อความงามเป็นส่วนแรกที่จะเป็นจุดเริ่มต้นของการประกอบสร้างความงามในแบบของกรณีศึกษาทั้ง 3 กรณี ทัศนคติต่อความงามที่มีต่อตนเองเป็นสิ่งที่เห็นจุดเริ่มต้น ซึ่งอาจจะเป็นไปตามมายาคติของสังคม หรือมีปัจจัยอื่น ๆ ที่เป็นจุดเปลี่ยนและมีอิทธิพลต่อทัศนคติของการมองตนเอง จนทำให้เกิดมีทัศนคติต่อความงามที่มีอยู่ในสังคม ในหัวข้อนี้ผู้วิจัยจึงนำเสนอทัศนคติใน 2 ส่วนคือ ทัศนคติต่อการมองตนเอง และ ทัศนคติที่มีต่อมายาคติความงามในสังคม

4.3.1.1 นนธวรรณ ฌรรวรรณ

เราไม่เคยมองตัวเองเหมือนที่คนอื่นชอบว่า เรามองกระจกแล้วเรารู้สึกว่าเราสวย แต่คิดแค่ว่าที่เราเป็นแบบนี้เราผิดหромมากกว่า มองแล้วเรารู้สึกว่าเราทำอะไรไม่ได้นอกจากเราต้องภูมิใจในสิ่งที่เรามี
(นนธวรรณ ฌรรวรรณ, สัมภาษณ์, วัตถุประสงค์มาคุย, 2557)

ทัศนคติที่เมญามีต่อตนเองในเรื่องความงามนั้นแตกต่างจากสิ่งที่สังคมรอบข้างพยายามที่จะบอก ถึงแม้ความคิดเห็นที่มาจากสังคมรอบข้างมีผลกับความรู้สึกของเมญา แต่จากบทสัมภาษณ์เราจะเห็นได้ว่าไม่ได้มีผลกับทัศนคติ แม้สังคมรอบข้างจะตัดสินว่าการมีรูปลักษณ์

ภายนอกในลักษณะนี้ หรือการมีผิวสีเข้ม คือผู้หญิงที่ไม่สวย แต่ในความรู้สึกของเมญ่ากับมองว่าตนเองนั้นสวย และสุดท้ายก็รับรู้และยอมรับและเลือกที่จะภูมิใจในความเป็นตัวเอง

พิธีกร : เรื่องสีผิวตอนที่ประกวด มีความกังวลบ้างมั๊ย เพราะว่าเมืองไทยไม่เคยมีนางงามผิวสีมาก่อน

เมญ่า: จริงๆในใจเมญ่าคิดอยู่เสมอว่าอยากเป็นผู้หญิงไทยคนแรกที่สร้างพื้นที่หรือว่าทำให้ดูเป็นตัวอย่างว่าผู้หญิงผิวสี สีแทนที่สวย และหลายๆคนสามารถทำแบบนี้ได้และมีที่ยืนในสังคมแบบนี้ได้ค่ะ ก็เลยเขียนบ่นไอจีเหมือนกันว่า “ขอเมญ่าเป็นตัวแทนสาวผิวแทนทั่วประเทศ มาทำหน้าที่คราวนี้เพื่อให้ทุกท่านได้มีพื้นที่ยืนกันในสังคมค่ะ”

(นนธวรรณ ธรรมวรรณ, สัมภาษณ์, ฐิติเกิดมาคุย, 2557)

ถึงแม้ว่าการไม่เคยมีนางงามผิวสีมาก่อนจะทำให้เป็นภาพจำว่า สาวผิวสีเข้มไม่สามารถเป็นนางงามได้ แต่การไม่เคยมีใครเป็นแบบนี้มาก่อนก็เป็นจุดที่ทำให้เมญ่ารู้สึกแตกต่างจากคนอื่นและนำมาใช้เป็นจุดเด่น จากคำว่า “การเป็นคนแรก” นอกเหนือไปจากการต่อสู้เพื่อความหมายของตนเองก็คือการต่อสู้เพื่อเป็นตัวแทนของคนกลุ่มเดียวกัน

เมื่อทำความเข้าใจและยอมรับตนเองได้ เมญ่าจึงเลือกที่จะนำสีผิวที่ถูกกรอบของสังคมกดทับไว้มาเป็นจุดเด่นของตนเอง และพยายามที่จะสร้างความหมายใหม่ของสังคมในเรื่องความงาม ซึ่งเมญ่ามองทัศนคติต่อความงามของสังคมนั้นมาจากการปลูกฝังของครอบครัว

เอาจริงๆด้วยความที่เมญ่าเป็นเด็ก ในยุคปี 90 ก็จะถูกเติบโตมาใน generation ที่มีคาดหวังจากผู้ใหญ่แล้วก็เค้ายังไม่ได้เปิดโลกเหมือนเรา เค้ายังไม่ได้เปิดเหมือนตอนที่เมญ่าเป็นแม่แล้ว ตอนนี้เป็นแม่แล้วเรารู้แล้วว่าเราจะสอนลูกเรายังไง จะให้ลูกเปิดกว้างยังไง แม้กระทั่งทัศนคติต่อโลก ต่อความสวย ต่อทุกสิ่งบนโลก ลูกควรจะคิดยังไง เพื่อที่จะ respect คนอื่น แต่สมัยนั้นอะมันไม่มีการ respect มันคือการฉันทิกว่าคนนั้นฉันทิกว่าคนนี้ ในยุคเรานั้นคือเป็นแบบนี้มันถูกเปรียบเทียบกับมาตลอด แม้กระทั่งที่เราเป็นเด็กอะไรคือการที่เราเป็นเด็กตัวเล็กๆต้องมาเปรียบเทียบกับคนอื่นว่าแบบทำไมเพื่อนถึงสวยกว่า ทำไมเพื่อนถึงได้ไปเป็นนางร่าอยู่ข้างหน้า แต่ทำไมฉันไม่ได้เป็นทำไมครู

ถึงไม่เลือกฉันนั่นคือสิ่งที่เมญ่าเจอตอนเด็ก เพราะว่า เมญ่าไม่ได้เป็นพิมพ์นิยมไง ตอนนั้นเราไม่ใช่พิมพ์นิยมของความสวยหรือความน่ารักของเด็กเค้าก็อยากเห็นเด็กขาวๆน่ารักๆ แล้วแบบเด็กดำคนนึงยกมืออยากจะ เป็นนางรำด้วย แต่ครูก็ไม่มองอะ เพราะว่า beauty standard ไง เอาจริงๆ beauty standard มันเกิดจากความที่คนเป็นไม่ได้แล้วอยากเป็น นั่นคือสิ่งที่เมญ่ามอง ทำไมตอนนี้ beauty standard มันเปลี่ยนไป แม้กระทั่ง living standard ก็เปลี่ยนไป เพราะเราคาดหวัง ว่าแบบ ผู้หญิงจะต้องแต่งงาน จะต้องมีงานใหญ่ๆ ในขณะที่ต้องเป็นภาระพ่อแม่ เป็นภาระตัวเอง ต้องเป็นหนี้อีกหลายล้านเพื่อที่จะสร้างงานงานเดียว เพราะอะไร มันเป็นความคาดหวังจากคนรอบข้าง คนทั่วไป เพราะเค้าอยากเป็น มันมาใส่ในตัวเรา พอมันมาใส่ในตัวเรา เราก็เลยรู้สึกว่าคุณรู้สึกน้อยเนื้อต่ำใจ จากที่เราจะมองว่าคุณจะทำยังไงฉันถึงจะไปได้ตรงนั้นมันเปลี่ยนไป ในยุคนั้นเราจะไม่คิดว่ายังไงฉันถึงจะไปได้ตรงนั้น เด็กก็คนที่เปลี่ยนสิ่งลบให้มาเป็นสิ่งบวกในอายุเท่านั้น เด็กมันเลยเรียนรู้ที่จะ accept ว่าโอเคฉันดีไม่พอ ฉันทำไม่ได้ ฉันไม่โอเคฉันผิวแบบนี้ ฉันไม่ได้สวย หลายๆอย่างที่มีมันเป็นคำดูถูกคำสบประมาทของผู้ใหญ่อะ แล้วผู้ใหญ่ก็ไปสอนลูก เพื่อนๆเรานี่แหละที่มาว่าเรา เราเติบโตมาในโรงเรียนที่ไม่ได้เห็นว่าเราป้อปูล่า แต่พอเราเปิดตัวเข้ามาใน University ที่เป็นแบบ international ทุกคนแบบ You so beautiful มันเลยทำให้เรารู้ แต่เมญ่าโชคดีที่เมญ่าเห็นตัวเอง ก่อน แล้วก็โชคดีที่เมญ่ามีโอกาสมาเรียนในหลากหลายพื้นที่ เลยเรียนรู้ที่จะ respect nation respect outside สิ่งรอบตัว เค้าเรียกเอกลักษณ์ อัตลักษณ์ของแต่ละคน เมญ่ามองทุกคนว่าสวย แต่เราก็ต้องยอมรับด้วยนะว่าเราไม่สามารถไปบังคับคนอื่นให้เค้ามองแบบเดียวกับเรว่ามันสวย ก็ sorry ที่ you ไม่สามารถมองเห็นความงามในโลกนี้ในหลากหลายได้ แต่ I มองได้และ I ก็รู้สึกว่าอยากจะ respect

(นนธวรรณ ธรรมวรรณ, สัมภาษณ์, 31 ตุลาคม 2565)

จากบทสัมภาษณ์ด้านบนเป็นบทสัมภาษณ์ที่แสดงให้เห็นถึงสาเหตุของการมีทัศนคติต่อสิ่งต่างๆ ซึ่งเมญ่ามองว่า การมีทัศนคติต่อสิ่งใดบนโลกเกิดมาจากการปลูกฝังของครอบครัวและและความคิดของสังคมในยุคสมัยใดสมัยหนึ่งซึ่งจะแตกต่างจากปัจจุบัน จากในวัยเด็กของเมญ่าที่เจอกับประสบการณ์ในชีวิตที่คนรอบข้างทำให้เมญ่าเข้าใจว่ารูปร่าง ลักษณะของตนเองไม่ใช่ความงามที่เป็นความนิยมของสังคมและเมญ่าไม่ได้คิดว่าเป็นสิ่งที่มันถูก ดังนั้น เมื่อเปลี่ยนสังคมนรอบข้างและเปลี่ยนทัศนคติไปตามสังคมใหม่เมญ่าจะยอมรับตนเองและยอมรับในความแตกต่างของผู้อื่นได้ และในทางหนึ่งก็เลือกที่จะต่อสู้กับประเด็นเรื่องสีผิวเพียงแค่ว่าทัศนคติของตนเองเท่านั้น แต่ในฐานะของความเป็นแม่ เมญ่าก็ยังคงเลือกที่จะปลูกฝังทัศนคติของความเคารพซึ่งกันและกันให้กับคนรุ่นลูกเพื่อให้วิถีคิดของสังคมเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น นอกจากนี้เมญ่ายังมีทัศนคติต่อคำว่า “ผิวสี” ซึ่งในสังคมไทยมักจะถูกนำมาใช้เรียกผู้หญิงที่มีผิวสีเข้มหรือผิวสีอื่นๆที่นอกเหนือจากผิวขาวว่า

คำว่า ผิวสี ถูกใช้ในประเทศไทยเพื่อ define คน แอฟริกัน-อเมริกัน หรือคนที่เค้าผิวดำ คำนี้มันถูก mix กับคนไทยมานานเท่าไร ผิวสี ผิวดำ เมญ่าเคยคุยกับฝรั่งบอกว่า คนไทยมองว่าเมญ่าผิวดำ แล้วก็ตอนไปประกวด(ระดับนานาชาติ) ก็ไปคุยกับเพื่อนๆว่าเจอเรื่อง attack มา ว่าหลายคนในประเทศ เค้า Against เมญ่าที่เมญ่าได้ม่งเพราะว่าเมญ่าผิวดำ เพื่อนเมญ่าบอกว่า where is your black color if you 're black what about me การใช้คำที่ผิดเนี่ยมันทำให้ถูกใช้เรียกผิดก็เหมือนคนเมื่อก่อนพูดว่า คนดำ แกมันผิวดำ เพราะว่าอะไรเพราะว่าเค้าคิดว่าคำนั้นอะมันใช้ด้วยกันได้ แล้วก็คิดวาก็แกคล้ายๆเค้าไง ก็เลยประเมินว่าเป็นอย่างนั้นอะ เมญ่าเลยรู้สึกว่ามันน่าจะไม่ใช่สิ่งที่ต้อง define เพราะสุดท้ายแล้วมันก็คือตัวเค้า มันก็คือเอกลักษณ์ของเค้า สุดท้ายแล้วก็เรียกชื่อฉันสิ ฉันก็มีชื่ออะ ฉันแค่รู้สึกว่ฉันมีความสวย และอยากจะให้เด็กๆมี inspiration ในแบบที่ฉันเป็น ซึ่งถ้าคนเค้าเห็น เค้าจะรู้ว่า เมญ่าเป็นยังไงนะ เมญ่าคือผู้หญิงผมดำ ตรง ยาว ในตอนนั้นอะนะ ผิวสีแทน และผิวเสมอกัน

(นนธวรรณ ฌรรวนธร, สัมภาษณ์, 31 ตุลาคม 2565)

ถึงแม้ในสังคมมักจะชอบใช้คำว่า “ผิวสี” กับบุคคลที่มีสีผิวเข้มในสำหรับความคิดของเมญ่ากลับมองว่าเป็นการแบ่งแยกสีผิวอย่างชัดเจนมากยิ่งขึ้น ซึ่งในความคิดของเมญ่ามองว่าการมองและนิยามบุคคลใดบุคคลหนึ่งควรจะมาจากเอกลักษณ์และอัตลักษณ์ของบุคคลนั้นๆ มากกว่าการนำสีผิวมาเป็นสิ่งที่นิยามบุคคล หรือเป็นสิ่งที่ใช้ตัดสินบุคคล แต่ถึงอย่างไรก็ตามในการประกวดความงามก็เป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้สำหรับการต้องถูกตัดสินและถึงแม้การมีผิวสีเข้มในประเทศไทยจะไม่ใช่ความนิยมของลักษณะความงามมากนักแต่เมญ่าก็เลือกที่จะนำสิ่งนี้มาเป็นจุดเด่นแทนการเป็นจุดด้อยของตนเอง

4.3.1.2 พัชรพร จันทรประดิษฐ์

เราก็ต้องยอมรับว่าสีผิวแบบเราไม่เป็นที่ยอมรับเท่าไรในสังคมไทย (พัชรพร จันทรประดิษฐ์, สัมภาษณ์, The reporters TV, 2563)

หนูให้คะแนนความสวยของหนู 10 คะแนนเลย หนูต้องถามกลับว่า ความสวยในนิยามของคุณคืออะไร เราต้องคิดก่อนว่าร้อยคนก็คือร้อยมาตรฐาน เพราะความสวยมันมีสวยเหลือing สวยหมวย สวยแบบคม หนูไม่ได้มองว่าหนูต้องสวยเหมือนคนอื่น เพราะว่าสิ่งที่พ่อแม่ให้มาคือสิ่งที่ประเสริฐที่สุด และหนู proud กับเรื่องนี้มาก และหนูไม่จำเป็นต้องเปลี่ยนอะไรเลย (พัชรพร จันทรประดิษฐ์, สัมภาษณ์, Facebook แอนนา, 2563)

จากบทสัมภาษณ์ข้างต้น โดยเฉพาะในส่วนที่กล่าวว่า “หนูให้คะแนนความสวยของหนู 10 คะแนนเลย” แสดงให้เห็นถึงทัศนคติความงามของ น้ำ พัชรพร ในเรื่องความมั่นใจและการที่จะเลือกนิยามและกำหนดความงามของตนเอง โดยผ่านการมองว่า ความสวยมีหลากหลายรูปแบบเราจึงสามารถเป็นหนึ่งในรูปแบบของความสวยนั้นได้ ดังนั้น จุดเริ่มต้นของการมีทัศนคติในเรื่องความงามของการเป็นผิวหญิงผิวสีในสังคมที่มีมายาคติว่าผู้หญิงสวย คือ ผู้หญิงผิวขาว คือ การต้องยอมรับตนเองและมองให้เป็นจุดเด่น เมื่อยอมรับในตนเองได้แล้วจึงผลักดันตนเองให้เข้าสู่พื้นที่ที่จะสามารถสร้างความมั่นใจให้กับผู้อื่นได้ การที่ น้ำ เป็นผู้หญิงผิวสี ซึ่งอาจจะเป็นความงามที่ไม่ได้ถูกยอมรับมากนัก แต่นั่นก็เป็นปัจจัยทำให้ น้ำ อยากรมาเป็นตัวแทนของกลุ่มคนเหล่านี้เพื่อที่จะสร้างจุดยืนและความมั่นใจให้กับกลุ่มผู้หญิงหรือกลุ่มคนอื่นๆที่มีลักษณะเช่นเดียวกันได้รับรู้ถึงการมีตัวตนอยู่ในสังคมของกลุ่มคนเหล่านี้

หนุ่ยอยากยืนตรงนี้เพราะยังมีหลายคนที่เป็นเด็กที่ไม่กล้าทำตาม
ความฝันของตัวเองเพียงเพราะกลัว ความสูง หรืออะไรก็แล้วแต่ที่เป็น
จุดบกพร่อง ข้อบกพร่องคุณต้องรู้ให้มันดีที่สุด และคุณหาสิ่งที่มันดีกว่ามา
กลบสิ่งนั้นเพื่อให้ทุกคนไม่มองสิ่งนั้น
(พัชรพร จันทระประดิษฐ์, สัมภาษณ์, อีจันบันเทิง, 2563)

จากบทสัมภาษณ์ข้างต้นทำให้เห็นถึงทัศนคติที่มีต่อความงามของ น้ำ อีก
ประเด็นหนึ่ง คือ หากเรามองความงามของตนเองในเรื่องของรูปลักษณ์ภายนอกเป็นสิ่งที่
ข้อบกพร่อง ก็ควรจะรู้และยอมรับในข้อบกพร่องนั้น และยังคงหาสิ่งที่ดีกว่ามาเพื่อให้คนอื่นมองสิ่ง
ดีสิ่งอื่นๆนอกจากข้อบกพร่องของตนเอง

ภาพลักษณ์ของนางงามในอดีตกับกับปัจจุบัน มันก็ต่างกันเยอะ
นะ เพราะว่าเมื่อก่อนนางงาม ต้องเดินช้าๆ เอียงคอนิดๆ ต้องตัวขาว
ต้องสูง เดินกับรองเท้าเป็นตุ้ปลา ซึ่งในปัจจุบันหนุ่ยมองว่ามันไม่ใช่
นางงามมันมีอะไรมากกว่านั้น หนุ่ยมองว่ามันแตกต่างกับเมื่อก่อนมาก
เพราะว่าในปัจจุบันนางงามต้องเป็นกระบอกเสียงที่ช่วยคนจริงๆ อะไรก็
ได้ที่คุณทำเพื่อสังคม ทุกวันนี้นางงามต้องเป็นกระบอกเสียงได้จริงๆซึ่ง
มันทำให้แตกต่างกับเมื่อก่อน หนูว่ามันคือนิยามของนางงามในปัจจุบัน
เรื่องอะไรก็ได้ที่ช่วยสังคม
(พัชรพร จันทระประดิษฐ์, สัมภาษณ์, The reporters TV, 2563)

นอกจากประเด็นในเรื่องความงามภายนอกแล้ว น้ำ มองว่า นางงามใน
ยุคนี้จะต้องมีความงามในมิติอื่นซึ่งนอกเหนือจากความงามภายนอกที่ถึงแม้จะไม่ได้ตรงตามมายาคติ
แต่เราจำเป็นต้องมีความงามในมิติอื่นๆ เช่น ความงามของจิตใจที่ทำเพื่อส่วนรวม และอีกประการที่
สำคัญคือ การเป็นกระบอกเสียงให้กับคนบางกลุ่มได้ ความงามของนางงามในส่วนที่มากกว่าความงาม
ภายนอกนี้ยังสามารถสะท้อนความงามของผู้หญิงในสังคมยุคปัจจุบันว่า ควรจะมีความงามในส่วน
อื่นๆประกอบกันด้วย

4.3.1.3 อินตี จอห์นสัน

ตอนเด็กๆเราก็อิงตามเทรนด์เนาะ ทารองพื้นมาคนละสีเลย ทุกอย่างเราก็จะต้องมองว่าพี่สาวเราทำยังไงทำไมแต่งหน้าออกมาแล้วมันดูน่ารักจัง เราเข้าใจมาตลอดเลยว่า “สวยเท่ากับขาว” “สวยเท่ากับผมต้องตรง” คือ ด้วยความที่ตอนเด็กทุกคนมันก็ต้องเห็นสื่อทางทีวี ทุกๆอย่างหรือ Social Media หรือเว็บต่างๆ ดู เต๋ย จรินทร์พร มันก็ต้องเป็นอย่างนั้นแล้ว จนพอเริ่มทำงานนางแบบ เราก็รู้สึกว่ามันไม่ใช่ ความสวยจริงๆมันมีมากกว่านั้นเยอะมากเลย แต่เราก็อิงไม่เข้าใจนะว่า ความสวยมันคืออะไร จนพอเราเริ่มที่จะทำงานนางแบบค่อนข้างเยอะ ก็รู้สึกแล้วว่าทำไมเวลาเราถ่ายแบบมันมีทั้งคนผิวขาว คนผิวสี และแบบเรา และรูปออกมาเราเห็นแล้วเรารู้สึกภูมิใจ ก็รู้สึกแบบจริงๆเราไม่ได้แยะ เราก็โอเคนะ แต่ก็ยังไม่ได้อคิดที่ว่าตัวเองสวยที่สุด จนคุณแม่บอกกับเราตลอดว่า ถ้าเกิดไม่มั่นใจในตัวเอง อินตีไม่สามารถทำอะไรได้เลยนะ เพราะอินตีไม่สามารถรอให้ทุกคนมาพูดได้ว่า อินตีสวยที่สุด อินตีสวยมาก เพราะ คำว่าสวยแต่ละคนไม่เหมือนกัน

ตั้งแต่วัยนั้นจนข้ามหาลัยประมาณ 18 19 ก็เริ่มละ อินตีต้องกระจกเลยนะ และอินตีก็จะมองตัวเองแล้วพูดตลอดเลยว่า สวย บางคนอาจจะมองว่าบ้าหรือเปล่า แต่ถ้าคิดอีกมุมหนึ่ง ก็คือ เราไม่สามารถรอให้ทุกคนมาบอกเราได้ว่าเราสวย แล้วถ้าเราต้องมารับฟังคอมเมนต์ของทุกๆคน ตลอดเวลา เค้าอาจจะแนะนำว่า พี่ว่าแบบนี้ดีกว่าม๊ัย แต่มันไม่ใช่ทุกคนจะบอกว่าสวย สวยที่สุด มันไม่ใช่ เพราะฉะนั้นอินตีมองว่า ความสวยคือการที่เรามั่นใจมากจากข้างในตัวเอง แล้วมันไม่ได้เกี่ยวเลยว่า สีผิว หน้าตา อะไรยังไง มันขึ้นอยู่กับคุณพอใจในรูปร่างของตัวเองมากแค่ไหน คนอาจจะมองว่า อินตีก็พูดได้ลิ อินตีไม่ได้แยะ มันอยู่ในเกณฑ์ที่มันไปได้ แต่ตอนเด็กๆมา มันก็ไม่ได้มาถึงแบบนี้ วันที่เราอยากจะทำฟิลเลอร์ไปเลย ฉันทอยากสวย อยากจะเป็นแบบนี้ ไม่ใช่ว่าอินตีไม่พอใจในตัวเอง แต่รู้สึกว่ามันไปได้อีก เพราะฉะนั้นทุกอย่างมันขึ้นอยู่กับใจอย่างเดียวเลย

(อินตี จอห์นสัน, สัมภาษณ์, 22 พฤศจิกายน 2565)

ทัศนคติต่อการมองความงามของตนเองของ อินดี้ เริ่มจากการมองตนเองเปรียบเทียบกับสื่อต่างๆที่เปิดรับในวัยเด็ก ซึ่งส่วนใหญ่ในสื่อมักจะนำเสนอความสวยงามที่เป็นไปตามมายาคติความงามว่า “สวยจะต้องมีผิวขาว” ซึ่งจุดเปลี่ยนของทัศนคติของอินดี้ก็คือ การที่อินดี้เปลี่ยนสังคมแวดล้อมเข้าสู่วงการนางแบบที่ทำให้เห็นความหลากหลายและความแตกต่างจึงทำให้ตนเองมองความงามเปลี่ยนไป

เริ่มจากการมีความมั่นใจในตนเองและจะพยายามปรับปรุงความงามของตนเองอย่างไรก็ได้หากเป็นความพึงพอใจของตนเอง

อินดี้ก็คิดถึงจุดที่เป็นผิวสีของตัวเองออกมาให้มันเด่น คนมองว่าผิวสีเป็นอย่างนั้นอย่างนี้ พูดตรงๆว่าสมัยก่อนผิวสีไม่ได้เป็นที่นิยมในประเทศไทย หนูทำทุกสิ่งทีหนูจะสามารถทำได้ที่จะทำให้เค้ายอมรับเรา พอโตมาเรารู้เลยว่าจริงๆเราไม่ต้องพยายามทำให้คนอื่นยอมรับเราก็ได้ แค่เราเป็นตัวเราเองทุกคนจะยอมรับเราเอง

(อินดี้ จอห์นสัน, สัมภาษณ์, THE STANDARD Daily, 2563)

สำหรับอินดี้ ถึงแม้จะเริ่มต้นมองความงามของตนเองด้วยการพยายามทำให้ผู้อื่นยอมรับ แต่สุดท้าย การยอมรับตนเองได้ก็เป็นทางออกของการเริ่มต้นมองความงามของตนเอง และเช่นเดียวกันเมื่อสีผิวของตนเองไม่ได้เป็นที่นิยมในสังคมที่อยู่ก็เลือกที่จะใช้ความไม่นิยมนี้ทำให้เป็นจุดเด่นมากกว่าจุดด้อยการเป็นนางงามไม่ใช่เพียงปลดลือกความคิดตนเองเท่านั้นแต่ยังทำเพื่อแสดงให้ผู้อื่นเห็นว่าการมีสีผิวและรูปลักษณ์ภายนอกที่ไม่ได้ตรงตามมายาคติไม่ใช่ขีดจำกัด

อยากให้คนอื่นรู้สึกจริงๆแล้วผิวสีมันเป็นได้หลายอย่าง ไม่ใช่แค่ว่าเป็นนางแบบ เป็น Model เราสามารถเป็นได้ทุกอย่างที่เราอยากจะเป็น

(อินดี้ จอห์นสัน, สัมภาษณ์, THE STANDARD Daily, 2563)

อินดี้มองถึงทัศนคติความงามในสังคมว่า ความงามเป็นสิ่งที่หลากหลายซึ่งมากจากความแตกต่างในประเด็นต่างๆ เช่น เชื้อชาติ ความคิด ความเชื่อ และทัศนคติในแต่ละพื้นที่ ดังนั้นการนำรูปลักษณ์ภายนอกมาตัดสินความงามจึงเป็นเรื่องที่ไม่ควร

สมมติว่าวันนี้คนไทยไปยืนอยู่ที่แอฟริกา คนที่นั่นก็จะไม่ได้มองเรานี้คือเป๊ะของเค้า เหมือนกันถ้าเกิดการที่เค้ามาอยู่ที่ไทย หรืออย่างอินดี้อยู่ที่ไทยอินดี้ก็ไม่ได้สวยเป๊ะสำหรับคนทุกคน เพราะฉะนั้น อินดี้มองว่ามันไม่มีจุดไหนที่วัดได้เลยว่าอะไรคือคำว่า สวยที่สุด บวกกับว่าเห็นประเด็นตอนที่ แอน(ซึลลี่) พูดเรื่อง beauty standards หรือคำว่า size beauty อินดี้มองว่ามันเป็นอะไรที่สื่อชัดเจนมากเลยว่าเค้าต้องการแคให้คนมั่นใจในแบบของตัวเอง ทุกคนสามารถสวยในแบบของตัวเอง ไม่ว่าจะรูปร่างแบบไหน มันง่ายมากๆเลย อินดี้มองว่าการมี beauty standards มันคือการลดคุณค่าของคน อินดี้ไปฟังคำนิ่งมาของวง BTS (ศิลปินเกาหลี) บนโลกนี้ไม่ใช่เกิดมาแล้วเราไม่สวยไม่หล่อ แต่เพราะว่าเค้าบัญญัติคำว่าสวย คำว่าหล่อของเค้าไว้แล้ว เราก็เลยไม่ได้ถูกใจสำหรับคนทุกคน แต่จริงๆแล้วทุกคนเกิดมาถ้าเรามั่นใจเราดูดีหมด อินดี้เชื่อแบบนั้น บวกกับเราทำงานตรงนี้ อินดี้เห็นนางแบบหลายรูปแบบมากๆ Plus size ตัวเล็ก ผิวลี แบบไหนก็ตาม อินดี้มองว่าการที่เราจะอยู่แต่ละที่ตรงไหนแต่ละคนก็มองไม่เหมือนกัน เพราะฉะนั้นไม่อยากให้เอาแค่คำว่า ลีฟิว ลักษณะของเส้นผม ลักษณะทางกายภาพมาวัดกัน มันไม่ใช่เลย (อินดี้ จอห์นสัน, สัมภาษณ์, 22 พฤศจิกายน 2565)

ตารางที่ 4.2

ทัศนคติความงามต่อตนเอง และ ทัศนคติความงามที่มีต่อมายาคติความงามในสังคม

ทัศนคติ ความงาม	นวนิธาธรณ ฌรรวนธร	พัชรพร จันทรประดิษฐ์	อินดี จอห์นสัน
ทัศนคติความ งามต่อตนเอง	<p>การมองความงามของ ตนเองแตกต่างจากที่ สังคมบอกว่าเป็นคนไม่ สวย</p> <p>การเข้ามาประกวด เพราะอยากจะเป็น ผู้หญิงคนแรกที่เป็น ตัวอย่างให้กับผู้หญิง สีว่าสามารถมีพื้นที่ใน สังคมได้</p>	<p>ประเมินความสวยของ ตนเองว่าเป็นคนที่สวย</p> <p>อยากเป็นผู้ชนะการ ประกวดเพราะเห็นว่า ยังมีคนอื่นมากมายที่ไม่ กล้าทำตามความฝันของ ตนเองเพราะมองว่า เป็น คนผิวสี และมองว่าควร เพิ่มเติมข้อดีในด้านอื่นๆ ให้กับตนเองเพื่อไม่ให้คน อื่นให้ความสำคัญแต่ เพียงรูปลักษณ์ภายนอก</p>	<p>พยายามบอกกับตนเอง ว่า ตนเองสวย และดึง ความเป็นผิวสีของ ตนเองให้ขึ้นมาเป็น จุดเด่น</p> <p>การเข้ามาประกวดและ อยากจะเป็นผู้ชนะ เพราะอยากแสดงให้ สังคมเห็นว่า สีผิวไม่ใช่ ข้อจำกัดในการจะ ประสบความสำเร็จเพียง ในบางอาชีพแต่สามารถ จะเป็นได้ทุกอย่างไม่เว้น แม้กระทั่งนางงาม</p>
ทัศนคติที่มีต่อ มายาคติความ งามในสังคม	<p>มาตรฐานของความงาม (beauty standard) เกิดจากความคาดหวัง ของคนบางกลุ่ม ที่ อยากจะเป็นสิ่งนั้นแต่ ไม่สามารถที่จะเป็นได้ และสร้างกรอบของ สังคมขึ้นมา</p>	<p>การเป็นนางงามในยุคนี้ แตกต่างจากเมื่อก่อน คือ ต้องมีคุณสมบัติที่ มากกว่าความสวยจาก ภายนอก เช่นความสวย จากทัศนคติ การทำเพื่อ สังคม</p>	<p>ความสวย คือ ความ มั่นใจจากภายใน สีผิว หรือ หน้าตา ไม่ได้ เกี่ยวข้องและเป็นสิ่งที่ ตัดสินความสวย</p>

ตารางที่ 4.2

ทัศนคติความงามต่อตนเอง และ ทัศนคติความงามที่มีต่อมายาคติความงามในสังคม (ต่อ)

ทัศนคติ ความงาม	นนธวรรณ ฌรวรรณ	พัชรพร จันทรประดิษฐ์	อินดี จอห์นสัน
ทัศนคติที่มีต่อ มายาคติความ งามในสังคม (ต่อ)	ทัศนคติต่อความงาม เป็นสิ่งที่ไม่ควรจะให้คำ จำกัดความว่าควรเป็น อย่างไร เพราะ แต่ละ คนมีเอกลักษณ์เป็นของ ตนเอง		ในแต่ละสังคม มีทัศนคติ ในเรื่องความงามแตก ต่างกัน ฉะนั้น จึงไม่ สามารถเอาบรรทัดฐาน ความงาม ที่เป็นลักษณะ ทางกายภาพ สีสผิวมา เป็นตัวตัดสิน และการมี beauty standards มัน คือ การลดคุณค่าของคน

การจะสื่อสารความหมายของความงามที่นางงามผิวสีทั้ง 3 กรณีศึกษาพยายามจะสร้างและเปลี่ยนแปลงกรอบของสังคมนั้น เริ่มต้นมาจากการสื่อสารกับตนเองให้ทัศนคติความงามต่อตนเองที่ดี และรู้จักในคุณค่าความงามของตนเองก่อน ถึงแม้สังคมภายนอกจะพยายามครอบงำความคิดด้วยมายาคติหลักที่ถูกสร้างขึ้นมาเป็นเวลายาวนาน แต่การยืนยันต่อทัศนคติของตนเองซึ่งอาจจะผ่านจุดเปลี่ยนจากการเปลี่ยนสังคมหรือการเข้าไปอยู่ใน แวดวงที่เปิดกว้างจนกลั่นกรองออกมาเป็นความเชื่อมั่นและมั่นใจในตนเอง และตีความหมายของการมีผิวสีที่เคยถูกมองว่าเป็นความหมายของแง่ลบให้ขึ้นมาเป็นจุดเด่น เมื่อเปลี่ยนทัศนคติของตนเองได้แล้วจึงพยายามจะผลักดันตนเองให้เข้าสู่พื้นที่ที่จะสามารถสื่อสารได้เข้าถึงวงกว้างได้มากยิ่งขึ้น ในที่นี้คือ การประกวดนางงาม และการสามารถเป็นผู้ชนะในการประกวดความงามท่ามกลางกระแสความงามที่ตรงข้ามถือเป็นการท้าทายกับมายาคติของสังคม ทั้งนี้ก็เพื่อเป็นแบบอย่าง สร้างความมั่นใจ สร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้อื่นที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน และเพื่อเปลี่ยนทัศนคติต่อความงามของสังคมเพื่อไม่ให้มีใครต้องถูกรอบของสังคมกดทับจนเกิดความเจ็บปวดในใจเช่นเดียวกับตนเอง

ทัศนคติที่มีต่อมายาคติความงามในสังคม กรณีศึกษามองว่า มาตรฐานความงามเป็นสิ่งที่ถูกนำมาสร้างมาตรฐานความคิด เกิดจากความคาดหวังของคนบางกลุ่มที่ต้องการจะเป็นในสิ่งนั้นๆ ซึ่งความคิดและความคาดหวังนี้เกิดมาจากการปลูกฝังของสถาบันต่างๆ ทั้งการศึกษา เจือปนไขความเป็นอยู่ของยุคสมัย ที่ทำให้ความคิดของคนปิดกั้นหรือเปิดกว้างในความแตกต่างต่อสิ่งต่างๆ รวมถึง ความงามด้วยเช่นกัน ดังนั้น การจะเปลี่ยนความคิดและกรอบของสังคม ควรจะเริ่มมาจากการปลูกฝังความคิดที่ทำให้คนเรายอมรับและเปิดกว้างในความแตกต่าง ในมุมมองของความงาม กรณีศึกษามองว่า ความสวยมาจากความมั่นใจภายใน และควรมีความสวยที่มากกว่าความสวยภายนอก เช่น ความสวยในมิติอื่นๆ ความงามด้านจิตใจ การเป็นตัวแทนหรือทำเพื่อสังคมและคนอื่น ๆ โดยเฉพาะการเป็นผู้ที่มีพื้นที่และความสามารถที่มากพอในการจะสื่อสารออกสู่สังคมภายนอก และอีกหนึ่งประเด็นคือ การไม่ควรเอาลักษณะทางกายภาพมาตัดสินความงาม เพราะ ในแต่ละพื้นที่ แต่ละภูมิภาค แต่ละประเทศล้วนแล้วแต่มีความแตกต่างกัน ทั้งรูปลักษณ์ภายนอกที่เกิดจากเชื้อชาติ ความคิด ความเชื่อและทัศนคติ ดังนั้น ความงามของแต่ละพื้นที่แตกต่างกัน รูปลักษณ์ภายนอกมาจึงเป็นสิ่งที่ไม่ควรถูกตัดสินด้วยเช่นกัน

4.3.2 การสร้างความหมายงามของนางงามผิวสี

หลังจากที่ได้ศึกษาทัศนคติในการมองความงามทั้งต่อตนเอง และ ทัศนคติต่อมายาคติความงามในสังคมของกรณีศึกษาแล้ว ในหัวข้อนี้ผู้วิจัยจะต้องการจะนำเสนอข้อมูลในส่วนของ การสร้างความหมายของความงามของนางงามผิวสี โดยจะเริ่มต้นจากกระบวนการสร้างความหมาย การธำรงรักษาความงาม และ ผลที่เกิดจากความงาม เพื่อที่จะทำให้ได้เห็นมายาคติความงามชุดใหม่ที่ถูกสร้างขึ้นมาเป็นอย่างไบบ้าง และเพราะเหตุใดนางงามผิวสีที่เป็นกรณีศึกษาจึงต้องสร้างความหมายชุดนี้ขึ้นมา รวมไปถึงการเลือกที่จะรักษาและยืนยันต่อการมีความงามในรูปแบบของการมีผิวสีที่ตรงข้ามกับความงามกระแสหลัก และผลของการที่เป็นผู้ที่เลือกจะสร้างและมีความหมายของความงามในรูปแบบนี้เป็นอย่างไรทั้งผลต่อตนเอง และผลต่อสังคม

4.3.2.1 การประกอบสร้างความหมายของความงาม

กระบวนการประกอบสร้างความหมายของความงามที่จะสามารถเป็นความหมายที่มีอยู่ในสังคมได้นั้น กรณีศึกษาทั้ง 3 กรณี เริ่มต้นสร้างมาจากการเข้าสู่พื้นที่การประกวดนางงาม ดังนั้น ในหัวข้อนี้จึงเป็นการสร้างความหมายในส่วนของ การเริ่มต้นเข้าสู่วงการนางงามและเมื่อเข้าสู่วงการนางงามมีการสร้างความหมายอย่างไรด้วย โดยในหัวข้อนี้ผู้วิจัยจะแบ่งข้อมูลเป็น 2 ส่วน ได้แก่ กระบวนการสร้างความหมายของความงาม และ วิธีการสร้างความงาม

(1) กระบวนการสร้างความหมายของความงาม

ในหัวข้อนี้ผู้วิจัยต้องการศึกษาในส่วนของ กระบวนการสร้างความหมายของความงาม คือ การเริ่มต้นนิยามความงามของตนเอง กรณีศึกษาเริ่มในส่วนใดและเริ่มต้นอย่างไร

1. นนชวรรณ ฌรรวนธร

การเริ่มต้นสร้างความงามในแบบของเมญ่าเริ่มต้นมาจากการเริ่มเปลี่ยนทัศนคติตนเองให้มีความมั่นใจมากยิ่งขึ้น การสร้างความงามที่เป็นผลมาจากสังคมรอบข้าง การเปลี่ยนสังคมที่อยู่จึงทำให้เห็นว่าทัศนคติความงามในเรื่องรูปลักษณ์ภายนอกเปลี่ยนไป จากที่เคยอยู่ในสังคมที่มองว่าผู้หญิงผิวสีไม่สวย แต่เมื่อมาอยู่ในสังคมที่มีทัศนคติเรื่องสีผิวแตกต่างจากเดิมจึงทำให้ไม่ได้อยากเปลี่ยนแปลงตนเองและรู้สึกดีและมั่นใจในตนเองมากขึ้น

พิธีกร : แต่สังเกตว่าถ้าเราอยู่เมืองนอกจะเป็นคนละแบบเลย เค้าจะรู้สึกว่าคุณมีเสน่ห์มาก เซ็กซี่ และก็มีแรงดึงดูด ไร้โซ่โซ่

เมญ่า : รู้ค่ะ ตั้งแต่ย้ายมาอยู่มหาวิทยาลัยอินเดียนั้นนอลก็รู้สึกว่ากลายเป็นแบบป๊อปมาก เพื่อนอยากมีสีผิวเหมือนหนูมาก

พิธีกร : แปลกนะ ชาวต่างชาติหลายประเทศอยากมีผิวสีแบบคนไทย แต่เราเองกลับอยากจะมีผิวสีขาวแบบเค้า เพราะงั้นภูมิในสีผิวของตนเอง แต่ตอนเด็กๆต้องผ่านมาเยอะมากใช้ไหม นานขนาดไหนกว่าเราจะยอมรับตัวเองได้

เมญ่า: ก็จนถึงม.6 อะค่ะ เพราะหนูอยู่โรงเรียนมาตั้งแต่เด็กจนถึงม.6 แต่เพิ่งมาเปลี่ยนตอนมหาวิทยาลัยก็ 3 ปีที่เปลี่ยนชีวิตตัวเองที่ภูมิใจในสิ่งที่ตัวเองมีมาก และไม่คิดที่เปลี่ยนเลย

(นนชวรรณ ฌรรวนธร, สัมภาษณ์, วุฒิเกิดมาคุย, 2557)

นอกจากเปลี่ยนทัศนคติของตัวเองผ่านการเปลี่ยนของสังคมรอบข้างแล้ว การมีแบบอย่างให้เห็นก็เป็นสิ่งที่เป็แรงสนับสนุนความมั่นใจได้ด้วยเช่นกัน เมื่อเห็นการประสบความสำเร็จของแบบอย่างที่มีสามารถประสบความสำเร็จได้โดยไม่มีข้อจำกัด จึงทำให้มองได้ว่าความงามไม่ได้มีเพียงลักษณะทางภายนอกเท่านั้น แต่การมีความงามในมิติอื่น ๆ จะทำให้การถูกตัดสินรูปลักษณ์ภายนอกถูกมองข้ามไปได้เช่นกัน

ภาพที่ 4.51

ต้นแบบความงามของเมญ่า

หมายเหตุ. เมญ่า และโอบอล ปาณิสรา ในรายการ ู้ดดีเกิดมาคุย. จาก Sanook.com, โดย Sanook, 2557, (<https://www.sanook.com/women/24885/>)

อันดับแรกเลยคะ ถ้าเป็นสาวผิวสีแทน เมญ่าชอบพี่โอบอลมากคะ เมญ่าดูเค้าแล้วรู้สึกว่ามีใจแทนเค้า เค้าก็เหมือนเป็นแรงบันดาลใจที่ทำให้เราเปิดเผยในสิ่งที่เรามีและรู้สึกว่าไม่ยากเปลี่ยนในสิ่งที่เราเป็น คือทุกคนไม่ได้มองดูว่าเค้าสวยหรือไม่สวย แต่ทุกคนมองว่าผู้หญิงคนนี้เป็นคนที่มีความสามารถและเก่ง ตัวเมญ่าเองก็ใช้พี่เค้านี้แหละคะเป็นแรงบันดาลใจตั้งแต่เด็ก หนูรู้สึกว่าพี่เค้าเป็นคนเก่งคะ แล้วเก่งด้วยความสามารถ เค้าไม่ได้เป็นไอดอลที่จะบอกว่าเค้าเป็นคนหน้าตาดีจนทุกคนต้องอยากสวยแบบเค้า แต่ด้วยความสามารถของเค้าเลิศมากเลยทำให้เค้าดูดี (นนชวรรณ ฉรรวณธร, สัมภาษณ์, ู้ดดีเกิดมาคุย, 2557)

การเปลี่ยนแปลงทัศนคติเป็นจุดเริ่มต้นของการเริ่มมีการกระทำบางอย่างเพื่อจะเปลี่ยนแปลงวิถีคิดของสังคมให้ได้โดยเมญ่ากล่าวถึงการเริ่มต้นเข้าสู่การประกวดด้วยเหตุผลว่า

ถ้าเป็นภาวะตอนที่เราเลือกที่จะประกวด คือ เมญ่าประกวด 2 ครั้ง คือ 2011 กับ 2014 ตอน 2011 ไม่ได้คิดว่าตัวเองสวยอะไรเลย ไปเพราะว่า อยากรู้ว่าเราทำอะไรได้บ้าง และก็บวกกับที่จะมาประกวดปีนั้น เมญ่าไปประกวด Asian Super

Model มา ก็เจอพี่คนหนึ่งที่เค้าเคยประกวด Miss world มาที่เค้าไปประกวดด้วยกัน เค้าเลยบอกว่า น่าจะไปประกวดจิงเลยเมญ่า เหมาะ แต่เราฝึใจมาตลอดชีวิตว่าอย่างนี้แหละหรือ เราคงเหมาะแค่ทางนางแบบ นั่นคือ เหตุผลว่าทำไมเราถึงไปนางแบบ เพราะความคิดของเราตอนเด็ก เราคิดแค่ว่าเราไม่ได้สวย เราแค่เก้ เราสามารถมั่นใจตัวเองว่าเราเก้ได้ ฉะนั้น ฉันทจะเอาตัวรอดบนเส้นทางที่ไม่ได้เอาหน้าตาและความงามได้ ดังนั้นเมญ่าก็เลยเลือกอยู่ 2 อย่าง ไม่นางแบบก็ร้องเพลง ไม่งั้นก็เป็นนักกีฬา เพราะว่าสิ่งเหล่านี้มันใช้ความสามารถพิสูจน์แล้วก็เห็นกันต่อหน้า แต่ก็อย่าลืมนะว่าการประกวดนางงามและการประกวดนางแบบมันก็ยังต้องเป็นคนอื่นเลือกเรา ไม่เหมือนกับกีฬา ไม่เหมือนกับร้องเพลง ถ้าร้องเพลงแล้วก็ฟาด คนอื่นก็เห็นแล้วก็คนนี่ต้องชนะก็คือชัดเจนแต่นางงามแล้วก็นางแบบ มันมีกรรมการมันมีบุคคลที่สาม บุคคลที่สี่ที่เป็นคนเลือกเรา ฉะนั้น เราเหมือนจะต้องเตรียมใจว่าแบบถ้าชนะก็ได้ ถ้าแพ้ก็ต้องยอมรับ ฉะนั้นปี 2011 ก็คือพูดตรงๆว่า ไม่ได้คิดขนาดที่จะต้องได้มั่งแต่อย่างน้อยก็ได้รู้ว่าประสิทธิภาพของเราที่อยู่ในท็อปสูงได้อยู่ แต่หลังจากปีนั้นค่อนข้างที่จะ heart broken พอสมควรกับหลายๆอย่าง ตัวเมญ่าเองมาจากสายกีฬา ฉะนั้นความแพร่ทุกอย่างมันชัดเจน แต่พอมาประกวดเรารู้สึกว่าในปีนั้นเราเห็นว่าเราไม่ได้อยากอยู่ในสถานะของผู้หญิง 30 คนมานั่งสู้กัน แล้วก็ความแบบไม่แพร่อะ เรารู้สึกว่าเราไม่โอเคกับสิ่งนี้ เราก็เลยฝึใจว่า โอเคฉันจะไม่ประกวดอีกแล้ว

พอ 2014 มันด้วยหลายปัจจัยบวกกับตอนนั้นตัวเองไม่ได้เป็นนางงามและแต่ก็ยังเป็นแฟนนางงาม ปีนั้นรู้สึกจะมีปีของ miss universe แล้วมันจะมีตราบ่ากันหนักมาก นี่ก็ด้วยพลังอินเนอร์ แฟนนางงามแรงอะก็อยากจะทำมือแทน แต่เราไปเวทีนั้นไม่ได้ เพราะว่าเราประกวดจากเวทีนี้แล้ว ซึ่งตอนนั้น ND (National Director) เค้ายังเป็นคนเก่าอยู่ ซึ่งคนเก่าเค้าจะไม่เอาเวทีจากเรา เราวางแผนแล้วว่า เราอยากไป universe ก็จริงแต่ว่าหลายปัจจัยมันไปไม่ได้ บวกกับตอนที่ประกวด 2014 ผู้จัดคนเก่าปี 2011 เค้า

ไม่ได้อยู่แล้ว บวกกับมีช่องทางเพิ่มมี fast-track ฉะนั้นมันมี fast-track ฉันทก็สามารถทำให้คนเห็นได้ว่าฉันมีประสิทธิภาพ เมญ่าทำอะไรได้ เมญ่าเป็นนักกีฬา เมญ่าร้องเพลงได้ เมญ่าเป็นนางแบบ ฉะนั้นเมญ่าก็จะเอาอันนี้มาสู้ อย่างเมญ่าจะได้เข้าที่อป 5 หรือ ที่อป 10 แน่นอน เราไม่ได้คิดอยู่แล้วตั้งแต่ต้นว่าเราเป็นคนสวย แต่เรารู้แค่ว่าเราเป็นคนที่สามารถทำได้ เรามีประสิทธิภาพพอที่จะอยู่ตรงนั้นได้ เราจะอยากจะนิยามคำว่าสวย ไม่ใช่แค่หน้าตาแต่เป็นองค์ประกอบโดยรวม และก็บวกกับหลายปีติดๆ แค่นั้นที่เมญ่าประกวดตอนปี 2011 ยังโดนแฟนนางงามตำหนาย่อยๆเลย อย่างคนที่เค้าไม่ได้ชอบหรือคนที่เชียร์คนของเค้า ตำดับเปิด สารพัดของเค้า เราก็ไม่รู้ว่าการที่มีพี่เลี้ยงสมัยนั้นอะ พี่เลี้ยงคนนั้นก็จะมีอิจฉาคคนนี้ เค้าก็จะมาใส่ความ แบบนี้มันละครหรืออะ พอปี 2014 มันคนละฟีลเลยเพราะเรารู้แล้วว่ามันจะต้องเจออะไรบ้าง ฉะนั้นเหมือนตัวดิฉันได้ถูกการวอร์มอัพมาแล้ว เพราะฉะนั้นฉันก็พร้อมในการที่จะสู้ทุกอย่าง กับเพื่อนๆเราก็เหมือนเดิม เราเฟรนด์ลี่ กับเพื่อนๆเราช่วยเพื่อนๆเหมือนเดิมด้วยความที่เราเป็นคนนิสัยแบบนี้เราก็จะมีทีมเพื่อนของเราที่จะแบบพอรู้ว่าเมญ่าน่าจะใกล้ๆเข้า นางก็จะพี่เมญ่าที่ต้องทำให้ได้นะ หนูคิดว่าเค้าน่าจะถามคำถามนี้ คือเพื่อนเข้ามาถาม เค้าน่าจะถามแบบนี้ที่ต้องตอบแบบนี้ เราก็แบบฟิลิ่งมันก็ดีเินาะ ปีนั้นเราก็เลยไม่รู้สึกรู้ว่าเราต้องแข่งขัน ต้องมาสู้รบกับคู่แข่งด้วยกัน แต่เรารู้สึกแค่ต่างคนต่างมีฝันแล้วก็ถ้าได้ก็โอเค ไม่ได้อย่างน้อยก็ขอให้ได้ดีกว่าปีที่แล้ว (2011)

(นนธวรรณ ธรรมวรรณ, สัมภาษณ์, 31 ตุลาคม 2565)

จากบทสัมภาษณ์ของเมญ่าถึงการตัดสินใจเข้ามาประกวดนางงาม

ก่อนหน้าที่จะเข้าสู่วงการนางงามเมญ่าเคยอยู่ในวงการของการเป็นนักร้อง นักกีฬาและเดินแบบมาก่อน ในครั้งแรกที่เมญ่าตัดสินใจมาประกวดเพียงเพราะอยากพิสูจน์ความสามารถของตนเองและเมื่อมาเจอสถานการณ์ในการประกวดจึงทำให้รู้ว่าตนเองไม่ได้ชอบการประกวดที่ต้องถูกคนอื่นตัดสิน แต่จุดเปลี่ยนที่ทำให้ตัดสินใจกลับมาประกวด คือ เหตุการณ์การประกวดที่เมญ่ากล่าวถึงในบทสัมภาษณ์ว่า “ปีนั้นรู้สึกจะมีปีของ miss universe แล้วมันจะมีดราม่ากันหนักมาก นี่ก็ด้วยพลังอิน

เนอร์แพนนางงามแรงอะก็อยากจะทำมือ” คือ การประกวด Miss universe ในปี 2014 ในปีนั้นมี กระแสสังคมที่วิพากษ์วิจารณ์นางงามที่ชนะการประกวดว่าไม่เหมาะสมในเรื่องของรูปร่างที่ความสูงไม่มากและแลดูท้วมเมื่อสวมชุดว่ายน้ำหากเปรียบเทียบกับผู้ที่ได้รองชนะเลิศที่สูงและมีหุ่นผอมบางจนทำให้ผู้ที่ชนะการประกวดในปีนั้นตัดสินใจที่จะสละตำแหน่งและคืนตำแหน่งให้กับกองประกวด เป็นจุดหนึ่งที่ทำให้เมญาเห็นถึงการถูกต่อต้านจากการมีบรรทัดในเรื่องของความงามที่ถูกตัดสินด้วยรูปร่างเป็นตัวกำหนด จึงทำให้เธอยุติการเปลี่ยนแปลงมาตรฐานความงามนั้น ถึงแม้ตนเองจะไม่ได้ประสบกับปัญหาเช่นเดียวกันกับในกรณีนี้ แต่เมญาก็เป็นผู้หญิงที่มีสรีระที่ไม่ใช่มาตรฐานของความงามเช่นกัน

ภาพที่ 4.52

เวฬุรีย์ ดิษยบุตร Miss Universe 2014

หมายเหตุ. นางงามที่โดนกระแสวิจารณ์รูปร่างจนทำให้เมญาตัดสินที่จะลงประกวดนางงาม. จาก DARADAILY, โดย DARADAILY, 2562, (<https://www.daradaily.com/news/84053/read>)

2. พัชรพร จันทรประดิษฐ์

พิธีกร : คิดว่าที่ชนะเป็นเพราะเทรนด์สรีระกำลังมาหรือไม่

น้ำ : หนูมองว่าตรงนั้นไม่ใช่ชนะ เพราะหนูเป็นคนหนึ่งที่สู้อะไรก็สู้ และก็ถ้า

คุณวางแผนมาดี เล่มเกมเก่ง คุณเอาลงไปเลย ซึ่งเราวางแผนมา

ตั้งแต่รอบประกวดจังหวัดแล้ว ซึ่งนั่นแหละคือ ความที่เค้าเรียกว่า

ถ้าผิดพลาดน้อยที่สุดก็ชนะไป

(พัชรพร จันทรประดิษฐ์, สัมภาษณ์, THE STANDARD Daily, 2563)

ในยุคปัจจุบันที่โลกเริ่มเปิดกว้างและเปลี่ยนแปลงไปด้วยการเริ่มยอมรับในความแตกต่างมากขึ้น และความหมายของความงามในประเด็นเรื่องสีผิว ก็เริ่มมีกระแสนิยมในการมีผิวสีว่าเป็นเทรนของความเป็นนานาชาติ และเวทีการประกวดนางงามก็เริ่มมีนางงามที่เป็นผิวสีมากขึ้นจากในยุคก่อน แต่ในทัศนะของน้ำ มองว่า การจะสามารถเป็นผู้ชนะการประกวดได้ไม่ใช่เพียงเพราะตอบสนองเทรนด์ในยุคใหม่ แต่การมีการวางแผนในการประกวดและมีองค์ประกอบอื่นๆที่ดีด้วยก็เป็นองค์ประกอบที่สำคัญเช่นกัน

การมีสรีระที่ดีตามมาตรฐานนางงามเป็นองค์ประกอบที่ทำให้เข้ารอบ แต่ต้องมีองค์ประกอบอื่นด้วย พอเข้าไปในกองประกวดจริงๆ การที่มีรูปร่างที่สวยมันเป็นองค์ประกอบที่ดี แต่อีกทางหนึ่งมันก็โง่งงให้คุณเห็นว่า การที่มีรูปลักษณ์ภายนอกที่สวยอย่างเดียวแต่ข้างในไม่มีอะไรเลยก็ไม่ได้เข้าไป (เข้ารอบ) ดังนั้นแล้วคนที่มีความฝันอยากประกวดนางงาม หนูแนะนำให้เขียนใบสมัครเป็นตัวเอง เป็นตัวเองและเตรียมตัวเองให้พร้อม ตามสังคมให้ทัน (พัชรพร จันทระประดิษฐ์, สัมภาษณ์, PP The Creative, 2563)

ความงามด้านรูปลักษณ์ภายนอกไม่ได้มีแค่เพียงเรื่องของสีผิวเท่านั้น ยังมีความงามในส่วนของรูปร่างและสรีระ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่จะช่วยเปิดโอกาสในการเป็นผู้ชนะการประกวดบนเวทีนางงาม แต่นอกเหนือจากการมีรูปร่างที่ดียังจำเป็นต้องมีความงามในด้านทัศนคติที่จะต้องมีความคิดที่ตามสังคมและยุคสมัยให้ทันด้วย

3. อินตี จอห์นสัน

อินตีเคยเห็นเด็กบางคนที่เป็นเหมือนกันเลย ที่บ้านเป็นแบบไม่ได้ลูกไม่สวย เดียวโตมาต้องไปทำหน้านะ ชัดผิวนะ เหมือนไป Control เค้าทุกอย่างเลย ดูซิวันนี้ดำ เกรอะมาเชียว จริงๆมันไม่ควรพูดแบบนั้นกับเด็ก ถ้าวันหนึ่งอินตีมีลูกแล้วลูกเหมือนอินตี อินตีจะบอกเลยไม่ต้องไปฟังคนอื่น แม่ไม่สามารถห้ามเค้าได้ ฟังคนที่เห็นหนูทุกวัน หนูสวย สวยสำหรับแม่ สวยสำหรับตัวเอง เพราะบ้านอินตีทำอย่างงั้นมาตลอด ถ้าได้เห็นคลิปไวรัลของต่างประเทศ เค้าจะบอกให้ลูกเค้าพูดกับกระจกเลยว่าหนูสวย หนูเก่ง เราอาจจะไม่ได้เป็น

เหมือนทุกคนบนโลก เราไม่ได้ขาว แต่เราก็มีบางอย่างที่ไม่ได้ด้อยไปกว่าคนอื่นเลย มันไม่ใช่เรื่องของความด้อย มันคือ ความต่างในเรื่องของเชื้อชาติ อินดีมองว่าสังคมรอบข้างเกี่ยวมาๆกับทัศนคติไม่งั้น คนจะไม่เกิดอาการซึมเศร้าหรือไม่พอใจในตัวเองเลยเพราะมันเกิดจากการที่คนรอบตัว สังคมด้วย

เราไม่ได้กังวลเรื่องสีผิวในตอนที่เราประกวดเลย อย่างที่บอก อินดีไม่สามารถบอกให้ทุกคนมั่นใจเหมือนอินดีได้ เพราะอินดีพูดได้เต็มปากเลยว่าอินดีเกิดมาอินดีตัวสูง ด้วยหุ่นด้วยอะไรเราด้วย อินดีขอใช้คำว่าเราแอบได้เปรียบในบางเรื่องในเรื่องของการทำงานด้วยซ้ำ แล้วจะบอกว่าย่างอินดียังทำได้เลย มันไม่ใช่ มันต้องพูดในความเป็นจริงของสังคม แต่อินดีมองว่าเวลาที่อินดียืนรวมกับทั้ง 77 จังหวัด ต้องบอกว่าหินมาก เพราะเรามีกันเยอะ วันแรกที่เจอแอบหวั่นใจ แต่เราไม่หวั่นเรื่องสีผิวแต่หวั่นเรื่อง Performance คนอื่นที่มันดีจังเลย แต่อินดีไม่ได้คิดเรื่องสีผิวเลย เพราะอินดีมองว่า ต่อให้คนจะมาคอมเมนต์ยังไงก็ตาม ในแง่ลบแง่ดี แง่บวก อินดีสนใจแค่แง่บวก ถ้าแง่ที่มัน Negative มากๆก็จะไม่สนใจ เพราะเรารู้อยู่แล้ว เราเตรียมใจตั้งแต่แรก อินดีเชื่อว่าหลายๆคนที่เป็นเหมือนอินดีเตรียมใจมากตั้งแต่เกิดที่เราไม่สามารถจะเป็นที่ยอมรับของทุกคนได้ แต่มันขึ้นอยู่กับว่าเราจะสามารถจัดการกับความรู้สึกได้มากแค่ไหน แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นอินดีมองว่ามันขึ้นอยู่กับคนรอบตัว เด็กบางคนแม้อย่างเรียกออยู่เลยอีดำ มันเกิดจากการที่คนรอบตัวตั้งแต่เด็กด้วยนะ อินดีโชคดีที่คนรอบตัวไม่มีใครทำแบบนั้น คุณแม่ คุณยาย หรือคนในบ้าน ซัพพอร์ตเรา ลูกสวย หลานสวย เพราะฉะนั้นมันขึ้นอยู่กับการปลูกฝังตั้งแต่เด็ก ทำให้เด็กมั่นใจด้วย อินดีก็เลยไม่ซีเรียสเลยว่าเรื่องสีผิวในวงการเป็นยังไง

(อินดี จอห์นสัน, สัมภาษณ์, 22 พฤศจิกายน 2565)

การเริ่มต้นสร้างความงามของอินดี้ เริ่มต้นจากการมีทัศนคติต่อตนเองที่ดีมาจากการปลูกฝังของครอบครัว ครอบครัวของอินดี้มักจะพยายามปลูกฝังเรื่องความมั่นใจและมองตนเองในแง่ดี มองเห็นความสวยของตนเอง เพราะไม่สามารถไปบังคับคนอื่นให้มองตัวเราด้วยความพอใจได้ จากการปลูกฝังทัศนคติ ที่ดีของครอบครัวอินดี้ ทำให้มีอินดี้มีทัศนคติต่อความงามในเรื่องสีผิวว่า การมีสีผิวที่แตกต่างกับมายาคติไม่ใช่เรื่องของการเป็นข้อด้อยแต่เป็นเรื่องความแตกต่างของเชื้อชาติ และนอกจากนี้การมีรูปร่างที่สูงและหุ่นที่ดีก็ยังมีส่วนสำคัญมากกว่าในเรื่องการทำงานนางแบบ และการปลูกฝังของสถาบันครอบครัวและสังคมรอบข้างมีผลต่อทัศนคติของคนด้วย นอกจากครอบครัวแล้วทีมพี่เลี้ยงของนางงามก็มีส่วนสำคัญ

ภาพที่ 4.53

ทีมพี่เลี้ยงนางงามของอินดี้

หมายเหตุ. ทีมพี่เลี้ยงนางงามที่มีส่วนในการประกวดนางงามของอินดี้. จาก Instagram, โดย MISS GRAND THAILAND, 2564, (<https://www.instagram.com/p/CUtYnrvYO3/?hl=th>)

จริงๆเลยเริ่มมาจากพี่เอม (พี่เลี้ยงนางงาม) พี่เอมรู้จักกับพี่สาวของอินดี้ พี่เอมเค้าก็รู้สึกว่ามันแปลกมันดูมีอะไรเลยเอามาลอง แต่เราก็อลังเลอยู่ คือจากที่เราเห็น และทุกคนรู้ว่า category ของนางงามคืออะไร มันไม่ใช่เราอะ จนพี่เอมพูดตลอดเวลว่า เราทำได้ จนเรารู้สึกว่า การที่คนๆหนึ่ง จะส่งนางงามได้ ทุกคนรู้ๆอยู่แล้วมันเสียเงินเยอะมาก ตั้งแต่เรียนเดินทำชุด แล้วมีสแกรนด์ประกวดเป็นล้านรอบ อินดี้ก็เลยคิดว่า ถ้าเกิดการที่ใคร

สักคนมั่นใจในตัวเราโดยที่ไม่รู้ว่าจะได้เงินรางวัลหรือได้อะไรกลับไปบ้าง แล้วทำไมเราถึงไม่มั่นใจในตัวเองเลย ถึงแม้พี่เอมจะเป็นดารา มีเงิน แต่ก็ไม่ใช่เรื่องที่จะแบบมาเสียเงินมากมาย ก็เลยรู้สึกว่าการที่เค้าจะเลือกใครที่สวยกว่าเรามากแค่ไหนแต่เค้าเลือกเรา นั่นแปลว่า เรายังต้องมีอะไรดีอยู่บ้างแหละ ก็เลยกะว่าลองดู ตอนแรกก็คิดว่าไม่น่าได้ตั้งแต่ปทุม (ประกวดรอบจังหวัดปทุมธานี) ไปถึงก็แบบทุกคนมาแบบ คำว่า นางงามดอกบัวปทุมธานี แต่เราก็รู้สึกว่าทีมเรารู้สึกกันมาหนักมาก เราเต็มทีมาก ยิ่งไงเราก็ต้องทำให้ได้ แล้วก็ทำได้จริงๆ แล้วก็ไม่ได้คิดว่าตัวเองจะมารอบเดียวแล้วได้ไปถึงรองหนึ่ง (รองชนะเลิศอันดับหนึ่ง)

(อินดี จอห์นสัน, สัมภาษณ์, 22 พฤศจิกายน 2565)

การมีทีมพี่เลี้ยงนางงามที่คอยสนับสนุนทั้งเรื่องกำลังใจ ความมั่นใจ และการวางแผนในการประกวดทั้งเรื่องทักษะ การเตรียมตัวในเรื่องเสื้อผ้าและทรงผมต่างๆ เป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่ช่วยส่งเสริมให้นางงามสามารถเข้าสู่การประกวดได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ตอนเด็กชอบ Naomi Campbell มาก อินดีจะยึดในการที่เค้าแบบ หุ่นแบบนี้ ออกกำลังกายยังไง ลองทำ การโพล่ามุนตัวแบบนี้ ลองทำตามสิ แต่ถ้าเรื่องความมั่นใจหรือการใช้ชีวิตอินดีจะเป็นคนที่แบบว่าอ่านเป็นหนังสือซะมากกว่า อินดีชื่นชอบ วง BTS มาก เพราะเค้าจะมีหลายๆ คำพูดที่ทำให้เรารู้สึกว่า มันไม่ได้จำเป็นที่จะต้องเป็นคนที่หล่อที่สวยที่สุด แต่เรามีอะไรมากกว่านั้นที่ทำให้มันออกมาจนแบบคนนี้สวยที่สุด อินดีเชื่ออย่างนึงเลยว่า คนที่หล่อที่สวยที่สุดมันไม่ได้เกิดจากหน้าตาอะ ลองนึกภาพสวยมากแต่พฤติกรรม Mindset ที่คนคิดติดลบเลย มันเหมือนมีความไม่สวยออกมาจากข้างใน แต่กับบางคนแบบแค่ยมั๊ม แค่ดูเป็นคนจิตใจดีมันจะดูสวยออกมา อินดีไม่ได้โลกสวยนะ แต่อินดีเป็นคนนึงที่ไม่ได้มองคนที่หน้าตาเลย การมีแฟนหรืออะไรก็ตามเราไม่ได้สนใจหน้าตา เพราะเรารู้สึกว่า คนที่มีอะไรที่มันดีจากข้างในมันจะเสน่ห์และมีออร่าออกมาเอง บอกไม่ได้เลยว่าความสวยของแต่ละคนเป็นยังไงเพราะ

อินดี่มองว่า สวยของอินดี คือ เสน่ห์

(อินดี จอห์นสัน, สัมภาษณ์, 22 พฤศจิกายน 2565)

ภาพที่ 4.54

ต้นแบบความงามของอินดี

หมายเหตุ. Naomi Campbell (Fashion Model). จาก REUTERS, โดย Marie-Louise Gumuchian, 2564, (<https://www.reuters.com/lifestyle/naomi-campbell-named-global-ambassador-queens-commonwealth-trust-2021-09-16/>)

เมื่อเห็นบุคคลต้นแบบที่มีสีผิว หรือรูปลักษณ์ที่คล้ายกับตนเอง ชื่อเสียงและประสบความสำเร็จ การมีบุคคลต้นแบบจึงสามารถสร้างความมั่นใจให้กับอินดีได้นอกจากนี้แล้วการต้นแบบหรือแรงบันดาลใจในเรื่องทัศนคติจากบุคคลที่เป็นที่ชื่นชอบก็สามารถสร้างทัศนคติที่ดีต่อความงามของตนเองได้เช่นกัน

(2) วิธีการสร้างความงาม

หลังจากเริ่มต้นนิยามความงามของตนเองในส่วนของทัศนคติ รวมไปถึงเงื่อนไขอื่นๆที่เป็นตัวสนับสนุน วิธีการในการสร้างความงามของกรณีศึกษาเพื่อให้ได้มาซึ่งความงามเป็นอย่างไรบ้าง

1. นนธวรรณ ฌรรวนธ

"พวกกันทั้งบ้าน ผิวหนูเข้มอยู่คนเดียว หนูได้หุ้คุณแม่มาเต็มๆ ค่ะ นอกนั้นก็จะเป็นคิ้ว จมูก และปาก แต่หนูไม่ได้ตาคุณแม่มาเลย แม่จะ

ดาวานดู ส่วนหนู ตาจะเหมือนคุณพ่อคะ ถ้าล้างเครื่องสำอางออก หนู
ไม่ต่างอะไรกับเด็กจีน คือตาเล็กๆ มีสองชั้นแต่หลบใน"

(mgronline.com , สัมภาษณ์, 8 สิงหาคม 2557)

ความงามในด้านรูปลักษณ์ภายนอกเป็นสิ่งที่ เป็นความธรรมชาติและ
ถ่ายทอดมาจากคุณแม่นอกจากความธรรมชาติแล้วก็ยังมี การเพิ่มเติมความงามจากการใช้
เครื่องสำอางเพื่อความงามที่แตกต่างไปจากธรรมชาติในส่วนของใบหน้า ถึงแม้เมญาจะไม่เลือกที่จะ
เปลี่ยนแปลงตนเองในเรื่องของสีผิว แต่ก็ยังมีเงื่อนไขบางประการที่ยังคงต้องพยายามที่จะต้องดูแล
ตนเอง เพราะ เหตุในเรื่องของการทำงาน ถึงแม้จะมีสีผิวที่ไม่เป็นไปตามมายาคติแต่ก็ต้องมีความ
สม่ำเสมอ เรียบเนียน ไม่หมองคล้ำ ที่ยังคงเป็นเงื่อนไขที่ยังต้องมีอยู่

เมญาเป็นคนที่ไม่โดนแดดแล้วดำเร็วมาก ฉะนั้นเมญาระวังตัวเอง
เรื่องแสง เรารู้ว่าเราผิวสีแทน แต่เราชอบแทนเท่านี้พอดีแล้ว แต่ถ้าเราโดน
แดดแล้วมาทำงาน มันคืองานเรา ถ้าสมมติบางที่มันเข้มเกินไปมันจะทำให้
มันดูหมอง เราไม่ได้อยาก represent ของความผิวเข้มแล้วมันดูแบบ
หม่นหมอง เพราะว่าบางทีลูกค้าส่งของมา กินแล้วผิวจะจางใสแบบตัวเอง
แต่ถ้าเมญาแบบเขี้ยวเกินก็ได้ มันก็ยังเป็น product ของการทำงาน นั่น
คือทำไมบางทีเราต้องคิดหลายๆมุม หลายๆด้าน อย่างบางคนเค้าเป็นแบบ
นั่นแต่เค้าก็ใช้ชีวิตของเค้าก็ไม่จำเป็น เมญาเชื่อว่าทุกคนมีบทบาทในสังคม
แต่ละแบบ แต่ละอย่างไม่เหมือนกัน ดังนั้นเราต้องหา value หาคุณภาพ
ตัวเอง where should I position myself and I feel the most value
myself เท่านั้น

(นนธวรรณ ธรรมวรรณ, สัมภาษณ์, 31 ตุลาคม 2565)

ในส่วนของรูปร่างถึงแม้เมงู่าจะมีรูปร่างที่เป็นไปตามมาตรฐานของสังคม แต่ก็ยังคงมีกระแสในการพูดถึงรูปร่างของเมงู่าจนทำให้ต้องพยายามเปลี่ยนแปลงตนเองเช่นกัน แต่ในการเปลี่ยนแปลงตนเองเมงู่าก็ยังอยู่บนพื้นฐานของการไม่ฝืนความธรรมชาติของร่างกาย และ ยังคงต้องมีความแข็งแรง

ผอมเกิน ต้องเพิ่มน้ำหนัก เมงู่ากินจนอ้วน ออกกำลังกายเพิ่ม กล้ามเนื้อ แต่สุดท้ายก็ไปแบบที่เราเป็นพอไปประกวดในเวทีระดับโลก จูเลีย (เจ้าของลิขสิทธิ์การประกวด Miss World) เคื่ก็บอกต่อให้คุณตัวเล็ก ต่อให้คุณตัวสูงไม่ได้เกี่ยวกับการตัดสินครั้งนี้ ต้องเข้าใจว่าแต่ละ race เคื่ก็มี signature ของเคื่ สมมติคนแอฟริกัน อเมริกันช่วงล่างสะบึ้ม อกใหญ่ มันคือชาติพันธุ์ของเคื่ ชาติพันธุ์ของเรา ก็คือ nature ผิวสีนี้และมีหลากหลายสี เรื่ก็แค่ยอมรับว่าฉันเป็นคนไทยฉันอาจจะขาวฉันก็ยังเป็นคนไทย ฉันอวบฉันก็ยังเป็นคนไทย ฉันเป็นคนผอมหน่อยก็ยังเป็นคนไทย ยังไง represent Thailand อยู่ดี หรือแม้กระทั่ง mixed nation เป็นลูกครึ่งเคื่ ก็ยังมีส่วนหนึ่งที่เป็นคนไทย ฉะนั้นมันอยู่ที่การ respect อย่างเดียว (นนธวรรณ ฌรรวนธร, สัมภาษณ์, 31 ตุลาคม 2565)

2. พัชรพร จันทรประดิษฐ์

หนูไปทำหน้าอกมา เพราะว่า หนูเป็นคนที่สื่แบบน้กก็หาเลย คือสื่เบาๆ ถ้าตอนนี้ไม่มีหน้าอก ก็คือ สะโพกกับหน้าบาลานซ์กันเลย เพราะเราเป็นสไตล้ันก้ก็หา แล้วมีคนเคื่บอกไปประกวดแกรนด์ต้องมีหน้าอก ต้องมีเอว ต้องมีสะโพก หนูก็คิดแล้วว่าไม่มีอะไรสักอย่าง หนูก็ตัดสินใจทำหน้าอกก่อนประกวดระนองเดือนเดียว แล้วพอที่นี้เรื่ก็แบบจะเข้าไปรีเปล่านะ จะเข้าไปอยู่ ท็อป 5 ได้หรือเปล่าเพราะว่าสรีระเรามันไม่ได้ แต่พอเราเข้าไปในกองใหญ่จริงๆ การมีรูปร่างที่สวยถามว่ามันเป็นองค์ประกอบที่ตีใหม่ มันก็เป็นองค์ประกอบที่ดีก็เป็นนางงาม แต่อีกทางหนึ่ง มันก็โชว์ให้คนเห็นว่า การที่มีรูปลักษณ์ภายนอกที่สวยอย่างเดียวแล้วด้านในไม่มีอะไรเลยก็ไม่ได้เข้าไป

(พัชรพร จันทรประดิษฐ์, สัมภาษณ์, PP The Creative, 2563)

ด้วยภาพจำของนางงามบนเวทีการประกวด Miss Grand Thailand คือ ต้องมีรูปร่างที่ดีอก เอว สะโพกต้องได้สัดส่วน น้ำจึงตัดสินใจที่จะไปสัลยกรรมหน้าอกเพื่อเพิ่มความมั่นใจ เพราะสระของน้ำเป็นหุ่นแบบนักกีฬา เนื่องจากก่อนหน้านี้จะเข้ามาสู่การประกวดนางงาม น้ำเคยเป็นนักกีฬามาก่อน ในประเด็นเรื่องสีผิว น้ำมองว่าเป็นความธรรมชาติและไม่ได้คิดจะเปลี่ยนแปลงแต่อย่างใด แต่ในประเด็นเรื่องรูปร่างน้ำจะเลือกเสริมความงามตามในแบบที่เป็นมาตรฐานของเวทีการประกวด แต่อย่างไรก็ตาม น้ำก็ยังคงมองว่านอกจากรูปลักษณ์ภายนอกแล้ว ความงามในด้านอื่นๆก็เป็นสิ่งที่จำเป็นเช่นกัน นอกจากนี้การเลือกที่จะเสริมและสร้างรูปร่างของตนเอง สะท้อนให้เห็นว่า ทัศนคติที่มองตนเองว่ามีอำนาจเหนือร่างกายในการที่จะสามารถสร้างหรือสร้างร่างกายของตนเองได้เพื่อให้บรรลุตามเจตนารมณ์

3. อินตี จอห์นสัน

อินตีไม่ใช่คนที่ทำสပါတลอด เกิดมาแล้วมันเท่ากันทั้งตัว แต่ถามว่าคนอื่นเกิดมาแล้วมันไม่ได้เท่ากันทั้งตัวแล้วมันผิดอะไร อินตีเคยเห็นบางคนที่เราศึกษาก็แล้วอะไรก็แล้ว แล้วเค้าจะต้องเสียเงินทำให้มันเท่ากันทั้งตัวแพงขนาดนั้นเพราะอะไร ก็เกิดมาเป็นแบบนี้ อินตีว่ามันขึ้นอยู่กับความพอใจ ผู้หญิงพอมีลูกก็จะมีรอยแตก แต่มันก็เรื่องธรรมชาติ มันก็ต้องมี ไม่ใช่คนที่จะมีเงินไปซื้อครีมแพงๆ อินตีมองว่ามันเป็นเรื่องที่ธรรมชาติมาก อินตีก็เป็นคนหนึ่งที่ริ้วรอยมีอะไรปกติ อินตีมองว่ามันปกติ อะไรที่มันดูแลได้ก็ดูแล แต่ถ้าคนที่เค้ารู้สึกว่ามันพอใจที่จะเป็นแบบนี้ก็เป็นส่วนบุคคล อินตีมองว่าที่มันมีเรื่องนี้ขึ้นมาเพราะว่าเวลาลงคลิปปวีดีโอ ลงรูป ใส่ชุดว่ายน้ำ คนรอบตัวที่ไม่ใช่ตัวเรามีปัญหา ทำไมตำจ้งเลย ทำไมตรงนั้นเป็นสิ้นั้น ทำไมเป็นรอยทำไมไม่รักษา ทำไมไม่ทาครีม อินตีไม่ได้มองว่าผิวที่สวยต้องเป็นผิวที่เนียน มันขึ้นอยู่กับความพอใจส่วนบุคคล

(อินตี จอห์นสัน, สัมภาษณ์, 22 พฤศจิกายน 2565)

ความงามในเรื่องสีผิว ถึงแม้จะมีมายาคติในเรื่องของความเรียบเนียนและสม่ำเสมอ และอินดีเองก็เป็นคนที่มีผิวที่สม่ำเสมอทั้งตัว แต่ในทัศนะของอินดีกลับมองว่า ในชีวิตจริงการมีสีผิวใดก็ตามความเรียบเนียนอาจจะไม่ได้จำเป็น เพราะเป็นเรื่องของเงื่อนไขของแต่ละบุคคล อีกประเด็นที่สำคัญคือ ความพึงพอใจในตนเองว่าแต่ละบุคคลเป็นอย่างไร

อินดี โชคดีที่อินดีไม่กินของหวาน กินขนมขบเคี้ยวน้อยมาก น้ำอัดลมก็ไม่กิน ข้าวก็กินน้อย มันเป็นอะไรที่ติดนิสัยแบบนี้มาตั้งแต่เด็กแล้ว แต่ถ้าช่วงไหนที่กินเยอะก็ออกกำลังกายปกติ แต่อินดีจะชอบดูมอมว่าคลั่งผอม แต่ก็ไม่รู้ว่าเป็นเพราะเราเล่นกีฬาตั้งแต่เด็กหรือเปล่า เราก็เลยผอมมาตลอด ก็เลยออกกำลังกายเพื่อแคว่ให้แข็งแรง บวกกับอาชีพเราด้วยมันจำเป็น ทำให้ตัวเองสุขภาพดี แต่ก็ไม่ใช้ถึงขั้นเอาต้อง 20 เอาแค่ตัวเองถ่ายงานออกมาแล้วมันโอเคกับภาพรวมแล้วก็แข็งแรง
(อินดี จอห์นสัน, สัมภาษณ์, 22 พฤศจิกายน 2565)

ภาพที่ 4.55

รูปร่างธรรมชาติของอินดี

หมายเหตุ. ภาพอินดีที่ถูกวิพากษ์วิจารณ์เรื่องรูปร่าง. จาก MTHAI, โดย kewrite, 2564, (<https://mthai.com/lifestyle/fashion/225441.html/gallery>)

Yes, I am naturally skinny

No, you dont need to tell me that i need to eat more

เล่นกีฬามาตั้งแต่เด็ก แต่มันไม่ตัวใหญ่มากไปกว่านี้แล้ว กินเวย์ น้ำหนักขึ้นเต็มที่ก็ 1.5 กิโล กินโปรตีน กินไข่ต้มก็แล้ว คือ บางคน ร่างกายเขาเป็นแบบนี้ บอดี้มันเป็นแบบนี้ ไม่อยากให้เห็นกระดุก เห็นซี่โครงเหมือนกัน แต่บอดี้เป็นแบบนี้ โดนทักคำแรก คือคำว่า ผอมไปตลอด หนูพยายามแล้วค่า คนรูปร่างใหญ่ก็ไล่เขาไปอดข้าว ไล่ให้ไปลด คนผอมมากก็ไล่ให้ไปกินข้าวกินขนมไข่มุก คำถามคือ ทำไมต้องวิจารณ์ร่างกายคนอื่น เขาอาจจะแฮปปี้ที่เขาตัวใหญ่ เขา อาจจะแฮปปี้ที่เขาผอม ความพอใจแต่ละคนไม่เหมือนกัน แต่ที่แน่ๆ ไม่ควรไปไม่พอใจในร่างกายของคนอื่นเขาณะคะ เขายังไม่ไป ไม่พอใจร่างกายคุณเลย ให้เกียรติความเป็นคนของกันและกัน (mthai.com, 2564)

นอกจากในเรื่องของสรีรวิทยาที่ อินดี้ มีประสบการณ์ในเรื่องของการถูกวิจารณ์แล้ว อีกหนึ่งเรื่องที่ อินดี้ ถูกวิจารณ์มาโดยตลอดก็คือเรื่อง รูปร่าง ว่า ผอมเกินไป หน้าอกเล็กเกินไป ซึ่งการมีรูปร่างเช่นนี้โดยเป็นรูปร่างที่เป็นธรรมชาติทำให้ อินดี้เลือกที่จะเข้าสู่วงการนางแบบแต่เมื่อเข้าสู่วงการนางงามจึงถูกวิจารณ์อย่างหนัก แต่อินดี้ก็ยังเลือกที่จะมีความงามในรูปร่างแบบที่ธรรมชาติ และเชื่อว่าการเคารพซึ่งกันและกันเป็นเรื่องที่ควรจะเป็นมากกว่าการวิจารณ์ผู้อื่น สะท้อนให้เห็นว่า กรณีศึกษามองตนเองว่ามีอำนาจเหนือร่างธรรมชาติที่ตนเองสามารถเป็นผู้กำหนดเองได้

ตารางที่ 4.3

การประกอบสร้างความงาม

การประกอบสร้างความงาม	นนธวรรณ ธรรมวรรณ	พัชรพร จันทรประดิษฐ์	อินดี จอห์นสัน
กระบวนการสร้างความหมายของความงาม	<p>การเข้าสู่มหาวิทยาลัยนานาชาติ ทำให้ทัศนคติต่อความงามเปลี่ยนไป</p> <p>เลือกบุคคลต้นแบบที่สร้างแรงบันดาลใจ คล้ายคลึงกับตนเองในเรื่องสีผิว และการมีบุคคลต้นแบบทำให้ไม่รู้สึกรอยากเปลี่ยนในสิ่งที่ตนเองเป็น</p>	<p>การจะสามารถเป็นผู้ชนะการประกวดนางงามได้นั้น จะต้องมีการวางแผน และเตรียมตัวในการประกวด ไม่ใช่คนที่สวยที่สุดจะชนะ แต่ต้องเป็นคนที่พร้อมที่สุด</p>	<p>เริ่มต้นจากการที่ครอบครัวสร้างความมั่นใจในเรื่องความงามให้ตั้งแต่เด็ก</p> <p>การเข้าสู่วงการนางแบบทำให้เห็นความงามในหลากหลายรูปแบบมากขึ้น</p> <p>เลือกบุคคลต้นแบบที่สร้างแรงบันดาลใจ คล้ายคลึงกับตนเองในเรื่องสีผิว และดูเป็นแบบอย่างในเรื่องศักยภาพในด้านความสามารถ</p>
วิธีการสร้างความงาม	<p>ถึงแม้จะไม่ได้ต้องการเปลี่ยนสีผิวให้เป็นเหมือนที่สังคมบอกว่าสวย แต่ก็ยังคงต้องดูแลความสวยของผิวในด้านอื่นๆ เช่น ความเรียบเนียน</p>	<p>เลือกทำศัลยกรรมในส่วนของรูปร่าง เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับตนเอง</p>	<p>ไม่ได้มองว่าผิวที่สวยต้องเป็นผิวที่เนียน ขึ้นอยู่กับความพึงพอใจส่วนบุคคล</p>

การเข้าสู่วงการการประกวดนางงามเพื่อที่จะสร้างความหมายของความงามให้สามารถมีพื้นที่ในการสื่อสาร ผลการศึกษาการประกอบสร้างความของกรณีศึกษาทั้ง 3 กรณี พบว่ากระบวนการสร้างความงาม คือ การเริ่มต้นมีความมั่นใจในตนเอง และการมีความมั่นใจควรเริ่มปลูกฝังมาจากครอบครัว ที่ควรจะสนับสนุนการมีความคิดและการมองความงามของตนเองด้วยการไม่ควบคุมความคิดในเรื่องความงามว่าควรจะเป็นอย่างไร นอกจากนี้สังคมรอบข้างอย่างเช่น เพื่อน คนใกล้ชิด หรือในวงการนางงามก็คือ พี่เลี้ยงนางงาม เป็นส่วนสำคัญที่ทำให้กรณีศึกษาที่มีความมั่นใจในตนเองมากยิ่งขึ้น อีกหนึ่งปัจจัย คือ การมีบุคคลต้นแบบที่เป็นสื่อบุคคลในการที่จะสามารถเรียนรู้ และเป็นแบบอย่างให้เห็นสามารถยืนยันความเป็นไปได้ของการไม่มีข้อจำกัดในเรื่องสีผิวกับการประสบความสำเร็จ รวมถึงการเข้าใจว่าในแต่ละสังคม แต่ละพื้นที่ ความงามมีความหลากหลายและแตกต่างกัน ดังนั้น มาตรฐานความงามจึงมีความหลากหลายและตัวเราสามารถเป็นหนึ่งในรูปแบบความงามนั้นได้ แรงผลักดันที่ทำให้กรณีศึกษาเข้าสู่เวทีการประกวดนางงาม คือ การเข้าใจการถูกกดทับในด้านความรู้สึกในด้านความงามจากกรอบของสังคมจนทำให้ตนเองอยากจะเริ่มต้นเปลี่ยนแปลงภาพจำความงามของสังคมและเลือกเข้าสู่เวทีการตัดสินความงามเพื่อเป็นแรงบันดาลใจและเป็นแบบอย่างให้กับคนอื่นด้วย

วิธีการสร้างความงาม เป็นการสร้างความงามที่นอกเหนือจากสีผิว แต่เป็นคุณลักษณะอื่นๆ ของผิว เช่น ความเรียบเนียน สม่ำเสมอ ซึ่งกรณีศึกษามองว่าในความเป็นจริงอาจจะไม่ใช่คุณสมบัติที่จำเป็นจะต้องมีขึ้นอยู่กับความพอใจของแต่ละบุคคล แต่สำหรับกรณีศึกษาบางคนมองว่าจำเป็นต้องมีเพราะ เงื่อนไขในเรื่องของการใช้กายภาพเป็นทุนในเรื่องของธุรกิจ และอาชีพ ซึ่งคุณสมบัติเหล่านี้อาจจะมาจากความเป็นธรรมชาติ หรือการเพิ่มเติมด้วยการดูแลตนเอง และความงามในด้านรูปร่างอาจจะมีการเพิ่มเติมเสริมแต่งด้วยวิธีการศัลยกรรมเพื่อเพิ่มความมั่นใจซึ่งก็ขึ้นอยู่กับความพึงพอใจของตนเอง เป็นสิ่งที่สะท้อนได้ว่าผู้หญิงที่เป็นกรณีศึกษากลุ่มนี้ มองว่าตนเองมีอำนาจเหนือร่างกายในการที่จะสามารถสร้างหรือรี้อสร้างร่างกายของตนเองได้เพื่อให้บรรลุตามเจตนารมณ์

4.3.2.2 การธำรงรักษาความงาม

หลังจากที่เริ่มต้นในการสร้างความหมายของความงามแล้ว ก่อนที่จะสื่อสารทัศนคติเรื่องความงามออกสู่สาธารณะ กรณีศึกษาจะต้องรักษาความงามเพื่อที่จะยืนยันกับความหมายของความงามในชุดใหม่ที่พยายามสร้างขึ้นมาเพื่อจะต่อรองกับความหมายของความงามที่เป็นกระแสชุดเดิม ซึ่งความสำคัญของการที่ต้องธำรงรักษาความงามเอาไว้ นั่น ก็ด้วย กรณีศึกษารับรู้ว่าร่างกายของตนเองเป็นทุน โดยเฉพาะในประเด็นเรื่องสีผิวที่เมื่อยอมรับและเลือกจะตั้งขึ้นมาเป็นความโดดเด่นแล้ว ดังนั้น จึงต้องธำรงรักษาทุนร่างกายนี้เอาไว้

(1) นนธวรรณ ฉรรวณธร

ถามว่าเคยอยากเปลี่ยนสีผิวมั้ย ก็รู้สึกว่าจะเสียใจทำไมเกิดมาแล้วผิวสีนี้ เพราะว่า ถ้าอยู่โรงเรียนตอนเด็กๆ แล้วเจอเพื่อน bully อย่างนี้ เรา รู้สึกว่าทำไมอะ ทำไมเราไม่ขาว แล้วช่วงนั้นมันเริ่มจะมีลูกต๋าดัดกันเข้ามาแล้วด้วย แต่ก็แบบมันอันตรายจริงๆ เอาจริงๆ เราก็ยังเด็กจะไปฉีด ขอตั้งค์พ่อแม่ไปฉีดมันก็ไม่ใช่เรื่อง รู้สึกว่าทักษะของความสวยมันเริ่มเปลี่ยน ช่วงประมาณม.3 เราเริ่มเห็นนักร้อง เริ่มเห็นดารา เราเริ่มเห็นพวกพิธีกร ช่วงนั้นจะมีพีโอปอลที่แบบเป็นผิวสี แล้วก็จะมีที่เมญาชอบเลยก็คือ Beyoncé ทำไมสวยจัง She is my queen ตอนนั้นก็ยังชอบอยู่ตอนที่เค้าอัปกรังคือสวยจังเลย ฉะนั้นเราก็เลยเห็นว่า ความสวยมันไม่ได้อยู่ที่สีผิว มันอยู่ที่ทัศนคติเรา หลังจากนั้นเราเริ่มมองกระจกแล้วเรา อ้าว ฉันทก็สวยนี่ เราก็มีความสวยของเราเนี่ย เราอาจจะไม่ได้สวยแบบ ดาวิกา โฮอร์เน่ อาจจะไม่ได้ขาว แต่เราก็สวยแบบเมญา พอผ่านไป เราก็คิดว่าเรา ไม่อยากส่งต่อสิ่งเหล่านี้ให้เด็กๆ จังเลย ก่อนที่จะประกวด และตอนที่ประกวดนั้นคือเหตุผลว่าทำไมเมญาเลือกที่จะ represent ตัวเองที่แบบเป็นตัวเอง เพราะรู้สึกว่ามันยังมีเด็กอีกมากมายเลยที่แบบเหมือนเราตอนเด็ก แล้วก็เค้าไม่ได้มีเมญามาให้เค้าดูเป็นตัวอย่าง เป็นต้นแบบว่า พีเมญา ไง พีเมญาเค้าดำแต่เค้าก็สวย พีเมญาเค้าดำเค้าก็มีความสามารถเค้าก็เก่ง มันไม่มีคำว่า “เมญา” ตอนนั้นไง และจะดีแค่ไหนถ้าเราเป็น หลายๆ คน ที่เค้าแบบเติบโตอะ แม้กระทั่งเราอาจจะช่วยในระยะเวลา 8 ปีที่ผ่านมา แต่มันก็คือการเปลี่ยนแปลง แต่ถ้าสมมติเมญาไม่ได้เริ่มตรงนั้น อาจจะ

ไม่ได้มีการเปลี่ยนแปลงเลยก็ได้นั้นคือสิ่งที่เราคิด เราไม่ได้คิดนะว่าเรา
อาจจะประสบความสำเร็จอย่างนี้ แค่อยากเป็นจุดเปลี่ยน ณ ตอนนั้น
(นนธวรรณ ฌรรวนธร, สัมภาษณ์, 31 ตุลาคม 2565)

ถึงแม้เมื่อก่อนจะเคยมีความคิดที่จะเปลี่ยนแปลงตนเองให้เป็นไปตามมายา
คติของสังคม เพราะ ความที่ต้องถูกกดดันจากกรอบของสังคมในวัยเด็ก แต่การยังคงความเป็นตัวของ
ตัวเองในเรื่องของความงามและสีผิวก็มาจากการคิด วิเคราะห์ถึงความเหมาะสม ประกอบกับการเห็น
แบบอย่างที่เป็นผู้หญิงผิวสีเช่นเดียวกันกับตนเองที่สามารถประสบความสำเร็จในเส้นทางที่ต้องใช้
ความสวยงามได้ เมื่อก่อนจึงเปลี่ยนความคิด และเมื่อเห็นในจุดนี้จึงทำให้เมื่อก่อนคิดว่าอยากจะเป็น
แบบอย่างให้กับคนอื่นหนึ่งเพื่อไม่ให้ความคิดและประสบการณ์ที่เมื่อก่อนเคยเจอต้องเกิดขึ้นกับคนอื่น
หลังอีก และจุดเริ่มต้นของการกระทำทั้งการประกวดนางงาม หรือการออกมาแสดงความเคลื่อนไหว
ต่างๆ ก็เริ่มมาจากเมื่อมีการยอมรับตนเองแล้ว ทำให้เข้าใจและไม่ต้องการเปลี่ยนแปลงสีผิวของตนเอง
ประกอบกับการเปลี่ยนแปลงสังคมที่อยู่รอบข้างและทัศนคติของตนเองจึงทำให้เห็นว่าการเป็นผู้หญิง
ผิวสีก็สามารถภูมิใจในตนเองและเป็นผู้หญิงที่สวยงามได้

ความมั่นใจเกิดจากประสบการณ์ที่เรามีมากกว่าค่ะ ด้วยความที่
เราไม่กลัวแล้ว ไม่กลัวว่าจะต้องซ่อนอะไรไว้ในตัวเอง ตอนเด็กๆอาจจะ
กลัวค่ะ เพราะเรารู้สึกว่าเราด้อยค่าเหลือเกิน เราไม่สวยเลย แต่ ณ จุดๆ
หนึ่งที่เรารู้สึกว่าเราเป็นแล้ว และไม่มีอะไรที่จะเปลี่ยนเราได้แล้ว ต่อ
ให้เป็นไฉนหนึ่ง 10 กระปุกก็ทำอะไรไม่ได้กับหนูแล้ว
(นนธวรรณ ฌรรวนธร, สัมภาษณ์, ฐิตดีเกิดมาคุย, 2557)

สิ่งหนึ่งที่สำคัญต่อการรักษาความงาม คือ ความมั่นใจ และ ความ
ภาคภูมิใจในความเป็นตนเอง เมื่อมีความรู้สึกและทัศนคติที่ดีต่อตนเอง และไม่รู้สึกว่ามีการมีสีผิวเช่นนี้
เป็นเรื่องที่ด้อยค่าตนเอง จึงไม่รู้สึกอยากเปลี่ยนแปลงความเป็นตนเองและภูมิใจกับสิ่งที่

(2) พัชรพร จันทรประดิษฐ์

การมีสีผิวแบบนี้ทำให้เจออุปสรรคบ้างค่ะ แต่สิ่งที่สำคัญก็คือ
เมื่อคุณโดน Bully หรือว่าอะไรก็แล้วแต่ที่คุณไม่สามารถเปลี่ยนตัวเองได้
สิ่งที่ดีที่สุดคือคุณต้องคิดบวก หนูอยู่ตรงนี้ได้เพราะหนูคิดบวก และหนู
คิดว่าสิ่งที่หนูได้คือสิ่งที่พ่อแม่ให้มาและหนูเปลี่ยนมันไม่ได้และทำไมเรา

ไม่ทำสิ่งนี้ให้เป็นจุดเด่นของตัวเราในเมื่อเรามีมันแล้วเราเปลี่ยนมันไม่ได้
และหนูภูมิใจ หนูภูมิใจในทุกแบบที่พอกับแม่ให้มา
(พีชรรพร จันทระประดิษฐ์, สัมภาษณ์, อีจันบันเทิง, 2563)

เริ่มต้นจากการเปลี่ยนแปลงทัศนคติตนเองและเข้าใจว่าเราไม่สามารถ
เปลี่ยนแปลงตนเองได้ มองโลกในแง่บวก และยอมรับในตนเองให้ได้ มองอุปสรรคของการมีผิวสีเข้ม
ให้ขึ้นมาเป็นจุดเด่นและความภาคภูมิใจ

(3) อินตี จอห์นสัน

ตอนเด็กๆนี่คือ BB Cream เขียวเวอร์ มันอยู่ในวัยที่สีรอบตัว
เป็นแบบนี้ อินตีพูดเสมอเลยว่าทำไมสื่อโทรทัศน์หรือว่าทุกอย่างเลย
ทำไมจะต้องขาวเท่านั้น แล้วทำไมคนผิวสี คนผิวดำจะต้องเป็นตัวตลก
ซึ่งเราไม่เคยเข้าใจเลย บวกกับเราเห็นแบบนี้มาตั้งแต่เด็ก เราก็อยาก
สวยต้องขาวหรือ พี่เราก็อขาว บวกกับคำพูดของคนรอบข้างด้วยค่ะ แบบ
ใช้พี่น้องกันจริงๆหรือ อันนี้พ่อแม่เดียวกันหรือเปล่า เราก็อสงสัยว่า
ต้องขาวหรือ ไม่ได้ถึงขั้นอยากเปลี่ยนสีผิว แต่แค่อยากลองดูอยากรู้ว่าถ้า
เราขาวแล้วมันสวยหรือ แต่เราก็อแอบมีภาพในหัวไม่ มันน่าจะแปลกอะ
แต่ลองก่อน อินตีรู้สึกที่เราแค่ทำตามคนรอบข้าง ในวัยเด็กเรายังไม่ได้มี
ความคิดเป็นของตัวเอง เราก็อจะมีความว่าไม่มั่นใจเลย เราสวยหรือ ไม่อะ
สวยต้องแบบนี้สิ ไม่งั้นเค้าจะได้ขึ้นปกนิตยสารได้ยังไง ไม่งั้นจะได้เป็น
นางเอกได้ไง เพราะเรายังไม่เคยเห็นคนแบบเราเลย พอโตมาเราไม่ได้
อยากขาวเลย พอเรามั่นใจได้แล้วเรารู้สึกว่ามันไม่จำเป็น แต่ก็ไม่ได้
หมายความว่าคนที่เค้าอยากขาวเค้าผิดนะ ถ้าเค้าอยากขาวมันคือเรื่อง
ของความชอบ ถ้าทำแล้วไม่อันตรายทำเลย

(อินตี จอห์นสัน, สัมภาษณ์, 22 พฤศจิกายน 2565)

ในช่วงวัยเด็ก สื่อ มีอิทธิพลกับความคิดของอินดีเป็นอย่างมาก เนื่องจากเห็นแบบอย่างว่า การอยู่ในแวดวงที่ต้องใช้หน้าตา ส่วนใหญ่คนที่ประสบความสำเร็จต้องมีผิวขาว แต่เมื่อเริ่มเข้าสู่ในช่วงที่เริ่มมีความคิดเป็นของตนเองจึงมั่นใจในความเป็นตัวตนของตนเองมากขึ้น และไม่คิดที่จะเปลี่ยนแปลงตนเอง แต่อินดีมองว่า การอยากเปลี่ยนแปลงตนเองให้เป็นไปตามมายาคติกระแสหลักของสังคมไม่ใช่เรื่องที่ดี เพราะสุดท้ายแล้วขึ้นอยู่กับความพึงพอใจและความชอบของแต่ละคน แต่ก็ควรคำนึงถึงความปลอดภัยเป็นสิ่งสำคัญ

ตารางที่ 4.4

การสำรวจรักษาความงาม

กระบวนการรักษาความงาม	นนธวรรณ ธรวรรณ	พัชรพร จันทรประดิษฐ์	อินดี จอห์นสัน
	<p>เคยมีความคิดอยากเปลี่ยนสีผิว เพราะในช่วงวัยเด็กโดนล้อเลียน</p> <p>เมื่อเห็นบุคคลต้นแบบที่มีชื่อเสียง และประสบความสำเร็จได้ ถึงแม้จะมีผิวสี จึงทำให้รู้สึกว่ามีผิวไม่ใช่ข้อจำกัด</p> <p>สร้างความมั่นใจให้กับตนเอง เมื่อมีความมั่นใจแล้วจึงเห็นคุณค่าในตนเองและไม่อยากเปลี่ยนแปลง</p>	<p>เมื่อโดนล้อเลียนและรับรู้ว่าไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ จึงเลือกที่จะคิดบวก มองคุณค่าในสิ่งที่ตนเองมีและเมื่อเปลี่ยนไม่ได้จึงทำให้เป็นจุดเด่น</p>	<p>เมื่อเปลี่ยนสังคมแวดล้อมเปลี่ยนทัศนคติของตนเอง สร้างความมั่นใจในตนเองได้ จึงไม่ได้อยากเปลี่ยนสีผิวของตนเอง</p>

ถึงแม้ประสบการณ์ในวัยเด็กจะทำให้กรณีศึกษาเคยรู้สึกรออยากจะเป็น และอยากมีความงามตามมายาคติหลักของสังคม อาจจะใช้คำพูดหรือคำบอกของสังคมรอบข้าง หรือสื่อที่เห็น แต่เมื่อสร้างความมั่นใจและความเชื่อจากภายใน (power from within) และยอมรับความเป็นตัวตนของตนเองได้ก็จะสามารถรักษาความงามและภูมิใจในสิ่งที่ทำได้ด้วยเช่นกัน

4.3.2.3 ผลที่เกิดจากความงาม

หลังจากมีกระบวนการสร้างความหมายของความงาม และกรณีศึกษามองเห็นถึงความสำคัญที่ยังคงต้องธำรงรักษาความงามที่สร้างขึ้นไว้ ในหัวข้อนี้ผู้วิจัยต้องการนำเสนอให้เห็นในมุมมองที่เป็นผลที่เกิดขึ้นจากการเลือกสร้างความหมายของความงามต่อกรณีศึกษา และไม่เพียงเท่านั้น ยังส่งผลที่เกิดขึ้นต่อไปถึงผลที่เกิดต่อสังคมจากการต่อสู้กับมายาคติของกรณีศึกษาด้วยเช่นกัน

ผลต่อตนเอง

(1) นนธวรรณ ฌรรวนธร

ผลจากกระบวนการแปลงร่างกายของนางงามให้กลายเป็นทุนในลำดับแรกที่ได้รับหลังจากได้รับตำแหน่งก็คือรางวัลจากการเป็นผู้ชนะการประกวดซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นทรัพย์สินที่เป็นมูลค่าทางด้านทุนทางเศรษฐกิจ ได้แก่ เงินรางวัล 1 ล้านบาท มงกุฎเพชรประดับมุกจาก ภูเก็ต เพิร์ล กรู๊ป มูลค่า 1.3 ล้านบาท รถยนต์โตโยต้า คัมรี่ มูลค่า 1,369,000 บาท ทาวน์โฮมพร้อมที่ดิน โครงการ เค.ซี คลัสเตอร์ (นิมิตรใหม่) มูลค่า 1,950,000 บาท รวมทั้งสิ้นกว่า 6 ล้านบาท นอกจากนี้ยังมีโอกาสในการทำงานในวงการบันเทิงซึ่งเมื่อยังมีผลงานมากมายหลังจากที่ได้รับตำแหน่ง ทั้ง ผลงานละครที่ออกอากาศทางสถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 ในเรื่องสาวน้อยร้อยล้าน สะใภ้กาฝาก ซึ่งเมื่อยังได้แสดงความสามารถด้านการร้องเพลงในเพลงประกอบละครทั้ง 2 เรื่องด้วยเช่นกัน นอกจากนี้ยังมีพรีเซ็นเตอร์สินค้าต่างๆ เช่น ปุ๋ยนางงาม ปากกา และโซว์ตัวตามงานและรายการต่างๆ นอกจากนี้ทุนทางเศรษฐกิจแล้วเมื่อยากกล่าวว่สิ่งที่ได้มาจากการเริ่มต้นเข้าสู่วงการประกวด ก็คือ วิธีคิดในการชีวิตของตนเองในมองโลกและใช้ชีวิตด้วยเช่นกัน

ทุกอย่างที่เป็นเมญ่า ณ ตอนนี มันเกิดจากการเลือกและมั่นใจแน่ว
 แนในการมั่นใจที่จะประกวดวันนั้น เพราะว่า ถ้ามองจริงๆเมญ่าอยู่ใน
 วงการมาล็กพัก มาตั้งนานตั้งแต่อายุ 11 ประกวดร้องเพลงตอนอายุ 11
 ช่อง 3 ช่อง 7 อะไรพวกนี้ย่อมมาตลอด แต่นั่นมันทำให้เห็นแล้วว่า
 แม้กระทั่ง movement เล็กๆ หลากๆอย่าง มันไม่ได้เกิดการเปลี่ยนแปลง
 อะไรมากเลยในช่วงเวลานั้น แต่พอเรา right man in the right
 position right place มันก็เกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นได้ เมญ่าเข้ามา
 เท่าไหร่ร้องเพลง ออกอัลบั้ม สมัย 15 มันก็ไม่ดัง มันก็ไม่ใช้ moment
 ของเรา ประกวดตอน 2011 ถ้ามองว่าเสียใจม๊ยะ เสียใจ แต่เสียตายม๊ยะ ไม่
 เสียตายเพราะว่านั่นคือเหตุผลว่าทำไมเมญ่ามาประกวดอีกครั้งแล้วเมญ่า
 แข็งแรงกว่าเดิม ทุกอย่างเกิดขึ้นอย่างมีเหตุผล เมญ่าเข้าใจตรงนี้ พอ
 เวลาที่มันเกิดอะไรที่ธรรมดาในชีวิตเมญ่าจะเข้าใจ หว่านล้อมความทุกข์
 นั้นให้เต็มทีให้เข้าใจว่าโอเคนี่คือความทุกข์พอหลุดจากตรงนี่คือ
 ความสุข

(นนธวรรณ ธรรมวรรณ, สัมภาษณ์, 31 ตุลาคม 2565)

(2) พัชรพร จันทรประดิษฐ์

การประกวดนางงามให้อาาคตที่ดี ให้มีเงินเริ่มต้นธุรกิจ หนูเริ่มต้น
 จากเงิน 500 บาทเข้าไปในแกรนด์ใหญ่ ตอนนั้นหนูไม่มีตั้งค์เลย แกรนด์
 ให้อะไรกับหนูเยอะ ให้ชื่อเสียงให้อะไรหนูไปทำมาหากินได้ในอนาคต
 การเป็นนางงามเป็นพาร์ทพาร์ทหนึ่งในชีวิตเท่านั้น เพราะหนูมีความฝัน
 อะไรที่มันใหญ่กว่านางงาม หนูประกวดนางงามเพราะการเป็นนางงาม
 ทำให้คุณมีชื่อเสียง ทำในสิ่งที่คุณอยากทำมันง่ายขึ้น

(พัชรพร จันทรประดิษฐ์, สัมภาษณ์, PP The Creative, 2563)

สำหรับน้ำ สิ่งที่ได้จากการมาประกวดและเป็นผู้ชนะการประกวด คือ ผล
 ของการขยับขยายทุนทั้ง ทุนทางเศรษฐกิจและทุนสัญลักษณ์ที่ส่งเสริมในเรื่องของโอกาสของตนเอง
 นำเห็นความสำคัญว่าทุนทางสัญลักษณ์ทำให้ความต้องการในการสิ่งต่างๆเป็นไปได้มากขึ้น

(3) อินดี จอห์นสัน

อินดีได้โอกาสในหน้าที่การงานเยอะขึ้น ความคิดหลายๆอย่าง โตขึ้น จากเมื่อก่อนที่เราคิดว่าประกวดนางงาม ก็คือ ต้องสวยแหละ มันต้องสวยเหมือนที่เค้าตั้งเอาไว้ เหมือนที่แฟนนางงามต้องการ แต่พอเรามายู่จุดนี้แบบไม่ใช่จริงๆแฟนนางงามไม่ได้คาดหวังเลยว่าอินดีต้องขาว ผมต้องหนีบตรงสุด แต่เค้าแค่แบบอยากให้เป็นตัวเองไปเลย ทำให้เต็มที่ เดินให้มันสุด เอนเนอจีให้มันสุด จุดนั้นเลยทำให้อินดีมั่นใจมากขึ้น การที่จะมาอยู่ต่างประเทศหรืออะไรก็ตาม การที่อินดีประกวดในรอบอินเตอร์มันทำให้อินดีได้อะไรเยอะมาก เรามีแฟน(คลับ)ต่างชาติที่เค้าไม่ได้ Judge ต้องเป็นแบบนี้ แต่เค้ากลายเป็นแบบมันมีคนอื่นที่เค้าชอบเราเยอะเหมือนกัน มันทำให้เรารู้สึกเลยว่าที่ผ่านมาเราเหมือนจะมั่นใจนะ แต่ว่าเราก็กังแอบปิดกั้นตัวเองอยู่ แต่ก็อย่างที่บอกว่ามันไม่ใช่เด็กที่ทุกคนที่จะมีคนยอมรับได้มากขนาดนั้น อินดีต้องบอกเลยว่าอินดีก็โชคดีมาก ๆ ในระดับหนึ่งที่เราแบบมีคนยอมรับ (อินดี จอห์นสัน, สัมภาษณ์, 22 พฤศจิกายน 2565)

การสร้างความงามให้กับตนเองและก้าวเข้าสู่วงการนางงามจนกระทั่งสามารถเป็นผู้ชนะการประกวดได้ ผลต่อตนเองที่เกิดขึ้นกับอินดีคือโอกาสในการทำงาน ซึ่งหมายถึงอินดีจะสามารถสร้างทุนสัญลักษณ์จากการเป็นที่รู้จักและมีชื่อเสียง และทุนทางเศรษฐกิจจากโอกาสในการทำงาน แม้กระทั่งวิถีคิดในการใช้ชีวิตและการมองตนเอง ที่ทำให้อินดีมีความมั่นใจในตนเองมากขึ้น

ผลต่อสังคม

(1) นนธวรรณ ธรรมวรรณ

เรื่องที่ inspire มากๆเลยนะเมื่อ 2 ปีที่แล้ว มีคุณแม่คนนึง เค้าเป็นเจ้าของร้านแพมเพ็ต เมญ่าก็ไปซื้อของพอเค้าเจอเมญ่า เค้าก็รีบเอารูปลูกเค้าให้ดูแล้วเค้าก็ร้องไห้ แล้วเค้าก็บอกว่า เมญ่ารู้ไหมลูกพี่อะไม่ยอมไปโรงเรียน เค้าทำร้ายตัวเอง เค้าโกรธตัวเอง เค้าไม่ยอมให้พ่อไปส่งที่โรงเรียน เพราะพ่อเค้าผิวเข้ม เพราะเค้าผิวดำเหมือนเป็นลูกครึ่ง แล้วเค้าโดนเพื่อนล้อ เค้ารู้สึกว่เค้าไม่สวย เค้าไม่น่ารัก แม่เค้าเอารูปเมญ่าให้เค้า

ดูและหลังจากนั้นเค้าเปลี่ยน เค้าแฮปปี้กับตัวเอง เค้ามีความสุขของเค้า เค้าเข้าใจแล้วเค้ามี value ของตัวเอง ทุกคนเกิดมามีค่า แต่เราพลาดอยู่ อย่างเดียวคือเราไม่เห็นค่าตัวเอง ในเวลาที่เรากำลังสับสนกับตัวเองว่า ฉันทันไม่มีค่า ฉันทันไม่สวย ระหว่างที่เรากำลังให้คนอื่นมาตีค่าของเรา ทำไมเราไม่เริ่มจากให้ค่าตัวเองก่อน ว่า ฉันทันดี ฉันทันเกิดมาเพื่ออะไร ฉันทันอยากสวยในแบบของตนเอง ร่างกายนี้ จิตใจนี้ที่เรากำลังใช้อยู่ มันเกิดมา เพราะว่า มันมีเป้าหมาย แต่ว่าเราหามันเจอหรือยัง ความสวยอยู่ในทุกคน แต่อยู่ที่ว่าเราเปิดใจเห็นตัวเองหรือยัง เพราะเมื่อไหร่ก็ตามที่เราเห็น เองว่าเราสวย เราเห็นตัวเองว่าเรามีค่า มันจะทำให้คนอื่นเห็นด้วย ทุกคน ล้วนแล้วแต่ผ่านการดูถูกตัวเองมาก่อน Stop!!! หยุดดูถูกตัวเอง มองค่า ในตัวเองแล้วก็ทำค่านั้นให้เกิดประโยชน์สูงสุด และเราจะรู้ว่าเป้าหมาย ชีวิตเราเกิดมาเพื่ออะไร และจะทำยังไงให้คนอื่น inspire จากชีวิตเรา (นนธวรรณ ธรรมวรรณ, สัมภาษณ์, 31 ตุลาคม 2565)

สำหรับมุมมองของเมธญาแล้ว การชนะของเมธญาเป็นเหมือนชัยชนะของ ผู้หญิงผิวสี ไม่ใช่พลิกแค่วงการการประกวดนางงามแต่พลิกทัศนคติคำว่า คนสวยของสังคมไปด้วย เปลี่ยนทัศนคติของคนที่เป็นคนผิวสีให้เห็นคุณค่าในตนเองเพื่อที่จะสามารถเป็นแรงบันดาลใจและ แรงผลักดันในการเปลี่ยนแปลงวิถีคิดของสังคมได้ นั่นหมายความว่า ผลจากความงามทำให้เกิดการ เคลื่อนไหวทางสังคมแนวใหม่ (new social movement) ไม่ใช่แค่ระดับ ป๊อปปูล่าแต่เป็นระดับสังคม

(2) พัชรพร จันทรประดิษฐ์

สำหรับน้ำ น้ำอยากจะเป็นคนหนึ่งที่สร้างแรงบันดาลใจให้กับคนที่ กลัว หนูมองว่ายังมีอีกหลายคนทีกลัวในการที่สิ่งที่เค้าเป็น เค้ากลัวว่าสิ่งที่ เค้าเป็นอยู่หรือสิ่งที่เค้าเป็นนั้นมันไม่ดี มันไม่พอ ดังนั้นถ้าคุณเชื่อในสิ่งที่ คุณมีหรือสิ่งที่คุณเป็นไม่ว่าอะไรก็ทำได้ อย่าให้คนอื่นมากำหนดคุณค่าในตัวคุณ ให้เริ่มจากตัวคุณก่อน แล้วไม่ว่าคุณจะทำสิ่งไหนที่นี้ก็ได้หมดเลย (พัชรพร จันทรประดิษฐ์, สัมภาษณ์, THE STANDARD Daily, 2563)

สำหรับ น้ำ ผลจากการได้รับชัยชนะในครั้งนี้ คือ การได้เป็นแบบอย่างให้กับสังคม ให้คนกลุ่มหนึ่งที่ยังคงมีข้อจำกัดในตนเองไม่ว่าจะเรื่องใดก็ตาม ได้กล้าออกมาจากกรอบของตนเอง และกรอบของสังคม

(3) อินตี จอห์นสัน

อินตีรู้สึกว่ตอนที่เราประกวดเราได้พูด พูดในประเด็นสังคม สำหรับอินตีจะพูดเรื่องสึฝิว เส้นผม การเมือง ความไม่เท่าเทียมหรืออะไรก็ตามมาตลอดอยู่แล้ว เมื่อก่อนที่เราพูดเสียงมันแค่นี้ แต่ในวันที่เราเป็นที่รู้จักอาจจะไม่ได้มาก แต่ก็ยังมีคนได้ยินเสียงเรามากขึ้นอันนี้อินตีมองว่าสำคัญ จากที่เราได้เจอกับตัวเวลาที่เราได้เจอแฟนคลับหรือเจอเด็กๆที่แบบเค้าจำเราได้ แล้วเค้าพูดกับแม่ว่าอยากเป็นแบบนี้ เราแบบเนี่ย เพราะตอนเด็กๆเราไม่เคยเห็นใครที่เป็นแบบนี้ แล้วมันยากมากที่เราจะเจอ แฟนคลับ แล้วบอกว่าเราอยากเป็นแบบนี้ มันไม่ได้อะ แต่ในวันนี้มันมีเด็กที่เจอเราแล้วแบบ เหมือนพี่คนนั้นผมหยิก หนูจะทำทรงแบบนี้ เด็กก็เริ่มมั่นใจและ พี่เค้าใส่สีแแดงเด็กมั่นใจตาม หรือแม้กระทั่งแบบ สาวสอง เด็กมัธยม จำได้เลยว่าตอนที่ประกวดมีเด็กมาดู บอกแม่ว่าเตะบอลแต่มาถึงกรี๊ดกร๊าด บางคนคือฝิวเดียวกันเลยใส่สีแแดงมาเลย ใส่วิกมาเราเห็นแล้วเราก็แบบจากวันที่ไม่มั่นใจวันนี้เค้าเห็นว่าเราเป็นแบบพี่สาว เรามั่นใจเลย แล้วอินตีพูดเสมอเลยว่า ไม่ต้องเงิน ไม่มีผมไข่ม้อยใส่วิกเลย ถ้าไม่ใส่วิกใส่มงเลย จบ อินตีว่าอันนี้แหละคือสิ่งที่เราสามารถทำอะไรเล็กๆน้อยๆให้กับเด็กหลายๆคน

แต่อินตีอยากได้อะไรที่มากกว่านี้อย่างนึงกับสังคม ก็คือ อินตีอยากให้สื่อละครไทยมันแบบ ไม่ว่าจะเป็นเพศไหนก็ตาม ไม่ว่าจะผู้หญิงผู้ชาย LGBT หรืออะไรก็ตาม ทำไมผู้ชายฝิวแทนแบบดีเลย ไทบ้านชอบแต่ทำไมพอผู้หญิงฝิวแทนไม่สะอาด ทำไมอะ แล้วความมั่นใจมันจะอยู่ตรงไหน มันเหมือนตั้งค่านิยมให้กับทุกๆเพศ ทุกๆวงการไปเลยว่าจะต้องเป็นแบบนี้ ถ้าเห็นในบิลบอร์ดนับแบบได้เลยว่าจะเห็นฝิวสีแบบใช้ได้ แต่โฆษณาหรือสื่อทุกอย่างออกมาก็ยังตอบโคงท์คนฝิวขาวมากกว่าอยู่ดี ซึ่งมันก็ไม่ได้ผิดหรอก แต่ก็อย่าลืมนว่ อินตียกตัวอย่างภาคใต้แล้วกัน หรือที่ไหนก็ตามที่เป็นลูกครึ่งที่เค้าอยู่ในไทย อินตีว่าสำคัญเลยคือมันคือสื่อ

ทำไมสื่อไม่ทำให้เค้ารู้สึกว่าเขาไปได้ไกลกว่านี้ ทำไมต้องแบบผิวสีแล้วไป
โกอินเตอร์ลิ้มมันไม่ใช่แค่จองตัวแล้วมาเลย ทำไมถึงไม่สร้างจากในประเทศ
เรา อินดีอยากทำเรื่องนี้กับสังคมเพราะอยากให้เค้าเปิดใจลองทำสื่อทำ
อะไรหลายๆอย่าง ให้คนที่มีความหลากหลายได้ลองมีตัวตนในสังคมบ้าง
สิ่งนี้คือสิ่งที่เราคิดตอนประกวดว่าเราอาจจะทำได้ให้กับสังคม
(อินดี จอห์นสัน, สัมภาษณ์, 22 พฤศจิกายน 2565)

การได้เป็นนางงามของอินดี ทำให้อินดีมีโอกา และพื้นที่ในการสื่อสาร
ในประเด็นสังคม ทั้งเรื่องสีผิว ที่เป็นสิ่งที่ตนเองต้องเผชิญกับเรื่องนี้อยู่เสมอ ความไม่เท่าเทียมในสังคม
ให้ประเด็นเหล่านี้ถูกสื่อสารสู่สังคมมากยิ่งขึ้น อีกทั้งยังสามารถเป็นแบบอย่างให้กับคนหลายกลุ่มเพื่อ
สร้างความมั่นใจและเป็นแรงบันดาลใจให้กับบุคคลอื่น เพื่อที่จะเปลี่ยนทัศนคติของสังคม

ตารางที่ 4.5

ผลที่เกิดจากความงาม

ผลที่เกิดจาก ความงาม	นันทวรรณ ธรรมวรรณ	พัชรพร จันทระประดิษฐ์	อินดี จอห์นสัน
ผลต่อตนเอง	มูลค่าทางด้าน ทุนทางเศรษฐกิจ วิธีการคิดและการใช้ชีวิต	การประกวดนางงามให้ อนาคตที่ดี ให้มีเงิน เริ่มต้นธุรกิจ การเป็นนางงามทำให้มี ชื่อเสียง และทำในสิ่งที่ คุณอยากทำง่ายขึ้น	โอกาสในหน้าที่การงาน ความคิดในการใช้ชีวิต และความมั่นใจ ทุนสัญลักษณ์ทำให้ สามารถสื่อสารกับคนใน สังคมได้เป็นวงกว้างมาก ขึ้น
ผลต่อสังคม	เป็นแบบอย่างให้คนใน สังคมที่มองว่าการมีผิวสี เป็นสิ่งที่ไม่ดี เมื่อเห็น กรณีศึกษาเป็นแบบอย่าง จึงเห็นคุณค่าในตนเอง	สร้างแรงบันดาลใจและ เป็นแบบอย่างให้กับคนที่ เห็นว่าการมีผิวสีเป็น ข้อจำกัดของความสวย	อยากจะสื่อสารกับสังคม ในเรื่อง สีผิวต้องการให้ ผลิตสื่อที่ไม่ใช่เพียงแค่ ผลิตซ้ำความงามในรูปแบบ แบบเดิมๆ

ผลของความงามที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สามารถสร้างฐานะและทุนทางเศรษฐกิจได้จากการได้รางวัลจากการเป็นผู้ชนะ นอกจากนี้การมีชื่อเสียงหรือทุนทางสัญลักษณ์ยังสามารถเพิ่มโอกาสในเรื่องอาชีพการงานและเพิ่มทุนทางเศรษฐกิจให้กับกรณีศึกษาได้ นอกจากนี้ยังสร้างวิถีคิด ความมั่นใจให้กับกรณีศึกษาและการเริ่มต้นสร้างและเปลี่ยนแปลงวิถีคิดนี้ทำให้เกิดการสื่อสารวิถีคิดนี้ ที่ไม่ใช่การเปลี่ยนแปลงเพียงระดับปัจเจกแต่เป็นการเปลี่ยนแปลงในระดับสังคม ซึ่งเป็นผลต่อเนื่องให้เกิดผลต่อสังคม ด้วยการสร้างความมั่นใจให้กับกลุ่มคนที่เหมือนกับกรณีศึกษาคือ คนผิวสีให้มีความมั่นใจ และไม่ถูกรอบของสังคมกดทับให้เจ็บปวดในด้านความรู้สึก อีกทั้งยังสร้างแรงกระเพื่อมในเรื่องประเด็นเรื่องสีผิว ให้ถูกนำมาพูดถึงในวงกว้างเพื่อให้เกิดการยอมรับมากขึ้น

ตารางที่ 4.6

ความหมายของความงาม

	นนธวรรณ ฌรรรณธร	พัชรพร จันทรประดิษฐ์	อินดี จอห์นสัน
ความหมาย ความงาม	<p>ความ สวย คือ องค์ประกอบโดยรวมมัน ไม่ได้อยู่ที่ สีผิว แต่อยู่ที่ทัศนคติ</p> <p>ความสวยเป็นความแตกต่างในเอกลักษณ์และความหลากหลายของเชื้อชาติ</p> <p>ประเมินค่าของตนเองด้วยตนเอง เมื่อที่เรามองตนเองว่าสวย และมีค่าจะสามารถสื่อสารและทำให้คนอื่นเห็นด้วย เช่นเดียวกัน</p>	<p>ความสวยไม่ควรเป็น ความสวยแค่เพียง รูปลักษณ์ภายนอกแต่ ควรมีความสวยในมิติ อื่นๆประกอบกันด้วย</p> <p>การกำหนดคุณค่าของตนเองเป็นอำนาจของตนเอง</p>	<p>ความสวย คือ ความมั่นใจและเสน่ห์ที่มาจากข้างในตัวเอง และไม่สามารถตัดสินได้จาก สีผิว หน้าตา</p> <p>การที่ไม่ได้มีผิวขาว มันไม่ใช่เรื่องของความด้อย แต่เป็นเรื่องความแตกต่างในเรื่องของเชื้อชาติ</p>

จากกระบวนการสร้างความงาม การรักษาความงามให้คงอยู่ จนเกิดผลต่างๆต่อทั้งตนเองและสังคม ทำให้เราเห็นข้อมูลในบางส่วนหนึ่งที่เป็นส่วนของ “ความหมายของงาม” ที่กรณีศึกษาต้องการจะสื่อสารออกสู่สังคมซึ่งเป็นประเด็นที่ใกล้เคียงกัน ในเรื่อง ความงามไม่ได้มีเพียงส่วนของรูปกายภายนอก แต่ยังเป็นส่วนองค์จากภายในทั้งด้านจิตใจ การกระทำ ทักษะ และ เสน่ห์ ซึ่งความงามไม่ได้เกี่ยวข้องว่าจะต้องใช้สีผิวเป็นตัวตัดสิน เพราะ ความงามที่เกิดจากรูปลักษณ์ภายนอกล้วนแล้วแต่เป็นความแตกต่างและความหลากหลายของเชื้อชาติซึ่งเป็นความธรรมชาติที่เกิดขึ้น ดังนั้นจึงควรเคารพความแตกต่างเหล่านี้ และสิ่งที่สำคัญที่สุดคือการไม่รอให้คนอื่นมากำหนดหรือตีคุณค่าจากตัวเรา เราควรมองเห็นความงามและคุณค่าของตัวเองด้วยตัวเราก่อน และจะทำให้ผู้อื่นเห็นและมองในแบบที่เราเชื่อ

4.4 การสื่อสารกับการต่อต้านมายาคติความงามของนางงามผิวสี

“พื้นที่ที่ได้ก็ตามที่มียาคติ (myth) ทำงานอยู่ จะเกิดการผลิต “มายาคติต่อต้าน” (counter-myth) อยู่ด้วย” หลังจากการศึกษามายาคติความงามที่ถูกสื่อสารผ่านเวทีการประกวดนางงาม หรือที่เรียกว่า “มายาคติหลัก” แล้วนั้นทำให้เราเห็นภาพของสิ่งที่ครอบงำสังคมผ่านเกณฑ์ความงามในหลายมิติ เมื่อสร้างทัศนคติ ความมั่นใจ ความเชื่อจากความรู้สึกภายใน จึงแสดงออกมาเป็นการกระทำผ่านการสื่อสารผ่านร่างกายของตนเอง ในหัวข้อนี้จะเป็นความหมายของความงามที่ถูกสร้างขึ้นเพื่อทำลายและต่อรองหรืออาจจะเพื่อยอมรับในบางมิติด้วยเช่นกัน โดยความหมายของความงามที่จะถูกนำเสนอต่อไปนี้จะเป็นการสร้างความงามในรูปแบบของนางงามผิวสี โดยผ่านมิติความงามทั้ง 5 ด้าน ได้แก่

- 1) ความงามด้านรูปลักษณ์ภายนอก
- 2) ความงามด้านบุคลิกภาพ
- 3) ความงามด้านการแต่งกาย
- 4) ความงามด้านทัศนคติ
- 5) ความงามในด้านคุณลักษณะเฉพาะตัว

เพื่อให้เห็นถึงลักษณะของความงามและเพื่อเปรียบเทียบกับมายาคติหลักที่ถูกสร้างขึ้นมาก่อนหน้านี้ ซึ่งความงามที่ถูกสร้างขึ้นจะเป็นความหมายของความงามในอีกชุดหนึ่งเพื่อที่จะนำมาสื่อสารออกสู่สังคมผ่านกระบวนการสื่อสารที่จะนำเสนอในหัวข้อถัดไป

4.4.1 ความงามด้านรูปลักษณ์ภายนอก

4.4.1.1 นนธวรรณ ฌรรวนธ

ความงามใบหน้า

นนธวรรณ ฌรรวนธ หรือ เมญา ภูมิลำเนาเป็นคนนครศรีธรรมราช ภาพรวมความงามใบหน้าจึงออกไปในทางสวยคมแบบสาวใต้ ใบหน้าเรียวยาว ไข่ดวงตาเฉียวแต่ค่อนข้างไปทางตาเล็กสวยแบบจีน จมูกโด่งเป็นสัน ริมฝีปากบาง ความงามของใบหน้าในลักษณะเช่นนี้มีให้เห็นอยู่บ้าง แต่ไม่มากนักบนเวทีการประกวดนางงาม

ภาพที่ 4.56

เมญา นนธวรรณ ฌรรวนธ

หมายเหตุ. รูปลักษณ์ใบหน้าของเมญา. จาก MTHAI, โดย kwrite, 2557, <https://women.mthai.com/amazing-women/176557.html>

ความงามสัดส่วน

เมญา มีส่วนสูงถึง 176 เซนติเมตร ถือว่าเป็นส่วนสูงที่สูงมากถ้าเทียบกับเกณฑ์ส่วนสูงที่มีการกำหนดไว้ในเกณฑ์การประกวดที่จะอยู่ที่ประมาณ 165-167 เซนติเมตร สัดส่วนอก เอวสะโพก 31-23-34 นิ้ว ซึ่งใกล้เคียงกับสัดส่วนมาตรฐานของเวทีการประกวดนางงามอยู่ที่ 35-24-35 นิ้ว เมญาเป็นคนที่รูปร่างดีและด้วยรูปร่างที่สูง ความงามสัดส่วนเช่นนี้จะเห็นได้มากในวงการนางแบบเพราะก่อนที่จะเข้าสู่วงการนางงามเมญาได้ทำงานในวงการนางแบบมาก่อน การมีส่วนสูงที่มากเช่นนี้ทำให้ส่วนสูงเป็นสิ่งที่ส่งเสริมให้เมญาโดดเด่นมากขึ้นเมื่ออยู่กับผู้เข้าประกวดคนอื่นๆ

ภาพที่ 4.57

รูปร่างของเมญ่า

หมายเหตุ. ความงามด้านสัดส่วนของเมญ่า. จาก *POST TODAY*, โดย *Miss Thailand World_BEC-TERO*, 2557, (<https://www.posttoday.com/ent/news/324354>)

ภาพที่ 4.58

เมญ่า และ ผู้เข้าประกวดในเวที *Miss Thailand World*

หมายเหตุ. ภาพบรรยากาศการประกวด *Miss Thailand World 2014*. จาก *Kapook*, โดย *Miss Universe Thailand (FanPage)*, 2557, (<https://women.kapook.com/view90076.html>)

ความงามผิวพรรณ

ในส่วนของผิวพรรณ เมญ่าเป็นผิวหญิงที่มีผิวเข้มมาตั้งแต่กำเนิด ซึ่งทั้งคุณพ่อและคุณแม่ของเมญ่าก็เป็นคนผิวสีเข้มเช่นกัน จึงทำให้ถ่ายทอดมา แต่ถึงแม้เมญ่าจะมีผิวสีเข้มแต่ก็มีสีผิวที่สม่ำเสมอและมีผิวพรรณที่เรียบเนียนไม่มีริ้วรอย ในปีที่เมญ่าได้รับตำแหน่งถือว่าเป็นสาว

ผิวเข้มที่โดดเด่นมากบนเวทีการประกวด ในบรรดาผู้เข้าประกวดมีสาวผิวสีเป็นส่วนน้อยมาก และสิ่งที่ทำให้เห็นการต่อสู้ของความหมายของความสวยของสีผิวอย่างชัดเจน คือ การเป็นสาวผิวสีที่สามารถเอาชนะสาวผิวขาวที่เป็นความงามตามมาตรฐานและภาพจำของนางงามตลอดหลายปีที่มีการประกวดมา

ภาพที่ 4.59

เมญ่า และครอบครัว

หมายเหตุ. เมญ่าและครอบครัวในวันได้รับตำแหน่ง. จาก *ไทยรัฐออนไลน์*, โดย *ไทยรัฐ*, 2557, (<https://www.thairath.co.th/content/431266>)

ภาพที่ 4.60

เมญ่า และ ผู้ได้ตำแหน่งรองทั้ง 2 ลำดับ

หมายเหตุ. ภาพวันตัดสินการประกวด. จาก *Sanook.com*, โดย *Sanook*, 2557, (<https://www.sanook.com/women/23695/>)

โดยสรุปความงามของเมง่าที่เห็นได้จากรูปลักษณ์ภายนอกนั้น ถ้าหากเทียบกับมาตรฐานความงามที่ถูกสร้างขึ้นบนเวทีนางงามก็มีส่วนที่ทำให้เห็นความแตกต่างและโดดเด่นอยู่ในประเด็นของความงามของผิวพรรณ ในส่วนของใบหน้านั้นอาจมีความหลากหลายแตกต่างกันไปตามแต่กระแสของช่วงนั้นๆ แต่ความสวยของใบหน้าที่เป็นไปในลักษณะหน้าคมก็ไม่ได้มีเห็นมากนัก บนเวทีการประกวด ในส่วนของรูปร่างนั้นไม่ได้แตกต่างจากความงามมายาคติหรือผู้เข้าประกวดทั่วไป แต่สิ่งที่เมง่าแตกต่างและโดดเด่นคือ ความงามของสีผิว ที่แทบจะไม่เคยเห็นบนเวทีการประกวด ความงามที่ประกวดกันมาก่อนหน้า หรือจะเรียกได้ว่าเป็น นางงามผิวสีเข้มคนแรกที่ได้รับตำแหน่งชนะเลิศ

4.4.1.2 พัชรพร จันทรประดิษฐ์

ความงามใบหน้า

น้ำ พัชรพร ภูมิลำเนาเป็นคนจังหวัดสงขลา ความงามของใบหน้าจึงเป็นในลักษณะคล้ายกับเมง่าซึ่งเป็นใบหน้าที่โดยรวมสวยคม ใบหน้าเรียว ตากลมโต จมูกโด่ง ริมฝีปากอวบอุ้ม ในช่วงที่น้ำประกวดเริ่มมีใบหน้าที่โดดเด่นให้เห็นมากขึ้นบนเวทีนางงาม และด้วยลักษณะการประกวดของเวที Miss Grand Thailand มีการแบ่งตัวแทนผู้ประกวดเป็นแต่ละภาค และแต่ละจังหวัด ความสวยใบหน้าที่แบบสาวใต้จึงมีให้เห็นมากกว่าในเวทีอื่นๆ

ภาพที่ 4.61

น้ำ พัชรพร จันทรประดิษฐ์

หมายเหตุ. รูปลักษณ์ใบหน้าของน้ำ. จาก *Instagram*, โดย Patcharaporn Chantarapadit, 2564, (<https://www.instagram.com/p/CMQ-x5yp25a/?hl=th>)

ความงามสัดส่วน

น้ำมีส่วนสูง 170 เซนติเมตร ถือว่าเป็นส่วนสูงที่สูงกว่าเกณฑ์ที่มีการกำหนดไว้ในเกณฑ์การประกวด อยู่ที่ประมาณ 165-167 เซนติเมตร แต่ในมุมมองน้ำกล่าวว่า “หนูก็ไม่ได้เป็นแบบว่ามาตรฐานความงาม ในมาตรฐานเรื่องความสูงของนางงามอะหนูน้อย แต่ความสูงก็ไม่ใช่อุปสรรคเพราะใจเรารู้ตลอดการแข่งขัน” (PP talk ,10 ก.ค. 2021) การที่น้ำมองเช่นนั้นอาจเป็นด้วยบนเวทีการประกวดมีแต่ผู้เข้าประกวดที่มีส่วนสูงที่สูงมาก จึงทำให้น้ำเลือกที่จะดึงศักยภาพในด้านอื่นๆมาทดแทนในส่วนที่ตนเองไม่มั่นใจ ในด้านสัดส่วน น้ำมีสัดส่วน อก เอว สะโพก 33-22-35 นิ้ว ซึ่งน้อยกว่าค่าเฉลี่ยมาตรฐานของเวทีการประกวดนางงาม (35-24-35 นิ้ว) อยู่เล็กน้อย

ภาพที่ 4.62

น้ำ ในการประกวดรอบชุดว่ายน้ำ

หมายเหตุ. ความงามในด้านสัดส่วนของน้ำ. จาก *Instagram*, โดย Patcharaporn Chantarapadit, 2564, (<https://www.instagram.com/p/CPNLvZkJmor/?hl=th>)

ภาพที่ 4.63

น้ำ ในการประกวดรอบชุดราตรี

หมายเหตุ. ความงามในด้านสัดส่วนของน้ำ. จาก *TNN ONLINE*, โดย Miss Grand Thailand, 2563, (<https://www.tnnthailand.com/news/entertainment/55604/>)

ความงามผิวพรรณ

น้ำเป็นผู้หญิงผิวสีเข้มมาตั้งแต่กำเนิดด้วยความที่พื้นเพเป็นคนจังหวัดสงขลา และคุณพ่อคุณแม่ก็เป็นคนผิวสีเข้มจึงทำให้น้ำได้รับถ่ายทอดมาจากทางพันธุกรรมที่เป็นสีผิวธรรมชาติ ในปีนี้น้ำประกวดและเป็นผู้ชนะ เริ่มมีนางงามผิวสีเข้มให้เห็นมากขึ้นบนเวทีนางงามด้วยกระแสของสังคมในยุคนั้นเริ่มเปิดกว้างมากขึ้น

ภาพที่ 4.64

น้ำ และครอบครัว

หมายเหตุ. น้ำ และครอบครัวในวันได้รับตำแหน่ง. จาก *ไทยรัฐ ออนไลน์*, โดย ไทยรัฐ, 2563, (<https://www.thairath.co.th/entertain/news/1934491>)

ภาพที่ 4.65

น้ำ และ ผู้ได้ตำแหน่งรองทั้ง 4 ลำดับ

หมายเหตุ. ภาพวันตัดสินการประกวด. จาก MGR ONLINE, โดย ผู้จัดการออนไลน์, 2563, (<https://mgronline.com/entertainment/detail/9630000096180>)

ความงามด้านรูปลักษณ์ภายนอกของ น้ำ ในความงามด้านใบหน้า สะท้อนเอกลักษณ์ใบหน้าสวยคมแบบสาวใต้ซึ่งเป็นไปตามภูมิลำเนาเกิด ทำให้ความงามด้านผิวพรรณ เป็นผิวสีเข้มเช่นกัน แต่ด้วยลักษณะการประกวดของเวที Miss Grand Thailand มีการแบ่งตัวแทนผู้ประกวดเป็นแต่ละภาค และแต่ละจังหวัด ความสวยใบหน้าคม และผิวพรรณสีเข้มแบบสาวใต้จึงมีให้เห็นมากกว่าในเวทีอื่นๆ แต่ในความนิยมของเวทีการประกวดนางงามความงามของใบหน้าและผิวพรรณเช่นนี้ อาจจะมีไม่มากนักถึงแม้จะเริ่มมีมากขึ้น ในด้านทรวดทรงทั้งด้านส่วนสูงและสัดส่วนถือว่าใกล้เคียงกับค่าเฉลี่ยของนางงามบนเวทีประกวด

4.4.1.3 อินดี จอห์นสัน

ความงามใบหน้า

อินดีเป็นลูกครึ่งไทย-อเมริกันจึงทำให้มีใบหน้าที่สวยเป็นในแบบของลูกครึ่ง ใบหน้าเรียวเล็ก ดวงตาชัด จมูกโด่งเป็นสัน ปากกระชับแต่ไม่บาง ถึงแม้บนเวทีนางงามจะมีใบหน้าที่สวยแบบสาวลูกครึ่งให้เห็นค่อนข้างมากขึ้นแต่ส่วนใหญ่จะเป็นลูกครึ่งที่เป็นชาติผิวขาว แต่ลักษณะความสวยของหน้าของอินดีจะเป็นลูกครึ่งที่เป็นชาติผิวสี

ภาพที่ 4.66

อินดี้ จอห์นสัน

หมายเหตุ. รูปลักษณ์ใบหน้าของอินดี้. จาก *Instagram*, โดย Indy Johnson, 2564, (https://www.instagram.com/p/CVcA_BtJEnw/?hl=th)

ความงามสัดส่วน

อินดี้ มีส่วนสูงส่วนสูง 175 เซนติเมตร ถือว่าเป็นส่วนสูงที่สูงมากถ้าเทียบกับเกณฑ์ส่วนสูงที่มีการกำหนดไว้ในเกณฑ์การประกวดที่จะอยู่ที่ประมาณ 165-167 เซนติเมตร สัดส่วน 32-24-35 ซึ่งใกล้เคียงกับสัดส่วนมาตรฐานของเวทีการประกวดนางงามอยู่ที่ 35-24-35 นี้ด้วยความที่เคยอยู่ในวงการนางแบบมาก่อนรูปร่างของอินดี้จึงเป็นรูปร่างที่ดีและได้สัดส่วน

ภาพที่ 4.67

อินดี้ ในการประกวดรอบชุดว่ายน้ำ

หมายเหตุ. ความงามในด้านสัดส่วนของอินดี้. จาก *บันเทิง NEWSPLUS*, โดย Miss Grand Thailand, 2563, (<https://www.newsplus.co.th/entertainment/events/20495/>)

ภาพที่ 4.68

อินดี้ ในการประกวดรอบชุดราตรี

หมายเหตุ. ความงามในด้านสัดส่วนของอินดี้. จาก MTHAI, โดย Kewrite, 2563, (<https://mthai.com/women/75261.html>)

ความงามผิวพรรณ

การมีเชื้อชาติเป็นลูกครึ่งไทย-อเมริกัน ทำให้อินดี้มีสีผิวเข้ม อินดี้เป็นผู้เข้าประกวดในปีเดียวกับน้ำ พชรพร และได้รับรางวัลรองชนะเลิศ ซึ่งในปีนั้นมีผู้เข้าประกวดผิวสีเข้มเข้ารอบและได้รับรางวัลมากกว่าในหลายปีที่ผ่านมา

ภาพที่ 4.69

ความงามด้านผิวพรรณของอินดี้

หมายเหตุ. สีผิวธรรมชาติของอินดี้. จาก K@pook.com, โดย K@POOK, 2563, (<https://women.kapook.com/gallery/226472/305160>)

ภาพที่ 4.70

ความงามด้านผิวพรรณของอินดี้

หมายเหตุ. สิวธรรมชาติของอินดี้. จาก *BRIGHT TODAY*, โดย Missgrandthailand, 2564, (<https://www.brighttv.co.th/entertain/miss-grand-thailand-7>)

ถึงแม้ความงามแบบลูกครึ่งจะเริ่มเป็นที่นิยมมากขึ้นในเวทีการประกวดนางงามในช่วง ยุคหลังนี้ แต่ส่วนใหญ่แล้วจะเป็นลูกครึ่งชนชาติผิวขาว จึงทำให้ความงามด้านใบหน้าและผิวพรรณของอินดี้เป็นความงามที่พบได้ไม่มากและสร้างความโดดเด่นให้กับอินดี้บนเวทีการประกวด ในส่วนของส่วนสูง ด้วยความที่เป็นลูกครึ่งต่างชาติจึงทำให้อินดี้มีรูปร่างที่สูงและสัดส่วนของอินดี้อยู่ในมาตรฐานความงามของนางงามบนเวทีการประกวด

รูปลักษณ์ภายนอกของนางงามกรณีศึกษาทั้ง 3 คน จากประเด็นทั้ง 3 ส่วน ได้แก่ ความงามของใบหน้า ถึงแม้ความงามของใบหน้าที่เห็นบนเวทีการประกวดนางงามที่เป็นที่นิยมมีหลากหลายลักษณะ แต่ใบหน้าคมเข้ม และลูกครึ่งผิวสีถือว่าไม่น้อยมากที่จะสามารถเป็นผู้ชนะการประกวด ซึ่งแตกต่างไปจากมายาคติหลักที่ถูกกำหนดไว้ แต่ภายใต้ความแตกต่างกลุ่มกรณีศึกษาทั้ง 3 คน สามารถถึงความแตกต่างนี้ให้ขึ้นมาเป็นความโดดเด่น (distinction) บนเวทีประกวดนางงามได้

ในส่วนของทรวดทรงถือว่าทั้ง 3 กรณีศึกษาเป็นไปในทางเดียวกันคือ ยังคงเป็นทรวดทรงที่อยู่ในมาตรฐานความงามของนางงาม ผิวพรรณของกรณีศึกษาทั้งเป็นผิวสีเข้มซึ่งเป็นลักษณะที่ผู้วิจัยได้เลือกให้เป็นคุณสมบัติในการเป็นกรณีศึกษา และการมีผิวสีเข้มเช่นนี้ถ้ามองในมุมของความนิยมจะเป็นไปตามยุคสมัยของการประกวดในกรณีของเมญ่า ช่วงยุคที่ประกวดยังไม่ค่อยพบเห็นและไม่เป็นที่นิยมมากนักแต่เมญ่าก็ยังสามารถเป็นผู้ชนะการประกวดได้ ซึ่งอาจจะหมายความว่ามีความงามในมิติอื่นๆที่ส่งเสริม สำหรับในช่วงยุคที่นี้ และอินดี้ประกวดถือว่าเริ่มมีนางงามผิวสี

มากขึ้นบนเวทีการประกวดแต่การชนะการประกวดในครั้งนี้ก็เป็นการต่อย้ำความเปิดกว้างของเวทีการประกวดที่มีต่อมายาคติความงามมากขึ้น

4.4.2 ความงามด้านบุคลิกภาพ

4.4.2.1 นนธวรรณ ฌรรวรรณ

ด้วยความที่เมธวดีเข้าสู่วงการการประกวดนางแบบมาก่อนจึงทำให้บุคลิกที่เมธวดีแสดงออกมา ทั้งการเดิน การยืน หรือโพสท่า จะเป็นไปทางการเป็นนางแบบมากกว่านางงามซึ่งแตกต่างจากผู้เข้าประกวดส่วนใหญ่ที่ยังคงมีรูปแบบการเดินในแบบที่นางงามนิยม ด้วยประสบการณ์การเป็นนางแบบทำให้การประกวดในทุกรอบเมธวดีจะเดิน โพสท่าด้วยความมั่นใจ

ภาพที่ 4.71

บุคลิกภาพของเมธวดี

หมายเหตุ. การประกวดในรอบทักษะการเป็นนางแบบ. จาก MTHAI, โดย Kewrite, 2557, (<https://women.mthai.com/amazing-women/176557.html>)

4.4.2.2 พัชรพร จันทรประดิษฐ์

บุคลิกภาพของน้ำ ที่สื่อสารออกมาบนเวทีการประกวดนางงามเป็นไปตามรูปแบบของเวทีการประกวด ซึ่งนางงามบนเวทีมิสแกรนด์ไทยแลนด์จะค่อนข้างมีลักษณะการเดินที่สนุกสนาน ซึ่งอาจจะมีความแตกต่างจากนางงามในเวทีอื่นๆ ซึ่งการเดินไม่เพียงแค่เดินแล้วโพสท่าแต่ยังสามารถเดินไปเดินไปบนเวทีได้ บุคลิกภาพบนเวทีมิสแกรนด์ไทยแลนด์จะเน้นความดึงดูดความสนใจนางงามจึงต้องหาวิธีการนำเสนอตนเองให้แปลกใหม่

การแนะนำตัวถือเป็นอีกหนึ่งบุคลิกภาพที่แสดงออกมาซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของการประกวดมิสแกรนด์ ในช่วงที่ประกวดน้ำเป็นตัวแทนจาก จังหวัดระนอง มีการนำเสนอรูปแบบการแนะนำตัวที่เป็นตัวของตัวเองจนสามารถเป็นกระแสและสื่อให้ความสนใจเป็นอย่างมาก ประกอบกับความความมั่นใจในตัวเองที่แสดงออกมาในทุกๆกิจกรรมอย่างโดดเด่น

ภาพที่ 4.72

บุคลิกภาพการพูดของน้ำ พัชรพร

หมายเหตุ. การแนะนำตัวบนเวทีของ น้ำ พัชรพร. จาก YouTube, โดย GrandTV, 2563, https://www.youtube.com/watch?v=gHEgN TRQ4RM&list=PLXChIM6f_EFWdqW3moQIGCUIZFIEPGujh&index=30

ภาพที่ 4.73

บุคลิกภาพการเดินของน้ำ พัชรพร

หมายเหตุ. การเดินบนเวที ของ น้ำ พัชรพร. จาก YouTube, โดย GrandTV, 2563, https://www.youtube.com/watch?v=gHEgNTRQ4RM&list=PLXChIM6f_EFWdq W3moQIGCUIZFIEPGujh&index=30

4.4.2.3 อินดี จอห์นสัน

ก่อนการเข้าสู่วงการการประกวดนางงาม อินดีทำงานในวงการนางแบบมาก่อน จึงทำให้มีทักษะในการเดินแบบเป็นทุนที่ทำให้การจัดระเบียบร่างกาย การเดิน การโพสท่า มีความเป็นมืออาชีพ ประกอบกับการประกวดบนเวทีมิสแกรนด์ทำให้สามารถแสดงตัวตนได้ชัดเจน มีอิสระในการแสดงออก ความสนุกสนานที่แสดงออกมาบนเวทีเป็นสิ่งที่ทำให้อินดีเป็นสาวงามอีกคนที่โดดเด่นมากในปีที่ประกวด

ภาพที่ 4.74

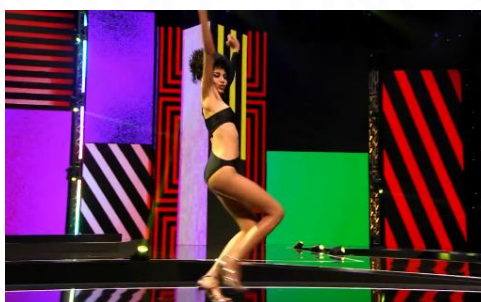
บุคลิกภาพการพูดของอินดี

หมายเหตุ. การแนะนำตัวบนเวทีของอินดี. จาก YouTube, โดย GrandTV, 2563, https://www.youtube.com/watch?v=gHEgNTRQ4RM&list=PLXChIM6f_EFWdqW3moQIGCUiZFiEPGujh&index=30

ภาพที่ 4.75

บุคลิกภาพการเดินของอินดี

หมายเหตุ. การเดินบนเวที ของอินดี. จาก YouTube, โดย GrandTV, 2563, https://www.youtube.com/watch?v=gHEgNTRQ4RM&list=PLXChIM6f_EFWdqW3moQIGCUiZFiEPGujh&index=30

ที่มาของบุคลิกภาพนางงามของกรณีศึกษา พบว่า มาจากทั้งการเริ่มต้นสั่งสมทุนในแวดวงอื่น เช่น วงการนางแบบมาก่อน ทำให้ได้เปรียบและโดดเด่นเป็นนางงามที่ดูทันสมัย ไม่ได้เป็นแบบนางงามสมัยก่อนที่เดินช้าๆ ยิ้มเยาะๆ แต่การเดินการโพสจะสะท้อนถึงความเป็นผู้หญิงยุคใหม่ที่มีความคล่องแคล่ว ปราดเปรียว และอีกหนึ่งด้าน คือ เริ่มต้นด้วยการเข้าสู่พื้นที่การประกวดนางงามโดยไม่ผ่านแวดวงอื่นมาก่อน บุคลิกภาพอาจจะแตกต่างกันความเป็นตัวตนของแต่ละคน หรือตามคำแนะนำของทีมพี่เลี้ยง และตามบริบทของเวที แต่สิ่งหนึ่งที่ทำให้นางงามมีความโดดเด่นและเป็นบุคลิกภาพที่สำคัญ ก็คือ การมีความมั่นใจในตนเอง ซึ่งปกติแล้ว ผู้หญิงผิวดำ หรือผู้หญิงผิวสี มักจะถูกนิยามว่า สิ่งที่เหมาะสมกับคนกลุ่มนี้ก็คือ ความไม่มั่นใจในสีผิวของตนเอง ซึ่งความงามด้านบุคลิกภาพที่เป็นความมั่นใจ คือ มายาคติในการต่อสู้กับมายาคติหลักชุดนี้

4.4.3 ความงามด้านการแต่งกาย

4.4.3.1 นนธวรรณ ฌรวรรณ

ในช่วงที่ประกวดชุดที่เมญาใส่ในการประกวดส่วนใหญ่จะเป็นชุดที่ทางกองประกวดเตรียมให้และเป็นลักษณะที่เหมือนกันทั้งหมดจึงทำให้ไม่สามารถเลือกแบบและสีที่เหมาะสมกับตนเองได้ สีของชุดจะค่อนข้างเป็นไปตามความนิยมของเวทีการประกวดนางงามคือเป็นสีที่สดใส ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นสีค่อนข้างเหมาะสมกับผิวขาว แต่หากเปรียบเทียบกับช่วงหลังจากการได้รับตำแหน่งแล้ว เมญา ก็ยังคงเลือกใส่เสื้อผ้าสีที่สดใสโดยที่ไม่ได้คิดว่าเป็นสีที่เหมาะสมกับแค่ผิวขาว

ช่วงระหว่างประกวด

ภาพที่ 4.76

ชุดว่ายน้ำบนเวทีของเมญา

หมายเหตุ. รูปแบบและสีชุดว่ายน้ำเป็นแบบเดียวกัน. จาก MTHAI, โดย Kewrite, 2557, (<https://women.mthai.com/amazing-women/176557.html>)

ภาพที่ 4.77

ชุดออกสื่อของเมญ่า

หมายเหตุ. ชุดที่เมญ่า เตรียมเพื่อใส่ในการประกวด. จาก MTHAI, โดย Yuwadee, 2557, (https://teen.mthai.com/campus_star/74479.html)

ภาพที่ 4.78

ชุดว่ายน้ำช่วงเก็บตัวของเมญ่า

หมายเหตุ. ชุดว่ายน้ำที่กองประกวดจัดเตรียมไว้ให้. จาก MTHAI, โดย Kewrite, 2557, (<https://women.mthai.com/amazing-women/176557.html>)

ภาพที่ 4.79

ชุดราตรีวันประกาศผลของเมญ่า

หมายเหตุ. สีชุดราตรีเป็นสีที่นิยมใช้ในการประกวดนางงาม. จาก *ไทยรัฐ ออนไลน์*, โดย *ไทยรัฐ*, 2557, (<https://www.thairath.co.th/lifestyle/woman/431521>)

หลังจากได้รับตำแหน่ง

ภาพที่ 4.80

เสื้อผ้าในการออกงานของเมญ่า

หมายเหตุ. สีเสื้อผ้าเป็นโทนสีที่เหมาะสมกับผิวขาว. จาก *Instagram*, โดย MAEYA NONTAWANTAS, 2562, (https://www.instagram.com/p/B16m08gniz_/?hl=th)

ภาพที่ 4.81

เสื้อผ้าในชีวิตประจำวันของเมญา

หมายเหตุ. สีเสื้อผ้าเป็นโทนสีที่เหมาะสมกับผิวขาว. จาก *Instagram*, โดย MAEYA NONTAWANTAS, 2565, (<https://www.instagram.com/p/Cb6YS7cPdWF/?hl=th>)

ภาพที่ 4.82

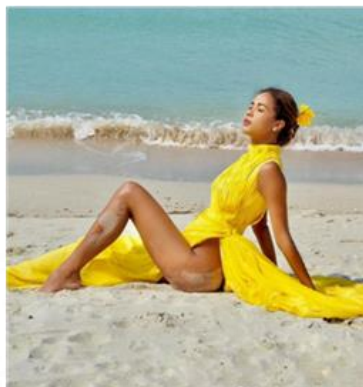
เสื้อผ้าในชีวิตประจำวันของเมญา

หมายเหตุ. สีเสื้อผ้าเป็นโทนสีที่เหมาะสมกับผิวขาว. จาก *Instagram*, โดย MAEYA NONTAWANTAS, 2565, (<https://www.instagram.com/p/CcYKZTJMNbO/?hl=th>)

ภาพที่ 4.83

เสื้อผ้าในชีวิตประจำวันของเมญา

หมายเหตุ. สีเสื้อผ้าเป็นโทนสีที่เหมาะสมกับผิวขาว. จาก *Instagram*, โดย MAEYA NONTAWANTAS, 2564, (<https://www.instagram.com/p/CL2-7y1s0od/?hl=th>)

แม้กระทั่งการทำสีผมที่ค่อนข้างส่งผลต่อสีผิว การทำสีผมที่เหมาะสมกับสีผิวจะสามารถทำให้สีผิวมีความสว่างได้ แต่การเลือกทำสีผมของเมญา ไม่ได้เลือกว่าจะต้องเป็นสีที่ทำให้ตนเองผิวดูสว่างแต่เป็นการเลือกในสีที่ตนเองพึงพอใจ

ภาพที่ 4.84

การเลือกทำสีผมของเมญา

หมายเหตุ. สีผมแสดงถึงความเป็นตัวของตัวเอง. จาก *Instagram*, โดย MAEYA NONTAWANTAS, 2561, (<https://www.instagram.com/p/Be1-F4ShmOd/?hl=th>)

4.4.3.2 พัชรพร จันทระประดิษฐ์

ในช่วงการประกวดส่วนใหญ่ ชุดของน้ำ ที่ใช้ในการประกวดจะเป็นชุดที่ทางพี่เลี้ยงเป็นคนเตรียมให้ สีชุดค่อนข้างเป็นสีที่สดใสและชัดเจน เนื่องจากเวทีที่น้ำประกวดนางงามจำเป็นต้องมีกระแสในช่วงที่ทำกิจกรรมต่างๆ หรือการอยู่กับนางงามคนอื่นๆ นางงามจึงต้องทำให้ตนเองโดดเด่นอยู่ตลอดเวลาเวลาที่สื่อมวลชนมองเข้ามาในคนกลุ่มใหญ่สีชุดก็เป็นตัวช่วยได้ แต่หลังจากได้รับตำแหน่งแล้วน้ำก็ยังคงเลือกใส่ชุดที่มีสีสันสดใสตามบุคลิกและความมั่นใจของน้ำ ซึ่งถึงแม้จะเป็นสีที่เหมาะสมกับผิวขาวแต่น้ำก็ยังคงมีความมั่นใจที่จะใส่

ช่วงระหว่างประกวด

ภาพที่ 4.85

ชุดราตรีช่วงเก็บตัวของน้ำ

หมายเหตุ. สีเสื้อผ้าเน้นเป็นสีที่ทำให้โดดเด่น. จาก *Instagram*, โดย Patcharaporn Chantarapadit, 2563, (<https://www.instagram.com/p/CE0pOocJJ wT/?hl=th>)

ภาพที่ 4.86

ชุดเดรสใส่ทำกิจกรรมในกองประกวดของน้ำ

หมายเหตุ. สีเสื้อผ้านั้นเป็นสีที่ทำให้โดดเด่น. จาก *Instagram*, โดย Patcharaporn Chantarapadit, 2563, (<https://www.instagram.com/p/BxrRcrbJkaY/?hl=th>)

ภาพที่ 4.87

ชุดราตรีบนเวทีของน้ำ

หมายเหตุ. สีเสื้อผ้านั้นเป็นสีที่ทำให้โดดเด่น. จาก *Instagram*, โดย Patcharaporn Chantarapadit, 2563, (<https://www.instagram.com/p/CFEG1a5Ju-k/?hl=th>)

ภาพที่ 4.88

ชุดราตรีวันประกาศผลของน้ำ

หมายเหตุ. สีเสื้อผ้าเน้นเป็นสีที่ทำให้โดดเด่น. จาก *กรุงเทพธุรกิจ*, โดย *กรุงเทพธุรกิจออนไลน์*, 2563, (<https://www.bangkokbiznews.com/lifestyle/898758>)

หลังจากได้รับตำแหน่ง**ภาพที่ 4.89**

เสื้อผ้าในชีวิตประจำวันของน้ำ

หมายเหตุ. สีเสื้อผ้าเป็นโทนสีที่เหมาะสมกับผิวขาว. จาก *Instagram*, โดย *Patcharaporn Chantarapadit*, 2564, (https://www.instagram.com/p/CL3YvrL_pQsC/?hl=th)

ภาพที่ 4.90

เสื้อผ้าในชีวิตประจำวันของน้ำ

หมายเหตุ. สีเสื้อผ้าเป็นโทนสีที่เหมาะสมกับผิวขาว. จาก *Instagram*, โดย Patcharaporn Chantarapadit, 2564, (https://www.instagram.com/p/CNKBbk_gJf68/?hl=th)

ภาพที่ 4.91

เสื้อผ้าในการออกงานของน้ำ

หมายเหตุ. สีเสื้อผ้าเป็นโทนสีที่เหมาะสมกับผิวขาว. จาก *Instagram*, โดย Patcharaporn Chantarapadit, 2563, (https://www.instagram.com/p/CHh_QZyppO5U/?hl=th)

ภาพที่ 4.92

เสื้อผ้าในการออกงานของน้ำ

หมายเหตุ. สีเสื้อผ้าเป็นโทนสีที่เหมาะสมกับผิวขาว. จาก *Instagram*, โดย Patcharaporn Chantarapadit, 2564, (<https://www.instagram.com/p/CL1z1Z-Jo0X/?hl=th>)

ตั้งแต่ในช่วงการประกวดอีกหนึ่งการสร้างตัวตนของน้ำ คือ การเปลี่ยนทรงผม ซึ่งเป็นทรงที่ไม่ใช่ความนิยมของนางงามและเป็นทรงผมที่ค่อนข้างแปลกใหม่ในวงการนางงาม และด้วยสาเหตุก็ทำให้น้ำเป็นนางงามที่มีกระแสอยู่ตลอดเวลาทั้งในช่วงของการประกวดและหลังจากที่ได้รับตำแหน่ง

ภาพที่ 4.93

การเปลี่ยนทรงผมของน้ำ

หมายเหตุ. เปลี่ยนทรงผมเพื่อสร้างความโดดเด่น. จาก *Instagram*, โดย Patcharaporn Chantarapadit, 2563, (<https://www.instagram.com/p/CFbN8iAplcA/?hl=th>)

ภาพที่ 4.94

การเปลี่ยนทรงผมของน้ำ

หมายเหตุ. เปลี่ยนทรงผมเพื่อสร้างความโดดเด่น. จาก *Instagram*, โดย Patcharaporn Chantarapadit, 2563, (https://www.instagram.com/p/CFd4s_afpYw2/?hl=th)

ภาพที่ 4.95

การเปลี่ยนทรงผมของน้ำ

หมายเหตุ. เปลี่ยนทรงผมเพื่อสร้างความโดดเด่น. จาก *Instagram*, โดย Patcharaporn Chantarapadit, 2563, (https://www.instagram.com/p/C_F_pBcEJxlq/?hl=th)

ภาพที่ 4.96

การเปลี่ยนทรงผมของน้ำ

หมายเหตุ. เปลี่ยนทรงผมเพื่อสร้างความโดดเด่น. จาก *Instagram*, โดย Patcharaporn Chantarapadit, 2563, (https://www.instagram.com/p/CFq4M_XCJfzf/?hl=th)

4.4.3.3 อินดี จอห์นสัน

ชุดที่ใช้ในการประกวดของอินดี ส่วนใหญ่เป็นชุดที่ทางทีมพี่เลี้ยงนางงามเป็นผู้จัดเตรียมและออกแบบ ทั้งรูปทรงและสีของชุด ส่วนใหญ่จะเป็นโทนร้อน เช่น สีแดง สีเหลือง สีส้ม ซึ่งในชุดแรกเป็นชุดในวันเปิดตัวซึ่งเป็นวันแรกที่อินดีเข้ากองประกวด ทางทีมพี่เลี้ยงได้ให้ความเห็นว่า สาเหตุที่เลือกชุดนี้เป็นเพราะเป็นสีที่ไม่ค่อยมีใครกล้าที่จะใส่ ประกอบกับความคิดเห็นของอินดีที่คิดว่าการใส่สีนี้จะทำให้ตนเองโดดเด่นในวัดเปิดตัว จึงทำให้เห็นว่าการเลือกสีของชุดเป็นเพราะต้องสร้างกระแสและความโดดเด่นให้กับตนเอง แต่หลังจากที่ได้รับตำแหน่งแล้วในการใช้ชีวิตประจำวันอินดีก็ยังคงเลือกใส่เสื้อผ้าที่สดใสตามบุคลิกและตัวตนของตนเอง

ช่วงระหว่างประกวด

ภาพที่ 4.97

ชุดวันเข้ากองประกวดของอินดี้

หมายเหตุ. สีเสื้อผ้าเน้นเป็นสีที่ทำให้โดดเด่น. จาก *Instagram*, โดย Indy Johnson, 2564, (<https://www.instagram.com/p/CEei2QUHi5O/?hl=th>)

ภาพที่ 4.98

ชุดที่ใส่ทำกิจกรรมในกองประกวดของอินดี้

หมายเหตุ. สีเสื้อผ้าเน้นเป็นสีที่ทำให้โดดเด่น. จาก *Instagram*, โดย Indy Johnson, 2564, (https://www.instagram.com/p/CEo_JQKHc9j/?hl=th)

ภาพที่ 4.99

ชุดราตรีในวันแต่งงานของอินดี้

หมายเหตุ. สีเสื้อผ้านั้นเป็นสีที่ทำให้โดดเด่น. จาก *Sanook.com*, โดย Sanook, 2564, (<https://www.sanook.com/women/184097/>)

ภาพที่ 4.100

ชุดราตรีที่ใช้ในการประกวดของอินดี้

หมายเหตุ. สีเสื้อผ้านั้นเป็นสีที่ทำให้โดดเด่น. จาก *Sanook.com*, โดย Sanook, 2564, (<https://www.sanook.com/women/184925/>)

หลังจากได้รับตำแหน่ง

ภาพที่ 4.101

เสื้อผ้าในชีวิตประจำวันของอินดี้

หมายเหตุ. สีเสื้อผ้าเป็นโทนสีที่เหมาะสมกับผิวขาว. จาก *Instagram*, โดย Indy Johnson, 2564, (<https://www.instagram.com/p/CipJPuorkye/?hl=th>)

ภาพที่ 4.102

เสื้อผ้าในชีวิตประจำวันของอินดี้

หมายเหตุ. สีเสื้อผ้าเป็นโทนสีที่เหมาะสมกับผิวขาว. จาก *Instagram*, โดย Indy Johnson, 2564, (<https://www.instagram.com/p/CWviUldp6ho/?hl=th>)

ภาพที่ 4.103

เสื้อผ้าในการออกงานของอินดี้

หมายเหตุ. สีเสื้อผ้าเป็นโทนสีที่เหมาะสมกับผิวขาว. จาก *Sanook.com*, โดย Sanook, 2564, (<https://www.sanook.com/women/184097/gallery/1921233/>)

ภาพที่ 4.104

เสื้อผ้าในการออกงานของอินดี้

หมายเหตุ. สีเสื้อผ้าเป็นโทนสีที่เหมาะสมกับผิวขาว. จาก *Instagram*, โดย Indy Johnson, 2564, (https://www.instagram.com/p/CWn7IzZvX_2/?hl=th)

มันจะมีหลายๆเว็บไซต์ว่า มันเรียนปรับอันเดอร์โทนสีผิวกัน ว่าสีผิวแบบเราต้องใส่สีแบบไหน ซึ่งอินดี้ก็ทำนะ แต่มันจะมีจุดที่ว่าสมมติอินดี้ชอบสีเหลือง ก็ต้องมาดูแล้วว่าเหลืองไหนที่เข้ากับเรา แดงไหนที่เข้ากับเรา เพราะอินดี้มองว่า ถ้าเกิดคนผิวดำ คนผิวสีใส่ได้แค่สีนี้ๆ ชีวิต

หม่นหมองมาก ใส่สีอะไรไม่ได้เลย สมมติจะต้องไปงานวาเลนไทน์ ทำ
 ไงอะ ใส่สีดำหรือ อินดีเลยมองว่ามันขึ้นอยู่กับความชอบ อีกร้อยอย่างเลยคือ
 ความมั่นใจด้วยแหละ อินดีคือคนหนึ่งที่มองว่าถ้าฉันใส่สีเหลืองมา ว้าว
 แบบนี้เลยนะ มันได้ลิแล้วเราชอบอะ เราก็ใส่ ขึ้นอยู่กับความชอบและ
 ความมั่นใจล้วนๆเลย เพราะถ้าต้องมานั่งฟังว่าสีนี้ไม่ได้ห้ามใส่ แต่อยาก
 ใส่อะ ไม่ได้เลยหรือ แต่บางสีที่มันไม่รอดจริงๆก็ไม่ใส่ หลักๆคือความ
 มั่นใจ และอินดีไม่ได้แค่เลยเวลาที่คนมองเลย เพราะถ้าหมดก็คือจบต้อง
 ใส่สีใสเท่านั้นเลย ใส่สีอะไรไม่ได้เลย

(อินดี จอห์นสัน, สัมภาษณ์, 22 พฤศจิกายน 2565)

ไม่ใช่เพียงแค่เสื้อผ้าเท่านั้น ที่อินดีเลือกที่จะสวมใส่อย่างไม่มีข้อจำกัดใน
 เรื่องของสีผิว แต่ส่วนของทรงผมที่เป็นความธรรมชาติของเชื้อชาติ ซึ่งอินดีเป็นลูกครึ่ง ไทย-อเมริกัน
 ลักษณะของการมีเชื้อชาติ เช่นนี้ คือ การมีผิวดำและผมหยิก ซึ่งอินดีเลือกที่จะนำมาใช้เป็นจุดเด่นใน
 ความเป็นตัวตนของตนเอง ถึงแม้จะไม่ใช้ทรงผมที่นิยมในการนำมาใช้กับนางงาม

ภาพที่ 4.105

ทรงผมธรรมชาติของอินดี

หมายเหตุ. ทรงผมที่ไม่ได้เกิดจากการตกแต่ง. จาก K@pook.com, โดย K@POOK, 2563,
 (<https://women.kapook.com/gallery/226472/305153>)

ภาพที่ 4.106

การเปลี่ยนทรงผมของอินดี้

หมายเหตุ. ทรงผมที่ตกแต่งเพื่อให้มีความโดดเด่น. จาก *Instagram*, โดย Indy Johnson, 2563, (<https://www.instagram.com/p/CGJeZrwnCZ2/?hl=th>)

ภาพที่ 4.107

การเปลี่ยนทรงผมของอินดี้

หมายเหตุ. ทรงผมที่ตกแต่งเพื่อให้มีความโดดเด่น. จาก *Instagram*, โดย Indy Johnson, 2563, (<https://www.instagram.com/p/CERKE2fHRcK/?hl=th>)

ภาพที่ 4.108

การเปลี่ยนทรงผมของอินดี้

หมายเหตุ. ตกแต่งทรงผมเพื่อสะท้อนความเป็นธรรมชาติ. จาก *Instagram*, โดย Indy Johnson, 2563, (<https://www.instagram.com/p/CEwpKQjHaeU/?hl=th>)

ต้องบอกเลยว่าคนในทีมชอบ แล้วก็ต้องการให้อินดี้มีความเป็นตัวของตัวเองมากที่สุด หลายคนอาจจะยังไม่รู้ว่าจริงๆ แล้วผมอินดี้เป็นคนผมหยิกหยิกแบบวิกอันนั้นเลย แต่พอเรียนมัธยม ม.ต้นคอกของอะเนาะ มันต้องตัดผมสั้นมันจะเป็นแบบนี้ก็ไม่ได้ มันก็เลยต้องยึดผมมาตลอด แต่ความจริงแล้วก็คือหยิกกันหอยเลย ทางพี่เลี้ยงก็เลยเอาให้เป็นตัวอินดี้ไปเลยมัย ธรรมชาติเป็นยังไงเอาแบบนั้นไปเลย แต่ง่ายสุดก็คือวิก พอบนเวทีมันไม่มีใครทำ จุดเด่นเลยก็คือไม่เหมือนใคร คนต้องจำได้ เราเลยทำ บวกกับว่าอยากให้คุณเห็นว่าการประกวดนางงามมันไม่ใช่แบบว่าผมจะต้องตรง ฟาราห์เท่านั้น ฟาราห์เราก็ทำ แต่มันก็ด้วยสภาพเส้นผมเราอะมันจะฟาราห์ขนาดนั้นมันก็ไม่ได้ ทีมก็เลยรู้สึกว่าจะมาในรูปแบบของสีผมนี้ ทรงผมแบบนี้ ถ้ามันใจแล้วทำให้มันเต็มที่มันไปได้ คอนเซปหลักก็คือความ Real และความเป็นธรรมชาติ

(อินดี้ จอห์นสัน, สัมภาษณ์, 22 พฤศจิกายน 2565)

ในมายาคติของสังคม การแต่งกายของคนผิวเข้มมักจะถูกกำหนดว่าไม่ควรจะแต่งกายให้เน้นสีผิวของตนเองให้เข้มขึ้น เราจะเคยได้ยินสำนวนไทยที่ว่าคนผิวดำแล้วใส่สีแดงเป็น “กาคาบพริก” แต่การต่อสู้กับมายาคติของกรณีศึกษา คือ การเลือกเครื่องแต่งที่มีสีเข้มและตัดกับสีผิวเพื่อให้เห็นความเข้มของผิวชัดเจนขึ้นเพื่อแสดงให้เห็นว่าการมีผิวสีไม่เรื่องที่ต้องปกปิดหรือปิดบัง

แต่การเป็นคนผิวสีก็สามารถสวยได้ นอกจากการต่อสู้ในเรื่องของสีผิวแล้ว การเลือกทรงผมในกรณีของน้ำ และ อินดี้ ยังเป็นการต่อสู้ในเรื่องอัตลักษณ์ของความเป็นเชื้อชาติให้เด่นชัดยิ่งขึ้นด้วย จากการเลือกเสื้อผ้าและทรงผมของอินดี้แสดงให้เห็นว่า นี่เป็นกลยุทธ์และวิธีการที่สะท้อนให้เห็นศักยภาพของกรณีศึกษาใช้หรือถอนความหมายหรือมายาคติเดิมที่เคยโดนสังคมกดทับขึ้นมาให้กลายเป็นความโดดเด่นของตนเอง

4.4.4 ความงามด้านทัศนคติ

4.4.4.1 นนธวรรณ ฌรรวรรณ

เมญาจบการศึกษาในระดับปริญญาตรีจาก คณะการจัดการธุรกิจการbin มหาวิทยาลัยนานาชาติแอสแตมฟอร์ด ด้วยการเรียนเป็นนานาชาติทำให้เมญาได้ทักษะในด้านภาษาซึ่งเป็นสิ่งที่ทำให้เมญาได้เปรียบในเรื่องการสื่อสารซึ่งสามารถนำไปต่อยอดได้ในการประกวดในระดับโลก

ในการตอบคำถามของเมญา แสดงให้เห็นถึงลักษณะการตอบคำถามที่ค่อนข้างสะท้อนวงการนางงามในยุคปัจจุบัน ซึ่งไม่ใช่มีเพียงความงามในมิติใดมิติหนึ่งแต่มีความพร้อมในทุกด้านซึ่งสะท้อนความเป็นเมญาได้เป็นอย่างดี ถึงแม้ว่าเมญาจะไม่ได้มีความงามภายนอกที่ตรงตามมายาคติและค่านิยมของสังคม แต่เมญาก็มีความพร้อมในด้านอื่นๆ อีกทั้งลักษณะการตอบคำถามเป็นไปอย่างตรงประเด็น กระชับ และอยู่ในระยะเวลาที่กำหนดไว้ อีกทั้งยังไม่แสดงความตื่นเต้นการตอบคำถามสามารถตอบคำถามได้อย่างลื่นไหล

ภาพที่ 4.109

การประกวดรอบตอบคำถามของเมญา

หมายเหตุ. รอบการแข่งขันเพื่อแสดงทัศนคติ. จาก YouTube, โดย Miss Thailand World, 2557, (https://www.youtube.com/watch?v=bmMtPCrJ42s&list=PLXChIM6f_EFWdqW3moQIGCUiZFiEPGujh&index=7)

คำถาม : ความงามในความหมายของคุณ หมายความว่าอย่างไร

คำตอบ : สำหรับเมญา เมญาเชื่อว่า นางงามเป็นความฝันของเด็กๆ หลายคน และนางงามในความหมายของเด็กๆหลายๆคนก็คือ คนที่มีความงามจากภายในและภายนอกแต่สำหรับเวทีนี้เมญาเชื่อว่า คำว่าสวยจากภายในและภายนอกคงไม่พอค่ะ คงต้องมีความสามารถที่เทียบพร้อมที่จะสามารถเทียบกับชาวต่างชาติ และเป็นสากลได้ ดังนั้นความงามในความคิดของเมญา ก็คือ คนที่สมบูรณ์แบบและพร้อมค่ะ ขอขอบคุณค่ะ

ในประโยคที่เมญา กล่าวว่า “นางงามเป็นความฝันของเด็กๆหลายคน” เพราะฉะนั้น หมายรวมถึงเด็ก หรือคนที่มีผิวสี ก็สามารถมีความฝันในการเป็นนางงามได้ เพราะฉะนั้นความงามจึงเป็นความฝัน และเป็นสิทธิของเด็กผู้หญิง หรือผู้หญิงที่มีสิทธิ์ที่จะบอกว่า ตนเองก็เป็นนางงามได้

4.4.4.2 พัชรพร จันทรประดิษฐ์

น้ำ จบการศึกษาในระดับปริญญาตรีจากคณะศิลปศาสตร์และวิทยาการจัดการ สาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทางธุรกิจ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ด้วยวิชาเอกที่เรียนเป็นภาษาอังกฤษ จึงทำให้น้ำเป็นคนที่สามารถสื่อสารภาษาอังกฤษได้อย่างคล่องแคล่ว ซึ่งเป็นปัจจัยที่จะทำให้ น้ำ ได้เปรียบในเรื่องการสื่อสารซึ่งสามารถนำไปต่อยอดได้ในการประกวดในระดับโลก

ในช่วงของการแข่งขันเป็นช่วงสถานการณ์ทางการเมืองค่อนข้างเป็นกระแส คำถามบนเวทีการประกวดนางงามจึงหยิบยกประเด็นทางการเมืองขึ้นมาเป็นคำถามในการวัดทัศนคติของนางงาม

ภาพที่ 4.110

การประกวดรอบตอบคำถามของน้ำ

หมายเหตุ. รอบการแข่งขันเพื่อแสดงทัศนคติ. จาก MTHAI, โดย Sine-In, 2563, (<https://mthai.com/lifestyle/fashion/75634.html>)

คำถาม : จากสถานการณ์ของผู้ชุมนุมขณะนี้ สื่อเค้าความรุนแรงยิ่งขึ้น หากคุณมีโอกาสได้พูดคุยอยากจะทำกับฝ่ายใด ระหว่างผู้ชุมนุมหรือรัฐบาล และพูดอะไรเพื่อทำให้สถานการณ์ดีขึ้น

คำตอบ : จากใจ ขอเลือกฝ่ายชุมนุม เพราะเรามีสิทธิมีเสียงในการแสดงความคิดเห็น และเราอยากจะเลือกสิ่งที่ดีที่สุดให้กับประเทศชาติของเรา มากกว่านั้นอยากจะบอกรัฐบาลด้วยว่า *If you calling this country as THAILAND, We need the real democracy, and moreover, we need you to get out of the country. ”*

จากคำตอบแสดงให้เห็นถึง ความคิดและทัศนคติของน้ำ ซึ่งการตอบคำถามในลักษณะเช่นนี้ สะท้อนถึงความกล้าคิด กล้าแสดงออก กล้าพูด ของนางงามซึ่งเป็นคุณลักษณะของทัศนคติของนางงามในยุคปัจจุบัน ที่ไม่ได้มีแค่ความงามของจิตใจแต่ต้องกล้าคิด กล้าพูดและมั่นใจในจุดยืนของตนเอง

4.4.4.3 อินตี จอห์นสัน

กำลังศึกษาระดับปริญญาตรี คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ ถึงแม้อินตีจะเป็นลูกครึ่งไทย-อเมริกัน แต่อินตีไม่สามารถพูดภาษาอังกฤษได้ในช่วงที่ประกวดแต่หลังจากที่ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นตัวแทนไปประกวดในระดับนานาชาติ อินตี ก็จำเป็นต้องเรียน

ภาษาอังกฤษเพิ่มเพื่อให้สามารถสื่อสารได้ เพราะถึงแม้ในการตอบคำถามจะสามารถใช้ล่ามในการสื่อสารได้ แต่ในช่วงของการทำกิจกรรมร่วมกับสาวงามจากประเทศอื่นๆ ภาษาก็เป็นสิ่งที่สำคัญในการสื่อสารและสร้างความสัมพันธ์ ในรอบของการตอบคำถาม ซึ่งเป็นคำถามเดียวกันกับ น้ำ คำตอบของอินดี้ คือ

ภาพที่ 4.111

การประกวดรอบตอบคำถามของอินดี้

หมายเหตุ. รอบการแข่งขันเพื่อแสดงทัศนคติ. จาก MTHAI, โดย Sine-In, 2563, (<https://mthai.com/lifestyle/fashion/75634.html>)

คำถาม : จากสถานการณ์ของผู้ชุมนุมขณะนี้ ล่อเค้าความรุนแรงยิ่งขึ้น หากคุณมีโอกาสได้พูดคุยอยากจะพูดกับฝ่ายใด ระหว่างผู้ชุมนุมหรือรัฐบาล และพูดอะไรเพื่อทำให้สถานการณ์ดีขึ้น

คำตอบ: เลือกพูดกับผู้ชุมนุม ต้องบอกก่อนเลยว่า ถ้าวันนี้ไม่มีประกวดมิสแกรนด์ไทยแลนด์ 2020 อินดี้จะเป็นอีกคนที่อยู่กับการชุมนุมแน่นอนค่ะ และที่สำคัญ อินดี้อยากจะบอกว่า การที่ได้קרૂนใหม่เลือกที่จะออกมาแสดงความคิดเห็น ไม่ใช่เรื่องที่ผิดนะค่ะ เพราะอนาคตต่อจากนี้ พวกเราเป็นคนที่ต้องอยู่ต่อ ขอขอบคุณค่ะ”

การตอบคำถามของ อินดี้สะท้อนให้เห็นอีกหนึ่ง ทัศนคติของความเป็นนางงามที่นางงามจะต้องสามารถเป็นตัวแทน เป็นกระบอกเสียง เป็นคนที่กล้าแสดงความคิดเห็นของตนเองออกมาอย่างชัดเจน จากในกรณีการตอบคำถามของน้ำ และ อินดี้ ที่เป็นการแสดงจุดยืนทาง

การเมืองสะท้อนให้เห็นทัศนคติที่ไม่จำเป็นต้องยอมจำนนต่ออำนาจกระแสหลักที่สังคมมีสิทธิ์เข้ามา กำหนด แต่สามารถที่จะเลือกและวางกฎกติกาให้กับตนเองได้ เช่นเดียวกับการไม่ยอมจำนนต่อมายาคติความงามกระแสหลักของสังคมในเรื่องสีผิว แต่เลือกที่จะบอกว่าการมีความงามที่ตรงข้ามกับมายาคติหลักก็สวยได้ในแบบของตนเอง

ความงามในด้านทัศนคติ เริ่มจากการมีต้นทุนความรู้จากการศึกษา ด้วยกรณีศึกษาเลือกเรียนรู้อินสาขาวิชาที่ต้องใช้ภาษาต่างประเทศจึงทำให้มีต้นทุนในความรู้ด้านการสื่อสารภาษาต่างประเทศ ซึ่งเป็นคุณสมบัติหนึ่งที่สามารถส่งเสริมให้กรณีศึกษาสามารถเป็นตัวแทนประเทศในการไปประกวดในระดับนานาชาติได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งหมายความว่า จะสามารถเพิ่มโอกาสในการเป็นผู้ชนะในการประกวด เพราะ กองประกวดจะสามารถสังเกตเห็นถึงความพร้อมในด้านภาษาและการเป็นตัวแทนที่ดีที่สุด หากสังเกตจากคำถามที่ถูกนำมาใช้บนเวทีการประกวดนางงาม จะเห็นว่าคำถามสามารถสะท้อนคุณสมบัติหนึ่งเวทีการประกวดมองว่า นางงามจะต้องมี คือ การเป็นตัวแทนหรือเป็นกระบอกเสียงในการแสดงจุดยืนในประเด็นต่างๆ ในสังคมที่เกิดขึ้น และสามารถเป็นผู้สื่อสารเพื่อการสร้างสังคมที่ดีให้เกิดขึ้นได้ ในของการการตอบคำถามเพื่อแสดงทัศนคติของกรณีศึกษาทั้ง 3 คน แสดงให้เห็นถึงทัศนคติที่มองว่า ผู้หญิงสามารถกำหนด จัดการความคิด และมองความสวยงามของตนเองได้อย่างอิสระ และไม่จำเป็นต้องยอมจำนนต่ออำนาจกระแสหลักที่สังคมเข้ามากำหนดกรอบให้กับผู้หญิงกลุ่มนี้ แต่สามารถจะนิยามความงามให้กับตนเองได้ การมีทัศนคติที่ดีจากภายในของกรณีศึกษาเป็นปัจจัยที่ทำให้กรณีศึกษาสามารถลุกขึ้นมาต่อสู้กับมายาคติหลักในสังคมได้ด้วยการแสดงจุดยืนจากการกระทำต่างๆ ความงามในด้านนี้เป็นปัจจัยที่สะท้อนความหมายที่กรณีศึกษาพยายามจะสร้างขึ้นและยืนยันได้เป็นอย่างดี ว่า ความงามไม่ควรถูกตัดสินจากลักษณะทางกายภาพภายนอก และควรมีพร้อมกับความงามที่มาจากภายใน ทั้งความรู้ ความคิด และทัศนคติที่ดีด้วยกัน

4.4.5 ความงามในด้านคุณลักษณะเฉพาะตัว

4.4.5.1 นนธวรรณ ฌรรวนธ

คุณลักษณะเฉพาะตัว คือ ความสามารถพิเศษอื่นๆ ซึ่งเมญ่ามีความสามารถพิเศษในหลายๆด้าน เช่น การร้องเพลง การเดินแบบ การประกวดของเวที Miss Thailand World ในปีທີ່เมญ่าประกวดมีการเพิ่มการตัดสินในรอบพิเศษ (Fast-track) ซึ่งผู้ที่ชนะในรอบนี้จะสามารถเข้าสู่รอบ 10 คนสุดท้ายในทันที ซึ่งเมญ่าลงประกวดในรอบพิเศษนี้ 2 ประเภทด้วยกัน คือ ความสามารถพิเศษ ซึ่งเมญ่าเลือกใช้ความสามารถด้านการร้องเพลง และ นางงามที่มีทักษะด้านการเดินแบบ ซึ่งเมญ่าสามารถคว้ารางวัลจากการเป็นผู้ชนะในรอบพิเศษนี้ได้ทั้ง 2 ประเภท

จึงทำให้เมญ่า ได้เข้าสู่รอบ 10 คนสุดท้ายในทันที การมีคุณสมบัติในด้านคุณลักษณะเฉพาะตัวนี้ ถือเป็น การเพิ่มโอกาสในการเป็นผู้ชนะการประกวดให้กับเมญ่าได้ และนอกจากนั้นแล้วหลังจากที่ได้รับ ตำแหน่ง ความสามารถในการร้องเพลงทำให้เมญ่ามีโอกาสในการต่อยอดงานในวงการบันเทิง คือ การ แสดงละคร และร้องเพลงประกอบละคร รวมไปถึงการทำงานอื่นๆในวงการบันเทิงด้วย

ภาพที่ 4.112

ความสามารถด้านการร้องเพลงของเมญ่า

หมายเหตุ. เมญ่าในการประกวดรอบความสามารถพิเศษ. จาก YouTube, โดย Miss Thailand World, 2557, (<https://www.youtube.com/watch?v=4x2lcugRAD4>)

4.4.5.2 พัชรพร จันทรประดิษฐ์

น้ำ เริ่มสั่งสมทักษะต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการเป็นนางงาม ทั้งการเดิน การ ยืน การโพสท่าจากการประกวดนางงามเป็นวงการแรก จึงทำให้ไม่ได้สั่งสมทุนในเรื่องทักษะทางด้าน อื่นๆมาก่อนแต่สิ่งที่เป็นคุณลักษณะเฉพาะตัวของน้ำก็คือ ความเป็นตัวของตัวเอง ซึ่งเป็นคุณลักษณะ เฉพาะที่เป็นเสน่ห์เฉพาะตัว และจะแสดงออกให้เห็นผ่านท่าโพสที่ไม่เหมือนคนอื่น คุณลักษณะ เฉพาะตัวในด้านจึงทำให้ น้ำ สามารถเป็นที่โดดเด่นบนเวทีการประกวดได้ นอกจากนี้แล้ว ในวัยเด็ก ของน้ำ ยังมีความสามารถด้านการเป็นนักกีฬามาก่อน ซึ่งคุณลักษณะเฉพาะตัวนี้อาจไม่ได้มีผลกับการ ประกวดมากนัก แต่ก็อาจจะเป็นทุนทางด้านร่างกายที่ทำให้น้ำมีรูปร่างที่สวยงาม

ภาพที่ 4.113

การโพสท่าบนเวทีของ น้ำ พชรพร

หมายเหตุ. เส้นทึบเฉพาะตัวที่แสดงออกผ่านการโพสท่าของ น้ำ. จาก *ไทยรัฐออนไลน์*, โดย ไทยรัฐ, 2563, (<https://www.thairath.co.th/entertain/news/1934491>)

4.4.5.3 อินดี จอห์นสัน

ก่อนการเข้าสู่วงการนางงาม อินดีเข้าสู่วงการนางแบบมาก่อน ดังนั้นจึงทำให้ อินดีมีทักษะการเป็นนางแบบ ถึงแม้การประกวดในเวที Miss Grand Thailand จะไม่ได้มีการประกวดในรอบความสามารถพิเศษ แต่การมีทักษะของนางแบบก็เป็นทักษะที่ส่งเสริมในด้านบุคลิกภาพของอินดีให้ดูโดดเด่นมากยิ่งขึ้นในการประกวดนางงาม นอกจากนี้แล้วหลังจากได้รับตำแหน่งจากการประกวด อินดีก็ได้มีโอกาสต่อยอดการทำงานในวงการนางแบบ

ภาพที่ 4.114

ความสามารถด้านการเป็นนางแบบของอินดี

หมายเหตุ. การต่อยอดในอาชีพนางแบบของอินดี. จาก *Instagram*, โดย Indy Johnson, 2565, (<https://www.instagram.com/p/CkIervuLtXT/?hl=th>)

กรณีศึกษาเลือกใช้ความงามในด้านคุณลักษณะเฉพาะตัวเพื่อสร้างความโดดเด่นให้กับตนเองซึ่งจะเป็นทักษะในเรื่อง ทักษะการเป็นนางแบบ เนื่องจากเป็นเป็นความสามารถที่มีความเกี่ยวข้องกับการประกวดนางงามมากที่สุด เพราะ การเดิน และการโพสท่าบนเวทีนางงามถือเป็นคุณสมบัติหนึ่งที่มีส่วนสำคัญอย่างมากในการสร้างบุคลิกภาพที่ดีให้กับนางงาม อีกทั้งยังอยู่ในเกณฑ์การตัดสินของกรรมการ ดังนั้น หากมีทักษะที่ดีในการเป็นนางแบบจึงสามารถนำมาต่อยอดบนเวทีการประกวดนางงามเพื่อเพิ่มโอกาสการเป็นผู้ชนะให้กับตนเองได้ และในกรณีที่เวทีการประกวดมีรอบการตัดสินพิเศษ คือ รอบการประกวดความสามารถพิเศษซึ่งรางวัลพิเศษนี้จะในรอบที่ทำให้กรณีศึกษามีสิทธิในการเข้ารอบโดยอัตโนมัติ (Fast-track) นั้นหมายถึงสามารถเพิ่มโอกาสในการเป็นผู้ชนะได้เช่นกัน ซึ่งความสำคัญของการเป็นผู้ชนะบนเวทีการประกวดนางงามของกรณีศึกษา ก็คือการเพิ่มอำนาจในการสื่อสารความหมายของความงามที่กรณีศึกษาพยายามจะต่อสู้กับมายาคติจากการเพิ่มทุนจากการมีชื่อเสียง และเป็นที่รู้จัก ทำให้การสื่อสารครั้งนี้ไปสู่การรับรู้ในวงกว้างมากขึ้น

ในอีกมุมหนึ่งคุณลักษณะเฉพาะตัวของนางงามถือเป็น ทุนวัฒนธรรมที่ถูกสั่งสมและขยายจนสามารถแปรไปเป็น ทุนทางสัญลักษณ์ ซึ่งเป็นที่มาของชื่อเสียงที่ได้มาจากการเป็นผู้ชนะการประกวด และการเป็นที่รู้จักของคนในสังคมทำให้การสื่อสารความหมายของความงามที่นางงามผิวสีเหล่านี้พยายามสร้างขึ้นมาเข้าถึงคนหมู่มากและอาจเป็นผลทำให้การสื่อสารในการต่อสู้ครั้งนี้ประสบความสำเร็จมากขึ้น นอกจากนั้นแล้วยังสามารถแพร่ขยายไปทุนเศรษฐกิจและโอกาสต่างๆในชีวิตของตนเองได้อีกด้วย จากข้อมูลในส่วนนี้จะเห็นได้ว่า ทุกคนมีคุณลักษณะเฉพาะตัวและความโดดเด่นของแต่ละบุคคล ดังนั้นเวลาที่จะตัดสินใครก็ควรจะต้องมองที่ความสามารถ ความโดดเด่นเฉพาะตัวมากกว่าใช้รูปร่าง หน้าตา หรือสีผิวมาเป็นตัวตัดสิน

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การสื่อสารและการต่อสู้มายาคติความงามของนางงามผิวสี : กรณีศึกษานางงามไทยในเวทีลิขสิทธิ์ เป็นการศึกษโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) เลือกศึกษาเฉพาะกรณี (Case studies) จากกรณีศึกษานางงามผิวสีในพื้นที่เวทีการประกวดนางงามบนเวทีการประกวดระดับประเทศ จำนวน 3 คน ได้แก่ เมญา นนธวรรณ ฌรวรรณ Miss Thailand World 2014 น้ำ พชรพร จันทรประดิษฐ์ Miss Grand Thailand 2020 และ อินดี อินดี จอห์นสัน Miss Grand Thailand 2021 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์กับการต่อสู้มายาคติความงามที่ผลิตผ่านเวทีการประกวดนางงามระดับชาติของนางงามผิวสี และ เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลให้นางงามผิวสีมีอำนาจในการสื่อสารเพื่อต่อสู้กับมายาคติความงามที่ผลิตผ่านเวทีการประกวดนางงามระดับชาติ โดยผู้วิจัยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) ร่วมกับการสัมภาษณ์พูดคุยแบบไม่เป็นทางการ (Informal interview) เป็นหลักในการเก็บข้อมูลกับกรณีศึกษานางงามผิวสีทั้ง 3 คน ซึ่งเป็นกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก ทั้งผู้วิจัยใช้วิธีการเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องจากการวิเคราะห์เอกสาร (Documentary Analysis) จากงานวิจัย เอกสาร เทปบันทึกภาพย้อนหลังการถ่ายทอดต่างๆที่เกี่ยวข้อง และสื่อดั้งเดิมและสื่อออนไลน์ที่เกี่ยวข้องที่มีการนำเสนอทั้งที่เป็นบทความ บทสัมภาษณ์ รูปภาพ หรือวิดีโอภาพเคลื่อนไหว นำมาเป็นเครื่องมือเสริม ในการเก็บข้อมูลและการวิเคราะห์ร่วมด้วย

ในการสรุปผลการศึกษา ผู้วิจัยได้แบ่งการสรุปผลเป็น 2 ส่วน โดยในส่วนแรกจะเป็นการสรุปผลข้อมูลในประเด็นเรื่องมายาคติความงามและมายาคติต่อต้าน ซึ่งเป็นการสรุปผลมายาคติกระแสหลัก และมายาคติต่อต้านที่นางงามผิวสีกรณีศึกษาทั้ง 3 คนพยายามจะต่อสู้เพื่อเปรียบเทียบกับ และประเด็นที่ 2 คือการสร้างความหมายของความงาม ซึ่งจะเป็นการสรุปการสร้างความงามเริ่มต้นตั้งแต่การสร้างทัศนคติ กระบวนการความหมายของความงาม การธำรงรักษาความงาม และผลที่เกิดจากความงาม และในหัวข้อถัดไปจะเป็นการอภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 มายาคติความงามและมายาคติต่อต้านผ่านการสื่อสารของนางงามผิวสี

จากการศึกษามายาคติความงามที่ถูกผลิตขึ้นผ่านเวทีการประกวดนางงาม โดยมองจากเกณฑ์การตัดสินความงามในด้านต่างๆ ทำให้เราพบบทสัมภาษณ์กระแสที่ครอบงำและ

เผยแพร่เป็นภาพจำของความงามให้กับสังคมแล้วว่าเป็นเช่นไร หลังจากนั้นการศึกษาข้อมูลในมุมของ ทัศนศึกษาทำให้เราเห็นการต่อสู้ในอีกมิติหนึ่งซึ่งเป็นการสร้างมายาคติความหมายในอีกหนึ่ง ความหมายที่ถูกสื่อสารผ่านนางงามผิวสี ซึ่งในการต่อสู้ทางความหมายของความงามนี้ผู้วิจัยจะนำมา สรุปลงเพื่อเปรียบเทียบระหว่างมายาคติความงามกระแสหลัก กับ มายาคติต่อต้านที่ถูกผลิตและ สื่อสารโดยนางงามผิวสีที่เป็นทัศนศึกษาทั้ง 3 คน ว่ามีมิติใดบ้างที่นางงามผิวสีกลุ่มนี้เลือกที่จะต่อสู้ และมีมิติใดบ้างที่ยังคงยอมรับกับมายาคติหลัก ซึ่งจะแสดงในตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 5.1

เปรียบเทียบระหว่างมายาคติความงามกระแสหลัก กับ มายาคติต่อต้านที่ถูกผลิตและสื่อสาร โดยนางงามผิวสี

เกณฑ์	มายาคติหลัก	มายาคติต่อต้าน
รูปลักษณะ ภายนอก	ใบหน้า ลักษณะของใบหน้าที่ค้นพบ เช่น ใบหน้าแบบสาวไทย ใบหน้าสวยหวาน ใบหน้าแบบลูกครึ่งผิวขาว (จีน , ตะวันตกผิวขาว) ถึงแม้จะมีลักษณะ ใบหน้าที่หลากหลายแต่ความงามของ ใบหน้ายังคงยึดโยงกับการมีผิวหน้าที่ขาว	“ไม่ยอมรับ” ทัศนศึกษามีลักษณะของใบหน้า สะท้อนเอกลักษณ์ของภูมิภาคเกิด เป็นใบหน้าที่คมเข้มแบบสาวทาง ภาคใต้หรือลักษณะของใบหน้าลูกครึ่ง ซึ่งเป็นชนชาติผิวดำ
	ผิวพรรณ ในยุคแรกผิวสีขาวได้รับความนิยม มากกว่า ปัจจุบันมีสีผิวที่ค่อนข้าง หลากหลายจากกระแสสังคมที่ เปลี่ยนไป อีกหนึ่งคุณสมบัติที่ยังคงมี อยู่ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันคือ ความ เรียบเนียน สม่ำเสมอ และไม่มีริ้วรอย ของผิว	“ยอมรับบางคุณสมบัติ” ทัศนศึกษาเลือกที่จะต่อสู้กับมายาคติ ในประเด็นเรื่องสีผิวอย่างเห็นได้ชัด แต่คุณสมบัติอื่นๆที่เป็นองค์ประกอบ เสริมคือความเรียบเนียน สม่ำเสมอ และไม่มีริ้วรอยยังคงยอมรับในข้อนี้
	ทรวดทรง กำหนดเกณฑ์ส่วนสูง 165 เซนติเมตร ขึ้นไป แต่ค่าเฉลี่ยสัดส่วน ออก อยู่ที่ ประมาณ 33-35 นิ้ว เอว 23-24 นิ้ว สะโพก 35-36 นิ้ว	“ยอมรับ” ความสูงอยู่ในเกณฑ์ที่สูงกว่าที่เกณฑ์ การประกวดกำหนดไว้ และสัดส่วน ค่อนข้างเป็นไปในใกล้เคียงและต่ำกว่า มาตรฐาน

ตารางที่ 5.1

เปรียบเทียบระหว่างมายาคติความงามกระแสหลัก กับ มายาคติต่อต้านที่ถูกผลิตและสื่อสาร
โดยนางงามผิวสี (ต่อ)

เกณฑ์	มายาคติหลัก	มายาคติต่อต้าน
บุคลิกภาพ	สื่อสารความคล่องแคล่ว กระฉับกระเฉง ความมั่นใจในตนเอง ผ่านสายตา การยืน การเดิน การโพสท่า	“ยอมรับ” การเริ่มมั่นใจในสีผิวของตนเองทำให้นางงามกลุ่มนี้เลือกที่จะลุกขึ้นมาต่อสู้กับมายาคติความงาม
การแต่งกาย	การใช้สีชุดที่เห็นเด่นชัดและสามารถดึงดูดสายตาคนมองได้ เช่น สีแดง สีเขียว สีน้ำเงิน สีชมพู สีทอง สีเงิน สีขาว ส่วนใหญ่เป็นสีที่เหมาะสมกับคนที่มีผิวเฉดสีผิวขาว	“ยอมรับในความหมายที่ต่างออกไป” ถึงแม้สีของชุดที่นิยมนำมาใช้ประกวดบนเวทีจะเป็นที่เหมาะสมกับคนที่มีผิวเฉดสีขาวแต่กรณีศึกษาก็ยังเลือกนำมาสวมใส่เพื่อ รื้อถอนความหมายของความงามในเรื่องสีผิว
ทัศนคติ	มีความรู้หรือความเท่าทันสถานการณ์ แสดงทัศนคติต่อประเด็นต่างๆ ได้อย่างกระชับ ตรงประเด็น และมั่นใจในการตอบคำถาม หากสามารถสื่อสารและเข้าใจภาษาต่างประเทศได้ จะทำให้สามารถทำหน้าที่ในการเป็นตัวแทนประเทศได้ดียิ่งขึ้น	“ยอมรับ” กรณีศึกษาใช้ความงามในด้านทัศนคติเพื่อสร้างความหมายของความงามที่ว่า ความงามไม่ควรถูกตัดสินจากลักษณะทางกายภาพภายนอก และควรมีพร้อมกับความงามที่มาจากภายใน
คุณลักษณะเฉพาะตัว	การมีความสามารถพิเศษ เช่น ทักษะการเป็นนางแบบ การร้องเพลง การเต้นหรือรำ ความสามารถทางดนตรี การอุทิศตน เพื่อสังคม เพื่อเพิ่มคุณค่าให้กับตัวนางงาม และเพิ่มโอกาสในการเป็นผู้ชนะการประกวดสิทธิในการเข้ารอบโดยอัตโนมัติ (fast-track)	“ยอมรับ” ใช้ความงามในด้านนี้สร้างความโดดเด่นและเพิ่มโอกาสในการเป็นผู้ชนะให้กับตนเอง เมื่อชนะแล้วจึงมีชื่อเสียงที่จะสามารถทำให้การต่อสู้กับมายาคติความงามถูกสื่อสารออกไปในวงกว้างยิ่งขึ้น

5.1.1.1 ความงามด้านรูปลักษณ์ภายนอก

ความงามของใบหน้าที่มีักจะเป็นใบหน้าของผู้ที่ชนะการประกวดมีลักษณะและรูปแบบความงามเปลี่ยนแปลงไปตามแต่ละยุคแต่ละสมัยตามความนิยมของช่วงยุคนั้นๆ ยุคแรก ใบหน้าสวยแบบธรรมชาติสะท้อนความงามของผู้หญิงมากที่สุด หลังจากสามารถส่งตัวแทนไปประกวดในระดับนานาชาติได้ จึงทำให้ใบหน้าของผู้ที่ชนะกลายเป็นแม่แบบ ซึ่งลักษณะของใบหน้าจะเป็น ใบหน้าสวยหวานคล้ายกับการพรรณนาความงามของใบหน้าของหญิงงามในวรรณคดีซึ่งรูปหน้า เช่นนี้ได้รับความนิยมมาเป็นเวลายาวนานในประเทศไทย หลังจากเริ่มมีวัฒนธรรมของประเทศอื่นๆ เข้ามา อิทธิพลความงามของใบหน้าที่มีส่วนผสมของต่างชาติ จึงเริ่มเข้ามามีบทบาทมากขึ้น เช่น ใบหน้าสวยแบบสาวจีน และใบหน้าที่ผสมกับต่างชาติตะวันตกหรือลูกครึ่ง แต่ถึงแม้ความงามของใบหน้าจะเปลี่ยนไปตามความนิยมของยุคสมัย แต่สิ่งหนึ่งที่ยังคงยึดโยงอยู่กับความงามของใบหน้า คือ การผลิตซ้ำและธำรงรักษาความงามของใบหน้าที่มักจะถูกกับผิวหน้าที่อยู่ในเขตผิวสีขาว แต่ถึงแม้ความงามของใบหน้าในรูปแบบต่างๆ จะยังคงถูกสร้างให้เป็นภาพจำในสังคม แต่กรณีศึกษาที่เลือกที่จะมีความงามของใบหน้าที่เป็นธรรมชาติจากภูมิลำเนาเกิด และเชื้อชาติของตนเอง ซึ่งเป็นรูปแบบความงามของใบหน้าที่ไม่บ่อยครั้งนักที่จะเห็นบนเวทีนางงาม ซึ่งทำให้กรณีศึกษาเป็นความโดดเด่นและเป็นที่จดจำบนเวทีนางงามเนื่องจากเอกลักษณ์ความงามของใบหน้าที่แตกต่างไปจากมายาคติ

ความงามในด้านผิวพรรณมีปัจจัยทางธุรกิจเพื่อการพาณิชย์เข้ามามีอำนาจในการกำหนดความงามของผิวพรรณ และสีผิวที่มีความได้เปรียบและได้รับความนิยมมากในเวทีการประกวดจะเป็นสีผิวที่สามารถนำไปต่อยอดทางธุรกิจได้ เช่น การเป็นนางแบบในการโฆษณาสินค้า ซึ่งในช่วงยุคแรกสินค้าที่เข้ามามีบทบาทเป็นสินค้าประเภทเครื่องสำอางที่มาจากชนชาติผิวขาว จึงทำให้ผลิตภัณฑ์เหมาะสำหรับผู้หญิงผิวขาว ดังนั้น นางงามที่จะเป็นผู้ชนะการประกวดนางงามและสามารถทำประโยชน์ให้กับทางผลิตภัณฑ์ได้ส่วนใหญ่จึงเป็นสาวงามที่มีผิวขาว และอีกหนึ่งปัจจัยที่ถูกหยิบยกขึ้นมาให้เป็นลักษณะความงามด้านผิวพรรณก็คือ การมีผิวที่เรียบเนียน ไม่มีริ้วรอย และสีผิวสม่ำเสมอทั้งร่างกาย ซึ่งในคุณสมบัตินี้มีการมอบเป็นรางวัลพิเศษบนเวทีการประกวดซึ่งในปัจจุบันก็ยังคงมีอยู่ ถัดมาในช่วงยุคหลังหรือยุคปัจจุบัน เราจะเริ่มเห็นนางงามที่มีผิวสีมากขึ้นกว่าในอดีต จากอิทธิพลที่ต้องไปประกวดในระดับโลก และกลยุทธ์ทางการตลาดที่ต้องการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายมากขึ้น ในส่วนของผิวพรรณของกรณีศึกษานั้น เห็นถึงความแตกต่างและไม่ได้ยอมรับกับมายาคติหลักได้อย่างชัดเจน และเป็นประเด็นสำคัญที่นางงามที่เป็นกรณีศึกษากลุ่มนี้เลือกที่จะต่อสู้และใช้เปลี่ยนแปลงมายาคติความงาม แต่อย่างไรก็ตามถึงแม้กรณีศึกษาจะยังคงยืนยันการมีความงามด้วยการเป็นผู้หญิงผิวสี แต่ก็ยังคงยอมรับในบางคุณสมบัติในความงามของผิวพรรณคือ ความเรียบเนียน สม่ำเสมอ และไม่มีริ้วรอย เนื่องจากว่ายังคงมีเรื่องของการทำงานในอาชีพที่ยังคงต้องมีคุณสมบัติเหล่านี้เป็นสำคัญ

ความงามในด้านทรวดทรง ในด้านของส่วนสูง มีเกณฑ์ที่ถูกกำหนดไว้ เป็นคุณสมบัติในการประกวด โดยทั่วไปแล้วจะกำหนดไว้ที่ 165 เซนติเมตรขึ้นไป การมีกฎเกณฑ์จึง เป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่มีผลกับการสร้างมายาคติความงามที่ถูกผลิตขึ้นในด้านของทรวดทรงว่าจำเป็นต้อง มีความงามตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ในด้านของสัดส่วนถึงจะไม่ได้เกณฑ์กำหนดไว้ชัดเจน แต่ค่าเฉลี่ย สัดส่วน ออก อยู่ที่ประมาณ 33-35 นิ้ว เอว 23-24 นิ้ว สะโพก 35-36 นิ้ว (สุพัตรา กอบกิจสุขสกุล, 2531) ความงามในด้านทรวดทรงของกรณีศึกษายังคงเป็นทรวดทรงที่อยู่ในความใกล้เคียงมาตรฐาน ความงามของนางงาม ความสูงอยู่ในเกณฑ์ที่สูงกว่าที่เกณฑ์การประกวดกำหนดไว้ และสัดส่วน ค่อนข้างเป็นไปในใกล้เคียงและต่ำกว่ามาตรฐาน

5.1.1.2 ความงามด้านบุคลิกภาพ

เมื่อก่อนเราอาจจะเห็นภาพการเดินของนางงามที่จะมีความเชื่องช้า ค่อยๆเดิน ค่อยๆยิ้มแต่ปัจจุบันจะมีความคล่องแคล่วมากขึ้นหรือถ้าหากพูดให้เห็นภาพ คือ มีความ เป็นนางแบบมากยิ่งขึ้น ซึ่งเราจะเห็นการเดินในรูปแบบนี้ในนางงามต่างชาติ เช่น แถบละตินอเมริกาที่ จะมีการเดิน การโพสที่เน้นเผยแพร่รูปร่าง การสื่อสารผ่านสายตา และการเดินที่มีความมั่นใจและปราดเปรียว ซึ่งนางงามจะมีลักษณะการเดินการโพสที่แตกต่างกันตามตัวตนของแต่ละคน เราจะเห็นจริต ของความงามผ่านบุคลิกภาพที่หลากหลายและเป็นการสร้างการจดจำตัวนางงามได้ผ่านจริตของแต่ละ คนที่ถูกแสดงออกมา จริตที่ถูกเสนอออกมาจะต้อง นำเสนอความโดดเด่นและแสดงถึงความมั่นใจ ในตนเอง ในประเด็นเรื่องความมั่นใจในตัวเองเป็นสิ่งที่นางงามที่เป็นกรณีศึกษากลุ่มนี้เลือกและ ยอมรับคุณสมบัติข้อนี้เป็นอันดับแรก แต่เดิมการเป็นผู้หญิงผิวสีมักจะถูกมายาคติของสังคมกดทับและ ถูกมองว่าเป็นสิ่งที่ควรปกปิดซึ่งจะพร้อมกับความไม่มั่นใจ แต่การเริ่มมั่นใจในสีผิวของตนเองทำให้นางงามกลุ่มนี้เลือกที่จะลุกขึ้นมาต่อสู้กับมายาคติความงาม และสื่อสารความมั่นใจของตนเองผ่าน บุคลิกภาพที่แสดงออกบนเวทีการประกวด

5.1.1.3 ความงามด้านการแต่งกาย

ความงามด้านการแต่งกาย เป็นอีกส่วนหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการ ประกวดนางงามที่จะส่งเสริมให้ผู้เข้าประกวดมีความโดดเด่นมากยิ่งขึ้น ซึ่ง 2 ส่วนสำคัญสำหรับความ งามด้านการแต่งกายคือ เสื้อผ้า และ ทรงผม

ในส่วนของเสื้อผ้า การแต่งกายของผู้เข้าประกวดจะเป็นไปตามรอบการ ประกวด ซึ่งส่วนใหญ่ที่จะเห็นบนเวทีการประกวดนางงามก็คือ ชุดราตรียาว ชุดราตรีสั้น และชุดว่ายน้ำ ในส่วนของเสื้อผ้าจะมีทั้งแบบที่กองประกวดเตรียมให้เป็นชุดที่เหมือนกันทั้งหมด ส่วนใหญ่เป็นชุด ว่ายน้ำเพื่อสร้างมาตรฐานเรื่องรูปร่าง ส่วนในรอบการประกวดของชุดราตรี จะเป็นความรับผิดชอบใน ส่วนของทีมพี่เลี้ยงและนางงามในการเตรียมชุดเพื่อใส่ในการประกวด ซึ่งต้องสร้างความโดดเด่นให้ผู้

เข้าประกวดให้ได้มากที่สุด ฉะนั้น กลยุทธ์ในการสร้างความโดดเด่นก็คือ การใช้สีชุดที่เห็นเด่นชัดและสามารถดึงดูดสายตาคนมองได้ เช่น สีทอง สีเงิน สีขาว สีแดง สีเขียว สีน้ำเงิน สีชมพู และสีเหล่านี้ เป็นสีที่ผู้เข้าประกวดและทางทีมที่เลี้ยงมักจะนำมาใช้ในการประกวด ข้อสังเกตคือ สีเครื่องแต่งกายที่ถูกนำมาใช้ส่วนใหญ่เป็นสีที่เหมาะสมกับคนที่มีผิวเฉดสีไปทางผิวขาว แต่ถึงแม้สีเครื่องแต่งกายของชุดจะเหมาะสมกับผิวขาว แต่การที่นางงามที่เป็นกรณีศึกษากลุ่มนี้ที่มีผิวสีเข้มก็ยังคงเลือกสวมสีเสื้อผ้าที่เป็นสีเข้มเช่นเดียวกับความนิยมของเวทีการประกวด ในการเลือกเครื่องแต่งที่มีสีเข้มและตัดกับสีผิวนั้นก็เพื่อแสดงให้เห็นความเข้มของผิวชัดเจนขึ้น สะท้อนว่าการมีผิวสีไม่เรื่องที่ต้องปกปิดหรือปิดบัง แต่การเป็นคนผิวสีก็สามารถสวยได้ เป็นอีกหนึ่งกลยุทธ์ที่กรณีศึกษาใช้รื้อถอนความหมายหรือมายาคติเดิมที่เคยโดนสังคมกดทับ

ในด้านทรงผม ทรงผมที่เรียกได้ว่าเป็นที่สากลนิยมอย่างมากสำหรับนางงามเลยก็คือ “ทรงพาราท์” เป็นทรงผมที่ลอนปลายผม ซึ่งยังคงเป็นทรงผมที่ได้รับความนิยมตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน นอกจากนี้ยังมีทรงผมเกล้ามวยเก็บผมโชว์โครงหน้า และไทร์ผมตรง ที่ได้รับความนิยมเช่นกัน การเลือกทรงผมต้องมีความเข้ากับชุดที่ใส่ และเป็นทรงผมที่ทำให้นางงามมีความมั่นใจในการทำผมทรงนั้นๆ ซึ่งทรงผมเป็นส่วนที่จะส่งเสริมให้ใบหน้ามีความสวยงามได้มากขึ้น ทรงผมต่างๆที่ถูกนำมาใช้บนเวทีการประกวดมักจะถูกประดิษฐ์ขึ้นมาเพื่อความสวยงามตามความนิยมของเวทีการประกวดนางงาม แต่กรณีศึกษาเลือกใช้ทั้งทรงผมที่เป็นความนิยม และทรงผมที่บนเวทีนางงามไม่ค่อยนิยมเลือกใช้ เช่น ในกรณีของ น้ำ และ อินดี้ ที่เลือกทรงผมหยิกขึ้นมาใช้ในการประกวดในมุมหนึ่งก็เพื่อสร้างความแตกต่างและโดดเด่นให้กับตนเอง และในอีกมุมหนึ่งสำหรับในกรณีของอินดี้ถือเป็นการสะท้อนความเป็นธรรมชาติและอัตลักษณ์ของชาติกำเนิดของตนเอง ซึ่งอินดี้มีเชื้อสาย ไทย-อเมริกัน ซึ่งเป็นชนชาติผิวดำดังนั้น การเลือกทรงผมหยิกขึ้นมาใช้นอกจากจะเป็นการสร้างความโดดเด่นให้กับตัวเองแล้วยังแสดงถึงการต่อสู้กับประเด็นในเรื่องเชื้อชาติด้วยเช่นกัน

5.1.1.4 ความงามด้านทัศนคติ

ในการประกวดนางงามยุคแรก ยังไม่ได้ความสำคัญกับความงามในด้านนี้มากนัก แต่เมื่อจำเป็นต้องหาตัวแทนประเทศไปประกวดในระดับนานาชาติ จึงต้องคำนึงถึงเรื่อง “ความงามสากล” มากยิ่งขึ้น ซึ่งนางงามที่จะต้องเป็นตัวแทนประเทศไปประกวดนั้นจะต้องมีคุณสมบัติมากกว่าความงามภายนอก การประกวดจึงเริ่มให้ความสำคัญกับการมีรอบรู้ด้าน การวัดทัศนคติขึ้นผ่านรอบการตอบคำถาม ความงามด้านทัศนคติ การศึกษา และไหวพริบปฏิภาณ ผู้เข้าประกวดต้องมีความรู้หรือความเท่าทันสถานการณ์ แสดงทัศนคติต่อประเด็นต่างๆได้อย่างกระชับ ตรงประเด็น และมั่นใจในการตอบคำถาม อีกหนึ่งคุณสมบัติที่เป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะช่วยเพิ่มโอกาสก็คือ ความสามารถด้านภาษา หากนางงามไม่สามารถสื่อสารภาษาต่างประเทศได้ก็สามารถใช้

ล่ามในสื่อสารแทนในรอบของการตอบคำถามได้ แต่การที่นางงามมีคุณสมบัติในด้านนี้เพิ่มก็จะทำให้ได้เปรียบในการสื่อสารและเข้าใจภาษาทั้งในรอบของการตอบคำถาม และความสัมพันธ์กับนางงามประเทศอื่นๆ หรือแม้กระทั่งการสื่อสารกันในกลุ่มประกวดหากนางงามสามารถที่จะเข้าใจและมีความรู้ในด้านภาษาที่สามารถทำให้การเข้าประกวดเป็นไปได้อย่างดี การมีทัศนคติที่ดีจากภายในของกรณีศึกษาเป็นปัจจัยที่ทำให้กรณีศึกษาสามารถลุกขึ้นมาต่อสู้กับมายาคติหลักในสังคมได้ด้วยการแสดงจุดยืนจากการกระทำต่างๆ รวมถึงการเข้าสู่การประกวดนางงามและพยายามที่จะสร้างความงามในด้านทัศนคตินี้ให้มีในตนเอง เช่น การเรียนรู้เพื่อมีต้นทุนในความรู้ด้านการสื่อสารภาษาต่างประเทศ การสามารถทำให้ตนเองเป็นตัวแทนหรือเป็นกระบอกเสียงในการแสดงจุดยืนในประเด็นต่างๆ ในสังคมที่เกิดขึ้น และสามารถเป็นผู้สื่อสารเพื่อการสร้างสังคมที่ดีให้เกิดขึ้นได้ การสร้างความงามในด้านนี้ก็กรณีศึกษาก็เพื่อยืนยันในความหมายของความงามที่พยายามจะต่อสู้ว่า ความงามไม่ควรถูกตัดสินจากลักษณะทางกายภาพภายนอก และควรมีพร้อมกับความงามที่มาจากภายใน ทั้งความรู้ ความคิด และทัศนคติที่ดีด้วยเช่นกัน

5.1.1.5 ความงามในด้านคุณลักษณะเฉพาะตัว

คุณลักษณะความงามด้านคุณลักษณะเฉพาะตัว เป็นคุณสมบัติที่วงการนางงามเริ่มให้ความสำคัญมากขึ้นในยุคหลังเพื่อส่งเสริมความงามจากภายในจากการทำตนเป็นประโยชน์ต่อสังคมได้มากกว่ามีความงามแค่เพียงภายนอก และอีกหนึ่งด้านคือการมีคุณลักษณะเฉพาะตัว เป็นการเพิ่มคุณค่าให้กับตัวนางงามโดยเป็นสิ่งที่ทำให้โดดเด่นกว่าผู้เข้าประกวดคนอื่นคือการมี “ความสามารถพิเศษ” ในบางเวทีจะมีรอบแสดงความสามารถพิเศษและผู้ชนะจะได้สิทธิในการเข้ารอบโดยอัตโนมัติ (Fast-track) หมายความว่า ผู้ที่มีความสามารถพิเศษก็จะมีโอกาสในการเป็นผู้ชนะการประกวดเพิ่มขึ้น ซึ่งผู้เข้าประกวดสามารถแสดงความสามารถพิเศษใดก็ได้ เช่น ทักษะการเป็นนางแบบ การร้องเพลง การเต้นหรือรำ ความสามารถทางดนตรี การอุทิศตนเพื่อสังคม อีกทั้งการมีความสามารถพิเศษนอกเหนือจากเป็นนางงามแล้วอาจทำให้กองประกวดเห็นว่าเมื่อได้เป็นผู้ชนะแล้วจะสามารถนำไปต่อยอดได้ในวงการอื่นๆ เช่น วงการบันเทิง หรือการพาณิชย์ เพราะ ปฏิเสธได้ยากว่าการประกวดนางงามก็มีความเกี่ยวข้องในด้านพาณิชย์เช่นกัน ในการต่อยอดการทำงานกับทางกองประกวดหรือองค์กรอื่นๆ และนอกจากผลประโยชน์กับกองประกวดแล้ว ความสามารถในด้านอื่นๆ ของนางงามก็ยังสามารถเป็นใบเบิกทางที่จะสร้างโอกาสในด้านอื่นๆ ให้กับตัวนางงามหลังจากที่จบการประกวดด้วยเช่นกัน

กรณีศึกษาเลือกใช้ความงามในด้านคุณลักษณะเฉพาะตัวเพื่อสร้างความโดดเด่นให้กับตนเองซึ่งจะเป็นทักษะในเรื่อง ทักษะการเป็นนางแบบ เนื่องจากเป็นเป็นความสามารถที่มีความเกี่ยวข้องกับการประกวดนางงามมากที่สุด เพราะ การเดิน และการโพสท่าบนเวทีนางงามถือ

เป็นคุณสมบัติหนึ่งที่มีส่วนสำคัญอย่างมากในการสร้างบุคลิกภาพที่ดีให้กับนางงาม อีกทั้งยังอยู่ในเกณฑ์การตัดสินของกรรมการ ดังนั้น หากมีทักษะที่ดีในการเป็นนางแบบจึงสามารถนำมาต่อยอดบนเวทีการประกวดนางงามเพื่อเพิ่มโอกาสการเป็นผู้ชนะให้กับตนเองได้ และในกรณีที่เวทีการประกวดมีรอบการตัดสินพิเศษ คือ รอบการประกวดความสามารถพิเศษซึ่งรางวัลพิเศษนี้จะเป็นรอบที่ทำให้กรณีศึกษามีสิทธิในการเข้ารอบโดยอัตโนมัติ (Fast-track) นั่นหมายถึงสามารถเพิ่มโอกาสในการเป็นผู้ชนะได้เช่นกัน ซึ่งความสำคัญของการเป็นผู้ชนะบนเวทีการประกวดนางงามของกรณีศึกษา ก็คือการเพิ่มอำนาจในการสื่อสารความหมายของนางงามที่กรณีศึกษาพยายามจะต่อสู้กับมายาคติจากการเพิ่มทุนจากการมีชื่อเสียง และเป็นที่รู้จัก ทำให้การสื่อสารครั้งนี้ไปสู่การรับรู้ในวงกว้างมากขึ้น

5.1.2 การสร้างความหมายของนางงาม

ตารางที่ 5.2

การสร้างความหมายของนางงาม

การสร้างความหมายของนางงาม	ข้อค้นพบ
ทัศนคติต่อนางงาม	
ทัศนคติความงามต่อตนเอง	เริ่มต้นจากการสื่อสารภายในตนเอง สร้างความมั่นใจมา จากภายในเป็นจุดเริ่มต้นของการสร้างทัศนคติที่ดีต่อตนเอง
ทัศนคติต่อมายาคติความงามในสังคม	ความงามจากรูปลักษณ์ภายนอกที่แตกต่างกัน เกิดจากเชื้อชาติ ความคิด ความเชื่อและทัศนคติ ดังนั้น รูปลักษณ์ภายนอกมาจึงเป็นสิ่งที่ไม่ควรนำมาตัดสินในเรื่องความงาม
กระบวนการสร้างความหมายของนางงาม	การเปลี่ยนเงื่อนไขทางสังคม ทำให้ ทัศนคติความงามเปลี่ยนไป และสามารถสร้างสร้างความมั่นใจจากภายในและไปสู่การกระทำอื่นๆเพื่อต่อสู้กับมายาคติความงามหลักของสังคม
การธำรงรักษาความงาม	กรณีศึกษาทราบว่า ร่างกายของตนเองเป็นทุน จากการทำให้กลายเป็นเป็นความโดดเด่น ดังนั้น จึงต้องธำรงรักษาทุนร่างกายนี้เอาไว้

ตารางที่ 5.2

การสร้างความหมายของความงาม (ต่อ)

ผลที่เกิดจากความงาม	ข้อค้นพบ
ผลต่อตนเอง	โอกาสในการทำงาน และวิถีคิดในการใช้ชีวิต
ผลต่อสังคม	ความมั่นใจของกรณีศึกษา ทำให้เกิดการสื่อสารความหมายของความงาม ที่ไม่ใช้การเปลี่ยนแปลงเพียงระดับปัจเจกแต่เป็นการเปลี่ยนแปลงในระดับสังคม
ความหมายของความงาม	ความงามไม่ได้มีเพียงส่วนของรูปร่างภายนอก แต่ยังเป็นส่วนองค์จากภายในทั้งด้านจิตใจ การกระทำ ทักษะ และเสน่ห์ ซึ่งความงามไม่ได้เกี่ยวข้องว่าจะต้องใช้สีผิวเป็นตัวตัดสิน ความงาม คือการเริ่มต้นจากการมองเห็นความงาม และกำหนดคุณค่าของตัวเองด้วยตัวเราเอง

5.1.2.1 ทักษะคิดต่อความงามของนางงามผิวสี

ทักษะคิดความงามต่อตนเองเริ่มต้นมาจากการสื่อสารกับตนเองให้มีทักษะคิดความงามต่อตนเองที่ดี คือ ต้องมองว่าเปลี่ยนความหมายของการมีผิวสีที่เคยถูกมองว่าเป็นความหมายของแง่ลบทำให้ขึ้นมาเป็นจุดเด่นและมองตนเองว่าสวยให้ได้ก่อน สร้างความมั่นใจมาจากภายในเป็นจุดเริ่มต้นของการสร้างทักษะคิดที่ดีต่อตนเองจึงจะสามารถสื่อสารความงามออกสู่ภายนอกได้

ทักษะคิดที่มีต่อมายาคติความงามในสังคมของกรณีศึกษา มาจากประสบการณ์ที่กรณีศึกษาได้เผชิญมากับประเด็นเรื่องสีผิว โดยมองว่า มาตรฐานความงาม (Beauty standard) เป็นสิ่งที่ถูกนำมาสร้างมาตรฐานความคิด เกิดจากความคาดหวังของคนบางกลุ่มที่ต้องการจะเป็นในสิ่งนั้นๆ ซึ่งความคิดและความคาดหวังนี้เกิดมาจากการปลูกฝังของสถาบันต่างๆ ทั้งการศึกษา เงื่อนไขความเป็นอยู่ของยุคสมัย ที่ทำให้ความคิดของคนปิดกั้นหรือเปิดกว้างในความแตกต่างต่อสิ่งต่างๆ รวมถึง ความงามด้วยเช่นกัน ดังนั้น การจะเปลี่ยนความคิดและกรอบของสังคมควรจะเริ่มมาจากการปลูกฝังความคิดที่ทำให้คนเรายอมรับและเปิดกว้างในความแตกต่าง ในมุมมองของความงาม กรณีศึกษามองว่า ความสวยต้องมีความมั่นใจมาจากภายใน และควรมีความสวยที่มากกว่าความสวยภายนอก เช่น ความสวยในมิติอื่นๆ ความงามด้านจิตใจ การเป็นตัวแทนหรือทำเพื่อ

สังคมและคนอื่นๆ โดยเฉพาะการเป็นผู้ที่มีพื้นที่และความสามารถที่มากพอในการจะสื่อสารออกสู่สังคมภายนอก และอีกหนึ่งประเด็นคือ การไม่ควรเอาลักษณะทางกายภาพมาตัดสินความงาม เพราะในแต่ละพื้นที่ แต่ละภูมิภาค แต่ละประเทศล้วนแล้วแต่มีความแตกต่างกัน ทั้งรูปลักษณ์ภายนอกที่เกิดจากเชื้อชาติ ความคิด ความเชื่อและทัศนคติ ดังนั้น ความงามของแต่ละพื้นที่แตกต่างกัน รูปลักษณ์ภายนอกมาจึงเป็นสิ่งที่ไม่ควรถูกตัดสินด้วยเช่นกัน

5.1.2.2 กระบวนการสร้างความหมายของความงาม

เริ่มจากการต้องเปลี่ยนทัศนคติของตนเอง ปัจจัยหนึ่งที่เป็นแรงสนับสนุนในการสร้างทัศนคติอันดีต่อตนเองนั้น ก็คือ การเปลี่ยนเงื่อนไขทางสังคม ทำให้เห็นว่าทัศนคติความงามในเรื่องรูปลักษณ์ภายนอกเปลี่ยนไป ตามในแต่ละสังคม นอกจากนี้แล้วการมีต้นแบบของความงาม ซึ่งกรณีศึกษาเลือกบุคคลต้นแบบที่เป็นแรงบันดาลใจจากการมีลักษณะใกล้เคียงกับตนเอง คือเป็นผู้หญิงผิวสี ที่ประสบความสำเร็จได้ในวงการต่างๆ เพื่อแสดงให้เห็นว่าการมีผิวสีไม่ใช่ข้อจำกัดในการประสบความสำเร็จ ถึงแม้จะเป็นในแวดวงที่ต้องใช้รูปร่างหน้าตาด้วยเช่นกัน เมื่อเปลี่ยนทัศนคติในการมองตนเองได้แล้วจึงพยายามจะผลักดันตนเองให้เข้าสู่พื้นที่ที่จะสามารถสื่อสารได้เข้าถึงวงกว้างได้มากยิ่งขึ้น ก็คือ การประกวดนางงามงาม นอกจากการสร้างความมั่นใจจากภายในแล้ว กรณีศึกษายังคงเชื่อว่าการเพิ่มเติมความงามด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การทำศัลยกรรม ก็ยังคงเป็นสิทธิที่ขอขอรรมในการจัดการร่างกายของตนเอง ทั้งนี้ก็เพื่อเพิ่มความมั่นใจซึ่งขึ้นอยู่กับความพึงพอใจของตนเอง

5.1.2.3 การธำรงรักษาความงาม

ถึงแม้ประสบการณ์ในวัยเด็กจะทำให้กรณีศึกษาเคยรู้สึกไม่พึงพอใจในสีผิวของตนเอง และอยากมีความงามตามมายาคติหลักของสังคมมาก่อน อาจจะด้วยคำพูดหรือคำบอกของสังกรมรอบข้าง หรือสื่อที่เห็น แต่เมื่อสร้างความมั่นใจและความเชื่อจากภายใน (power from within) และยอมรับความเป็นตัวตนของตนเองได้ก็จะสามารถรักษาความงามและภูมิใจในสิ่งที่ได้ ซึ่งความงามที่กรณีศึกษาเลือกจะธำรงรักษาไว้ก็คือ สีผิว ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องธำรงรักษาเอาไว้ นั่นก็ด้วย กรณีศึกษารับรู้ว่าร่างกายของตนเองเป็นทุน โดยเฉพาะในประเด็นเรื่องสีผิวที่เมื่อยอมรับและเลือกจะตั้งขึ้นมาเป็นความโดดเด่นแล้ว ดังนั้น จึงต้องธำรงรักษาทุนร่างกายนี้เอาไว้

5.1.2.4 ผลที่เกิดจากความงาม

ผลของความงามที่เกิดขึ้นต่อตนเอง คือ การสามารถสร้างฐานะและทุนทางเศรษฐกิจได้จากการได้รางวัลจากการเป็นผู้ชนะ นอกจากนี้การมีชื่อเสียงหรือทุนทางสัญลักษณ์ยังสามารถเพิ่มโอกาสในเรื่องอาชีพการงานและเพิ่มทุนทางเศรษฐกิจให้กับกรณีศึกษาได้ นอกจากนี้ยังสร้างวิถีคิด ความมั่นใจให้กับกรณีศึกษาและการเริ่มต้นสร้างและเปลี่ยนแปลงวิถีคิดนี้ทำให้เกิดการ

สื่อสารวิธีคิดนี้ ที่ไม่ใช่การเปลี่ยนแปลงเพียงระดับปัจเจกแต่เป็นการเปลี่ยนแปลงในระดับสังคม ซึ่งเป็นผลต่อเนื่องให้เกิดผลต่อสังคม ด้วยการสร้างความมั่นใจให้กับกลุ่มคนที่เหมือนกับกรณีศึกษาคือ คนผิวสีให้มีความมั่นใจ และไม่ถูกรอบของสังคมกดทับให้เจ็บปวดในด้านความรู้สึก อีกทั้งยังสร้างแรงกระเพื่อมในเรื่องประเด็นเรื่องสีผิว ให้ถูกนำมาพูดถึงในวงกว้างเพื่อให้เกิดการยอมรับมากขึ้น

5.1.2.5 ความหมายของความงาม

“ความหมายของความงาม” ที่กรณีศึกษาต้องการจะสื่อสารออกสู่สังคม ซึ่งผ่านการกลั่นกรองมาจากกระบวนการสร้างความหมายของความงาม การชำระรักษาไว้ของความงาม จึงเกิดเป็นผลต่อทั้งตนเองและสังคมนั้น คือ ความงามไม่ได้มีเพียงส่วนของรูปร่างภายนอก แต่ยังเป็นส่วนองค์จากภายในทั้งด้านจิตใจ การกระทำ ทักษะ และ เสน่ห์ ซึ่งความงามไม่ได้เกี่ยวข้องว่าจะต้องใช้สีผิวเป็นตัวตัดสิน เพราะ ความงามที่เกิดจากรูปลักษณ์ภายนอกแล้วแต่เป็นความแตกต่างและความหลากหลายของเชื้อชาติซึ่งเป็นความธรรมชาติที่เกิดขึ้น ดังนั้นจึงควรเคารพความแตกต่างเหล่านี้ และสิ่งที่สำคัญที่สุด คือ ก่อนจะให้ผู้อื่นมากำหนดหรือตีค่าตัวเรา เราควรมองเห็นความงามและคุณค่าของตัวเองด้วยตัวเราก่อน และจะทำให้ผู้อื่นเห็นและมองในแบบที่เราเชื่อได้

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

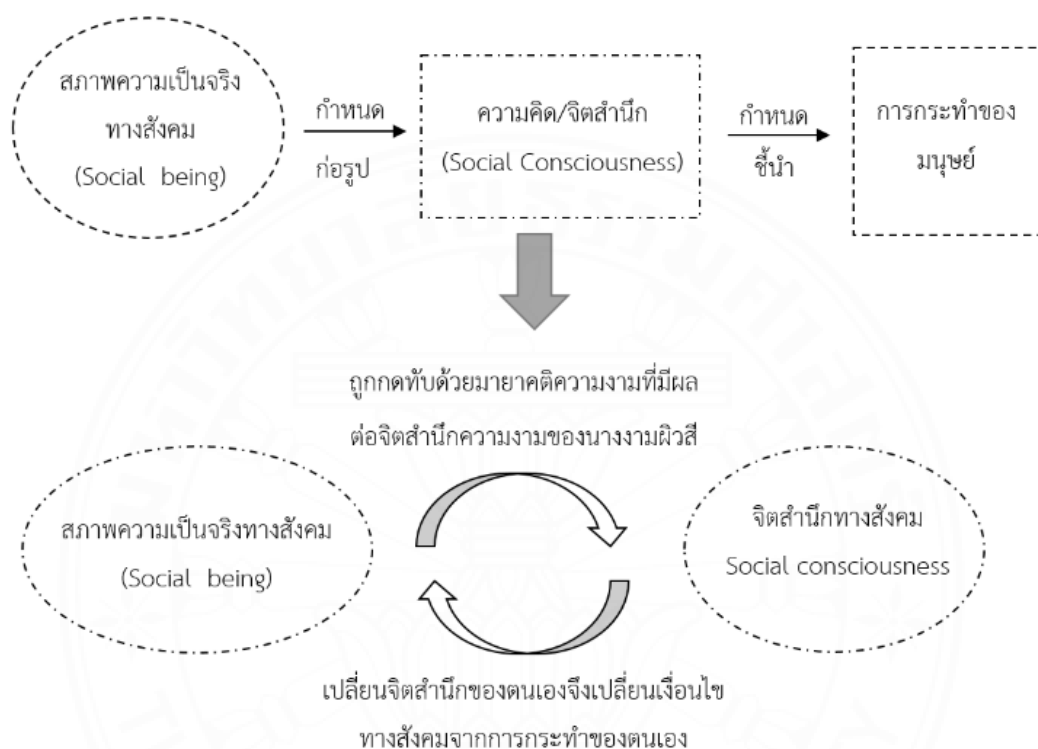
5.2.1 ที่มาของความคิดและการกระทำ

: จิตสำนึกการต่อสู้ทางความหมายของนางงามผิวสี

ในยุคสมัยของมาร์กซ์ (Karl Marx) กระแสความคิดที่มีอิทธิพลต่อนักคิดในยุคสมัยนั้น คือ กระแสความคิดที่เชื่อว่า "คนเราลงมือกระทำสิ่งใด ๆ ก็เพราะความคิดของเขา" หรือพูดให้เข้าใจง่าย ๆ ก็คือ เพราะเราคิดเช่นนี้เราจึงทำเช่นนี้ มาร์กซ์ได้วิพากษ์กระแสความคิดดังกล่าว มาร์กซ์ได้วิพากษ์กระแสความคิดดังกล่าวว่า ในการตอบคำถามว่ามนุษย์เราลงมือกระทำก็เพราะความคิดของเขานั้น แต่ทว่านักปรัชญากลุ่มนี้ไม่ได้ถอยย้อนต่อไปอีกว่า “แล้วความคิด/จิตสำนึกทางสังคมดังกล่าวนี้มาจากที่ไหนกันเล่า” กล่าวคือ กระแสความคิดหลักดังกล่าวมองไม่เห็น “ต้นกำเนิดทางสังคม/ประวัติศาสตร์” ของความคิด (รวมทั้งความรู้/ความเข้าใจ/จิตสำนึก/อารมณ์ความรู้สึก) ของมนุษย์) กระแสคิดดังกล่าวนี้คือวิธีคิดแบบ “จิตนิยม” (idealism) ซึ่งมีเฮเกลนักปรัชญาผู้ยิ่งใหญ่ของเยอรมันเป็นตัวอย่าง เมื่อวิพากษ์วิธีคิดแบบ “จิตนิยม” ของเฮเกลแล้ว มาร์กซ์ก็ได้นำเสนอวิธีคิดแบบ “วัตถุนิยม” ของความคิด/จิตสำนึกทางสังคมของมนุษย์ว่า ความคิด/จิตสำนึกของผู้คนนั้นก่อรูปมาจาก "สภาพความเป็นอยู่ที่เป็นจริง" ของเขา (กาญจนา แก้วเทพ และ สมสุข หินวิมาน, 2553)

ภาพที่ 5.1

ความสัมพันธ์ระหว่างความคิด/จิตสำนึกและการกระทำที่มีผลต่อการผลิตมายาคติความงามของนางงามผิวสี

จากแผนภาพสามารถอธิบายได้ว่า มนุษย์เรามีไข้อยู่ๆจะสามารถมีความคิดหรือจิตสำนึกที่สามารถก่อรูปขึ้นได้เองโดยธรรมชาติ ปัจจัยที่มีผลเข้ามากำหนดที่สำคัญ ก็คือ สภาพความเป็นจริงทางสังคม หากมนุษย์เติบโตมาในสังคมที่หล่อหลอมแบบใดก็就会有ความคิดและจิตสำนึก เช่นนั้น หากเปลี่ยนสังคมที่หล่อหลอม มนุษย์ก็就会有ความคิดและจิตสำนึกที่เปลี่ยนไปเช่นกัน นอกจากนี้ ปัจจัยด้านสังคมที่เปลี่ยนไปแล้วจะส่งผลให้จิตสำนึกของตนเองเปลี่ยนไปนั้น อีกปัจจัยหนึ่งที่สำคัญ ก็คือ นางงามผิวสีจะต้องเริ่มต้นจากการสื่อสารภายในบุคคล (Intrapersonal communication) เพื่อสร้างจิตสำนึกใหม่ให้กับตนเองเสียก่อน เมื่อช่วงวัยเด็ก สังคมรอบข้างตัดสินและสร้างจิตสำนึกในเรื่องความงามให้กับนางงามผิวสีว่า “การเป็นผู้หญิงผิวสีคือผู้หญิงที่ไม่สวย” เมื่ออยู่ในสังคมที่คนในสังคมต่างก็แสดงความคิดและมีภาพมายาคติความงามเช่นนี้จึงทำให้อิทธิพลจากความคิดนี้ ครอบงำกรณีศึกษาจนทำให้ยอมรับและมองว่า ตนเองนั้นไม่ใช่ผู้หญิงที่สวยงามตามมายาคติหลักของสังคมซึ่งการถูกสังคมรอบข้างตัดสินความงามเช่นนี้เป็นจุดร่วมกันของกรณีศึกษาที่ต้องต่อสู้กับประสบการณ์เรื่องสีผิวที่ถูกล้อเลียนในวัยเด็ก และเมื่อเปลี่ยนเงื่อนไขทางสังคมรอบข้าง จากการเข้าสู่สังคมที่มีความ

หลากหลายและเปิดกว้างทางความคิด เช่น การเข้าสู่สังคมการศึกษาแวดล้อมจากคนหลากหลายเชื้อชาติ หรือการเข้าสู่แวดวงอาชีพที่ทำให้มองเห็นว่าแท้ที่จริงแล้วความงามนั้นมีความหลากหลายจึงทำให้เกิดเป็นสิ่งที่เร้าจากภายนอกที่ทำให้เริ่มสื่อสารกับตนเองเพื่อสร้างความเข้าใจในทัศนคติเรื่องความงาม เมื่อทำเช่นนั้นได้จึงสามารถเปลี่ยนจิตสำนึกให้กับตนเองได้ด้วยการบอกกับตนเองว่า และ “การเป็นผู้หญิงผิวสีก็เป็นผู้หญิงที่สวยงามได้” และเมื่อสร้างอำนาจในการกำหนดตัวตนจากภายใน คือ การสร้างความมั่นใจทั้งจากตนเอง และจากแรงสนับสนุนความคิดจากสังคมแวดล้อมประสบความสำเร็จแล้ว จึงทำให้เปลี่ยนความคิดและจิตสำนึกของตนเอง และสร้างการนิยามตนเองใหม่จากมายาคติหลักของสังคมที่กดทับในประเด็นเรื่องความงามกับการมีผิวสี ซึ่งสิ่งสำคัญยิ่งกว่าการเปลี่ยนจิตสำนึกของนักศึกษาที่การวิจัยครั้งนี้ค้นพบ ก็คือ การที่ผู้หญิงกลุ่มนี้ไม่เพียงแต่เปลี่ยนความคิดและจิตสำนึกของตนเองเพียงเท่านั้น แต่ยังสามารถออกมาสื่อสารและต่อสู้เพื่อเปลี่ยนจิตสำนึกทางสังคม (Social consciousness) เพื่อสร้างความหมายของความงามใหม่ จากการสร้างความเคลื่อนไหวทางสังคม เช่น การออกมาสื่อสารในพื้นที่ต่างๆ ทั้งบนเวทีการประกวดนางงาม พื้นที่สาธารณะอื่นๆ เช่น ในสื่อสังคมออนไลน์ที่เป็นช่องทางส่วนตัว หรือการออกสื่อให้สัมภาษณ์เพื่อยืนยันและย้ำชัดในจุดยืนเรื่อง “ความสวยไม่เกี่ยวข้องและไม่ควรถูกตัดสินด้วยสีผิว” เพื่อจะให้ความหมายที่นางงามผิวสีกลุ่มนี้พยายามหรือสร้างขึ้นใหม่ถูกสื่อสารออกไปในวงกว้างและกลายเป็นมายาคติความงามชุดใหม่ในสังคม

5.2.2 ความเป็นผู้หญิง อำนาจในการนิยามตนเอง และขีดความสามารถ

ในการต่อสู้

ถึงแม้ “เรือนร่าง” ของผู้หญิงจะถูกอำนาจที่ผ่านกระบวนการสร้างบรรทัดฐานของสังคม หรือมายาคติความงาม (Beauty myth) เข้ามากำหนด จัดการ ควบคุม แต่กรณีศึกษาก็เลือกที่จะแสดงจุดยืนว่า ถึงแม้จะต้องถูกนิยาม จัดการและควบคุมร่างกาย แต่อำนาจนั้นเป็นอำนาจที่เกิดมาจากตนเองที่มีสิทธิที่จะจัดการกับเรือนร่างและความงามของตนได้อย่างอิสระและเป็นไปตามความพึงพอใจของตนเอง อำนาจในการนิยาม และจัดการตนเองของผู้หญิงกลุ่มนี้ เกิดขึ้นมาจากจุดเริ่มต้นของการสื่อสารกับตนเองเพื่อสร้างการรู้คุณค่าของตนเองให้เกิดขึ้น การรู้คุณค่าของตนเอง (self-esteem) หมายถึง การประเมินความรู้สึกหรือความมีคุณค่าในความเป็นตัวตนที่แต่ละคนมีต่อตนเอง ริชาร์ด วีเวอร์ที่สอง (Richard L. Weaver II. , 1996 อ้างถึงใน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2557) ได้แบ่งระดับการประเมินตนเองไว้ 3 ระดับ กล่าวคือ ระดับต่ำ (poor view self) ตัวตนที่แท้จริง (real self) และตัวตนที่เป็นอุดมคติ (ideal self) ซึ่งริชาร์ด ให้ข้อสรุปว่า ยิ่งเราประเมินตนเองใกล้กับตัวตนในอุดมคติมากเท่าไร ระดับความนับถือตนเองยิ่งมีมากเท่านั้น ซึ่งการประเมินดังกล่าวจะเกิดขึ้นเมื่อมนุษย์เริ่มสั่งสมการรับรู้ตนเองจากการแลกเปลี่ยนปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น

ปฏิสัมพันธ์และประสบการณ์ร่วมกันระหว่างคู่สื่อสารเป็นกระบวนการสำคัญที่ทำให้คนแต่ละคนได้รับรู้ภาพลักษณ์ของตนเองในสายตาคนอื่น ขณะเดียวกันก็ยังเป็นกระบวนการช่วยก่อกำเนิดภาพลักษณ์หรือแนวคิดที่เกี่ยวกับตนเองให้เกิดขึ้นภายในบุคคล ภาพลักษณ์หรือแนวคิดที่มีต่อตนเองดังกล่าวส่งผลต่อพฤติกรรมการสื่อสารของแต่ละคน จากผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่านางงามผิวสีมีการสื่อสารภายในบุคคลเพื่อสร้างการประเมินตนเอง ซึ่งเป็นการประเมินตนเองในระดับตัวตนที่เป็นอุดมคติ (ideal self) กล่าวคือ การที่นางงามผิวสีกลุ่มนี้ซึ่งเป็นผู้หญิงที่สังคมภายนอกตัดสินว่า ไม่ใช่ผู้หญิงที่สวยงาม แต่การสื่อสารกับตนเองทำให้สามารถยอมรับและมองเห็นคุณค่าในตนเอง ทำให้ผู้หญิงกลุ่มนี้มองตนเองว่า เธอเป็นผู้หญิงที่สวยงามและสามารถก้าวเข้าสู่เวทีการประกวดนางงาม ซึ่งการเป็นนางงามเป็นแบบอย่างของการเป็นผู้หญิงที่มีความงามที่เป็นอุดมคติของสังคม และเธอเลือกจะบอกกับตนเองว่าเธอสามารถเป็นนางงามได้ นั่นหมายถึง การต่อสู้ในระดับการสื่อสารภายในบุคคล ซึ่งเป็นการต่อสู้ในระดับที่ยาก แต่ผู้หญิงกลุ่มนี้เลือกที่จะต่อสู้กับความรู้สึกต่อตนเองเป็นอย่างแรก และถือว่าประสบความสำเร็จเป็นอย่างมาก เมื่อมีภาพลักษณ์และแนวคิดที่ดีต่อตนเองแล้วจึงสัมพันธ์กับพฤติกรรมการสื่อสารของนางงามผิวสีที่เลือกจะออกมาสื่อสาร จากทั้งสื่อสารผ่านการใช้ร่างกายของตนเองเป็นพื้นที่ในการสื่อสาร และสื่อสารผ่านสื่อต่างๆ เพื่อต่อสู้กับมายาคติหลักของสังคม เมื่อต่อสู้ในการให้คำนิยามและสร้างความหมายของความงามขึ้นมาใหม่แล้วจึงปลดปล่อย (Liberate) ตนเองออกจาก “อัตลักษณ์ทางเพศ” (Gender identity) ที่ว่าหากเป็นผู้หญิงก็ต้องมีความสวยเป็นของตัวเอง ซึ่งการเป็นคนสวยตามที่สังคมบอก คือต้องเป็นผู้หญิงผิวขาว แต่นางงามผิวสีกลุ่มนี้เลือกที่จะปลดปล่อยตนเองด้วยการบอกตนเองและสังคมว่า การเป็นผู้หญิงผิวสีก็เป็นผู้หญิงที่สวยงามได้เช่นกัน เมื่อเห็นคุณค่าของตนเองจึงสามารถ “เสริมพลัง” (Empower) ให้กับตนเองได้และไม่เพียงเท่านั้น ทัศนศึกษาเลือกที่จะสื่อสารและสร้างแบบอย่างให้กับสังคมเห็นว่า ความหมายของความงามที่ทัศนศึกษาพยายามสร้างขึ้นเป็นสิ่งที่สามารถเป็นไปได้ และการมีผิวสีไม่ใช่ข้อจำกัดของความสวยและการประสบความสำเร็จในเรื่องต่างๆ การนิยามความงามใหม่นี้ยังสร้างความเป็นหญิงในคำนิยามใหม่ทั้งยังปลดปล่อย และเสริมพลังให้กับผู้หญิงคนอื่นในสังคมให้พ้นจากการถูกครอบงำจากมายาคติหลักของสังคมด้วย

ในมุมมองที่ถึงแม้ผู้หญิงกลุ่มนี้จะประสบความสำเร็จสำหรับการสื่อสารกับตนเอง และสร้างอำนาจในการนิยามตนเองได้นั้น ทว่าในมิติของการสื่อสารเพื่อสร้างความเคลื่อนไหวทางสังคมก็ยังคงมีข้อจำกัดจากปัจจัยบางประการ ถึงแม้จะมีผู้หญิงผิวสีบางกลุ่มในสังคมที่รู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองจากการสร้างบรรทัดฐานความงามใหม่ของนางงามผิวสี แต่ในด้านธุรกิจเรายังคงเห็นการผลิตซ้ำมายาคติของความขาวอย่างต่อเนื่องเรื่อยมาในสื่อต่างๆ นางงามผิวขาวสามารถต่อยอดโอกาสในการใช้ร่างกายและความงามเป็นโอกาสจากปัจจัยที่เอื้อของภาคธุรกิจ เช่น การเป็นนางแบบโฆษณา

ที่เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์บำรุงผิว หรือการเป็นนางเอกละครและโอกาสอื่นๆสำหรับการใช้ร่างกายเป็นทุน แต่นางงามผิวสวยยังมีข้อจำกัดการต่อยอดในเรื่องการใช้สีผิวเป็นทุนของร่างกายซึ่งอาจจะสามารถต่อยอดได้ในบางโอกาสหรือบางช่วงเวลา เช่น หลังจากที่ได้รับตำแหน่งในช่วงแรกที่สามารถสร้างกระแสได้ หรือหากจะสามารถใช้ร่างกายเป็นทุนต่อยอดก็จะสามารถทำได้ในรูปแบบอื่นๆ เช่น การเป็นนางแบบในผลิตภัณฑ์อื่นที่ไม่ใช่สำหรับผิวสวย หรือใช้ความสามารถด้านอื่นในการต่อยอดโอกาสในการทำงาน แสดงให้เห็นว่า การสื่อสารเพื่อสร้างภาพจำของมายาคติความงามใหม่ให้กับสังคมของนางงามผิวสวยยังคงมีข้อจำกัดจากปัจจัยตั้งที่กล่าวมาข้างต้น

ภาพที่ 5.2

โอกาสในการต่อยอดด้านการทำงานของนางงามผิวขาว

หมายเหตุ. สามารถใช้สีผิว ต่อยอดเป็นทุนได้. จาก *INN ENTERTAINMENT*, โดย บันเทิงไทย, 2565, (https://www.innnews.co.th/news/news_398777/)

ภาพที่ 5.3

โอกาสในการต่อยอดด้านการทำงานของนางงามผิวสี

หมายเหตุ. ใช้ทุนร่างกายต่อยอดได้อย่างมีข้อจำกัด. จาก YouTube, โดยSoil Mate, 2559, (<https://www.youtube.com/watch?v=3yM58oZgkAA>)

5.2.3 กลยุทธ์การสื่อสารกับการต่อสู้กับมายาคติ

5.2.3.1 “ร่างกาย” พื้นที่ของการสื่อสารความหมายของความงาม

นางงามผิวสีกลุ่มนี้มีวิธีการต่อสู้กับมายาคติความงามที่เป็นกระแสหลักของสังคม กลยุทธ์ของการสื่อสารและการต่อสู้กับมายาคติหลัก ก็คือ การรื้อถอนความหมายเดิมของความงาม และสร้างความหมายใหม่ขึ้นมา แต่เดิมความหมายของความงามที่เป็นมายาคติหลักของสังคม คือ ความขาวเท่ากับความสุข แต่นางงามผิวสีกลุ่มนี้ได้รื้อถอน (Deconstruction) แล้วประกอบสร้าง (Reconstruction) ความหมายของความงามขึ้นใหม่ว่า การมีผิวสีเป็นความงามในอีกหนึ่งรูปแบบ และการเป็นผู้หญิงผิวสีก็เป็นผู้หญิงที่สวยงามได้

เมื่อเปลี่ยนแปลงทัศนคติความงาม ยอมรับตนเอง จึงสื่อสารความหมายของความงามโดยใช้ “ร่างกาย” เป็นพื้นที่ในการสื่อสาร เมื่อการมีผิวสีของกรณีศึกษาเคยถูกกดทับจากมายาคติหลักของสังคม นางงามผิวสีกลุ่มนี้จึงเปลี่ยนความหมายของความงามในด้านนี้ให้กลายเป็นจุดเด่นจากการมองเห็นว่าเป็นสิ่งที่ไม่เคยมีมาก่อนบนเวทีการประกวดนางงาม แต่เดิมการมีผิวสี เป็นสิ่งที่ถูกให้ความหมายในด้านลบ ต้องปกปิดและไม่ทำให้สีผิวถูกขับเน้นขึ้นมาให้เด่นชัด แต่การรื้อถอนความหมายของความงามของกรณีศึกษา คือ การสร้างความหมายคู่ตรงข้าม เช่น ถ้าหากว่าผู้หญิงผิวดำใส่เสื้อผ้าสีแดง จะถูกกล่าวหาว่าเป็น กาคาบพริก นางงามผิวสีก็เลือกที่จะสวมใส่เสื้อผ้าสีแดงเพื่อเป็นการบอกว่าสีผิวไม่ใช่ข้อจำกัดของการเลือกสีของเสื้อผ้า และคนผิวดำก็สามารถสวยบนเสื้อผ้าที่ตัดกับสีผิวได้ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ถูกแสดงออกมาจากพื้นฐานการมีความมั่นใจในตนเอง

ภาพที่ 5.4

การรื้อสร้างความหมายของความงามโดยสื่อสารผ่านร่างกาย

5.2.3.2 การใช้สื่อผสม สร้างการจดจำด้วยการสื่อสารสาธารณะ

(1) “เวทีประกวดนางงาม” พื้นที่เริ่มต้นในการสร้างคุณค่าให้ตนเอง

เนื่องจากพื้นที่เวทีการประกวด นางงามเป็นพื้นที่ที่ให้ “คุณค่า” กับความงาม ดังนั้น จึงเป็นพื้นที่ที่จะทำให้ได้รู้ว่าจะสามารถได้รับการยอมรับหรือไม่ในพื้นที่ที่มีการตัดสินความงาม และการจะต่อสู้กับมายาคติหลักเพื่อสร้างความหมายของความงามขึ้นใหม่กรณีศึกษาจึงเลือกก้าวเข้าสู่เวทีการประกวดนางงาม อีกด้านหนึ่ง เวทีการประกวดนางงามเป็นพื้นที่ที่สามารถผลิตและสร้างมายาคติความงามเพื่อเป็นภาพจำของคนในสังคมเป็นวงกว้างได้ ยิ่งกรณีศึกษาสามารถเป็นผู้ที่ชนะการประกวดนางงาม ก็จะเป็นใบเบิกทางที่สำคัญ และได้รับผลประโยชน์มากมาย ซึ่งสิ่งหนึ่งที่จะสามารถทำให้ การสื่อสารในครั้งนี้ ที่สื่อสารผ่านผู้หญิงผิวสีซึ่งเป็นคนธรรมดา กลายเป็น นางงามผิวสี ซึ่งมีทูลสัญลักษณ์ที่เป็นปัจจัยในการเพิ่มอำนาจของสื่อสารจึงจะสามารถทำให้สื่อสารและสร้างการจดจำของความหมายใหม่ที่กรณีศึกษาพยายามจะรื้อสร้างมายาคติความงามในสังคมให้เกิดขึ้นได้ แต่ถึงแม้การประกวดนางงาม โดยสื่อสารด้วยการเป็น ผู้หญิงผิวสีจะเป็นการพยายามผลิตมายาคติต่อต้านโดยเฉพาะในประเด็นเรื่องของสีผิว แต่การสื่อสารในครั้งนี้ก็ไม่ได้ต่อต้านแบบสมบูรณ์แบบ ในอีกด้านหนึ่งกรณีศึกษาก็ยังคงยอมรับและผลิตซ้ำมายาคติหลักเกี่ยวกับความงามในมิติอื่นๆ เช่น ความ

งามของรูปร่างซึ่งมาจากปัจจัยทางเรื่องกฎเกณฑ์ของการประกวด ความงามด้านทัศนคติที่จะต้องมียุติธรรมอย่างมีนัยสำคัญ เมื่อต้องต่อสู้กับมายาคติหลักด้านความงามในรูปลักษณะนอก การมีความงามที่มากกว่าจากภายในจึงจะทำให้เห็นว่าการตัดสินความงามไม่ควรตัดสินจากเพียงภายนอกเท่านั้น

(2) “สื่อมวลชน” โอกาสจากการเป็นผู้ชนะการประกวด

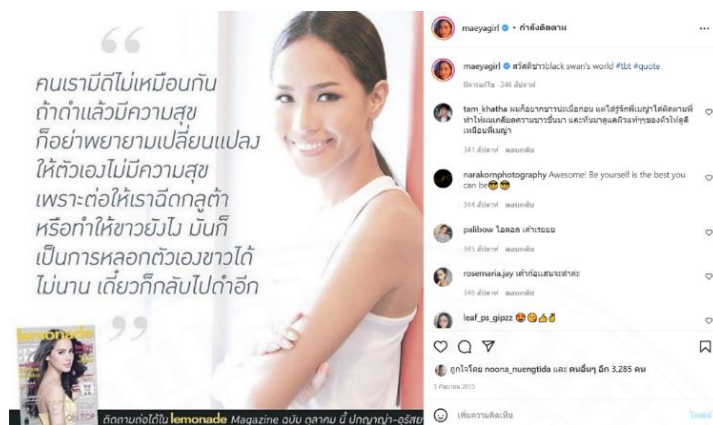
กรณีศึกษาใช้การสื่อสารสาธารณะผ่านสื่อต่างๆในการผลิตซ้ำมายาคติต่อต้านมายาคติหลักของสังคม เมื่อการชนะการประกวดบนเวทีประกวดนางงาม เป็นที่มาของการเป็นที่รู้จัก และมีชื่อเสียง โอกาสในการได้อยู่ในพื้นที่ที่สามารถสื่อสารได้อย่างเป็นวงกว้าง จึงมาพร้อมกับโอกาสในการใช้สื่อมวลชน เช่น การสัมภาษณ์ผ่านรายการต่างๆ การแสดงละคร ในการสร้างตัวตน สร้างการจดจำ และย้ำชัดในความหมายของความงามที่พยายามต่อสู้และสร้างขึ้นได้เผยแพร่สู่สาธารณะ แต่การใช้สื่อมวลชนยังคงมีข้อจำกัดอยู่บ้าง การสื่อสารผ่านสื่อมวลชนจากการสัมภาษณ์ในรายการต่างๆอาจจะสามารถทำให้เกิดกระแสได้เพียงแค่บางช่วงเท่านั้น เช่น ในช่วงที่เพิ่งได้รับตำแหน่งในช่วงแรกที่จะสามารถสร้างกระแสได้มากซึ่งหลังจากช่วงนี้กระแสอาจจะน้อยลงไป

(3) “สื่อออนไลน์” พื้นที่ต่อสู้อย่างเป็นอิสระ

ถึงแม้ในด้านของสื่อที่ถูกผลิตขึ้นเพื่อเผยแพร่ออกสู่มวลชนจะเอื้อพื้นที่การสื่อสารให้กับนางงามผิวสีได้อย่างมีข้อจำกัด แต่ในยุคปัจจุบันที่มีการเกิดขึ้นของสื่อใหม่อย่างเช่น “สื่อออนไลน์” ก็เป็นพื้นที่ที่นางงามผิวสีสามารถใช้เป็นช่องทางในการสร้างโอกาสในการเป็นพื้นที่ต่อสู้ได้อย่างเป็นอิสระจากปัจจัยของภาคธุรกิจมากขึ้น กรณีศึกษาใช้การสื่อสารผ่านช่องทางออนไลน์ ซึ่งเป็น พื้นที่สาธารณะ (Public Sphere) ซึ่งมีลักษณะที่สำคัญบางประการ เช่น การเปิดกว้างในการเข้าถึง ความเท่าเทียมในการแสดงออกระหว่างผู้เข้าร่วม การแลกเปลี่ยนอภิปรายบนฐานของเหตุผล การหาข้อสรุปร่วมกัน และนำข้อสรุปไปต่อรองกับอำนาจในสังคม (พิรงรอง รามสูต, 2556) อีกทั้งปัจจุบันพบว่า พื้นที่สาธารณะได้เกิดขบวนการใหม่ของการเคลื่อนไหวการเปลี่ยนแปลงสังคมมาใช้เพื่อเปิดโอกาสให้ทุกคนขึ้นได้แสดงตัว ดังนั้น การเลือกใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการออกมาเคลื่อนไหวทางสังคมในประเด็นเรื่องสีผิวและความงาม จึงเป็นพื้นที่ที่จะสามารถทำให้การสื่อสารความหมายของความงามที่กรณีศึกษาพยายามสร้างขึ้นเพื่อต่อรองกับมายาคติสามารถสื่อสารได้เป็นวงกว้าง อีกทั้งการที่สามารถมีผู้คนเข้ามาแลกเปลี่ยนอภิปรายในประเด็นการต่อสู้กับมายาคติความงามนี้ เมื่อคนในสังคมให้ความสำคัญในมุมมองนี้มากขึ้นจึงทำให้สามารถเคลื่อนไหวประเด็นนี้ในสังคมได้อย่างมีอำนาจมากขึ้น

ภาพที่ 5.5

การใช้สื่อออนไลน์ของเมย์ย่า

หมายเหตุ. ใช้สื่อออนไลน์เป็นช่องทางส่วนตัวในการเป็นพื้นที่สื่อสาร. จาก *Instagram*, โดย MAEYA NONTAWANTAS, 2558, (https://www.instagram.com/p/7PFr82h_7a0/?hl=th)

5.2.4 ปัจจัยที่เพิ่มอำนาจการสื่อสารเพื่อการต่อรองกับมายาคติหลัก

ในประเด็นของการสร้างอำนาจในการสื่อสารเพื่อการต่อรองกับมายาคติของ ګรณิศักษานัน งานวิจัยพบว่า ปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้เกิดอำนาจในการต่อรองกับมายาคติความงามที่เป็นกระแสหลักในสังคมของ ګรณิศักษา แบ่งได้เป็นปัจจัยใน 2 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยที่เสริมศักยภาพ และ ปัจจัยแวดล้อมที่เข้ามากำกับ

5.2.4.1 “ทุน” ปัจจัยที่เสริมศักยภาพให้กับนางงามผิวสี

ตามทัศนะของ ปีแอร์ บูร์ดิเยอ (Pierre Bourdieu) ได้ให้นิยามเรื่อง ทุน (capital) ว่า สิ่งใดจะมีสภาวะกลายเป็นทุนนั้น ก็เมื่อสิ่งนั้นได้ทำหน้าที่ในฐานะ “ความสัมพันธ์เชิงอำนาจทางสังคม” (function as a social relation of power) กล่าวคือ ทุนเป็นที่มาของอำนาจ ซึ่งหมายถึง หากนางงามผิวสีมีการสั่งสมทุนก็จะพุ่งมาด้วยการมีอำนาจบางประการ บูร์ดิเยอได้ขยายประเภทของทุน และแบ่งทุนออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่ ทุนเศรษฐกิจ (economic capital) ทุนวัฒนธรรม (cultural capital) ทุนสัญลักษณ์ (symbolic capital) และทุนสังคม (social capital) นอกจากนี้แล้ว บูร์ดิเยอยังเสนอว่า ทั้งทุนทางเศรษฐกิจ และทุนอื่นๆ เช่น ทุนวัฒนธรรม ทุนสัญลักษณ์นั้นสามารถถ่ายโอนไปมาซึ่งกันและกันได้ (กาญจนา แก้วเทพ และ สมสุข หินวิมาน, 2553) และจากทัศนะของบูร์ดิเยอได้ทำให้ผู้วิจัยได้ข้อค้นพบที่ยึดโยงกับหลักคิดนี้ในเรื่องการสั่งสมทุน และการขยับขยายทุนของนางงามผิวสี ซึ่ง ګรณิศักษาเริ่มต้นจากการสั่งสม “ทุนวัฒนธรรม” ซึ่ง ګรณิศักษาได้มีการสั่งสมทุนประเภทนี้จาก 2 เส้นทาง ในทางแรก คือ เริ่มต้นสั่งทุนวัฒนธรรมจากแวด

วงอื่นๆก่อนเข้าสู่การประกวดนางงาม เช่น การร้องเพลง การเป็นนางแบบ และในอีกหนึ่งทางคือ เริ่มต้นการสั่งสมทุนความรู้ในทักษะที่เกี่ยวกับการเป็นนางงามด้วยการการสู่การประกวดนางงามเป็น แวดวงแรก รวมทั้งสั่งสมทุนความรู้จากสถาบันการศึกษา เช่น ความสามารถด้านการใช้ภาษา ความรู้เท่าทันสถานการณ์บ้านเมือง นอกจากทุนวัฒนธรรมแล้ว สิ่งสำคัญสำหรับการต่อรองกับมายาคติ ความงามของสังคมอีกสิ่งหนึ่งคือ การสร้าง “ทุนทางร่างกาย” ของกรณีศึกษา ด้วยการเปลี่ยนทัศนคติ ของตนเองต่อความงาม ยกคุณค่าของการมีผิวสีซึ่งจากเดิมถูกกดทับจากมายาคติความงามของสังคม ว่า การมีผิวสีไม่ใช่คุณลักษณะของผู้หญิงที่สวยงาม แต่กรณีศึกษาได้มองเห็นช่องว่างของการไม่เคยถูก สถาปนาความหมายความงามนี้บนเวทีการประกวดนางงาม และสร้างขึ้นให้เป็นความโดดเด่น (distinction) ทุนเหล่านี้จึงเป็นปัจจัยที่เพิ่มโอกาสในการเป็นผู้ชนะการประกวดบนเวทีการประกวด ความงามและสร้างภาพการจดจำความงามในรูปแบบใหม่ให้กับสังคมด้วยการใช้ทุนทางร่างกายเป็น พื้นที่ในการสื่อสารเพื่อรื้อถอนมายาคติความงาม และการเป็นผู้ชนะการประกวดนางงามนี้ก็ทำให้ กรณีศึกษาสามารถสร้าง “ทุนสัญลักษณ์” ที่เป็นทุนที่สำคัญในการเพิ่มการรับรู้จากการสื่อสาร ความหมายของความงามที่กรณีศึกษาพยายามจะสร้างขึ้นใหม่ โดยใช้การมีชื่อเสียงมาเป็นปัจจัยที่ทำให้ การสื่อสารในการต่อรองกับมายาคติความงามครั้งนี้เผยแพร่สู่วงกว้างมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้แล้ว ทุน สัญลักษณ์ ชื่อเสียง ยังเป็นปัจจัยที่ทำให้มีศักยภาพที่แปลงร่างกายของตนเองให้เป็นทุนอื่นๆ เช่น ทุนเศรษฐกิจ จากโอกาสในการทำงานต่างๆ ทั้งงานในวงการบันเทิง และแวดวงอื่นๆ อีกทั้งการเข้าสู่ พื้นที่สาธารณะยังทำกรณีศึกษาสามารถเพิ่ม “ทุนสังคม” จากการเป็นที่รู้จักและมีเครือข่ายของ แฟนคลับ

5.2.4.2 “ความเคลื่อนไหวทางสังคม” ปัจจัยแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่ออำนาจในการต่อสู้ของนางงามผิวสี

บริบทของสังคมโลกเป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่เข้ามากำหนดและมีอิทธิพลต่อ อำนาจในการต่อสู้ของนางงามผิวสีอย่างมีนัยยะที่เกี่ยวข้อง ความเคลื่อนไหวทางสังคมในประเด็นเรื่อง สีผิว ปรากฏให้เห็นในหน้าสื่ออยู่เสมอมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ยกตัวอย่าง เหตุการณ์หนึ่งที่สร้าง ความเคลื่อนไหวในเรื่องสีผิวให้เป็นกระแสเกิดขึ้นในสังคมโลกอย่างเป็นวงกว้าง คือ การประท้วง ขับเคลื่อนในประเด็น Black Lives Matter (ชีวิตคนดำก็มีค่า) เกิดจากเหตุการณ์การเสียชีวิตอย่างไม่ เป็นธรรมของคนผิวดำในสหรัฐอเมริกา จนทำให้เกิดการประท้วงเรียกร้องต่อสู้กับการกดขี่เรื่องเชื้อ ชาติ และสีผิวให้เกิดความเท่าเทียม ซึ่งกลายเป็นฉนวนที่ไม่เพียงปลุกกระแสในสหรัฐอเมริกาเท่านั้น แต่ยังปลุกกระแสกว้างขวางไปทั่วโลก เมื่อการเรียกร้องความเท่าเทียมในเรื่องเหยียดเชื้อชาติ กลายเป็นประเด็นทางสังคมที่คนทั่วโลกให้ความสนใจจึงทำให้ประเด็นการขับเคลื่อนเรื่อง สีผิว นี้ถูก หยิบยกขึ้นมาเพื่อสื่อสารผ่านเวทีการประกวดนางงามในระดับนานาชาติด้วยเช่นกัน ไม่เพียงแต่ใน

ระดับสังคมที่สีผิวถูกนำมาเป็นประเด็นในการเหยียดเชื้อชาติจนทำให้เกิดการเรียกร้อง ในประเด็นเรื่องความงามกับสีผิวที่อยู่ในพื้นที่ของเวทีการประกวดความงามก็เป็นสิ่งหนึ่งที่ถูกนำมาสร้างความเท่าเทียมบนเวทีการประกวดนางงามระดับนานาชาติด้วยเช่นกัน เวทีการประกวดนางงามแสดงให้เห็นถึงการให้ความสำคัญกับปัญหาระดับสังคมว่ายังเป็นพื้นที่ที่สามารถส่งเสริมความเท่าเทียมในเรื่องความงามกับสีผิวด้วยเช่นกัน จากการเปิดโอกาสให้กับสาวงามทุกเชื้อชาติ และทุกสีผิวได้เป็นแบบอย่างของความงามที่ไม่จำกัดเพียงความงามรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งเท่านั้น เราจึงสามารถเห็นนางงามผิวดำและนางงามผิวสีที่มีจุดยืนในเรื่องความงามที่เป็นความธรรมชาติและการเป็นตัวแทนของการเรียกร้องและสร้างความเท่าเทียมในเรื่องสีผิวสามารถครองตำแหน่งผู้ชนะในหลายเวทีระดับโลก เช่น Toni-Ann Singh (Miss World 2019) และ Zozibini Tunzi (Miss Universe 2019)

ภาพที่ 5.6

Toni-Ann Singh (Miss World 2019)

หมายเหตุ. นางงามระดับโลกที่เป็นผู้หญิงผิวสี. จาก *Teen VOGUE*, โดย DANIEL LEAL-OLIVAS, 2019, (<https://www.teenvogue.com/story/toni-ann-singh-miss-world-2019>)

ภาพที่ 5.7

Zozibini Tunzi (Miss Universe 2019)

หมายเหตุ. นางงามระดับโลกที่เป็นผู้หญิงผิวสี. จาก *People.com*, โดย PARAS GRIFFIN, 2019, (<https://people.com/human-interest/miss-universe-zozibini-tunzi-girls-grow-up-feeling-beautiful-capable/>)

สิ่งที่ทำให้นางงามสามารถเป็นผู้ชนะการประกวดในเวทีระดับนานาชาติได้นั้น ไม่ใช่เพียงแค่เวทีที่ต้องการแสดงให้เห็นถึงการให้ความสำคัญกับบริบทของสังคมโลก แต่การแสดงทัศนคติและจุดยืนของนางงามก็เป็นสิ่งที่สำคัญเช่นกัน คุณสมบัติของนางงามประการหนึ่งที่เวทีการประกวดนางงามในระดับโลกต้องการก็คือ การสามารถเป็นกระบอกเสียงในการสื่อสารประเด็นต่างๆที่เกิดขึ้น ผ่านการแสดงทัศนคติ หรือ โครงการที่นางงามได้กระทำให้เพื่อสังคม ทั้งนี้ก็เพื่อการเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับผู้หญิงทั่วโลก และในประเด็นเรื่อง สีผิว นางงามที่จะสามารถเป็นตัวแทนในการพูดถึงประเด็นนี้ได้ดีที่สุดในฐานะนางงามผิวสีหรือนางงามผิวดำที่จะสามารถสื่อสารได้ผ่านทั้งท่วงท่า ภาษากาย ประสบการณ์ และจุดยืน ดังนั้น จากปัจจัยในข้อนี้จึงสามารถเป็นสิ่งที่ส่งเสริมให้กับนางงามที่จะเป็นตัวแทนของประเทศไทยเพื่อก้าวเข้าสู่การประกวดในระดับสากลจะสามารถหยิบประเด็นนี้ขึ้นมาเพื่อสร้างคุณค่าให้กับตนเองมากขึ้นโดยที่สามารถแสดงออกผ่านการเป็นตัวของตัวเองได้ การที่กรณีศึกษาเป็นผู้หญิงผิวสีที่ก้าวเข้าสู่เวทีการประกวดนางงามและจะต้องเป็นตัวแทนไปประกวดในระดับนานาชาติ จึงควรเป็นผู้ที่สามารถจะเสริมพลัง (Empower) ให้กับผู้หญิงทั่วโลกได้จากประเด็นเรื่องสีผิว หรือประเด็นอื่นๆตามความเคลื่อนไหวในสังคมโลกได้ ปัจจัยด้านบริบทของสังคมโลกนี้จะช่วยส่งเสริมให้กองประกวดในประเทศสามารถคัดเลือกและตัดสินใจให้กรณีศึกษาเป็นผู้ชนะการประกวดจากการมีคุณสมบัติที่ตอบโจทย์กับการประกวดในระดับนานาชาติ

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะสำหรับนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้

5.3.1.1 ข้อมูลจากงานวิจัยเรื่องนี้ สามารถนำไปต่อยอดสำหรับการศึกษาในประเด็นการสร้างความปลอดภัยทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับการต่อสู้ในประเด็นผู้หญิงกับร่างกาย โดยเฉพาะในประเด็นเรื่องสึนามิ

5.3.1.2 กลยุทธ์การสื่อสารเพื่อการต่อยอดกับมายาคติของกรณีศึกษาที่ค้นพบในงานวิจัยนี้ สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการสื่อสารเพื่อต่อรอง หรือรื้อถอนความหมายบางชุดในสังคมกับประเด็นอื่นๆ ที่ไม่สามารถสร้างความเป็นธรรมและเท่าเทียมกับคนบางกลุ่ม ทั้งในระดับปัจเจกและในระดับสังคม

5.3.1.3 ผลจากการวิจัยครั้งนี้สามารถนำไปเป็นแนวทางในการเตรียมความพร้อม สำหรับผู้ที่ต้องการจะเข้าสู่วงการนางงาม ในส่วนของการเริ่มสั่งสมทุนต่าง เกณฑ์การตัดสินความงาม และคุณสมบัติต่างๆที่นางงามควรจะมีเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนจะเข้าสู่การประกวด

5.3.1.4 ในส่วนของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการประกวดนางงาม ผลการศึกษาสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในรูปแบบในการประกวด เช่น การให้รางวัลสำหรับนางงามผิวสวยไม่ได้จำกัดเพียงแค่นางงามที่มีผิวขาว ทั้งนี้เพื่อที่จะทำให้กิจกรรมการประกวดนางงามมีส่วนในการสร้างความเท่าเทียมในประเด็นเรื่องสึนามิ และเปิดมุมมองความงามที่หลากหลายจากการสร้างภาพจำความงามในแบบต่างๆให้กับสังคม

5.3.1.5 จากงานวิจัยเรื่องนี้สามารถเป็นข้อควรตระหนักของผู้ผลิตสื่อต่างๆ ที่จะพยายามสร้างสรรค์สื่อหรือผลงานต่างๆที่เกี่ยวข้องกับเรื่องสึนามิ ความงาม หรือผู้หญิง ซึ่งควรสร้างสื่อเพื่อให้เผยแพร่ไปในทางสร้างความเท่าเทียมให้กับความงามในทุกรูปแบบ ไม่ใช่ผลิตซ้ำมายาคติความงามในรูปแบบเดิมๆซ้ำๆให้กับสังคม

5.3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

5.3.2.1 ประเด็นในการศึกษาในงานวิจัยครั้งนี้มุ่งเน้นไปที่ประเด็นเรื่อง ความงามกับสึนามิ การศึกษาในครั้งต่อไปควรจะศึกษาในประเด็นความงามมิติอื่นๆ เช่น รูปร่าง หรือลักษณะความงามทางกายภาพในส่วนอื่นๆ เพื่อศึกษามายาคติความงามในมิติอื่นๆ สามารถรื้อถอนมายาคติหลักของสังคมได้หรือไม่ อย่างไรบ้าง

5.3.2.2 ขอบเขตการวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาเพียงแค่นามของผู้ส่งสาร คือ นางงามผิวสี การศึกษาในครั้งต่อไปอาจนำข้อมูลจากงานวิจัยนี้ไปศึกษาเปรียบเทียบเพื่อให้เห็นในอีกหนึ่งมิติในการต่อรองทางความหมาย เช่น ศึกษาเปรียบเทียบกับกลุ่มผู้รับสาร อาจจะเป็นกลุ่มแฟนคลับนางงาม หรือผู้ชมทั่วไป เพราะเป็นผู้ตีความถอดรหัสวิธีต่อสู้เรื่องสีผิวของนางงามกลุ่มนี้ และเพื่อให้เข้าใจถึงการรับรู้ทางความหมายที่กลุ่มนางงามผิวสีพยายามจะสร้างขึ้นใหม่เป็นอย่างไรเพื่อให้เห็นผลสำเร็จจากการการรื้อถอนมายาคติความงาม

5.3.2.3 พื้นที่การศึกษาในครั้งนี้อาจจำกัดเพียงพื้นที่ เวทีการประกวดนางงามสามารถศึกษาประเด็นผู้หญิงกับความงามในแวดวงอื่นๆที่สามารถสร้างการจดจำหรือสร้างมายาคติให้กับสังคมได้เป็นวงกว้าง เช่น นางเอกละครโทรทัศน์ นางแบบในสื่อโฆษณา

รายการอ้างอิง

หนังสือและบทความในหนังสือ

- กาญจนา แก้วเทพ. (2544). *ศาสตร์แห่งสื่อและวัฒนธรรมศึกษา*. กรุงเทพฯ: เอดิชั่นเพรสโปรดักส์.
- กาญจนา แก้วเทพ และ สมสุข หินวิมาน. (2553). *สายธารแห่งนักคิดทฤษฎีเศรษฐศาสตร์การเมืองกับสื่อสารศึกษา*. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- นพพร ประชากุล. (2558). *มายาคติ*. กรุงเทพฯ: มูลนิธิเพื่อการศึกษาประชาธิปไตยและการพัฒนาโครงการจัดพิมพ์คบไฟ.
- พิงรอง รามสูตร. (2556). *พิศลือ พินิจสังคม*. กรุงเทพฯ: โครงการจัดพิมพ์คบไฟ.
- มิเชล พูโกต์. (2547). *ร่างกายใต้การบงการ ปฐมบทแห่งอำนาจในวิถีสัมัยใหม่*. แปลโดย นพพร ประชากุล. พระนคร: โครงการจัดพิมพ์คบไฟ.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2557). *ปรัชญานิตเทศศาสตร์และทฤษฎีการสื่อสาร*. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

บทความวารสาร

- พระมหาสำรอง สดัญญโต ญัฐชยา จิตภักดี และ จิราภรณ์ ผันสว่าง. (2563). บทวิจารณ์หนังสือ : Book Reviews ร่างกายใต้บงการปฐมบทแห่งอำนาจในวิถีสัมัยใหม่. *วารสารบัณฑิตศึกษามหาจุฬาขอนแก่น*.
- ภัทรภรณ์ ช้อยศิริ. (2563). ทฤษฎีการรื้อสร้างกับการอ่านตีความ. *วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยนเรศวร* , 329.
- รุ่งนภา ยรรยงเกษมสุข. (2556). มโนทัศน์ชนชั้นและทุนของ ปีแอร์ บูร์ดิเอด. *วารสารเศรษฐศาสตร์การเมืองบูรพา*.
- อุไร ไชยเสน. (2561). การประกอบสร้างมายาคติความเป็นแม่ของ “แม่ที่เปียงเบน” และ “ผู้เลี้ยงดูประหนึ่งแม่” ในละครโทรทัศน์. *วารสารนิเทศศาสตร์ธุรกิจบัณฑิตย์*.

วิทยานิพนธ์

- กชกรณ์ เสรีฉันทฤกษ์. (2551). *วาทกรรมความงามของผู้หญิงในสังคมไทย : มุมมองพหุมิติ*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, วิทยาลัยสหวิทยาการ , สาขาวิชาสตรีศึกษา
- กันต์ฤทัย แสงศรีจิราภัทร. (2553). *การต่อรองอัตลักษณ์ของผู้หญิงอ้วนในพื้นที่สาธารณะ: กรณีศึกษา การประกวดราชินีช้าง*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, วิทยาลัยสหวิทยาการ, สาขาวิชาสตรีศึกษา
- จุฑามณี สารเสวก. (2561). *นางงาม: อำนาจกับกระบวนการกลายเป็นเรือนร่างทางสังคม กรณีศึกษาการประกวดมิสแกรนด์ไทยแลนด์ 2017*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต) มหาวิทยาลัยศิลปากร, คณะโบราณคดี
- ชาลิตา อรัญทิมา. (2559). *ตลกหญิง: การสื่อสารกับการต่อรองพื้นที่ตลกในสื่อโทรทัศน์ไทย*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน, สาขาวิชาสื่อสารมวลชน
- ณัฐธิดา เมล์ทาง. (2555). *มายาคติความงามในโฆษณาเครื่องสำอางที่มียุติวิพากษ์ทางโทรทัศน์*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน, สาขาวิชาสื่อสารมวลชน
- ทักษอร ภูงศ์ประเวศ. (2558). *ความคลั่งผิวขาวในสังคมไทย*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, คณะเศรษฐศาสตร์, สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ การเมือง
- พิชญาภา คัจฉานุช. (2558). *การสั่งสมทุนร่างกายของผู้หญิงเพาะกายและการสื่อสารทุนร่างกายผ่านสื่อใหม่*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน, สาขาวิชาสื่อสารมวลชน
- วรพงษ์ ปลอดมุสิก. (2561). *การสื่อสารอัตลักษณ์ความงามผ่านกิจกรรมการประกวดมิสแกรนด์ไทยแลนด์*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, คณะนิเทศศาสตร์, สาขาวิชานิเทศศาสตร์
- วิภาภรณ์ กอจรัญจิตต์. (2545). *การวิเคราะห์ภาพเสนอ “ความขาว” ในโฆษณาโทรทัศน์*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน, สาขาวิชาสื่อสารมวลชน

- สุจิตรา อรุณพิพัฒน์. (2550). *เศรษฐศาสตร์การเมืองว่าด้วยการผลิตนางงาม : กรณีศึกษาการประกวดนางสาวไทย*. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, คณะเศรษฐศาสตร์, สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การเมือง
- สุพัตรา กอบกิจสุขสกุล. (2531). *การประกวดนางสาวไทย (พ.ศ.2477-2530)* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, คณะศิลปศาสตร์, สาขาวิชาประวัติศาสตร์.
- อุไรวรรณ รัตนพันธ์. (2550) *มายาคติในโฆษณาครีมน้ำขาวสำหรับผู้หญิงของไทยปี 2550*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท). มหาวิทยาลัยมหิดล, คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์, สาขาวิชาภาษาและวัฒนธรรมเพื่อการสื่อสารและการพัฒนา

สื่ออิเล็กทรอนิกส์

- กรุงเทพธุรกิจออนไลน์. (9 ธันวาคม 2562). *เปิดประวัติ 6 สาวงามผิวสี 'มิสยูนิเวิร์ส'*.
<https://www.bangkokbiznews.com/news>
- กรุงเทพธุรกิจออนไลน์. (21 กันยายน 2563). *'น้ำ พัชรพร' มิสแกรนด์ไทยแลนด์ 2020 สาวใต้อันดับ 1 ได้สุดปัง!*. <https://www.bangkokbiznews.com/lifestyle/898758>
- กรุงเทพธุรกิจออนไลน์. (21 กันยายน 2563). *ชุดราตรีวันประกาศผลของน้ำ*.
<https://www.bangkokbiznews.com/lifestyle/898758>
- เดลินิวส์. (8 มกราคม 2559). *เมญา ฉะโฆษณาเหยียดผิว "ดำก็ชนะ/ไม่ได้หนักหัวใคร"*.
<https://d.dailynews.co.th/entertainment/371816/>
- ไทยทีวีสีช่อง 3. (2558). *ละคร สาวน้อยร้อยล้าน*. K@POOK.
<https://drama.kapook.com/view114803.html>
- ไทยรัฐ. (24 มิถุนายน 2557). *ชุดราตรีวันประกาศผลของเมญา*. ไทยรัฐ ออนไลน์.
<https://www.thairath.co.th/lifestyle/woman/431521>
- ไทยรัฐ. (22 มิถุนายน 2557). *เมญา และครอบครัว*. ไทยรัฐ ออนไลน์. <https://www.thairath.co.th/content/431266>
- ไทยรัฐ. (22 มิถุนายน 2557). *เมญา ชนะการประกวด Miss Thailand World 2014*. ไทยรัฐ ออนไลน์. <https://www.thairath.co.th/content/431266>

- ไทยรัฐ. (21 กันยายน 2563). *น้ำ และครอบครัว*. ไทยรัฐ ออนไลน์. <https://www.thairath.co.th/entertain/news/1934491>
- ไทยรัฐ. (21 กันยายน 2563). *การโผล่ท่าบนเวทีของ น้ำ พัชรพร*. ไทยรัฐ ออนไลน์. <https://www.thairath.co.th/entertain/news/1934491>
- นางงามไทย. (2562). *สุจิตรา อรุณพิพัฒน์*. Facebook. <https://www.facebook.com/missthailand2022/photos/pb.100063716313717.-2207520000./999802776881315/?type=3>
- บันเทิงไทย. (27 สิงหาคม 2565). *โอกาสในการต่อยอดด้านการทำงานของนางงามผิวขาว*. INN ENTERTAINMENT. https://www.innnews.co.th/news/news_398777/
- บ้าน-นางงามจักรวาล. (2561). *ทรงผมเกล้าสวยสูงในปัจจุบัน*. Facebook. <https://www.facebook.com/bannangngam/photos/a.795666800515935/1959063584176245/>
- เป็ยก โปสเตอร์. (2559). *ภาพยนตร์ข้ามอกนา*. ไทยบันเทิง. [https://thaibunterneg.fandom.com/th/wiki/ข้ามอกนา_\(2518\)](https://thaibunterneg.fandom.com/th/wiki/ข้ามอกนา_(2518))
- ผู้จัดการออนไลน์. (20 กันยายน 2563). *น้ำ และ ผู้ได้ตำแหน่งรองทั้ง 4 ลำดับ*. MGR ONLINE. <https://mgronline.com/entertainment/detail/9630000096180>
- ผู้จัดการออนไลน์. (12 ตุลาคม 2563). *ทรงใคร่ผมตรง*. MGR ONLINE. <https://mgronline.com/entertainment/detail/9630000104081>
- พริกขี้หนูสีชมพู. (2550). *ภาพถ่ายโฆษณา ลิปสติค “แท็ตทู”*. pantip.com. <http://topicstock.pantip.com/lumpini/topicstock/2007/03/L5185112/L5185112.html>
- พริกขี้หนูสีชมพู. (2550). *โฆษณา สบู่ปาล์มโอลีฟ บริษัทคอลเกต-ปาล์มโอลีฟ*. pantip.com. <http://topicstock.pantip.com/lumpini/topicstock/2007/03/L5185112/L5185112.html>
- มติชน. (2564). *อินดี้ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นมิสแกรนด์ไทยแลนด์ 2021*. MATICHON ONLINE. https://www.matichon.co.th/lifestyle/social-women/news_2976555
- วุฒิดีเกิดมาคุย. (6 กรกฎาคม 2557). *เมญ่า มิสไทยแลนด์เวิลด์ 2014*. YouTube. https://www.youtube.com/watch?v=2iMlHM1DPSk&list=PLXChIM6f_EFWdqW3moQIGCUiZFIEPGujh&index=1&t=205s

- อีจัน บันเทิง. (11 กันยายน 2563). จากสาวพาร์ทไทม์ สู่วะทีนางงาม #มิสแกรนด์ระนอง. YouTube
https://www.youtube.com/watch?v=PX0YuYRp8A&list=PLXChIM6f_EFWdqW3moQIGCUiZFiEPGujh&index=22
- อีจัน Online Team. (2563). น้ำ ชนะการประกวดมิสแกรนด์ไทยแลนด์ 2020. อีจันบันเทิง.
<https://www.ejan.co/entertain/5f66f572d6c58>
- Admin. (2562). ทรงผมเกล้ามวยสูงในอดีต. campus star. <https://lifestyle.campus-star.com/picpost/50073.html>
- AMARIN 34HD. (20 กันยายน 2563). เปิดประวัติ “น้ำ พัชพร” มิสแกรนด์ไทยแลนด์ 2020 เผยชีวิตต้องสู้มากกว่าคนอื่น!. <https://www.amarintv.com/news/detail/46852>
- AMARIN NEWS. (6 ตุลาคม 2564). อินดี้ จอห์นสัน ดีใจได้ตำแหน่งมิสแกรนด์ 2021 ตั้งเป้าคว้ามงกุฎมิสแกรนด์อินเตอร์เนชันแนล 2021 มาให้ได้. <https://www.amarintv.com/news/detail/101906>
- BuiSimon. (27 ตุลาคม 2563). ภารกิจพิเศษ นาคหิรัญกนก. MTHAI. <https://mthai.com/lifestyle/fashion/85382.html>
- BuiSimon. (27 ตุลาคม 2563). ทรงผมพาร่าห์ในอดีต. MTHAI. <https://mthai.com/lifestyle/fashion/85382.html>
- DANIEL LEAL-OLIVAS. (2019). *Toni-Ann Singh (Miss World 2019)*. Teen VOGUE. <https://www.teenvogue.com/story/toni-ann-singh-miss-world-2019>
- DARADAILY. (30 สิงหาคม 2562). เหวุรีย์ ดิษยบุตร Miss Universe 2014. DARADAILY. <https://www.daradaily.com/news/84053/read>
- DARADAILY. (15 พฤษภาคม 2564). ชุดราตรีนางงาม. DARADAILY. <https://www.daradaily.com/news/99037/read>
- Entertainment Report_3. (8 มีนาคม 2564). ประวัติ เมญ่า นนธวรรณ ฉรรวณิช. <https://entertainment.trueid.net/detail/KX2bno8Gn5GX>
- Faiinatnista. (25 ตุลาคม 2564). ชุดราตรีนางงาม. true ID. <https://women.trueid.net/detail/KrLww048AZdv>
- Faiinatnista. (2 สิงหาคม 2565). ชุดราตรีนางงาม. true ID. <https://women.trueid.net/detail/VpXR6geqZVn4>

- Grand TV. (19 กันยายน 2563), *Final Show - Missgrandthailand 2020*. YouTube.
https://www.youtube.com/watch?v=gHEgNTRQ4RM&list=PLXChIM6f_EFWdqW3moQIGCUiZFiEPGujh&index=30
- Grand TV. (19 กันยายน 2563). *บุคลิกภาพการพูดของน้ำ พัชรพร*. YouTube.
https://www.youtube.com/watch?v=gHEgNTRQ4RM&list=PLXChIM6f_EFWdqW3moQIGCUiZFiEPGujh&index=30
- Grand TV. (19 กันยายน 2563). *บุคลิกภาพการเดินของน้ำ พัชรพร*. YouTube.
https://www.youtube.com/watch?v=gHEgNTRQ4RM&list=PLXChIM6f_EFWdqW3moQIGCUiZFiEPGujh&index=30
- Grand TV. (19 กันยายน 2563). *บุคลิกภาพการพูดของอินดี้*. YouTube
https://www.youtube.com/watch?v=gHEgNTRQ4RM&list=PLXChIM6f_EFWdqW3moQIGCUiZFiEPGujh&index=30
- Grand TV. (19 กันยายน 2563). *บุคลิกภาพการเดินของอินดี้*. YouTube.
https://www.youtube.com/watch?v=gHEgNTRQ4RM&list=PLXChIM6f_EFWdqW3moQIGCUiZFiEPGujh&index=30
- Indy Johnson. (2563). *การเปลี่ยนทรงผมของอินดี้*. Instagram. <https://www.instagram.com/p/CEwpKQjHaeU/?hl=th>
- Indy Johnson. (2563). *การเปลี่ยนทรงผมของอินดี้*. Instagram. <https://www.instagram.com/p/CGJeZrwnCZ2/?hl=th>
- Indy Johnson. (2563). *การเปลี่ยนทรงผมของอินดี้*. Instagram. <https://www.instagram.com/p/CERKE2fHRcK/?hl=th>
- Indy Johnson. (2564). *อินดี้ จอห์นสัน*. Instagram. https://www.instagram.com/p/CVcA_BtJEnw/?hl=th
- Indy Johnson. (2564). *ชุดวันเข้ากองประกวดของอินดี้*. Instagram.
<https://www.instagram.com/p/CEei2QUHi5O/?hl=th>
- Indy Johnson. (2564). *ชุดที่ใส่ทำกิจกรรมในกองประกวดของอินดี้*. Instagram.
https://www.instagram.com/p/CEo_JQKHc9j/?hl=th
- Indy Johnson. (2564). *เสื้อผ้าในชีวิตประจำวันของอินดี้*. Instagram.
<https://www.instagram.com/p/CipJPuorkye/?hl=th>

- Indy Johnson. (2564). *เสื้อผ้าในชีวิตประจำวันของอินดี้*. Instagram.
<https://www.instagram.com/p/CWviUldp6ho/?hl=th>
- Indy Johnson. (2564). *เสื้อผ้าในการออกงานของอินดี้*. Instagram.
https://www.instagram.com/p/CWn7lzZvX_2/?hl=th
- Indy Johnson. (2564). *วัยเด็กของอินดี้*. Instagram Indy. Johns.
<https://www.instagram.com/p/CJ0Wkt6r9ih/?hl=th>
- Indy Johnson. (2565). *ความสามารถด้านการเป็นนางแบบของอินดี้*. Instagram.
<https://www.instagram.com/p/CklervuLtXT/?hl=th>
- K@POOK. (2557). *ชุดว่ายน้ำนางงาม*. <https://women.kapook.com/view91337.html>
- K@POOK. (26 พฤษภาคม 2563). *ทรงผมธรรมชาติของอินดี้*. <https://women.kapook.com/gallery/226472/305153>
- K@POOK. (26 พฤษภาคม 2563). *ความงามด้านผิวพรรณของอินดี้*.
<https://women.kapook.com/gallery/226472/305160>
- kanyap. (24 เมษายน 2563). *7 นางงามผิวสีแทน พิสูจน์แล้ว ผู้หญิงสวย ไม่จำเป็นต้องขาว!!*. <https://women.mthai.com/scoop/347509>.
- Kewrite. (23 มิถุนายน 2557). *เมญ่า นนชวรรณ ฉรรวรรณ*. MTHAI.
<https://women.mthai.com/amazing-women/176557.html>
- Kewrite. (23 มิถุนายน 2557). *บุคลิกภาพของเมญ่า*. MTHAI.
<https://women.mthai.com/amazing-women/176557.html>
- Kewrite. (23 มิถุนายน 2557). *ชุดว่ายน้ำบนเวทีของเมญ่า*. MTHAI.
<https://women.mthai.com/amazing-women/176557.html>
- Kewrite. (23 มิถุนายน 2557). *ชุดว่ายน้ำช่วงเก็บตัวของเมญ่า*. MTHAI.
<https://women.mthai.com/amazing-women/176557.html>
- Kewrite. (18 กันยายน 2563). *อินดี้ ในการประกวดรอบชุดราตรี*. MTHAI.
<https://mthai.com/women/75261.html>
- Kewrite. (18 กันยายน 2563). *ชุดว่ายน้ำนางงาม*. MTHAI. <https://mthai.com/lifestyle/fashion/75261.html>
- Kewrite. (1 พฤศจิกายน 2564). *รูปร่างธรรมชาติของอินดี้*. MTHAI.
<https://mthai.com/lifestyle/fashion/225441.html/gallery>

- LILEELIN. (2565). *รางวัลนางงามผิวสวย*. Inzpy. <https://inzpy.com/beauty/beautiful-skin-beauty/>
- L'Oréal PARIS. (2564). *แอนซี้ลี สก็อต-เคมมิส*. AMARIN TV.
<https://www.amarintv.com/news/detail/104690>
- MEDIA THAI POST. (2550). *ความสามารถด้านการเป็นนางแบบของเมญ่า*. Fashion Report.
<https://globalfashionreport.com/th/ประมวลภาพการประกวด-thai-supermodel-contest-2007>
- MAEYA NONTHAWANTAS. (2558). *การใช้สื่อออนไลน์ของเมญ่า*. Instagram.
<https://www.instagram.com/p/7PFR82h7a0/?hl=th>
- MAEYA NONTHAWANTAS. (2561). *การเลือกทำสีผมของเมญ่า*. Instagram.
<https://www.instagram.com/p/Be1-F4ShmOd/?hl=th>
- MAEYA NONTHAWANTAS. (2562). *เสื้อผ้าในการออกงานของเมญ่า*. Instagram.
https://www.instagram.com/p/B16m08gniz_/?hl=th
- MAEYA NONTHAWANTAS. (2564). *เสื้อผ้าในชีวิตประจำวันของเมญ่า*. Instagram maeyagirl.
<https://www.instagram.com/p/CL2-7y1s0od/?hl=th>
- MAEYA NONTHAWANTAS. (2564). *ความสามารถด้านการประกวดร้องเพลงของเมญ่า*. Instagram.
<https://www.instagram.com/p/CSd07r0MHyA/?hl=th>
- MAEYA NONTHAWANTAS. (2565). *เสื้อผ้าในชีวิตประจำวันของเมญ่า*. Instagram.
<https://www.instagram.com/p/Cb6YS7cPdWF/?hl=th>
- MAEYA NONTHAWANTAS. (2565). *เสื้อผ้าในชีวิตประจำวันของเมญ่า*. Instagram.
<https://www.instagram.com/p/CcYKZTJMNbO/?hl=th>
- Miss Grand Thailand. (2563). *น้ำ พัชรพร จันทร์ประดิษฐ์*. กรุงเทพฯธุรกิจออนไลน์.
<https://www.bangkokbiznews.com/lifestyle/898758>
- Miss Grand Thailand. (2564). *อินดี้ อินดี้ จอห์นสัน*. AMARIN TV.
<https://www.amarintv.com/news/detail/101906>
- Miss Grand Thailand. (2559). *สุภาพร มะลิซ้อน*. MATICHON ONLINE.
https://www.maticchon.co.th/lifestyle/news_217824
- Miss Grand Thailand. (2564). *ชุดประจำชาตินางงาม*. MATICHON ONLINE.
https://www.maticchon.co.th/lifestyle/social-women/news_2645555

- Missgrandchanthaburi. (2560). ชุดประจำชาตินางงาม. Sanook.com.
<https://www.sanook.com/women/63833/>
- MISS GRAND THAILAND. (2564). ทีมพี่เลี้ยงนางงามของอินดี้. Instagram.
<https://www.instagram.com/p/CUtYnrvYO3/?hl=th>
- Miss Grand Thailand. (2563). น้ำ ในการประกวดรอบชุดราตรี. TNN ONLINE.
<https://www.tnnthailand.com/news/entertainment/55604/>
- Miss Grand Thailand. (2563). อินดี้ ในการประกวดรอบชุดว่ายน้ำ. บันเทิง NEWPLUS.
<https://www.newsplus.co.th/entertainment/events/20495/>
- Missgrandthailand. (2564). ความงามด้านผิวพรรณของอินดี้. BRIGHT TODAY.
<https://www.brighttv.co.th/entertain/miss-grand-thailand-7>
- Missgrandranong. (2563). น้ำ ชนะการประกวด มิสแกรนด์ระนอง 2020. sanook.com.
<https://www.sanook.com/women/167121/>
- Miss Thailand World_BEC-TERO. (2557). รูปร่างของเมญ่า. POST TODAY
<https://www.posttoday.com/ent/news/324354>
- Miss Thailand World_BEC-TERO. (2557). เมญ่า นนทวรรณ ฌรรวนธร. Sanook.com.
<https://guru.sanook.com/27245/>
- Miss Universe Thailand (FanPage). (2557). เมญ่า และ ผู้เข้าประกวดในเวที Miss Thailand World. K@pook. <https://women.kapook.com/view90076.html>
- Miss World – Thailand. (2561). รางวัลพิเศษด้านคุณลักษณะเฉพาะตัว. NEW18.
<https://www.newtv.co.th/news/21388>
- Miss World – Thailand. (2561). รางวัล Skin Bright ผิวสวย. NEW18.
<https://www.newtv.co.th/news/21388>
- Miss Thailand World. (20 มิถุนายน 2557). ความสามารถด้านการร้องเพลงของเมญ่า. YouTube.
<https://www.youtube.com/watch?v=4x2lcugRAD4>
- Miss Thailand World. (22 มิถุนายน 2557). การประกวดรอบตอบคำถามของเมญ่า. YouTube.
https://www.youtube.com/watch?v=bmMtPCrJ42s&list=PLXChIM6f_EFWdqW3moQIGCUiZFiEPGujh&index=7
- MGR Online. (23 มิถุนายน 2557). วิพากษ์ลั่น! นางงามผิวสี (แทน) ฉีกกฎความงาม "ขาว = สวย". <https://mgronline.com/live/detail>

- MGR Online. (8 สิงหาคม 2557). "ไม่มีแม่ ไม่มีเมีย" คำเปิดใจนางงามผิวสีน้ำผึ้ง.
<https://mgronline.com/live/detail/9570000090176>
- MTHAI. (1 พฤศจิกายน 2564). ผอมจนถูกไล่ไปกินชาไข่มุก อินดี้ จอห์นสัน ขอทุกคน
 ยอมรับ แม่หุ่นนี้ก็รักในความเป็นตัวเอง. <https://mthai.com/lifestyle/fashion/225441.html>
- NATION TV. (2559). โฆษณาผลิตภัณฑ์เพื่อผิวขาว. NATION ONLINE.
<https://www.nationtv.tv/entertainment/378484427>
- Nitcha. (9 ธันวาคม 2562). 5 นางงามผิวสี แห่งจักรวาล Miss Universe ที่ไม่ได้มีแค่
 ความสวย. Praew.com. <https://praew.com/people/287973.html>
- Olive. (2562). อภัสรา หงสกุล. MTHAI. <https://women.mthai.com/beauty-pageant/311503.html>
- Opwnews. (2563). อินดี้ ชนะการประกวด มิสแกรนด์ปทุมธานี 2020. เปิดข่าว Online.
[http://opwnewsthailand.com/2020/07/20/ปทุมธานี-12-สาวงามประกวด/](http://opwnewsthailand.com/2020/07/20/ปทุมธานี-12-สาวงามประกวด/PARAS_GRIFFIN_(2019).Zozibini_Tunzi_(Miss_Universe_2019).People.com.)
- PARAS GRIFFIN. (2019). Zozibini Tunzi (Miss Universe 2019). People.com.
<https://people.com/human-interest/miss-universe-zozibini-tunzi-girls-grow-up-feeling-beautiful-capable/>
- Patcharaporn Chantarapadit. (2563). การเปลี่ยนทรงผมของน้ำ. Instagram.
<https://www.instagram.com/p/CFbN8iAplcA/?hl=th>
- Patcharaporn Chantarapadit. (2563). การเปลี่ยนทรงผมของน้ำ. Instagram.
https://www.instagram.com/p/CFd4s_afpYw2/?hl=th
- Patcharaporn Chantarapadit. (2563). การเปลี่ยนทรงผมของน้ำ. Instagram.
https://www.instagram.com/p/C_F_pBcEJxlq/?hl=th
- Patcharaporn Chantarapadit. (2563). การเปลี่ยนทรงผมของน้ำ. Instagram.
https://www.instagram.com/p/CFq4M_XCJfzf/?hl=th
- Patcharaporn Chantarapadit. (2563). เสื้อผ้าในการออกงานของน้ำ. Instagram.
https://www.instagram.com/p/CHh_QZyppO5U/?hl=th
- Patcharaporn Chantarapadit. (2563). ชุดราตรีช่วงเก็บตัวของน้ำ. Instagram.
https://www.instagram.com/p/CE0pOOcJJ_wT/?hl=th
- Patcharaporn Chantarapadit. (2563). ชุดเดรสใส่ทำกิจกรรมในกองประกวดของน้ำ. Instagram.
<https://www.instagram.com/p/BxrRcrbJkaY/?hl=th>

- Patcharaporn Chantarapadit. (2563). *ชุดราตรีบนเวทีของน้ำ*. Instagram.
<https://www.instagram.com/p/CFEG1a5Ju-k/?hl=th>
- Patcharaporn Chantarapadit. (2564). *เสื้อผ้าในชีวิตประจำวันของน้ำ*. Instagram.
https://www.instagram.com/p/CL3YvrL_pQsC/?hl=th
- Patcharaporn Chantarapadit. (2564). *เสื้อผ้าในชีวิตประจำวันของน้ำ*. Instagram.
https://www.instagram.com/p/CNKBbk_gJf68/?hl=th
- Patcharaporn Chantarapadit. (2564). *เสื้อผ้าในการออกงานของน้ำ*. Instagram.
<https://www.instagram.com/p/CL1z1Z-Jo0X/?hl=th>
- Patcharaporn Chantarapadit. (2564). *น้ำ พัชรพร จันทระประดิษฐ์*. Instagram.
<https://www.instagram.com/p/CMQ-x5yp25a/?hl=th>
- Patcharaporn Chantarapadit. (2564). *น้ำ ในการประกวดรอบชุดว่ายน้ำ*. Instagram.
<https://www.instagram.com/p/CPNLvZkJmor/?hl=th>
- Patcharaporn Chantarapadit. (2565). *วัยเด็กของน้ำ พัชรพร*. Instagram.
<https://www.instagram.com/p/Ch1vsoxpFxx/?hl=th>
- PP The Creative. (19 กรกฎาคม 2564). *เรื่องแชมป์ตอนประกวด Miss Grand Thailand ของ"น้ำ พัชรพร"*. YouTube. https://www.youtube.com/watch?v=a2_c9KruO2A&list=PLXChIM6f_EFWdqW3moQIGCUiZFiEPGujh&index=16
- THE BANGKOK INSIGHT EDITORIAL TEAM. (2565). *มานิตา ดวงคำ พาร์เมอร์*. THE BANGKOK INSIGHT. <https://www.thebangkokinsight.com/news/lifestyle/entertainment/801055/>
- TheFaceThailand. (2558). *ความสามารถด้านการเป็นนางแบบของอินดี้*. YouTube.
<https://www.youtube.com/watch?v=-e43Cunwt8o>
- The Reporters TV. (21 พฤศจิกายน 2563). *คุยกับ 'น้ำ' พัชรพร จันทระประดิษฐ์ มิสแกรนด์ไทยแลนด์ปี 2020*. YouTube. https://www.youtube.com/watch?v=ibpfOb5jms4&list=PLXChIM6f_EFWdqW3moQIGCUiZFiEPGujh&index=23
- THE STANDARD. (26 กันยายน 2563). *เปิดใจมิสแกรนด์ 2020ตัวตน พิวิลี ลังคม บุลลี วันที่แม่ทำงานต้องอินการเมือง*. YouTube. https://www.youtube.com/watch?v=xoQzWpyOWNI&list=PLXChIM6f_EFWdqW3moQIGCUiZFiEPGujh&index=25
- Thomas Fitzpatrick. (1975). *The Fitzpatrick Scale*. Skinrenewal.
<https://www.skinrenewal.co.za/fitzpatrick-skin-type-i>

- Thicha. (2561). ชุดราตรีนางงาม. Sanook.com. <https://www.sanook.com/women/127113/>
- Wiphawee Chulamane. (2561). ภาพโฆษณาเครื่องสำอางแบรนด์ “Make Up For Ever”. Heroleads. <https://th.heroleads.asia/blog/beauty2/>
- Workpoint News. (19 ธันวาคม 2562). ผิวลีสคว้ามงกุฏใหญ่ได้ถึง 5 คน. <https://workpointtoday.com/african-american/>
- Sanook. (2553). กัณยา เทียนสว่าง ทิรัญพฤษ. <https://www.sanook.com/women/8205/>
- Sanook. (2553). วณิ เลาทเกียรติ สมประสงค์. <https://www.sanook.com/women/8205/>
- Sanook. (2553). ประชิตร์ ทองอุไร. <https://www.sanook.com/women/8205/>
- Sanook. (2553). จิระประภา เศวตนันท์. <https://www.sanook.com/women/8205/>
- Sanook. (2553). ชาลิสสา บุญครองทรัพย์. <https://www.sanook.com/women/8205/>
- Sanook. (2561). โศภิตา จิระไตรธาร. <https://www.sanook.com/women/121637/gallery/>
- Sanook. (2563). มาริญา พูลเลิศลาภ. <https://www.sanook.com/campus/1401847/>
- Sanook. (2558). วัยเด็กของเมญา. sanook.com. <https://album.sanook.com/files/2821725>
- Sanook. (25 มิถุนายน 2557). ประวัติ เมญา นนทวรรณ มิสไทยแลนด์เวิลด์ 2014. <https://guru.sanook.com/27245/>
- Sanook. (2564). ชุดราตรีในวันแต่งงานของอินดี้. <https://www.sanook.com/women/184097/>
- Sanook. (2564). ชุดราตรีที่ใช้ในการประกวดของอินดี้. <https://www.sanook.com/women/184097/>
- Sanook. (12 พฤศจิกายน 2564). เสื้อผ้าในการออกงานของอินดี้. <https://www.sanook.com/women/184097/gallery/1921233/>
- Sanook. (7 กรกฎาคม 2557). ต้นแบบความงามของเมญา. <https://www.sanook.com/women/24885/>
- Sanook. (23 มิถุนายน 2557). เมญา และ ผู้ได้ตำแหน่งรองทั้ง 2 ลำดับ. <https://www.sanook.com/women/23695/>
- Seoul Secret Official Channel. (2559). โฆษณาผลิตภัณฑ์เพื่อผิวขาว. POST TODAY. <https://www.posttoday.com/lifestyle/408947>
- Sine-in. (20 กันยายน 2563). การประกวดรอบตอบคำถามของน้ำ. MTHAI. <https://mthai.com/lifestyle/fashion/75634.html>

- Sine-in. (20 กันยายน 2563). การประกวดรอบตอบคำถามของอินดี้. MTHAI.
<https://mthai.com/lifestyle/fashion/75634.html>
- Soil Mate. (23 พฤษภาคม 2559). โอกาสในการต่อยอดด้านการทำงานของนางงามผิวสี.
 YouTube. <https://www.youtube.com/watch?v=3yM58oZgkAA>
- SPRINGENT. (2565). ทรงผมพาราห์ในปัจจุบัน. SPRINGNEW. <https://www.springnews.co.th/news/827812>
- SRICHAND BRAND. (2559). โฆษณาเครื่องสำอางแบรนด์ “ศรีจันทร์”. Srichand.
<https://srichand.co.th/en>
- VOICE TV. (2561). ทรงไทร้มตรง. VOICE online. <https://voicetv.co.th/read/rJPpAI-b7>
- Yuwadee. (2557). ชุดออกสื่อของเมญ่า. MTHAI. https://teen.mthai.com/campus_star/74479.html

สัมภาษณ์

- นนธวรรณ ธรรมวรรณ หรือ เมญ่า. (31 ตุลาคม 2565). สัมภาษณ์.
 อินดี้ จอห์นสัน หรือ อินดี้. (22 พฤศจิกายน 2565). สัมภาษณ์.

ภาคผนวก ก
แบบคำถามในการสัมภาษณ์ (อย่างไม่เป็นทางการ)
กรณีศึกษา นางงามผิวสี

1. ภูมิหลังและชีวิตส่วนตัว

- ประวัติชีวิตส่วนตัว/พื้นฐานครอบครัว/พื้นฐานการศึกษา
- ลักษณะนิสัย / ความชอบ / ความสามารถพิเศษ
- การอยู่ในแวดวงอื่นๆ ก่อนการเข้าสู่แวดวงนางงาม
- ประสบการณ์เรื่องสีผิวในวัยเด็ก และก่อนเข้าสู่การประกวดนางงาม

2. การเข้าสู่การประกวดนางงามและการประกวดนางงาม

- แรงบันดาลใจ และการตัดสินใจเข้าสู่การประกวดนางงาม
- สื่อสารความเป็นตนเองอย่างไรในช่วงการประกวด
- สีผิวเป็นอุปสรรคในการประกวดหรือไม่ ปรับปรุงตนเองอย่างไรบ้าง
- สิ่งที่ได้หลังจากที่ได้ประกวดนางงามและชนะการประกวด ทั้งต่อตัวเอง และสังคม

3. ทักษคติที่มีต่อความงาม

- ความงามในทัศนคติเป็นอย่างไร
- ทักษคติในการมองความงามในตัวเองเป็นอย่างไรบ้าง
- ทักษคติที่มีต่อความงามในมาตรฐานที่สังคมกำหนด (beauty standards)
- ทำไมสีผิวจึงไม่ควรถูกใช้เป็นบรรทัดฐานในการกำหนดความงาม
- สังคมรอบข้างมีผลกับทัศนคติความงามอย่างไรบ้าง มีต้นแบบของความงามหรือไม่
- ทำไมถึงไม่ได้อยากเปลี่ยนสีผิวให้เป็นอย่างความงามแบบอย่างที่สังคมกำหนด

4. การสร้างความงามในด้านต่างๆ 5 ด้านตามเกณฑ์กำหนดความงาม

- ความงามด้านรูปลักษณ์ภายนอก
- ความงามด้านบุคลิกภาพ
- ความงามด้านการแต่งกาย
- ความงามด้านทัศนคติ
- ความงามในด้านคุณลักษณะเฉพาะตัว

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ

วุฒิการศึกษา

ปาณิสรา พานแก้ว

ปีการศึกษา 2562: ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต
(เศรษฐศาสตร์สหกรณ์)

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

